

ఆంధ్ర సచిత్రవార
పత్రిక

50వైసె
11-9-6

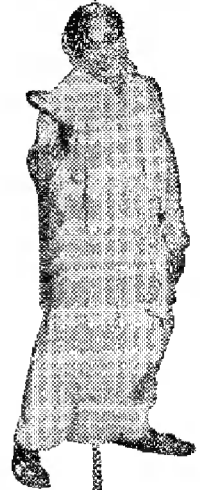
ప్రత్యేక హాస్య సంచిక

జీవిత చూడండి

ప్రప్రథమంగా ఆంధ్ర చలన చిత్ర
రంగంలో త్రి పౌత్రాబనయం.

వికలాంధ్ర ప్రభావీకాన్ని విచిత్ర
లతో కట్టించి వినిగదాలతో
నడిపించే

శ్రీదేవిపర్వర్
నాది
శంకర
శంకర [తెలుగు]

దర్శకత్వం
B.R.పంతులు

పూర్ణా బాబి

© 1950 Kell 72

NAVARANG

భారీయెత్తున దేశరక్షణకు

ప్రకాశికాబద్ధమైన అభివృద్ధి అవసరం

జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ

ప్రతి ఒక్కరి శాస్త్రజ్ఞుని తోటగించుట.

అధ్యక్షులు: బహుమతి శాస్త్ర ప్రధానమంత్రి

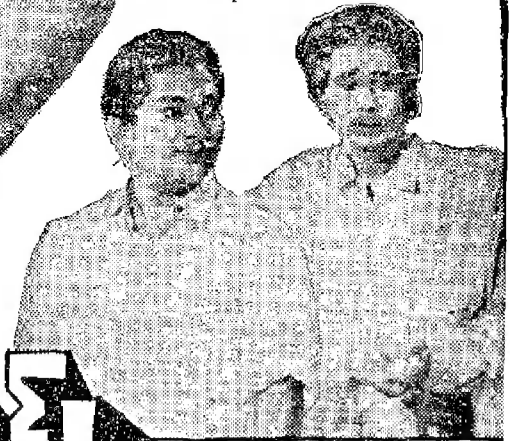
இய்யாண்டி

DA 64/180

Studio SARGAM

అభిమాని

మహిమ పాటలు
ఆత్మయ
సంగీతం
పండ్ల
కె.పె.కె.
మల్లయరాన
సి.కె.ఆర్.
టి.ఆర్.చక్రవర్తి

కబీర్ చౌదరి

ఆర్.ఆర్. సి.కె.ఆర్.

సాంస్కృతిక: ఐ.ఎన్.మూర్తి

రాజశ్రీ చిత్ర

MOULIS

విజయం కావాలి

ఈ క్రింది పాకెట్ పన్నుకాలు తివరములు చిత్రములలో వెలువడినవి. విజయం కు 33-1/3% టిప్స్.

1. ప్రేమ పంచమి-కార్తీక 1-50
2. వెన్నెల పూలు ,, 1-25
3. వర్షమానసినిమాతారలు (25 ఫోటోలతో) 1-25

పద్మ(వియ వల్లి కేవల్స్), మద్రాసు-33.

44 సం॥ క్యాబి నొందినది కృష్ణ వేణి ఇంతు

సోల్ విజయం. వేషవల్ (పోకల్స్) సిండికేట్, మద్రాసు 2.

అద్ద

కేసరి కుటీరం (ప్రవతి) తిమిటిడ్ రాయపేట, మద్రాసు-4

పీతారామ అవరల్ ఫ్యాక్టరీ (ప్రైవేట్) సింధువారి, సింధువారి, సింధువారి, సింధువారి

ఉత్తరాలు

ముఖచిత్రం

కొంత మంది పాఠకులు "మీరు వేస్తున్న సినిమాతారల ముఖచిత్రాలు మాకు విసుగును కలిగించే జేస్తున్నాయి. మన నాయకుల ఫోటోలను వేయరాదా?" అని ఉత్తరాల శీర్షికతో వ్రాస్తూంటుంది గమనించిన తర్వాత ఒక విషయం అదే ఉత్తరాల శీర్షికకు వ్రాయాలనిపించి వ్రాస్తున్నాను. మా పూరి (మన) పత్రిక విజయం నాతో మాట్లాడుతూ ఆ మధ్య ఇందిరాగాంధీ ముఖచిత్రమున్న పీక్లలు తప్పించిన వాటిలో నగం ఖర్చుకాలేదని, స్వతంత్ర దినోత్సవ సంచిక ఎన్నదగిన 14-8-64 పీక్ల వ్రాస్తూ ముఖచిత్రం వేసేనని ఒకటి మూడుపాళ్లు అమ్ముడు పోలేదని, అంచేత సినిమాతారల ముఖ చిత్రాలుంటేనే పేర్లు అధికంగా ఉంటుందని నాతో మాటల మధ్య వెల్లడించడం జరిగింది.

రావన్న నాగరాజ్ (ఒక పూరు)

* * *

ముఖచిత్రము అందము చిందే అప్పరన సలె నున్న బి. సరోజాదేవి చిత్రం చూడ ముచ్చటగా నున్నది. ఇప్పటికీ నేను చూచే ముఖ చిత్రములలో క్రిందటి వారం 'నెహ్రూ' ముఖ చిత్రం, ఇప్పుడు సరోజాదేవి చూడ అక్కరలేయిగా ఉన్నాయి. ఆ కన్నులలోంచి వచ్చే అందముగల బి. సరోజాదేవి లాంటి ముఖచిత్రములు వెయ్యమని కోరిక.

కామోజీరావు (విజయనగరము)

కథలు

కె. మార్కనాథాయజమాన్, రామనంద్ర రావు గారలు వ్రాసిన "ప్రేమలేఖ" కథ చదివి చాలా ఆనందించాను. ముగింపు నాల చక్కగా సూత్రప విధంగా ఉంది. ఇటువంటి ముగింపు, కథా గమనంలో ఉత్కంఠ గల కథలు ఈ మధ్య రావడం లేదు. రచయితలకు నా ధన్యవాదములు అందజేయండి.

మణి (తొన్నిపూడి)

* * *

"ప్రేమలేఖ" అనే కథ బాగుంది. కథ చివర పాఠకులు పూహించని విధముగా చిత్రించి అంద రిస్తే ఆశ్చర్య, సంతోషములతో ముంచి వేశారు.

ఎ. నత్తుపతి (యడ్లపల్లి)

* * *

'ప్రేమలేఖ' అను కథ చదివాను. కాని 34వ పేజీలో విశ్వాం వ్రాసిన 'ప్రేమలేఖను చూచి, లత నిని విందిస్తున్న కరుణ యొక్క తండ్రి విశ్వస్థి "కృతజ్ఞుడు" అని అన్నాడని ఉన్నది. తిన్న ఇంటి వాసాలు లెక్క పెట్టేవాడు 'కృతజ్ఞుడు' అవతాడు. కాని ఎప్పుటికీ కృతజ్ఞుడు కాదు. ఇది రచయిత గారి పొరపాటూ, లేక అచ్చు పొరపాటూ తెలియదు.

సీరియల్ కథలు

మీ పత్రికలో దాదా వాహిగా వ్రాసిన రీంప బడుతున్న ప్రత్యేక రచయిత్రీ 'ముప్పాక

రంగనాయకమ్మ' గారి నవల కూలిన గోడలు చదువుతున్న వేలాది పతితల్లే వే వాకట్టే. ఒక్క అంధప్రతికలోని కాక మరీతరలా గూడా రంగ నాయకమ్మ గారి కథలను, నవలలను వే వెన్చ వదివాను. సాధారణంగా వాటిల్లో నేను గమనించిన ముఖ్య విషయం— నాకు కథావస్తువును సాధ్య మైనంత వరకు ప్రకృతికీ పచ్చిపాతమ్మే యుండే విధంగా ఎన్నుకుంటారు.

కానీ 'కూలిన గోడలు' నవలలోని మధుసూత్ర చారా అనుబంధంగాను, మెచ్చదగినది కానది గాను (నాకు మాత్రం) ఉన్నట్టుగా అపిప్రాయ పడు తున్నాను. దానికి నాకీ క్రింది కారణాలు ఆధారం.

ఒక వేర చిన్నతనంలో అల్లరిగా పెంకి ఘటమే యుండవచ్చు ఎవరైనా. కానీ పెరిగి, విద్యబుద్ధులు గరించిన పిదప కూడా పెద్దవాళ్ళకు (వారెటువంటి వారైనా కావచ్చు) ఎదురు సమాధానాలు చెప్పటం, పూచిక పుల్లంత గౌరవం కూడా లేకుండా స్వంత పెద్ద నాన్నగారి ఎదుట సిగరెట్లు త్రాగటం, (పైగా తనను మంచివాడుగా భావించుకుంటూ లేక సమర్థించుకుంటున్న మధూ) ఆయను చూచినా కూడా లెక్క చేయకుండుట! 'నవలలో ఆతనిది' హీరో పాత్ర? లేక హీరో విలన్ ద్వైపాత్రలను పోషిస్తున్నాడా అన్నది నా ముఖ్య సంతకం. చది విస్తే ఉన్నమతి పోయిందన్న సామెత మధు విష యంలో రుజువైంది. రంగనాయకమ్మ గారి ఉద్దేశ్య శం రక్త సంబంధమున్న బంధువులే చేసే పెద్ద అవ్యాయాలను అన్నివిధాలుగా ఎదుర్కో గల నాగ రిక యువకునిగా మధూను చిత్రించటం అయ్యుండ వచ్చు కానీ, తన ప్రవర్తన మూలంగా మధు అంతటి సత్కార్యాలకు అనర్హుడని అనిపిస్తుంది.

ఏమైనా మిగిలిన పాత్రలను చక్కగా సృష్టించ బడ్డాయి. ఎక్కడ విసుగు కలిగించుకుండా సరళంగా నడుస్తున్నది నవల— ఇటువంటి నవలను పత్రిక ద్వారా చూ కందిస్తున్న మీకు ధన్యవాదాలు. హీరో లోని పూసంన్నిటికీ కంఠాన్ని అలంకరించే శక్తి ఉన్నా పృథ్వీయాన్ని తాకగల స్థానంలో ఉండే అగ్రత ఉండనట్లు ఈ నవల మిగిలిన నవలల పూదిరి సూటిగా పృథ్వీయాన్ని తాక లేక పోతుంది. యం. బి. యస్. రాయడ్ (కటక్)

వ్యాసాలు

మీ పత్రికలో ఎప్పుడు చూసినా 'స్థలా భావం' అని కనపడుతుంటుంది. మీరు అనవసర శీర్షికలు గూడా కొన్ని వేస్తున్నారు. వాటిలో 'వార ఫలాలు' ఒకటి. తమ, సుదుటి రేఖల్లో చేతికేళ్ళో జీవిత సమస్యలు, ఇమిడి ఉన్నాయను కోవలం పొరపాలు. అలాగే వారఫలాలు గూడా! కాబట్టి ఈ శీర్షికను నిలిపివేస్తే 'స్థలాభావం' అన్న అప్రస్తాన్ని ఉపయోగించ నవసరం ఉండదు.

అమెరికా అధ్యక్షుడు శ్రీ 'జాన్సన్' గురించి వ్యాసం బాగుంది. 'జి. వియత్నాం'పై యుద్ధాన్ని ప్రారంభించినా అమెరికా ఎన్నికలలో ఆయన ఓడిపోవాలని ఎవ్వరూ అనుకోవడం లేదు. అందుకు ఈయన అభ్యుద్ధిపంతుడే.

జి. ప్రమాణదేవి (ఎడ్లపల్లి)

ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక

వ్యవస్థాపకులు :
దేశోద్ధారక కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు
కుకవారం : 11-9-'64
కోడినావ: సం॥ భాద్రపద మాస శుక్ల పంచమి
సంపుటము 57 సంచిక : 2
స్థాపితము :
1908

*
ముఖ్య సంపాదకుడు :
వివలెంక శంభుచలసాధ్
*
సంపాదకుడు :
వివలెంక రాధాకృష్ణ

*
ఒక సంవత్సరం

చందా వివరాలు

ఇండియా రూ. 15.60. ఇతర దేశాలు
ఓడమీద (Sea Mail) రూ. 28.60.
విమానం ద్వారా (Air Mail) లండన్, జర్మనీ,
ఇతర యూరోప్, ఆఫ్రికా దేశాలు రూ. 120.00.
అమెరికా రూ. 176.80. ఆస్ట్రేలియా
రూ. 148.20.

విజ్ఞప్తి 30 పై.
సంవత్సర చందా 15.60 పై.
6 మాసాల చందా 7.80 పై.

*
ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము
7, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు-1

“మన ‘నల్ల ధనం’ తోటలోనే దాచు
కొందాం ‘బాత్ రూం’లోకంటే యీ
చోటే మంచిది.”

మ న లో మా ట

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక పాఠకులందరికీ మా ‘వినాయక
చవితి శుభాకాంక్షలు!’

* * *
ప్రత్యేక హాస్య సంచికగా వెలువరించటానికి రచయితల
సహకారాన్ని అర్థించాము. కృతార్థులమయ్యామనే చెప్పాలి;
‘వినాయకచవితి హాస్యసంచికకు’ అని వ్రాసి ఉన్న వ్రాత
ప్రతులు కొకొల్లులుగా వచ్చి మా కార్యాలయం చేరాయి.
రచయితలందరికీ కృతజ్ఞులము. అయితే ఈ సంచికలోనే ఎన్ను
కొన్న రచన లన్నిటినీ వెయ్యటం సాధ్యపడదు. కొన్నిటిని
పై సంచికలలో ప్రచురిస్తాము....

* * *
‘కార్యసిద్ధి’ ఈవారంతో అయిపోతుంది. శ్రీ ముద్దా
చిట్టిబాబుగారికి ఆధారాలుగా ఉన్న కొన్ని పుస్తకాల జాబితా
చివర వేశాము కాని 4, 16 అంకెల ఎదురుగా పడవలసిన పేర్లు
పడలేదు! దాని కారణాలు వివరించేబదులు ఇక్కడ ఆ రెండు
గ్రంథాల పేర్లు ఇస్తున్నాము: 4. The Madras Manual
of Administration. 16. Ganapati- Sri Haridas Misra.

* * *
‘అద్భుత విహదయోగం’ బొమ్మలు కూడా రచయితే
వేశారు....

* * *
‘రాజశ్రీ’ని గురించి శ్రీ ధర్మారావు వ్రాసిన వ్యాసంతో
వాడిన చిత్రాలు శ్రీ ప్రభాకర్ తీసినవే....

విషయానుక్రమణిక

ముఖచిత్రం : శ్రీ గణపతి

కథలు :

పడవ ప్రయాణం	— 8
అతని పేమకథ	— 20
ఒరులేయవి యొనరించిన	— 24
గిరికథ	— 33
అబ్బునాథం—అచ్చుకండూతి	— 36
అద్భుత విహదయోగం	— 40
కుక్కపిల్ల	— 46
గది అద్దెకు	— 80
చేతిలో వెన్నముద్ద	— 83
మరి	— 84

సిరియల్ కథలు :

హృదయ కుసుమాలు	— 15
కార్యసిద్ధి	— 50
కూలినగోడలు	— 62
శీరికలు : వ్యాసాలు : సిసీమా.	
ఉత్తరాలు—4, ఊమెన్ కార్టూన్ — 7,	
వారసం — 12, వివిధాలోకం — 28,	
పేరులోనే కలదు పెన్సిలి (వ్యాసం) — 44,	
వినియోగము — 48, నటి రాజశ్రీ—88,	
మహాభక్తుత్సవం(వ్యాసం), ఇంటింటివ్యాసాలు—90,	
పిమ్మ — 92.	

మీ కృపియే దేశానికి సౌభాగ్యం
మీ పొదుపే రక్షణనిధికి మదుప

కొత్త విధంగా తయారైన
సన్ లైట్
అధిక కాంతిగా ఉతుకుతుంది!

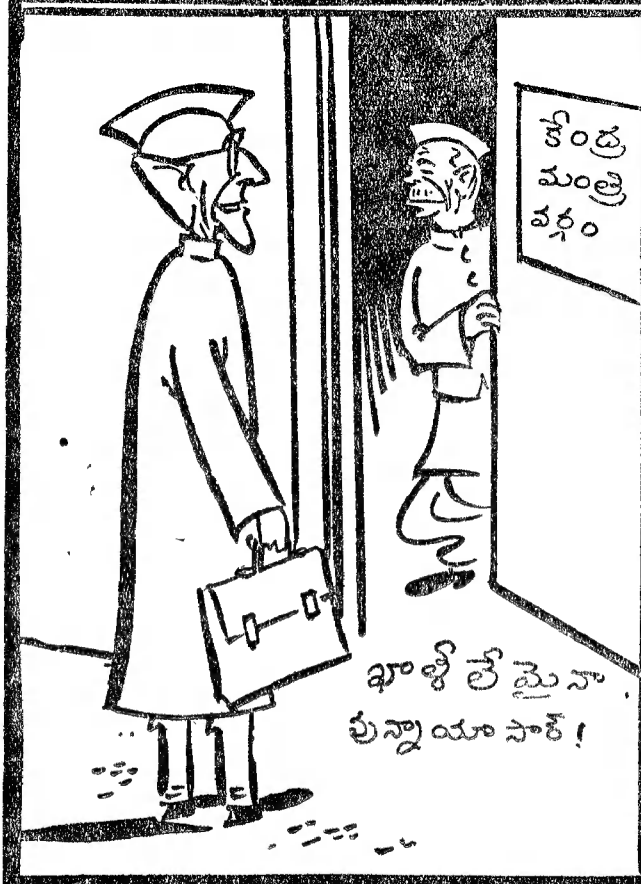
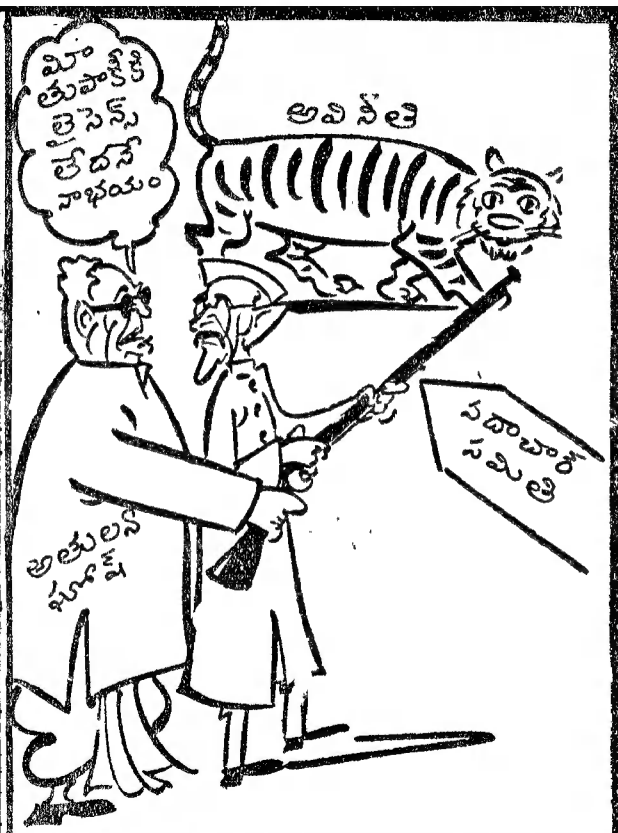
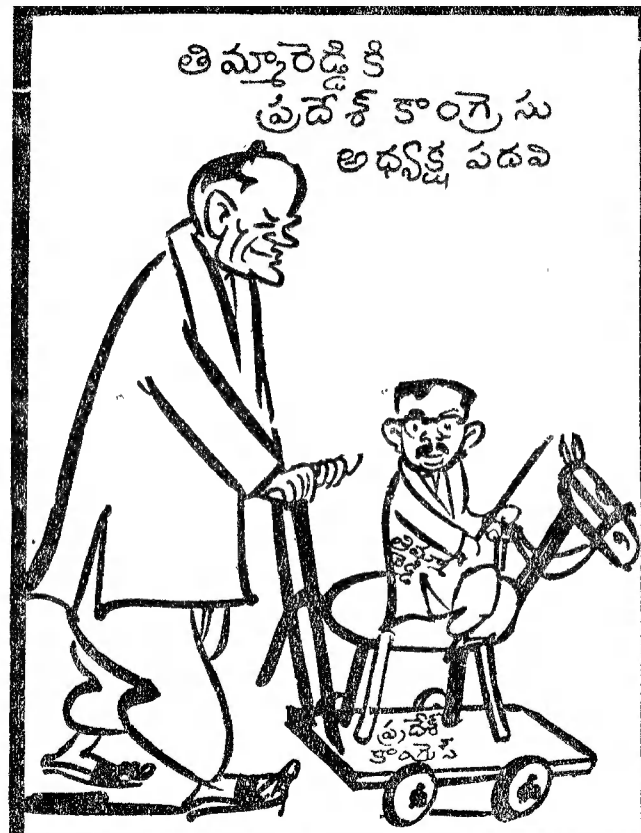
కొత్తవిధంగా తయారైన సన్ లైట్ కు పరికాత్త కాగితపు మూత; నుండరమైన కొత్త ఆకారంగండు.

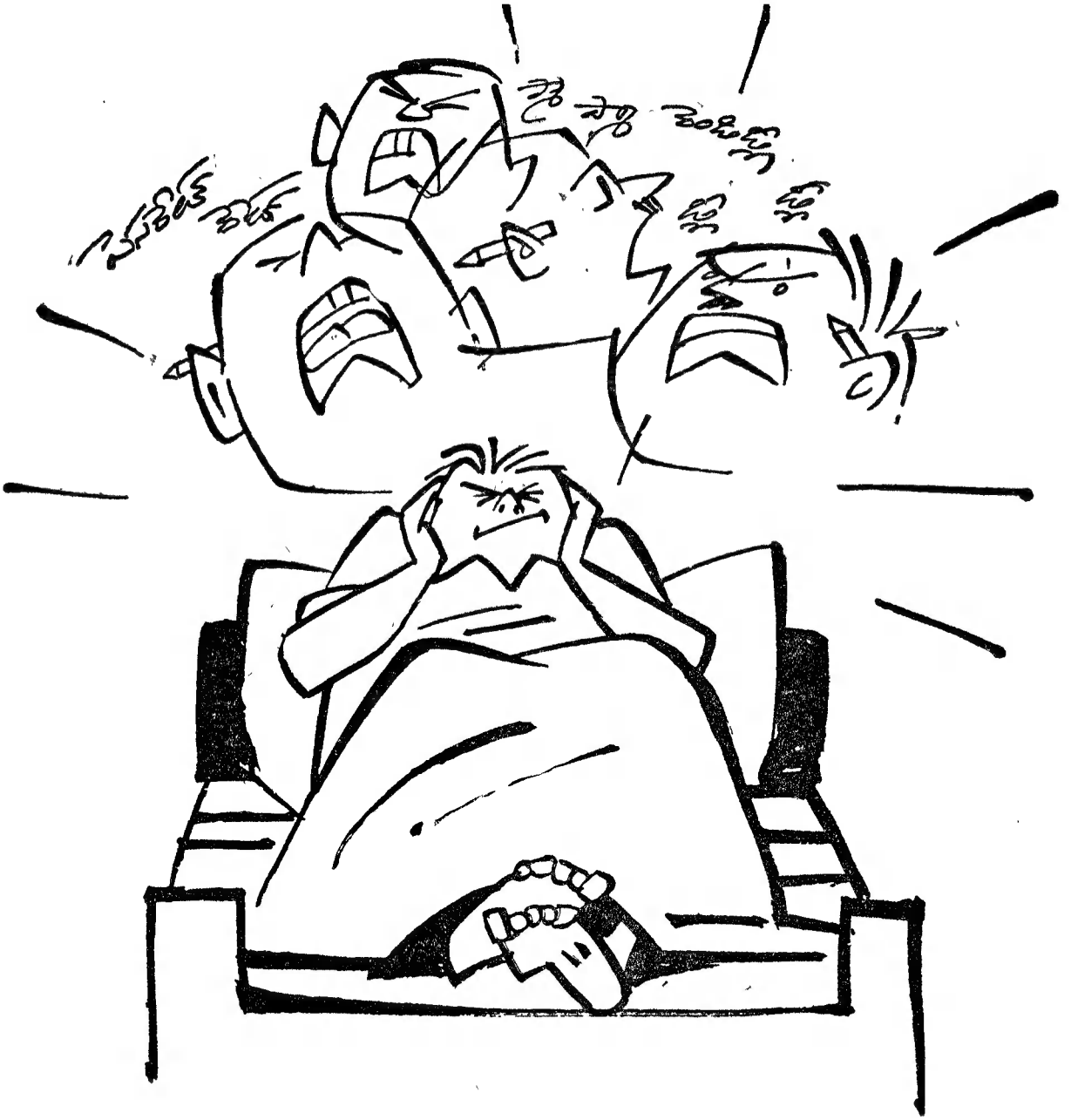
అంతగాక... దాని 'అధిక కాంతి' చేసే శక్తి' ఉతుకుతున్నకూ మీ బట్టలను అతి కాంతిగా చేస్తుంది.

అధిక తెల్లగాపు. అధిక కాంతిగాను ఉతుకుతుంది.

హిందూస్థాన్ లిమిటెడ్ ఉత్పత్తి

4.52-140712

పడవ ప్రయాణం సుఖమేకాంతి.....

సాయంత్రం అయిందింటేల్లా బయలుదేరు తుందనుకున్న రహదారి పడవ ఏడయినా రేపు ఒడ లేదు. పడవకి ముందునైపున్న రెండు కంపార్టు మెంటుల్లాంటివాటిని నీతాపతి పెళ్లి పార్టీకి కేటాయించి ఇవ్వాడు పడవ ఆసామి. ఏల్లా పెద్దా అంతా కలిసి ఓ పాతికమంది ఆ రెండు కంపార్టు మెంటుల్లోనూ ఎలాగో కిక్కిరిసి కూర్చున్నారు. పడవ వెనుక భాగంలో ఏవో బస్తాలు వేస్తున్నారు. పడవవాళ్లు గట్టుమీద బీజీలు వెలిగించి వేళా

కోళాలు ఆడుకుంటున్నారు. పడవ మాత్రం బయలు దేరలేదు పెద్ద జంక్షనులో అగిన రైలుబండిలాగ. పాపం, ఆడవాళ్లు బనారసు చీరలు, రవ్వలు, బంగారమూలాంటి ముఖ్య విషయాలు కబుర్లాడుకుంటూ పడవ ఇంకా రాజమండ్రి రేవులోనే ఉందనే విషయమే మరచిపోయారు. ఇంక మగవాళ్లేలానూ ఓపికా,

వల్లకాడూలేని వాళ్లాయె. కూర్చుని కూర్చుని కాళ్లు కుదుములు కట్టిపోయి, కాస్త కాళ్లు రుగ్గొడించుకోవచ్చని, క్రిందికి దిగబోయారు. “బాబ్బాబు, దిగకండి. ఇదుగో పడవ తోసేస్తున్నాము” అంటూ వచ్చాడు పడవ ఆతను. బహుశా పడవ క్రూ కి అతనే కేప్టెన్ కాబోను. “ఒరేయ్ వెంకన్నా ! బల్లచెక్కతీసేయరా, ఓరి, వాగులూ ! గడ తీయరా !” అని గట్టుమీద హడావిడిగా పరిగెత్తాడు, ఇటూ అటూ. ఓ వదేళ్ల కుర్రాడు వచ్చి

ఎం. ఎన్. ప్రకాశరావు

పడవమీదనుంచి వచ్చుకీ ఎక్కడానికి చేసిన బల్ల చెక్కు కాస్తా లోపనికి లాగేశాడు.

“ఫీడి తోనెయ్యడానికి నిప్పుంటిండా. రెండు గంటలనుంచి ఒకేమాట చెబుతున్నాడు గాడిపడిన రికార్డులా. వీడ్చి తీసివెళ్లి నడి గోదాల్లో ముంచి వెయ్యాలి” అని ఒకటే పనుక్కున్నాడు, వీరేశలింగం స్కూల్లో భవిష్యత్తుపాటివారి శిష్యురికంచేసిన సుబ్బారావు. వెంకయ్యనే కుర్రాడు బల్లచెక్కునంటే తీసేసాడు కాని పడవమీద అంత బయలుదేరలేదు.

“అయినా, తెలియకదగులా బావగారూ, నిశ్చయించి డరోతీ స్త్రీమధుమీద బొబ్బర్లంత జేరితే అక్కడనుంచి బస్సుమీద అనురావురం జేరవచ్చు కదా, ఈపడవ ప్రయాణ మేరపుటుచేశారేం ఇర్రం?” అన్నారు పెళ్లికొచ్చిన వాళ్ళల్లో కొందరి వయస్సు మళ్ళీన రామయ్యగారు.

“అలా ముఖం అసలు గోదావరిపై ప్రయాణ మంటే పడవమీద చేస్తేనే బాగుంటుంది. దీని అనందం దేనికిరాదు.” అన్నారు సీతావతి తండ్రి శివరావుగారు. అసంతోష మందికి ఉభయ ఇరువులు పెట్టుకుని రాజమండ్రినుంచి తరలి వెళ్ళడమే ఆయనకి మంటగా ఉంది. పైగా సీతావతిగారు కానీ కట్టుకూడా తీసికోనివ్వాడకాదు.

“ఏమయ్యాయ్, పడవాయనా ! బయల్దేరు తానా, లేకపోతే నన్నే వేసియున్నానా గెడ?” పంప ఎగ్గట్టి డెక్మీదాకి వచ్చి దబాయించాడు, రామారావు. వెనక ఆర్పు కాలేజీలో చదివే రోజు అలో పడవ పడవడంలో సిద్ధపాస్తుడతను.

“ఏంటండీ, వూరికే దబాయస్తారు. అన్నటయూ వీరికి ఇమానాలే బయల్దేరడంలేదూ, మా పడవ వాళ్ళమీద ఇరుచుకునుకున్నారా?”

ఈ న్యూస్ పేపర్లు కాదాగని, వీళ్ళందరూ పొడయిపోతున్నారని చాలా విసుక్కున్నాడు రామారావు లోలోపల. వీళ్ళ విసుగులు, తిట్లు, శాపహర్షాలూ మధ్య, ఎనిమిది గంటలకి, వెన్నుదిగా పడవ రేపుని వదిలింది. ‘హమ్మయ్యా’ అని నిట్టూర్చారు. అంతాను. పడవ నడి గోదావరిలోకి వచ్చాక, మగ వాళ్ళందరినీ పై నటాపుమీద కూర్చోనివ్వాడు పడవ ఆసామి. ‘బ్రతుకు దేవుడా’ అని అంతా పైకి ఎగ బ్రాకారు. సీతావతి హాతం పైకెక్కినయితేడు వాళ్ళమ్మ పార్వతమ్మ, దిప్తి తగులుతుంది.

పై న గుడ్డి వెన్నెలగా ఉంది. పడవ వెన్నెదిగా వాయువేగంతో వెళుతోంది. క్రింద గోదావరిలో చిన్ని చిన్ని కెరటాలు గలగలా చప్పుడు చేస్తున్నాయి. చుట్టూ, మించివాడి మనుసులా నిండయిన గోదావరిపైన పసిపిల్లల ఆరోచనల్లాగ నిర్మలమైన ఆరాకం, అంత గుడ్డి వెన్నెల్లోకూడా వీళ్ళందరినీ టాప్ చేసి బోల్తా కొట్టించాయి. వట్టి బాతాఖానీ రాయుక్లయిన వీళ్ళందరూ చూట్టాడ కుండా అయిదు నిమిషాలు అలా ఉండిపోయారు.

“గలగలా కదిలింది గోదావరి కిలకిలా నవ్వంది గోదావరి నవనవా.....”

ఇంక కవిత్వం ముందుకీ పడవక ‘నవనవానోయ్’ లోకి దిగాడు విశ్వనాథం, సీతావతి క్రింద.

“జలగలా నడిచింది గోదావరి” అని అందించాడు రామారావు.

“ఫన్ ! యిత్రీప్రసా తప్పితే కవిత్వానికి భావం వల్లకాదూ ఒడ్డమిటోయ్, మీ ముఖాలిచ్చా” అని విసుక్కున్నాడు సుబ్బారావు, వీళ్ళ కవిత్వపు రోజు జీతో పడితే అపడం కష్టమని.

“ఇండాకా ఎవరి చేతిలోనో చూశాను పేక ముక్కుల్ని. జైటకి తియ్యండా. కాసేపు జేస్తు వేద్దాము” అని హుషారు చేశాడు. వృద్ధులయినా కూడా రామయ్యగారు. దాంతో అంతా ఒకచోట జేరారు జేబుల్లోంచి చిల్లర లెక్కపెట్టుకుంటూ.

“బాగా వెలుతురున్నప్పుడే జాకినిమానీ రాజును కుని చేసేస్తాడే ఈ విశ్వనాథం, ఇంక ఈ గుడ్డి వెన్నెల్లో మనవి కుడేలే” అని గొడవచేశాడు రామారావు. దాంతో గృహస్థు, శివరావుగారు, కిందకో తేకవేశాడు.

‘ఒరేయ్, బుల్లోడా, అమ్మనడిగి లాంతరు పైకి పంపించరా’ అని, కిందనుంచి బుల్లాడు లాంతరం దిస్తూ ఉంటే, ఓ చంటి వెధవ పైకి వస్తా నంటూ మారాంచేశాడు.

“వెధవా, నోరు మూకును కూర్చో. లేక పోతే గొంతుక పిసికి గోదాల్లో పారేస్తాను.” అని విసుక్కున్నాడాయన.

“శుభమా అంటూ పెళ్లికి వెడుతూవుంటే ఏమిటి అపూయిత్యం మాటలూ” పిల్లవాడిని లోపలి తీసిగుంటూ బుగ్గలు నొక్కుకుంది పార్వతమ్మ గారు. తరువాత, అవిడ ఈ పేటాడే వాళ్ళందరి మీద లెక్కరు, ఆ చంటి వెధవ ఏడుపుతో పైకి విన బడలేదు. లేకపోతే అక్కడి పేటలు నియూంతోన

అమాంతంగా గోదావరిలోకి ఉరక్కుపోయినా, అద మం తలకాయ తీసి పట్టాలో పెట్టుకునేవారు. లాంతరు పైకి వచ్చేదాకా వూరుకుని అప్పుడు వచ్చాడు. రాజ్వునుడిలాగ చుక్కాని, “ఏమయ్యాయ్ పెద్ద మడుసులూ, లాంతరాల్నేయండన్నా. దారి కన బడకపోతే పడవ కాస్తా ఇంక దిబ్బి ఎత్తేయగలదు” అని భయపెట్టేశాడు. అయితే విశ్వాసపట్టంనుంచి వచ్చిన లెక్కరు వెంకటేశ్వర్లు ఒదిరిపెట్టలేదు.

“గోదాల్లో దారేమిటోయ్, నురి చెబుతావు” నీ తెలివివేటలు మా దగ్గిరా అన్నట్లు దబాయించాడు.

“మరేమనుకున్నారండీ, లాంతరు పెట్టుకుంటే దాని వెలుతురు నీటిమీద పడుతుంది. దాంతో దారి నోనీ” అంటే దారి కనిపించదు అని నాడి ఇంగ్లీషులో చెప్పాడు, వాకూ వచ్చు ఇంగ్లీషు అన్నట్లు మిసంబువ్వి. వాడి ఇంగ్లీషుగో నుడి వెంకటేశ్వర్లు తెరుకునే లోపల్నే ఇంకో విషయంకూడా చెప్పాడు వాడు, “పడవ పడవడముంటే పట్టాణమీద పరుగెత్తే రైలు పడవడమునుకున్నారా? లేకపోతే యిమానం పడవడమునుకున్నారా? ఇదేమీ అల్లాటప్పయ్య యవారం కాదయ్యాయ్” అన్నాడు. వాడి దృష్టిలో వాడుచేసే పనే ప్రపంచంకోకల్లా అతి క్షమయిన పని. వాడి వాదన ధాటికి వెంకటేశ్వర్లు గాలిపోయిన పైకిలు ట్యూబుల్లాగ అయిపోయాడు.

“మరింతేం చెప్తాం అరేయండీ లాంతరు. లేక పోతే, దారితప్పి, ధనుశేశ్వరం చేరకం, బొబ్బర్లకం బదులు” అని లాంతరు అగ్నేశాడు విశ్వనాథం.

“అలా జరిగిందంటే, నీ నమ్మకం

ఓ బొజ్జ గణపయ్య

ఓ బొజ్జ గణపయ్య - నీ బంట్ల మేమయ్య

ప్రశ్నోపప్రతం మాకు - పంపవయ్యా

హోయ్ - ప్రశ్నోపప్రతం మాకు పంపావయ్యా...

మార్కు లెన్నోవచ్చి - మేలుగా వ్యాపైతే

కోర్కెమీరా నిన్ను - కొలచేమయ్యా

మేళాలు తాళాలు మార్కుమోగేటట్లు

ఉత్సవా లెన్నోనో - చేసేమయ్యా...

పోయినసారి మరీ - పదమూడవచ్చాయి

ఈ సారినివాను - ఇరవయ్యైస్తే

కొబ్బరికాయలు - కొడతామయ్యా - నీకు

పెద్దపెట్టున పూజ పెడతామయ్యా..

ముప్పయై దొడ్డేను - మూడుకొడతామయ్య

నలభయై దొడ్డేను - నాలూగయ్యా

ఏభయై దొడ్డేను - యేడుకొడుతావయ్య

ఫస్టు మాక్కొడ్డేను - పడహారయ్యా

పడహారయ్యా - పడహారయ్యా

కొబ్బరి కాయాలు పడహారయ్యా...

— దయా నిధి —

కార్తి పోరాడండి. ఇంక మన సీతావతి గతి ఆ పీతావతే. శ్రీమద్రామరసమణి గోవింద గోవింద" అన్నాడు సుబ్బారావు.

"బాగా చెప్పావు. అయినా అవర భీష్మచార్యుడి వసుకునే ఈ సీతావతిగారు పెళ్లిచేసుకోవడమే మహాశ్రవణం. పైగా ముదురు బెండకాయ లక్షణాలు, లక్షణంగా వాడి ముఖంలో కొట్టొచ్చినట్టు కనబడేది. అటువంటి మొండిఘటాన్నికూడా తల్లిక్రిందులు చేసిన ఆ అమ్మాయి ఎవరో వెరజాణనే చెప్పింది"

"ఆం పోదురూ ! ఈ పెళ్లికూతుర్ని వెరగ

పడవ ప్రయాణం

మేమిటి? పొట్టిగా, తావుగా ఉంటుంది. విడేమిటి చూచి వలచాడోకాని. అందుకనే తాను వలచినది రంభ అని అననే అన్నారా"

"చ! చ! ఏమిటి సుబ్బారావు ఆ మాటలు? ఎంతమాట పడితే అంతమాట అనియడమే. ■ అమ్మాయి బలంగావుంటే నీకేం, ఇంకోలాగ ఉంటే నీకేం? తాను ప్రేమించాడు, తానే చేసుకుంటున్నాడు. ఇంకోళ్ళని చేసుకోమనలేదుకదా? నీ కెందుకు

కాలేజ్ నోటినించి దుర్మనసన రాకుండా చేసుకోండి రోజూ దంతక్షయం కాకుండాకూడా కాపాడుకోండి!

అందుకంటే: ఒక్కసారి రోజుకొకసారి కాలేజ్ టెంటర్ క్రిమ్ నోటిలో దుర్మనసన మరియు దంతక్షయమునకు కారణమైన మూత్ర క్రిములను 95% వరకు తొలగించును. కాలేజ్ 11 మందిలో 7 గురికి నోటి దుర్గంధమును వెంటనే అపుకుందని మరియు రోజునను అవగానే కాలేజ్ పద్ధతిలో వర్ణ రోముగోమల ద్వారా ఎక్కువ మందికి ఎక్కువ దంతక్షయము అనికల్పించని దంత కాస్త దుర్గంధ ర్హార్యము ఎప్పుడూ తెలియ చేయవలెలా కాస్త పరిశోధనం పరిశ్రమగా విధానించబడినది. ఉంటే నోటిలో ఏమి పోనుకొని వుక్కిరించుట రాదు. రోజునను అయిన వెంటనే శ్రమంభవుకుండా కాలేజ్ తో వర్ణ రోముకోండి. దాని వచేతనమైన సురుగు వర్ణ మర్మ కనపడకుండా ఉండే సందర్భానికి వెళ్లి నోటి దుర్మనస మరియు దంతక్షయమునకు కారణమైన మూత్ర పోషున్న అపారపు దునకంను తీసువేస్తుంది. పిల్లల కాలేజ్ తో వర్ణ రోముగోమలకు యువనదశలో అందుకంటే దాని ఉండే దాని విప్లవమేందో వండి దుది అంటి వారికి ప్రీతి.

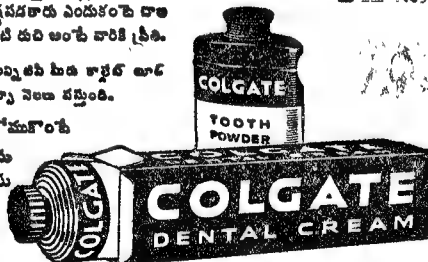
ఒక దాడది కాదంటే, ఈ దాడమందిచ్చి దిసి మీది కాలేజ్ తాడ దాడది ద్వారా పొందగలరు...ఒక దశా వలెనా వస్తుంది.

కాలేజ్ తో శ్రమంభవుకుండా వర్ణ రోముకోండి

• నోటి దుర్మనసనను పోగొట్టును

• దంతక్షయమును నిరోధించును

• వర్ణను మెరుస్తూ ఉండేలా ఉంచును

కోరు ఎక్కువ కుశ్రమంగా, తాజాగా ఉండుటకు మరియు వర్ణ ఎక్కువ తెల్లగా ఉండుటకు వైద్యవేదములో ఏ యితర వర్ణ రోముకొనే క్రిమ్ కన్న కాలేజ్ తో ఎక్కువ మంది వాడుతున్నారే

DO. S. S. TRA.

కాధ?" అని మందలించాడో వెంకటేశ్వర్లు.

"ఏమిటో రెద్దురూ, అంతా ఘటన" అని వద్దిచెప్పారు పెళ్లి పెద్ద శివరావు.

ఏళ్ల మాటలు వింటూ, కునికిపొట్టు వదులున్న రామయ్యగారికి ఛటుక్కున ఏదో గుర్తుకొచ్చింది.

"ఆం మీరంతా ఎన్ని చెప్పండి. ఇది, ఈ కుశ్రకారు అనుకుంటున్నట్లు ప్రేమాకాదు, బావగారు చెప్పినట్లు ఘటనా కాదు. ఈ రెండూ కూడా అర్థంలేనివే." అని ఖండించి పారేశారాయన.

"ఏముంది, ఒక్కొక్కరున్న పరిస్థితివిడ ఆధారపడి ఉంటుందంతే. అటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడిందంటే, భీష్మచార్యుడైనా తలవంచి, ఎదురూ గుండా కోతివున్నా పెళ్లిచేసేసుకుంటాడు. రాశ్రీనివాసుడి విషయంలో అలానేగా అయింది".

ఆయన శ్రీనివాసుడి సేదెత్తేసరికి, 'చచ్చాం, బోయ్' అనుకున్నారు అంతాను. ప్రపంచంలో ఏక్కడ ఏ సంఘటన జరిగినా అటువంటి సంగతే ఈ శ్రీనివాసుడి విషయంలో పెద్ద కథ చెప్పి సిగించేస్తాడాయన.

ఈయనైతే ఆపాలా అని డిమికారు వాళ్లు తోచిస్తూవుంటే, "ఏ శ్రీనివాసండ్రి?" అని ఓ చవట ప్రశ్న వేశాడు విశ్వనాథం, "అతను కోతినెందుకు పెళ్లాడేడు?" అని వివరాలుకూడా అడిగాడు.

"నీ నాలుకని, ఆకురాయిలో అరగితీసేయ్యా, ఏ ప్రాత్యూహం లేకుండానే ఆయన రామాయణం మొదలు పెడతాడే, మధ్యలో నీచవట ప్రశ్నలేమిటోయ్" అని చాటుగా విసుక్కున్నాడు సుబ్బారావు.

రామయ్యగారికి మాత్రం, విశ్వనాథాన్ని చూస్తే చాలా ఆనందమయింది. వృద్ధిలో కొస్తాడనుకున్నారు.

"శ్రీనివాసరావు తెలియదూ. మా వేలు విడిచిన పట్టం శీషస్సు దట్టదు."

ఈ శ్రీనివాసరావాయన కథా నాయకుడు. ఏక్కడో పట్టుంలో ఏదో ఉద్యోగం చేస్తున్నాడుట అతడు చేసే ఘనకార్యాలు ఉడే హుస్సే పుస్తకాలు వదులుతూ కూర్చోడం, డిటెక్టివ్ కథలు వ్రాసేయడమూను. ఇప్పుడతని కథ ఏదో చెప్పి విసిగించేస్తాడీయన ఎలాగూనని మాట మరిపించేయాలని చూశాడు రామారావు.

"ఏమంటే, సెనేటర్ గోల్డ్ వాటరు అమెరికా అధ్యక్షుడయితే, కొంతసినీ మూడవ ప్రపంచ యుద్ధం వచ్చేస్తుందంటారా?" అన్నాడు. కాని రామయ్యగారి సంగతి రామారావుకి తెలియదు.

ఆయన శ్రీనివాసరావునపు మూడోలో వద్దాడంటే, వది మంది గోల్డ్ వాటరులు వచ్చినా, ఆయన తత్పాహమ్మీడ కోల్డ్ వాటరులు పోయలేరు.

"మా శీషస్సు, వాడి పెళ్లిగురించి ఎంత ఇదయేదో మీ కందరికీ తెలిసే ఉండాలో" అంటూ ప్రారంభించాడాయన.

ఆయన్ని కూడా వెంట బెట్టుకుని పెళ్లికి బయలు దేరినందుకు సీతావతి తండ్రి శివరావుకి రోవర్లోనల కాపాలు ఇచ్చుకుంటూ నడుముల్లా వాల్చారు నడివయస్కులు. బాగుండదని, వస్తూన్న ఆవలింతల్ని అవుగుంటూ వూకొట్టారు గృహనస శివరావు—

పట్టుంలో హాయిగా ఉన్న శ్రీనివాసరావుకి రోజులన్నీ ఓ మాదిరిగా జరగలేదు. 'శంభు పెట్టి రారా

అని వాళ్ళ పిన్ని శేషమ్మగారు పిన్ని ఉత్తరాలు వ్రాసివా వెళ్ళేవాడు కాదు. వెడతే వచ్చే ప్రమాద మతనికి తెలుసు. తాను ఎదురుకుండా ఉంటే మెడ వంచి పెళ్ళి చేసేస్తానని అది మాటకి వ్యతిరేకంగా చేయలేదు అతను. ఆ మాట కొస్తే మీసాలు మెలేసి నిమ్మకాయలు నిలబెట్టిన మేటి మనుష్యులు కూడా ఇంకోలాగ చేయలేరని అతని గట్టి నమ్మకం.

రానురాను శ్రీనివాసుకి రోజులు మొదటిలో లాగ గడవడం లేదు. కారణం ఎందుచేతనో ఉజ్జీ హుస్సేన్ వివేదం కలిగించలేక పోయాడు. పైగా డిటెక్టివ్ కథలు వ్రాయలేక పోయాడు. వాటిని వ్రాయడం పూర్తిగా విరమించుకున్నాడు కూడాను. హెర పాట్లు, దారుణ క్రియలు వ్రాసి, వాటిని అతి భయంకరంగా వర్ణిస్తూ అందరినీ హడల గొట్టిన అతనికి హత్యలన్నా, హింసాకాండలన్నా ఏవగింపు, భయమూ కలిగించే సంఘటన ఒకటి జరిగింది. అతని అసీనులోనే పని చేస్తూన్న నత్య మనే అబ్బాయి రైలు క్రింద నడ్డాడు. ఆ క్రితం రోజు వరకూ నిండు విగ్రహాలూ ఉన్న వ్యక్తి రక్త పాంసాల మధ్య గుర్తించడానికి వీలులేకుండా పడి ఉండగా చూసి అతనికి కడుపులో దేనినట్లయి పోయింది. కథల్లో ఆయితే చాలా భయంకరంగా వర్ణించి వ్రాసేవాడే కాని, యదార్థంగా చూసే సరికి అతని విషయాల్ని వ్రాయలేక పోయాడు, డిటెక్టివ్ కథల్ని చదవలేక పోయాడు. రాత్రి నిద్రలో కూడా ఆ ఆలోచనలే వచ్చేవి. ఒక్కొక్క పుడు డిటెక్టివ్ లిట్ల చంద్రుడు (అతని కథలో పతే దారపు మాట) తానే అయినట్లు, హంతకులు తన నెత్తిమీదే బడితేలతో బాదుతూ ఉన్నట్లు కంటు వచ్చేవి. ఆ విధంగా రచయితగా అతని జీవితం అంతమయింది.

అతని అవస్థలు మాత్రమంతటితో అంత పంపలేదు. ఉన్నట్టుండి అతనికి పట్టుం నుంచి బదిలీ అయిపోయింది. కొత్త పూర్వో, ఓ మాదిరి మంచి హోటలులో గది తీసిగొన్నాడు. అతని జీవితంలో హోటల్లో ఉండడమనే మొదటిసారి అక్కడ ఉదయం అయిందనేసరికల్లా హడావిడి ప్రారంభమయి రాత్రి అంటే గంటలూ ఉండేది. “అరవై మూడో నంబరు, రెండు ఇళ్ళి నడా సాం బార్” అని పైనిచే అరుస్తాడు హోటల్ బోయ్, తెలవారగ్లు అయిందిటికల్లా, ఫలహారం తినగలగడం అటుంచి అంత తొందరగా లేవగలిగిన రాక్షసు లెవర అని అశ్చర్యపోయే వాడతను. ఉదయం ఎనిమిది గంటలకి అలాగే పెట్టుగుని లేవే అలవాటు అతనికి. గదిబైట జరిగే ఈ అగ్గరితో అతనికి మహా చికాకుగా ఉండేది. ఓ వారం రోజులు వీటికి వట్టి చూశాడు. ఇంక లాభం లేదని ఇంటికొనమన్నేషణ ప్రారంభించాడు.

ఇట్లు దొరకడం కూడా అంత సామాన్య మయిన పనిగా కనపడలేదతనికి. వెళ్ళిన రోజుల్లా ఇతని కులమూ, గోత్రమూ, అచారాలూ, వ్యవహారాలూ, పెళ్ళాం బిడ్డల వివరాలు అన్నీ లభిస్తేవారు. ఇలా శతభిషేకం చేసే వాళ్ళంటే అతనికి మంట. కంచేత కొన్నిట్లు అలా వదిలేశాడు. ఇతని వ్యవహారం సర్దుక కొందరింటివాల్నితనిని వదిలేశారు. అయితే

అతను చూసిన అన్నిటోనూ గంటల తరబడి కాలం మాత్రం వుద్దా అయేది. (పతి ఇంటివాడూ, తన ఇంటిని పొగుడుతూ గంటలకొద్ది తెక్కుర్చే వాడు. ఒకసారి ఓ పెద్ద మనిషి తన ఇంటిని గురించి అదే పనిగా కోసేశాడు. ‘ఇల్లంతా కాంక్రీటుతో ఇనుప ఇల్లు, అయిరన్ హుస్, కట్టేశాను. చూడండి’ అని గోడ మీద గట్టిగా గ్రుద్దాడు. పైనించి ఓ తట్టెడు బెల్లు వూడి వాళ్ళ వెత్తిన పడింది. ‘కంబ్రాక్టరు వెధవ మోసం చేశాడ’ని ఇంకో గంట కంబ్రాక్టర్లని, మేస్ట్రీలని అందరినీ కడిగేశాడాయన. ఈ విధంగా తాను ఎవరికి వేసారి ఉన్న సమయంలో అతనికో ఇల్లు దొరికి సంత వసయింది. ఇంటాయన ఇతన్ని ప్రశ్నలు వేసి బాధించలేదు. “నాకు మంచివాళ్ళు. తిన్నగా నలనెలా నేనడిగిన అద్దె ఇచ్చేవాళ్ళు కావాలంటే” అన్నాడు. శ్రీనివాసరావుకి భలే ఆనందమయింది. ఆ పెద్ద మనిషికి బట్టుతల లేదు. లేకపోతే ముద్దు పెట్టుగుని డండేవాడు. వెంటనే అడ్డాన్న కట్టడానికి డబ్బు కూడా తీశాడు.

“మరి మీ అవిదని ఎప్పుడు తీసిగుని పస్తారని” అడిగాడాయన నోట్లు తెక్కు పెట్టుగుంటూ. “నాకింకా పెళ్ళి కాలేదండీ” అన్నాడు శ్రీనివాసరావు ముని ముని నవ్వు నవ్వుతూ.

ఆ పెద్ద మనిషి వెంటల బోయాడు. తరువాత

యజమాని : ఒకే! యింట్లో

అన్ని సమయం చెయ్యి. నెలకు 30 రు. యిచ్చాను. వచ్చే నెలలో 50 రు. యిచ్చాను!

కూలి : అయితే వచ్చే నెలలో చేస్తాను సార్ !

యల్. (వకీలరావు (కుల్లారు)

పిళ్ళ మనులయ్యా చెప్పాడు. “మీరు పెద్ద మనుష్యులని నాకు తెలుసు. కాని, చూశారూ, నాకు పెళ్ళిలాని అమ్మాయిలు ముగ్గురున్నారు. బ్రహ్మచారి కింట్లో వాటా అద్దెకిచ్చాంటే బంధువులంతా నన్ను కొరుక్కు తిస్తారు.”

శ్రీనివాసరావుకి ఉన్నావామంతా వచ్చింది. ‘ఇవ్వకపోతే నిన్ను నేను కొరుక్కుతినేస్తాన’ని అందా మనుకున్నాడు. కాని, ఆయన బాధ ఆయనది. అతను తిరిగిపోతూ ఉంటే, ఇంటాయన లల్లి లోపల్నుంచి, “బ్రహ్మచారికి ఇల్లు దొరకడం కష్టం. అయినా మంచి ఉద్యోగంలో ఉన్నారు. పెళ్ళి చేసుకోక పోవడం ఏం పాడుగాం ? ఈ హోటల్ కూడా తింటూ అవస్థ ఏడడ మెందుకు రోగమూ ?” అని అడిగింది.

అవే వినిపించుకోకుండా తిన్నగా హోటల్లోకి వచ్చేశాడు. పినలల్లి, శేషమ్మ, వ్రాసిన ఉత్తర మతని కోసం విరిగిపెట్టాంది. తనకి వయస్సు వచ్చేస్తోందని, వ్యవహారాలూ అప్పి చూసుకో లేక పోతున్నానని వ్రాసింది. “సువ్వేమో చెప్పిన మాట వినిపించుకోస్తే. ఎంత కాలం మంస్త్ర పడతాను ? నీవూ ఓ ఇంటి వాడి నయితే నాకు బాధ్యత తీరు

తుంది. లత నిక్షేపంలాంటి పిల్ల. దాన్ని చూసి సువ్వెందుకు భయపడుతున్నావో తెలియదు. సువ్వ పిచ్చి పుస్తకాలు చదువుకుంటూ కూర్చుంటే, నీ సంసారాన్ని నడవగల తక్కి దానికి మాత్రమే ఉంది. ఇప్పటికయివా నీ అంగీకారం తెలియజేస్తే వచ్చే నెల్లోనే ఉన్నాయి బోల్డు ముహూర్తాలు.” అంటూ లతని పొగుడుతూ ఇంకో రెండు పేజీలు వ్రాసింది. లత అంటే శేషమ్మగారికి వరుసకి మేన కోడలు. చదువుకున్న పిల్ల. శ్రీనివాసరావు అమ్మాయిని తాను చేసుకోలేదు సరికదా, తన స్నేహితుడు చేసుకోబోతూ ఉంటే కూడా తప్పించేశాడు. పిన్ని ఉత్తరం చూసేసరికి అతనికి అనేక ఆలోచనలు వచ్చాయి. ఇంటాయన తల్లి తలపుచాలు నుండి ఇచ్చిన సలహా గుర్తుకి వచ్చింది. ఓన్ ! అతని చూసి తానెందుకు అంత భయపడుతున్నాడు ? ఆమె ఈ హోటల్ బోయ్ కంటే భయంకర మయినది కాదని నిర్ధారణ చేసుకున్నాడు.

వెంటనే కార్డు తీసి రెండే రెండు ముక్కల్తో తన ఉద్దేశం వ్రాసేసాడు. “ముహూర్తం పెట్టించ.” అని వ్రాసి క్రింద సంతకం పెట్టబోయే సమయాని కప్పుడే అతని చెవులల్లో నవ్వులు మేళాలు వినిపించేయి. నవ్వులు మేళాలిస్తుండలన్ని కంగారు పెట్టలేదు కాని వాటి పెనుక చంటి పిల్లల ఏడు పులు, కోమటి కొట్లో కందివప్పు బేరాలూ లాంటివి వినిపించి, అతను హడలి పోయాడు.

“మరి భగవంతుడా ! ఇంకానయం !!” అని కలాన్ని చూసేసి, రైటాప్లేసి, దుప్పటి ముసుగు పెట్టి పడుకున్నాడు. రాత్రి తెల్లవారూ అతని కనేక రకాలయిన కలలు వచ్చాయి. ఒకసారి లత, హోటల్ కుర్రాళ్ళ బారి నుండి తనని రక్షించడానికి వచ్చినట్లు, ఇంకోసారి అమె బారి నుండి వాళ్ళు తనని రక్షిస్తూ ఉన్నట్లు, మరోసారి తనని టగ్గిలవార్ తాడులాగ ఒకవేపు పిచ్చి, లత, ఇంకో వేపు హోటల్ కుర్రాళ్ళ లాగుతూ ఉన్నట్లు కలలు వచ్చేయి. ఈ కలలన్నింటిని నెట్టేసి, అతనికి నిద్రపట్టేసరికి అప్పుడే నాలుగు స్త్రుర అయింది. “ఇరవయ్యేకో రూస్, సెనెరల్ ఎక్స్ప్రెస్ రోస్టు” అని హోటల్ క్లరాక్ కేతతో ఉలిక్కిపడి లేచాడతను. వెంటనే రైటు వెలిగించి, కార్డు పై సంతకం పెట్టేసి, అడ్రసు వ్రాసి, అప్పటికప్పుడే పోస్టు డబ్బాలో నడపే వచ్చి వాయిగా పడుకున్నాడు—

“ఇప్పుడు ఇద్దరో ముగ్గురో పిల్లలనుకుంటూ వాళ్ళ సంసారం బాగానే సాగిపోతోంది. అవ్వ ఇంకా నే చెప్పేదేమిటంటే, ఇక్కడ ప్రేమ ప్రమేయమూ లేదు, ఘటనా కాదు. కేవలం ఆ సమయంలో ఉన్న పరిస్థితుల్ని బట్టి ఉంటుంది ఏమంటారు ?” అన్నారు రామయ్యగారు.

ఏమనడానికి, ఎవరయినా మెలకువగా ఉంటేగా, అంతా గుర్తుపెట్టి నిద్రపోయారు. చంద్రుడు కూడా ఎప్పుడో అన్న మించాడు. పైత నక్షత్రాలు మాత్రం ఏమీ విననట్లు కూర్చున్నాయి. క్రింద గోదావరి ఏ అల్లిపాదుమూ చెప్పుకుండా గలగలా నవ్వింది తెలివిగా. “భలే వాళ్ళరా” అనుకుని ఆసనిస్తూ నడం వాడాయన.

11-9-1964 శుక్రవారము మొదలు

17-9-1964 గురువారము వరకు.

మేమం :

(ఆశ్వని, భరణి, కృత్తిక 1 పా.)

ఈ వారంలో మొదటి సగంకంటే రెండవ సగం అన్నివిధాలా అనుకూలంగా ఉంటుంది. వారం ప్రారంభంలో కొన్ని వ్యవహారాల్లో అందోళన కలగవచ్చును. కాని మీరు సమయోచితంగా వ్యవహరించడంవలన చికాకులు కలగకుండా తిప్పించుకొనగలుగుతారు. వారాంతంలో అన్ని వ్యవహారాలూ మీరు అనుకొన్నట్లుగా నెరవేరడంవలన లాభం కలుగుతుంది. వృత్తి ఉద్యోగాల్లో మీ పరిస్థితి సంతృప్తికరంగా ఉంటుంది. ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. రాజకీయ వ్యవహారాల్లో ప్రతిపక్షాలతో చీలికలు రావడంవలన మీ అభిప్రది మార్గం నిష్ఫలంకం కాగలదు.

స్త్రీలకు : ఆరోగ్యం సామాన్యంగా ఉంటుంది. కుటుంబ వ్యవహారాలు వారాంతంలో సంతృప్తికరంగా ఉంటాయి. వినోద కార్యక్రమాల్లో పాల్గొంటారు.

12, 13 తేదీలు మంచివికావు. మిగిలినవి మంచివి.

వృషభం :

(కృత్తిక 2, 3, 4 పా, రోహిణి,

మృగ 1, 2 పా.)

ఈ వారం మొత్తంమీద బాగానే ఉండవచ్చును కాని వారం మధ్యలో అకస్మికంగా కొన్ని చికాకులు వస్తాయి. వృత్తి వ్యాపారాల్లో సాటివారితో పోటీ కొంత తగ్గడంవలన అభిప్రదిని సాధించగల అవకాశం ఉంది. వృత్తిలో కొంతమంది మిత్రుల సహకారం లభిస్తుంది. ఉద్యోగం అనుకూలంగా ఉంటుంది. స్థిరాస్థి వ్యవహారాలు మీకు అనుకూలంగా పరిష్కారం కావచ్చును. ఆరోగ్యం బాగా ఉన్నా వారం మధ్యలో మానసికాందోళన కలుగుతుంది. శుభకార్యాల విషయంలో ప్రోత్సాహం లభిస్తుంది. బంధు వ్యవహారాల్లో విజయాన్ని సాధిస్తారు.

స్త్రీలకు : ఆరోగ్య విషయంలో జాగ్రత్త అవసరం. కొంతమంది సన్నిహితులతో భేదాభిప్రాయాలు రావచ్చును. అధిక వ్యయం జరుగుతుంది.

12, 13, 17 తేదీలు మంచివి. మిగిలినవి మంచివికావు.

మిథునం :

(మృగశిర 3, 4 పా, ఆరద్ర, పునర్వసు,

1, 2, 3 పా.)

ఈ వారం శుభాశుభ మిశ్రమంగా ఉంటుంది. కొన్ని వ్యవహారాల్లో మీరు ఎంత ప్రయత్నించేసినా వ్యర్థంకావడం మరికొన్ని వ్యవహారాలు మీ ప్రయత్నం లేకుండానే నెరవేరడంవంటి సంఘటనలు జరుగుతాయి. ఏ వ్యవహారాన్ని పూర్తిగా నెరవేరేవరకూ నమ్మడానికి వీలులేదు. భాగస్వాములతో కలసి చేసే వ్యాపారాలు బాగా ఉంటాయి. మీకు అందవలసిన డబ్బును సన్నిహితుల వాగ్దానాలు చేయడం వల్ల లభిస్తుంది.

మీ మీ వ్య మీ

		గు	రా
శ	వారఫలం	కు	కు
	మ హే వ్	ర	మ
కే		చం	

కాదు. వృత్తి ఉద్యోగాల్లో ప్రయోజనంలేని ప్రయాస కలుగుతుంది. ఆరోగ్యం సామాన్యంగా ఉంటుంది. విద్యా వైదాజ్ఞానిక రంగాల్లో మీ కృషికి ఆటంకాలు రావచ్చును.

స్త్రీలకు : వారాంతంనుంచి ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. కుటుంబ వ్యవహారాలు సంతృప్తికరంగా ఉంటాయి.

12, 13, 17 తేదీలు మంచివికావు. మిగిలినవి మంచివి.

కర్కాటకం :

(పునర్వసు 4 పా, పుష్యమి, అశ్లేష.)

ఈ వారం విశ్రాంతిగా ఉంటుంది. వృత్తి వ్యాపారాల్లో కలిగి అకస్మిక పరిణామాలవలన, కొన్ని వ్యవహారాలు మీ స్పృహననుంచి తప్పిపోగలవు కాని మీకు అవకాశం జరిగే సూచనలు లేవు. ఇంత వరకు మీకు అనుకూలంగా ఉన్నవారో కొంతమంది వ్యతిరేకులు కావడంవలన మీ వారెవరో ప్రేమారెవరో తెలియని స్థితి పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. అధికారుల వలన జరుగవలసిన పనులు కొంచెం శ్రమమీద నెరవేరి లాభం కలుగుతుంది. ఉద్యోగంలో క్రమాభివృద్ధిని సాధిస్తారు. మీ అభిప్రాయాలకు అధికారులు రుణమొదం లభిస్తుంది. ఆరోగ్యం బాగా ఉన్నా శరీర శ్రమతో కూడిన కార్యక్రమాలు వసికరావు.

స్త్రీలకు : ఆరోగ్యం బాగావున్నా అప్పు డబ్బులు బుహీనత కన్పించవచ్చును. ఒండు వ్యవహారాల్లో నిష్కారం వస్తుంది. ఆలంకార వస్తువులు కొంటారు.

14, 15, 16 తేదీలు మంచివికావు. మిగిలినవి మంచివి.

సింహం :

(మృగ, పుష్య, ఉత్తర 1 పా.)

ఈ వారం అనుకూలంగానే ఉంటుంది కాని వృత్తి వ్యాపారాల్లో సులభంగా జరగవలసిన పనులకు కూడా ఆటంకాలు రావడంవలన కొంత శ్రమ పెరుగుతుంది. మీరు ఇదివరకు నిర్లక్ష్యం చేసిన వ్యవహారాలకు ప్రాముఖ్యత రావడంవలన మీరు పొందవలసినలాభాన్ని పొందలేని పరిస్థితి ఏర్పడవచ్చును. వృత్తిలో కొన్ని సూతనావకాశాలు లభిస్తాయి. చాటి వల్ల ప్రస్తుత ప్రయోజనంకంటే భవిష్యత్తులో మిక్కిలి ఉపయోగం ఉంటుంది. ఉద్యోగంలో గౌరవం లభిస్తుంది. ఆరోగ్యం బాగానే ఉంటుంది. రాజకీయ వ్యవహారాల్లో అనుకూలమైన సూతన

సూ చ న

మాతన వ్యవహారాలు ప్రారంభించడానికి, ముఖ్యమైన నిర్ణయాలు చేయడానికి మంచివి అని వ్రాసిన తేదీలు అనుకూలంగా ఉంటాయి. మంచివి కాని తేదీల్లో అనుకూలమైన సంఘటనలు జరగడానికి అవకాశం ఉంది. కాబట్టి జాగ్రత్తగా వ్యవహరించడం అవసరం.

పరిణామాలు రావచ్చును.

స్త్రీలకు : ఆరోగ్యం సంతృప్తికరంగా ఉంటుంది. సంతానానికి స్వల్ప ఆనారోగ్యం చేయవచ్చును. సూతన విషయాలను తెల్పుకుంటారు.

14, 15, 16 తేదీలు మంచివి. 17వ తేదీ మంచిదికాదు.

కన్య :

(ఉత్తర 2, 3 4 పా, హస్త, చిత్త 1, 2 పా.)

ఈ వారం గతివారంకంటే బాగావున్న పూర్తిగా అనుకూలతనం అలించడానికి అవకాశంలేదు. భారీ యెత్తునచేసే వ్యాపారాలు కొంతకాలంపాటు వాయిదా వేయడం మంచిది. అదాయం మామూలుగా ఉన్నా రావలసిన డబ్బు సమయానికి అందక కొంత ఇబ్బంది కలగవచ్చును. వృత్తి ఉద్యోగాల్లో మీరు ఇదివరకు చేసిన నిర్ణయాలవల్ల ఇప్పుడు కొన్ని చికాకులు వచ్చే సూచనలు ఉన్నాయి. కోర్టు వ్యవహారాల్లో వ్యతిరేకత చలావరకు తగ్గుతుంది. ఆరోగ్యం సామాన్యంగా ఉంటుంది. దూరపు బంధువులకు సహాయం చేస్తారు.

స్త్రీలకు : ఆరోగ్యం బాగానే ఉంటుంది. సాహిత్య వైజ్ఞానిక రంగాల్లో ఖ్యాతి లభిస్తుంది. శుభకార్యాల విషయంలో అనుకూలత ఉంటుంది.

11, 17 తేదీలు మంచివి. మిగిలినవి సామాన్యం.

తుల :

(చిత్త 3, 4 పాదాలు, స్వాతి, నిశాఖ, 1, 2, 3 పా.)

వృత్తి వ్యాపారాల్లో వ్యయప్రయాసలు ఎక్కువైనా మీరు తలపెట్టే పనులన్నీ సక్రమంగా నెరవేరడంవలన ఈ వారం సంతృప్తికరంగానే ఉంటుంది. భాగస్వాములతో కలిసిచేసే వ్యాపారాలు ప్రాప్తానుకరంగా ఉంటాయి. వారం ప్రారంభంలో సాహసముతో కూడిన వ్యాపారాల్లో లాభించగల సూచనలు ఉన్నాయి. వృత్తిరీత్యా ప్రయోజనం కల పరిచయాల ఏర్పడతాయి. ఉద్యోగంలో అనుకూలమైన మార్పులు రావచ్చును. ఆరోగ్యం బాగానే ఉంటుంది. ముఖ్యమైన కాగితాలుగాని వస్తువులుగాని పోయే ప్రమాదం ఉంది.

స్త్రీలకు : ఆరోగ్యం అంత బాగా ఉండక పోవచ్చును. సాంఘిక వ్యవహారాల్లో బాధ్యత వలకు బడి పెరుగుతాయి. సంతానానికి సాఫల్య సంతోషాలు లభిస్తాయి.

11, 12, 13 తేదీలు మంచివి. మిగిలినవి సామాన్యం.

వృశ్చికం :

(నిశాఖ 4-౫ పాదం, ఆనూరాధ, జ్యేష్ఠ)

ఈ వారం గడవిన వారం కంటే బాగా

ఉంటుంది. వృత్తి వ్యాపారాల విషయంలో మూడు కొంత కాలంగా చేస్తున్న ఆలోచనలు కార్యరూపం ధరించడానికి అవకాశం వుంది. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాలు తాళిస్తాయి. భారీయెత్తున చేసేవ్యాపారాలు ప్రోత్సహకరంగా ఉంటాయి. వృత్తిలో అనుకూలత, ఆదాయమూ కూడా పెరుగుతాయి. ఉద్యోగంలో మీ అభివృద్ధికి కలిగిన అవరోధాలు తొలగిపోతాయి. అన్ని వ్యవహారాల్లోనూ ముందుకు వెళ్లవలసిన సమయం. ఆరోగ్యం సంతుష్టి కరంగా ఉంటుంది. అధికలబోనహాసం లభిస్తుంది.

స్త్రీలకు : ఆరోగ్యం బాగానే ఉంటుంది. బంధువుల వ్యవహారాల్లో విజయాన్ని సాధిస్తారు. కుటుంబ వ్యవహారాలు కొంచెం శ్రమమీద నెరవేరతాయి.

11వ తేదీ మంచిదికాదు. 14, 15, 16 తేదీలు మంచివి.

ధనుస్సు :

(మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1 పా.)

ఈ వారంకూడా అంత బాగా ఉండదు. వృత్తి వ్యాపారాల్లో వెంటనే ప్రయోజనం లేకపోయినా మున్నందు తాళించుటకు, అవసరమైన మార్పులు, ఏర్పాట్లు జరగవచ్చును. అన్ని వ్యవహారాల్లోనూ ప్రయోజనంకంటే ప్రయాన అధికంగా ఉంటుంది. అధికారాలవలన జరుగవలసిన పనులకు, అకస్మికంగా అటుంకాలు రావడంవలన మీ కార్యక్రమాలు తలక్రిందులు కావగ ప్రమాదం ఉంది. ఉద్యోగంలో మీ పరిస్థితి యథాతథంగా ఉంటుంది. రావలసిన డబ్బు సమయానికి అందకపోవచ్చును. అనారోగ్య మాననలు ఉన్నాయి.

స్త్రీలకు : మీ ఆరోగ్యం బాగావున్నా సంతానానికి కించితనారోగ్యం చేయవచ్చును. కుటుంబ వ్యవహారాలు ఒడుదుడుకులుగా లేకుండా నెరవేరుతాయి.

12, 13 మంచివికావు. మిగిలినవి మంచివి.

మకరం :

(ఉషా 2, 3, 4 పా, శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1, 2 పా.)

ఈ వారం శుభాశుభ మిశ్రమంగా ఉంటుంది. ప్రతి వ్యవహారంలోను ఏదో ఒక సందేహం కలుగుతూ ఉండడంవలన మీరు సాహసించి ఏ పని చేయలేరు. కాని మీకు కలిగిన సందేహాలు, సరియైనవి క్రమంగా రుజువు కావడంవల్లన ఏ పని చేయకుండా ఉండడమే సంతుష్టి కరంగా ఉంటుంది. వృత్తిలో తీవ్రమైన సోటీని ఎదుర్కొన్న తరువాత సర్వాభివృద్ధిని సాధిస్తారు. వారాంతంలో ఆకారణంగా అధికారాల అపదణకు గురి కాగల సూచనలున్నాయి. ఆరోగ్యం అంతగా బాగా ఉండదు. పుణ్యకార్యాల చేస్తారు.

స్త్రీలకు : కుటుంబ వ్యవహారాల్లో ఏర్పడిన చికాకులు తొలగిపోతాయి. సాహిత్యరంగంలో మీ కృషి ఫలిస్తుంది. విలువైన వస్తువులు కొంటారు.

14, 15, 16 తేదీలు మంచివికావు. మిగిలినవి మంచివి.

కుంభం :

ధనిష్ఠ 3, 4 పా, శతభిషం, పూ. భా. 1, 2, 3)

ఈ వారం ప్రారంభంలో గని వ్యవహారాల్లోనూ చికాకులు కల్గేటట్లు కన్పించినా, వారాంతానికి చాలా

వరకు ప్రభావత పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. సోపానముతో కూడిన వ్యవహారాల్లో స్వంతం రావచ్చును. మీరు స్వంతంగా చేసే వ్యాపారాలకంటే భాగస్వాములతో కలసిచేసే వ్యాపారాలు బాగా ఉంటాయి. వృత్తి ఉద్యోగాల్లో మార్పులకోసం మీరుచేసే ప్రయత్నాలు ఫలించకపోవచ్చును. మీరు ఇదివరకు చేసిన వాగ్దానాలవల్ల ఇప్పుడు ఆర్థికంగా ఒత్తిడి వస్తుంది. మిత్రులతో కలహ ప్రసంగం రావచ్చును. ఆరోగ్యం సామాన్యంగా ఉంటుంది.

స్త్రీలకు : ఆరోగ్యం గత వారంతోకంటే బాగా ఉంటుంది. శుభవహులంగా వ్యయం జరుగుతుంది. బంధువుల్లో వ్యాధి లభిస్తుంది.

17వ తేదీ మంచిదికాదు. మిగిలినవి మంచివి. మీనం :

(పూ. భాద్ర 4 పా, ఉ. రేఖాద్ర, వతి.)

మీరు ఇతరులకోసం ఏ ప్రయత్నంచేసినా

అతి సులభంగా నెరవేరుతుంది కానీ మీ స్వంత వ్యవహారాల్లో మాత్రం ఎన్నో అటంకాలను ఎదుర్కోవలసి ఉంటుంది. వృత్తి వ్యాపారాల్లో కన్పించే నూతనావకాశాలు అంతగా ఫలించగల సూచనలు లేవు. భాగస్వాములతో భేదాభిప్రాయాలు రావడంవలన కొన్ని ముఖ్య వ్యవహారాలు నిలచిపోవచ్చును. ఉద్యోగంలో మీకు వ్యతిరేకంగా కొన్ని చూపులు వస్తాయి. రాజకీయ వ్యవహారాల్లో మీ ప్రతిపక్షుల బలం పెరుగుతుంది. ఆరోగ్యం అంత బాగావుండదు.

స్త్రీలకు : ఆరోగ్యం సామాన్యంగా ఉంటుంది. కాని వారాంతంలో మానసికాందోళన కలుగుతుంది. కుటుంబ కార్యక్రమాల్లో కొన్ని మార్పులు వస్తాయి.

11వ తేదీ మంచిదికాదు. 17వ తేదీ చాలా మంచిది.

జ న్మ ది న ప ల ం

సెప్టెంబరు-11

ఈ సంవత్సరం మొత్తం మీద బాగా ఉంటుంది. వృత్తి వ్యాపారాల్లో అప్పుడప్పుడు కొద్ది చికాకులు ఎప్పినా, మీ కార్యక్రమాలకు అటంకం కలగదు. వ్యాపారంలో మీరు చేసే ఆలోచనలు సంవత్సరం మధ్యలో ఫలిస్తాయి. సమయానికి కొంత మంది మిత్రుల అండదండలు లభించడం వలన నూతన వ్యాపారాలు ప్రోత్సహకరంగా ఉంటాయి. వృత్తిలో ఇంతవరకు ఉన్న అవరోధాలు తొలగిపోవడం వలన కొంత అభివృద్ధి కలుగుతుంది. ఉద్యోగంలో పలకుబడి అందరితో నుంచి మీరు లభిస్తాయి. ఆర్థికంగా విశేషమైన ఒత్తిడిలేకుండా అన్ని వ్యవహారాలూ నెరవేరతాయి. ఆరోగ్యం బాగా ఉన్నా శరీర శ్రమతో కూడిన కార్యక్రమాలు మంచి కావు. కుటుంబ వ్యవహారాలు సంతుష్టి కరంగా ఉంటాయి. సాంఘిక వ్యవహారాల్లో హెచ్చాడ అభిస్తుంది. విద్యార్థులు సాధారణంగా కృతార్థులు కాగలరు.

సెప్టెంబరు-12

ఈ సంవత్సరం గడచిన కొద్ది సంవత్సరాల కంటే బాగా ఉంటుంది. వృత్తి వ్యాపారాల్లో యేర్పడిన చిక్కులు క్రమంగా తొలగిపోవడం వలన భవిష్యత్తుపై విశ్వాసం యేర్పడుతుంది. భాగస్వాములతో కలసి చేసే వ్యాపారాలు బాగా అనుకూలంగా ఉంటాయి. వ్యాపారం భారీ యెత్తున చేయడం వలన పెట్టుబడి చాలక కొంత ఇబ్బంది కలగ వచ్చును. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాలు కూడా కొంత వరకు తాళించవచ్చును. వృత్తి ఉద్యోగాల్లో ధైర్యంగా ముందుకు వెళ్లవలసిన సమయం మీ అభిప్రాయాలను అమలు జరపడం వలన ఆదాయం అంతన్నా కూడా పెరుగుతాయి. స్థిరాస్తి వ్యవహారాల్లో ఉన్న చిక్కులు తొలగిపోతాయి. ఆరోగ్యం సంతుష్టి కరంగా ఉంటుంది కుటుంబ వ్యవహారాల్లో అప్పుడప్పుడు కొన్ని చిక్కులు రావచ్చును. విద్యార్థులు మంచి మార్కులతో కృతార్థులు కాగలరు.

సెప్టెంబరు-13

అన్ని వ్యవహారాలూ అనుకూలంగా కన్పించినా యే మాత్రం యేమరుపాటు చూపినా ఇబ్బంది తప్పదు. వృత్తి వ్యాపారాల్లో సూచనావకాశాలు ఆకర్షణీయంగా కన్పిస్తాయి. కాని వాటి నిమిత్తం ప్రయత్నించడం వలన ప్రస్తుతం ఉన్న వ్యవహారాలు నిలచిపోయే ప్రమాదం ఉంది. వ్యాపార విస్తరణ ప్రయత్నాలు క్రమంగా సానుకూల పడతాయి. వృత్తిలో ప్రయోజనం కల సరిచర్యాలు ఏర్పడతాయి. ఉద్యోగంలో మీ పరిస్థితి యథాతథంగా ఉంటుంది. విశేషమైన ప్రయోజనాన్ని ఆశించడానికి సమయం కాదు. మీరు ఇంతవరకు జరిపిన వ్యవహారాల్లో చికాకులు రాగల సూచనలు ఉన్నాయి. ఆరోగ్యం బాగానే ఉంటుంది కాని అప్పుడప్పుడు ఉష్ణోధిక్యత కన్పించవచ్చును. కుటుంబ వ్యవహారాలు సామాన్యంగా ఉంటాయి. కొంత మంది బంధువులు మీతో భేదాభిప్రాయాలు కల్గించడానికి ప్రయత్నిస్తారు. విద్యార్థులు మొదట నుంచి శ్రద్ధగా చదవడం మంచిది.

సెప్టెంబరు-14

ఈ సంవత్సరం సంతుష్టి కరంగా ఉంటుంది. వృత్తి వ్యాపారాల్లో ఇంతవరకు ఉన్న అవరోధాలు తొలగిపోయి అభివృద్ధికి మార్గం యేర్పడుతుంది. ఇంతవరకు కొన్ని వ్యవహారాల్లో ఉండిపోయిన డబ్బు సంవత్సరం మధ్యలో చేతికి రావడం వలన నూతన వ్యాపారాలు ప్రారంభించడానికి అవకాశం ఉంది. భాగస్వాములతో కలసి చేసే వ్యాపారాలు అనుకూలంగా ఉంటాయి. వృత్తిలో అధిక వ్యయంతో కూడిన కార్యక్రమాన్ని చేపట్టి విజయం సాధించే సూచనలు ఉన్నాయి. ఉద్యోగంలో అనుకూలమైన స్థానమునకు మార్పుపడవచ్చును కాని సంవత్సరం తండ్రి ముఖ్యమైన కాగితాలు పోయే ప్రమాదం ఉంది. ఆరోగ్యం సంతుష్టి కరంగా ఉంటుంది. కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. రాజకీయ వ్యవహారాల్లో పలకుబడి పెరుగుతుంది. విద్యార్థులు శ్రమమీద కృతార్థులు కాగలరు.

చుర్రీ
D. గోపాలాచారి
చుర్రీ
అర్థశాస్త్ర బాలానికి
అయ్యదాశ్రమం
ప్రెస్బిటేరియన్
మదరాసు-17

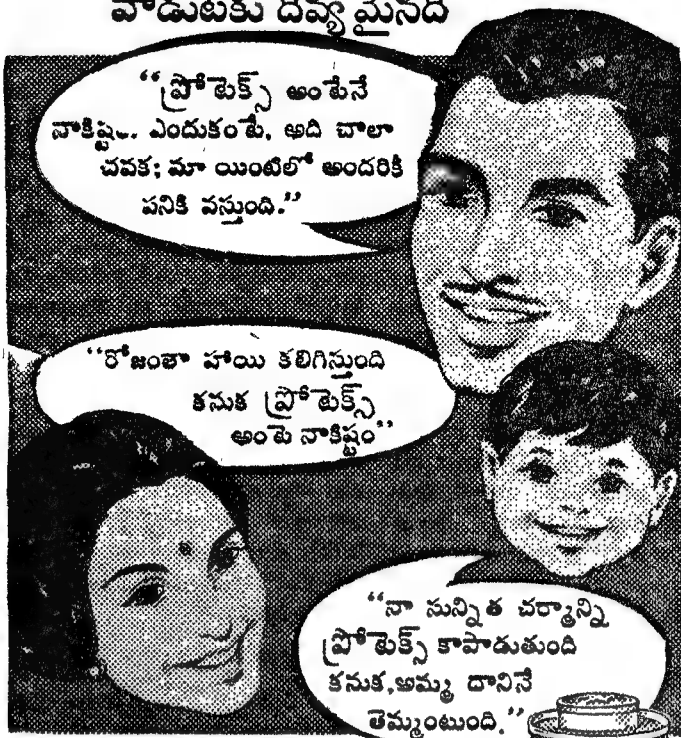
దీపావళి కథలపోటీ

ఆఖరితేదీ

1-10-'64

క్రొత్త

ప్రోటెక్స్ అన్నింటికీ పనికివచ్చే టాల్కం పౌడరు. కుటుంబములోని వారందరూ వాడుటకు దివ్యమైనది

చక్కని సువాసన, సర్వ ప్రయోజనకరమైన మేలు రకం టాల్కం కలిపి ప్రోటెక్స్. స్నానాల తరువాత, ఎండ రోజులలోను కుటుంబంలో ప్రతి వారు వ్రాసుకోడానికి అదర్హ ప్రాయమైనది. అతి తక్కువ, చవక ధరకు పెద్ద డబ్బా నిండా వచ్చే ప్రోటెక్స్ కొనుక్కోండి.

ప్రోటెక్స్

అన్నింటికీ పనికివచ్చే టాల్కం పౌడర్

PTP-0-7 TEL

జన్మ దిన ఫలం సెప్టెంబరు-15

ఈ సంవత్సరం ఆర్థికంగా గత సంవత్సరం కంటే భాగా ఉన్నా అప్పుడప్పుడు వృత్తి వ్యాపారాల్లో యేర్పడే అనిశ్చిత పరిస్థితి వలన సంతృప్తి కరంగా ఉండక పోవచ్చును. వ్యాపారంలో మీకు కలిగే సందేహాల వలన కొన్ని వ్యవహారాలు నిలచి పోతాయి. వ్యాపార విస్తరణ ప్రయత్నాలు వెంటనే ప్రోత్సహకరంగా ఉండక పోయినా, నష్టం రాగల సూచనలు లేవు. వృత్తిలో క్రమాభివృద్ధిని సాధిస్తారు. ఉద్యోగంలో సంవత్సరం మధ్య నుంచి అనుకూల పరిస్థితులు యేర్పడతాయి. మీరు ఇదివరకు చేసిన ప్రయత్నాలు ఇప్పుడు ఫలితం వచ్చును. ఆరోగ్యం సామాన్యంగా ఉంటుంది కానీ మానసికంగా కొంత లభించని స్థితి యేర్పడుతుంది. కుటుంబ వ్యవహారాలు సంతృప్తి కరంగా ఉంటాయి. సాంఘిక వ్యవహారాలు అంతభాగా ఉండవు. విద్యార్థులు సాధారణంగా కృతార్థులు కాగలరు.

సెప్టెంబరు-16

ఈ సంవత్సరం ప్రారంభంలో సామాన్యంగా ఉన్నా రాసురాసు వృత్తి వ్యాపారాల్లో కొద్దిగా చికాకులు కలగవచ్చును. భారీ యిబ్బతు వేసే వ్యాపారాలు భాగానే ఉంటాయి. వ్యాపారంలో మీ అభిప్రాయాలు అనులు జరపడం కంటే భాగస్థుల నిర్ణయానికి విడిచి పెట్టడం మంచిది. సామాన్యంగా జరిగే వ్యవహారాలు కూడా ఇబ్బందులు రావడం వలన మీకు కొంత శ్రమ కలిగినా ఆదాయం కూడా అగినట్లుగా పెరగడానికి అవకాశం ఉంది. సంవత్సరాంతంలో ఆకస్మికంగా అన్ని వ్యవహారాల్లోను అనుకూల పరిస్థితులు యేర్పడతాయి. వృత్తిలో కూడా ప్రయోజనం, ప్రయాస పెరుగుతాయి. ఉద్యోగంలో శ్రమ మీద మీ స్థానాన్ని విలబెట్టుకొంటారు. జీర్ణ సంబంధమైన అనారోగ్యం చేయగల సూచనలు ఉన్నాయి. రాజకీయ వ్యవహారాల్లో ప్రతి పక్షాల ఒత్తిడి పెరుగుతుంది. విద్యార్థులకు ఏప్రిల్ పరీక్షలు అనుకూలంగా ఉండవచ్చును.

సెప్టెంబరు-17

ఈ సంవత్సరం శుభా శుభ మిశ్రమంగా ఉంటుంది. వృత్తి వ్యాపారాలు అనుకూలంగా ఉన్నా మీకు ఇంతవరకు అన్ని విధాలా చేదోడుగా ఉన్నారితో అభిప్రాయ భేదాలు రాగల సూచనలు ఉన్నాయి. వ్యాపారంలో కార్యక్రమాలు మీరు అనుకోవట్లుగా జరగక పోయినా జరిగినది మాత్రం మీకు అనుకూలంగానే ఉంటుంది. వృత్తిలో వెంటనే విశేష ప్రయోజనం ఉండక పోవచ్చునని ముమ్మందు రాణించుటకు తాపనీన మార్పుల జరుగుతాయి. ఉద్యోగం సామాన్యంగా ఉంటుంది. స్థాన వలనమునుకు అవకాశం ఉన్నది. ఆర్థికంగా అప్పుడప్పుడు ఒత్తిడి వచ్చినా మీ వాతవర్తనల్లో అన్ని వ్యవహారాలూ సరిపుచ్చుకొంటూ అభివృద్ధిని సాధించగలరు. ఆరోగ్యం సామాన్యంగా ఉంటుంది. కుటుంబ వ్యవహారాలు ఒడుదుడుకులు లేకుండా జరిగిపోతాయి. విద్యా వైజ్ఞానికరంగాళ్లో భాతి లభిస్తుంది. విద్యార్థులు సామాన్యంగా కృతార్థులు కాగలరు.

వ్యవసాయ కుసుమాట

హరికిషన్

జ రి గి న క థ

డాక్టర్ సీత, తన స్నేహితురాలయిన డాక్టర్ రాధకు తమ కుటుంబ గాధను చెప్పుకూపుంటుంది... జానకి, సీత అక్కచెల్లెళ్లు. జానకి రామారావులకు పెళ్ళవుతుంది. జానకికి, చనిపోయిన చినమామయ్యకి సంబంధం వుందన్న కోసంతో రామారావు ఆమెను చిన్నచూపు చూస్తాడు. భార్యభర్తల మధ్య తీవ్రమైన అభిప్రాయభేదాలు రావటంతో, జానకి తానాశించిన ఆనందాన్ని పొందలేకపోతుంది. జానకిపై రామారావు అనుమానం నానాటికి పెరిగిపోతూ వుంటుంది.

భోజనాలయ్యాక కాసేపు ఇద్దరూ విశ్రాంతి తీసుకున్నారు. మిగిలిన విషయాన్ని చెప్పమన్నది రాధ. అప్పటికి మధ్యాహ్నం మూడు గంటలయింది. సీత మళ్ళీ చెప్పసాగింది—
“శ్రావణ మాసంతో నోములు కాగానే అక్కయ్య గుంటూరు వెళ్ళిపోయింది. నేను స్కూలు ఫైనలు పాసయింతరువాత ఆ సంవత్సరం కాలేజీలో చేర లేదు. కారణం అక్కయ్య పెళ్ళితో డబ్బు లేకపోవ టమే. మా నాన్నగారు తాముకా అసీసుతో గుమాస్తా. మాకున్న పొలముకా కాస్త అక్కయ్య పెళ్ళికిగాను అమ్మేశారు. అర్థిక ఇబ్బందులవల్ల ఏడు నేను

అంతా అమ్మకు పోయింగా ఇంటిని ఉన్నాము.

“రాధా! అక్కయ్య ఏప్పుడూ అంటూ ఉండేది. లోకంతో అనేక తరహాలు వ్యక్తులుంటారు. అందరినీ మనం మెప్పించలేం. అందరికీ సహాయం చెయ్యలేం. అందరి ఆదరాభిమానాలు సంపాదించలేం. అందరి మాటలూ వింటూ ఉండాలి. మన మనస్సుకి ఏది న్యాయసమ్మతంగా ఉంటే అది చెయ్యాలి. అక్కయ్య ఆ సిద్ధాంతానికి ప్రాధాన్యత ఇస్తుంది. చదువులో అక్కయ్య మేధావి. చిన్నప్పటినుంచీ ప్రతి క్లాసు లోనూ ఫస్టుగానే ఉండేది. ఇంటుం ఫస్టుక్లాసులో పాఠ్యుంది. ఏలూరు కాలేజీలో ద్వితీయశ్రేణిలో వచ్చింది. అక్కయ్యంటే అటు విద్యార్థులకూ,

తెచ్చరిక్కా అందరికీ గౌరవము. అందరికీ ఆదరణ. మానవే. ప్రతిఒక్కరి జీవితంతోనూ ఏదోఒక లోపం కనబడుతున్నా దంటుంది. అక్కయ్య చదువుతో ఎంత మేధానుడులాలో జీవితంలో అంత మేధాకురాలు. ఏం మాట్లాడాలో ఏం మాట్లాడితే ఎవరూ నొచ్చుకుంటారోనని ఎంతో నిబ్బరంగా జాగ్రత్తగా మనులుకుంటుంది. ఎవరి మనస్సు వొప్పించదు. అందరి దృష్టిలో మన్ననలందుకున్న అక్కయ్య కట్టుకున్న భర్త దృష్టిలో అవినీతి పరురాలు. దాని జీవితంతో ఇదొక రంపకకథ. అగ్నిపరీక్ష.

అక్కయ్య వెళ్ళిపోయిన చాలా రోజులు దాని జీవితాన్ని గురించే ఆలోచిస్తూ ఉండేదాన్ని. ఈ అగ్నిగుండంలోనుంచి ఎట్లా బయటపడి తన నిర్దోషిత్వాన్ని బుజువుపరచుకుంటుందో ఎంత ఆలోచించినా వాకు అర్థంకాలేదు. వాలో నేనే విచార పడుతూ ఉండేదాన్ని. అమ్మకు ఏ విషయాలూ తెలియనివ్వలేదు. తెలిస్తే మంచమొక్కటైంది.

అక్కయ్య మానవరూప రిజిస్ట్రార్‌నుకో గుమాస్తా. రెండేళ్ళలో ఆయన రిటయరువుతారు. ఆయన్ని గుంటూరునుంచి వినుకొండకు బదిలీ

హృదయ కుసుమాలు

చేశారు. భార్యరూర్తిర్తిరూ, ముఖ్యంగా వినుకొండ ఎల్లెపోయారు. ఇక గుంటూరులో బావ, అక్కయ్య ఇద్దరే వున్నారు. ఇద్దరే ఉండటంనుంచి బావలో కొంత మార్పుమయినా వస్తుండేమోనని ఆశించాను.

అర్ధిక ఇబ్బందివల్ల నేను ■ పంపత్తరం నేను చదువు మానేసినా, అక్కయ్య జీవితంకూడా కొంత వరకూ కారణమయింది. అసలొక చదువే ఎద్ద వుంది అమ్మ. "జానకి ఇంటరు చదివి ఏం చేస్తున్నది. కాపురం చేస్తున్నది. దానికి చదువేమియినా అక్కరకొచ్చిందా? దీనికి ఎట్లాగోట్టా పెళ్లి చేసి ఓ అయ్య చేతిలో పెడితే మీరు నిశ్చితంగా రిటయరువచ్చు." అనేది అమ్మ. వాన్న ఏమీ చేప్పారాకాదు. నేను ఒక్కటే నిశ్చయించుకున్నాను. అక్కయ్య కాపురం దాగినది అది నుంచి నంతోషితో ఉంటేనే నేను పెళ్లిచేసుకునే సంగతి ఆలోచించటం. అక్కయ్య జీవితం ఇట్లా కన్నీరుమున్నీరుగా గడుస్తుంటే ఇంక జీవితంలో

ఏమిదామీ చేసుకునేదిలేదు. ఉద్యోగమే కరణ్యం. అందుకూడా పైచదువు పూర్తిచెయ్యాల్సి. ఏమైనా ఆ ఏటికి చదువు ఆపేశానుగనక అమ్మలో ఏమీ అర్పించలేదు.

దనరా, దీపావళి, పండుగలకు బావనీ, అక్కయ్యనీ రమ్మనవని వాన్న ఉత్తరం రాశారు. అందుకు అక్కయ్య పెద్ద ఉత్తరం రాసింది. పద్మవసానం పండక్కి తాము అక్కడికి రావనీ, నవ్వు పండక్కి గుంటూరు పంపించవనీ మరీమరీ ప్రోత్సేయమటా అక్కయ్య ఉత్తరం ప్రాసంది. అమ్మ అంతగా ఇష్టపడలేదు. ఆల్పదూ, కుతూహి, తమ ఇంటికే రావాలనీ. అమ్మ పట్టుదల, రెండు రోజులు పట్టుబట్టి అమ్మను పప్పించి అరువాతి నాన్నగారితో నేను గుంటూరు వెళ్లాను. పది రోజులుముందుగానే వెళ్లాను.

అక్కయ్యను చూడగానే వాకు దానిలో ఏ మార్పు కనిపించలేదు. ప్రాణం మానంతో వచ్చిన పుడు ఎట్లావున్నదో అప్పుడూ అట్లాగే వున్నది. మేం వెళ్లేసరికి బావ ఇంట్లోనే ఉన్నారు.కాలేజీకి వెళ్లబోతున్నారు. పెళ్లికి ఎట్లా వున్నారో అప్పుడూ అట్లాగే ఉన్నారు. మమ్మల్ని చూడగానే ఎంతో ఆదిరంగా అవ్వనించారు. నాన్నతో ఎంతో అప్యాయంగా మాట్లాడారు. కాలేజీ పై మనసుల నుంచి వెళ్లిపోయారు.

వాన్ననూ, నన్ను మానేసరికి అక్కయ్యకు ప్రాణం లేచివచ్చినట్లయింది. వాన్నకు ఇష్టమైన తీపి పిండివంట మైసూరుపాకు చేసింది. నాకు ఇష్టమైన కారంబూండి చేసింది. జీడివప్పులు వేయించి కారం మసాలా చల్లింది. ఎంతో నంతోషం అప్యాయంగా ఇవ్వబోయెట్లుగా చూస్తే, అక్కయ్య జీవితంలో నవోదయం జన్మటికి ప్రారంభమైందా అని అనుకున్నాను.

రాత్రికి మానూ, అల్పదూ భోజనానికి కూర్చున్నారు. అక్కయ్య నంతోషానికి అవుధులు లేవు. కూతురు చేతనంట అప్యాయంగా తిన్నారు. వాన్నతో కబుర్లుచెబుతూ బావకూడా సున్నగా భోజనంచేశారు. నేను తలపు వక్కన నిల్చుని బావ ముఖంలోకి పరీక్షగా చూడసాగాను.

"మామగారికి తీపి ఇష్టమై నట్లుంది. ఇంకో నాలుగు మైసూరుపాకులు ముక్కలు నేడ్చించు" అన్నారు బావ.

వాన్న విన్నట్లో రెండు ముక్కలు వేసింది అక్కయ్య. తనకూ వెయ్యడోగా వద్దని చెయ్యి ఆడ్డంపెట్టి ముఖం చిట్టించుకున్నారు బావ. అక్కయ్య చిన్నబుచ్చుకుని వెళ్లింది.

"తీపి నయించకపోతే బూందీ అయినా తినండి బావా" అన్నాను.

"అన్నంలో తినలేను సీతా. అన్నంలో వాకేమీ నయించవు" అన్నారు బావ. కాని కోపంతో మాట్లాడలేదు.

బావ మాట్లాడే కీరుమాస్తే నాకు ఒక్క విషయం అర్థమైంది. ఒక్క అక్కయ్యతో మిసవ సంగతా వాళ్ళతో అప్యాయంగా మాట్లాడుతారు. తన చదువుకూ, తన పోదాకు అగినట్లుగా మాట్లాడుతారు. ఎంతో విషయంగా కబుర్లు చెబుతారు. కానీ అక్కయ్యను మానేసరికి వూసరి వెళ్లి రంగులు మార్చినట్టే. నాలుకలో ఒక బివోనటుడు ద్విపాత్రీభిసయం చేసినట్లు, అంత

"నారద మునింద్రా! భూలోకంలో విశేషమేమిటి?"
 "ఏమన్నాయి బాబూ! ఇదివరకు నీపాళ్ళి చాలా పెద్దదనుకున్నా! ఇప్పుడు, భూలోకంలో దేవుడి పొమ్ము, ప్రజల పొమ్ము, ప్రభుత్వం పొమ్ము తినే పెద్ద మనుషుల పాట్లు అమందు... ఉండొచ్చు తినే ఏ కడుపు చాలా చిన్నదై పోయిందంటున్నారూ....!!!"

తాజా టీ
పరిమళమైన టీ
ఉత్తమ టీ

టాటా-ఫిన్లే టీ

సాటిలేని టీ!

• తాజాగా వుంచుటకు టాటా-ఫిన్లే టీని ప్రత్యేకమైన ప్యాకింగ్‌లో మురపింపుతూ భద్రపరుస్తారు.

• అతి సున్నితమైన పరిమళమిచ్చుటకు కావలసిన కొమలమైన ఆకులను మొగ్గలనే టాటా-ఫిన్లే టీలో ఉపయోగిస్తారు.

• టాటా-ఫిన్లే టీ మిశ్రణ (బ్లెండింగ్) అతి విపులతతో చేస్తారు. కనుకనే ఈ టీ చిక్కగా రుచికరంగా వుంటుంది.

టాటా-ఫిన్లే టీ త్రాగండి; ఆనందము అందుకోండి!

ఈ క్రింది రకాలలోను,
ప్యాకింగ్‌లోను టాటా-ఫిన్లే
టీ దొరుకుతుంది:-
ప్రెస్టెక్ డారిలింగ్, లిక్ రీవ్ టీ,
మిల్క్ రీవ్ టీ, బహదూర్ డస్ట్ టీ,
పాన్ డస్ట్ టీ

లక్ష ముఖకవళికలు మారిపోయి, మాటలో కాలివ్వం కనిపిస్తుంది.

బావ ఆపరాభిమానానికి నాన్న ఎంతో సంతోషించారు. బాంబాలో! వెళ్ళినప్పుడు అక్కయ్యతో అన్నాడు.

“చాలా అల్పస్వంతరాళివమ్మా జానకి. అల్పస్వంతరాళివమ్మా. నీమమ్మడు. బుద్ధి మంటుంది. ఎరగని వరాయి నంబందం చేశాను. ఎల్లా ఉంటుందో నీ కాపురం అనుకున్నాను. చాలా త్వస్థగా ఉండమ్మా జానకి. నీ కడుపు వలవన ఎవరననీ, ఎవరనననీ నీ ప్రసాదించాంటే నాకు ఏమిటో? నీ సంతోషంగా ఉంటుంది.” అన్నాడు నాన్న.

ఈ మాటలు విని అక్కయ్య నవ్వింది. నేనూ వచ్చి చెప్పాను. అక్కయ్య కాపురం సంగతి నాన్న కే తెలుసా? బాంబా మాటలు వాస్తూ త్వస్థి పరిచిన మాట నిలవే. కానీ ఎవరూ అనలేరు.

నందాగలు వెళ్ళగానే నన్ను వంపమని బావ తోనూ అక్కయ్యతోనూ చెప్పి నాన్న వెళ్ళి పోయారు. బావతోనూ, అక్కయ్యతోనూ ఎక్కువగా మాట్లాడకుండా వాళ్ళ మనస్తత్వాలు అర్థం చేసుకుంటామని అనుకున్నాను.

రోజూ వాళ్ళ దినచర్య గమనించేదాన్ని. ఉదయం ఆరు గంటలకు పనిమీదే రాగానే సిద్ధి లేస్తుంది అక్కయ్య. కాఫీని పూర్తయ్యాక వంట మొదలుపెడతాంది. అంతవరకూ తన కాలకృత్యాలు తీర్చుకుని కాబోటి పాగాలు చూసుకోవటమో, పేసరు చదువుకోవటమో, చేస్తుంటారు బావ. కాఫీగ్లాసు కూడా చాయగమిచిపెట్టి వెళుతుంది అక్కయ్య.

హృదయ కుసుమాలు

ఏ పిషయం మాట్లాడుకోరు. తను స్వరంచేసి వచ్చి బట్టలు మార్చుకున్నాక వంట ప్రయత్నం చేసేముందు మెల్లిగా వచ్చి “ఇవాళ కూర ఏం చేయ్య మంటారు” అంటుంది అక్కయ్య. పేసరు చదువు కంటూనే “నీ ఇష్టం” అంటారు బావ. “చెప్పండి ఏం వండాలో” అంటుంది. మళ్ళా అక్కయ్యతో “నూడు జానకి, నీకు ఏది ఇష్టమైతే అది వండ. ఏం కూరలున్నయ్యో నీకు తెలుసుగా” అంటారు బావ. ఒక్క నిమిషం నిల్చుని అక్కయ్య వచ్చే స్తుంది. బావ విచ్చెప్పుకపోయేసరికి అక్కయ్య తనకు తోచింది చేస్తుంది. తొమ్మిదన్నరకల్లా బావ వంటింట్లోకి వంట అయింది, లేచి కనుక్కోకుండానే “ఇంక పెన్నెంది వడ్డించు” అంటూనే పీటమెటుంటారు. “అయిపోయింది. ఒక్క నిమిషం. ఈ పులుసులో తిరగమాత పెట్టి వడ్డిస్తాననో, ఈ చారు దింపి వస్తాననో” అంటుంది అక్కయ్య తొందరపడుతూనే. బావ వంటింట్లోకి వచ్చి పీటమీద కూర్చోగానే అక్కయ్య, ఎంతో ఖంగారుపడి పోతుంది. తొందర తొందరగా కుంపట్లమీది దించేసి, చేతులు కడుక్కుని ఆ చీర కుట్టెళ్ళ పెక్కి దోపుకుంటూ, ముఖమీది ముంగురుల్ని వెనక్కుయిచా తీసుకోకుండా, గబ గబా వంట ఇంపు చివ్వేసి, వడ్డన మొదలుపెట్టే సరికి, ముఖమంతా చెరుటవట్టి, ఎంతో అతిసి పోయిందనిలా కనిపిస్తుంది. వడ్డన పూర్తయ్యాక విసురుతూ ఎదురుగా నిల్చుంటుంది. బావ వంపిన తల ఎత్తకుండానే భోజనం ప్రారంభిస్తారు. ఇంక

చూడాలి అక్కయ్య అడుర్తా. “కూరలో ఉప్పు కారం పోయిందా” అంటుంది అక్కయ్య.

“అ. నా మొహంతా ఉంది. కూరం మండి పోతుంది. ఈ ఉప్పు అల్లా మెత్తనముందే” అంటారు బావ, కనుబొమలు చిట్టించి, ముద్ద నోట్లో పెట్టుకుంటూ.

“కూర ముడుతుందేమోనని కలదెడతూ ఉండే సరికి అన్నం కొంచెం మెత్తనయింది. అక్కడి కీమ” అంటుంది. అక్కయ్య, ఇంక పూరుకుంటే మందిదని అక్కయ్య పూరుకోదు. పులుసో, చారో, వడ్డించి “ఉల్లిపాయలు ఉడికిరయ్యా మురి క్లాడలు చేపగా లేవుకదా” అంటుంది. “అ. సుల్లగా నీ మొహంతా ఉంది” అంటారు బావ. బావ అల్లా అంటారని తెలిసి కూడా అక్కయ్య అడక్కుమానదు. అడిగిందికదా వల్లస సమాధానం చెప్పదామనే ఉడ్డిశ్యం బావకూ ఉండదు. బావ కాటికి వెళ్ళాక తనూ భోజనం ముగించి, వంటిల్ల పర్లకుని వచ్చేటప్పటికి వన్నెండవుతుంది. ఇంక ఆ గదిలో వదు కుని ఒకటే ఆలోచన. ఆ ఆలోచనలకు అంతలేదు.

జీవిత ఘట్టాలన్నీ నీనికూ తీలతా తిరిగిపోత యిట్లు. కాపేపు రేడియో, కాపేపు పుస్తకాలు. అడి లేకపోతే నిద్ర, మద్రాష్ పూలు బావ ఇంటికి రాకు న్నాకీ. ఏ మూడు గంటలకో కామకుని అక్కయ్య కాపే రాగుతుంది. మళ్ళా సాయంత్రం పనిచున్న రాగానే ఇంటివనే మొదలు. తరువాత సాయంత్రం వంట.

ఈ రకంగా చూస్తుంటే మొదటి నాలు గయందు రోజుల్లోనే వాళ్ళ జీవితాలు కొంతవరకూ అర్థంచేసుకున్నాను. ఒక రోజున అక్కయ్యను అడిగాను.

“అక్కా మీ కాపురాన్ని ఇప్పుడు నేను సగం అర్థంచేసుకున్నా” అన్నాను.

“ఎల్లా ఉందో” నవ్వుతూ అడిగింది అక్కయ్య.

“దినంగా ఉంది. ఎంతో అడర్కవంతమైన కాపురం. మూడ ముచ్చటగా ఉంది. ఇంక నీకు లోపమేమీ జానకి” అన్నాను.

“ఏదో లేవే. నా జీవితం ఇల్లాగే వెళ్ళిపోతుంది. ఎల్లాగయినా నీ అంత తేలికేటలు నాకు లేవే. ఇంతప్పున్నా, అన్న ప్రసాదకు ఏ తోసంతేక పోయినా ఏ రోజూ దిగులు కూడే” అన్నది అక్కయ్య నిరాశగా.

అక్కా, కష్టపడుతున్న వారెప్పుడూ తనూ కష్టం అను ఏకరూపు పెట్టుకుంటోనే కాలగడిపేస్తే ఆ కష్టాలనుంచి గట్టెక్కి మార్గం ఆలోచించుకో వద్దా. నా జీవితం ఇల్లా అయింది కదాని, దిగాలు పడి, దిగులుపడి కూర్చుంటే, ఆ వచ్చిన ఇబ్బం దలూ, కష్టాలూ వాతంటనే పోయాయి” అన్నాను.

“నువ్వు చెప్పింది నిజమే. మా బావ మనస్తత్వం కొంతవరకయినా నువ్వు అర్థంచేసుకున్నావుగా. వారికి ఎల్లా నచ్చ చెప్పారో పోసి నువ్వే ఆలో చించి చెప్పి. రెండు చేతులూ కలిపేనే చెప్పట్లు. వారన్నానని నేనూ నోరు పికిమకుంటే, చర్యన సారం ఆలోచించి చూడు. నా సాదంలేనే వారికి గిట్టంది, నేను విచారణక చేసేదేమింది” అన్నది. అక్కయ్య.

“నాకే ఎదురు తిరగమనిక దు నేననేది. నువ్వు

‘మన ఆఫీసులో కాఫీబడ్డ గుమాస్తా ఉద్యోగానికి వచ్చిన దరఖాస్తులు సార్.’

‘ఆహా! ఆలాగా! ఇవన్నీ పరిశీలించను యింకో గుమాస్తా నావాలని పోతున్నే! పకటించండి.’

నవస్థలెదవి పుత్రకపు. లక్ష్మీదేవి కోడలిని. కాని పార్వతీదేవి ప్రభావం నీకో ఏమాత్రములేదు. "జానకి! అందిరి జీనిరాలూ వడ్డించిన నిస్తరిలాంటి కాదే. ఉన్న విస్తరికే చిల్లలులేకుండా చూసుకుని మనం వండుకున్న వదారాలను చక్కగా వడ్డించుకుని అప్పయంగా తీవరి. అంతేగాని విస్తరికే చిల్లలున్నవి కనుక, నేనవల భోజనమే చెయ్యలేనంటే అందులో అర్థమేముంది చెప్పనే" అన్నాను.

నా మాటలు విని అక్కయ్య అనేక పడ్డది. పాదరిన గొంతుతో "అయితే మీ బావగారి ముదిరే నవ్వు నన్ను ఆర్థం చేసుకుంటున్నావా నీలా, తప్పకుండా సాదేనంటావా" అన్నది అడుర్చగా.

"అది కాదే. నిన్ను నేను అనుమానించటం లేదే. బావకు నువ్వు నచ్చుచెప్పే ప్రయత్నం గట్టిగా చెయ్యలేదు. నీ మనసునూ, మెలికదనమూ బావ అనుమానాలను దృఢతరం చేసేయ్యి, ఆ అనుమానం చిన్న మానయ్య మీదిగా పోయింది. పోనీ విన్న మానయ్య అతిథిగానే ఎంత ర్యాగాని కంటానా నీవ్వనడి, ఎన్నిపార్లలానా బావచుట్టూ తిరిగి ఎంతో నచ్చచెప్పే బావ మనస్సులోని అనుమానం నిస్సర్తి చేసేవాడు. కాని నీ దురదృష్టం కొద్దీ చిచ్చు మానయ్య మన తోకంతో లేదు. అది నీ దురదృష్టమే. ఇన్ను బావ అనుమానాలను ఇంకా దృఢతరం చేసేయ్యి" అన్నాను.

"పోనీ, నీ సలహా ప్రకారమే నడుచుకుంటాను ఓం చెయ్యమంటావో చెప్పు." అన్నది అక్కయ్య. ఇంతవరకూ చెప్పే సీత కళ్ళు తుడుచుకున్నది.

"అదేమిటి నీలా, ఇంతలోనే అంత దిగాలు పడిపోయావేం" అన్నది రాధ.

"ఏమంటే రాధా. అక్కయ్య జీవితం తల్లి కుంటే ఏడుపు కాక మరేముంది. నాకీ మగవాళ్ళ మీద నమ్మక మనది పోటానికి కారణం అక్కయ్య కాపురమే. అందరి కాపురాలూ ఇట్లా ఉండవలసికో. కాని అక్కయ్య జీవితం తల్లికుంటే నాకు మగ వాళ్ళ మీద నమ్మకం పూర్తిగా పోయింది" అన్నది సీత.

ఈ మాటలకు రాధ నవ్వింది.

"అయితే నేను పెళ్ళి చేసుకోవటం అప్పనే అంటావా నీలా" అన్నది రాధ.

"తప్పవను. అయినా నీ భర్త కూడా దాక్టరు కనుక మీ ఇద్దరి జీవితాలూ సాఫీగానే వెళతాయి. ఎవరి బ్రతుకు వారు బ్రహ్మగలరు. ఇద్దరి జీవితాలూ మోనవసేవకే అంకితమయినాయి. కనుక నువ్వు దాక్టరుగానే గాక, ఆదిర్చ గ్రహిణిగా కూడా రాణించ గలవు. నువ్వు చాలా అదృష్టవంతురాలివే" అన్నది సీత.

"మరి నువ్వు గృహిణిగా నీ జీవితాన్ని సరిదిద్దుకోలేవా నీలా, నిన్ను చేసుకోవటానికి ఎంతో వంది నిద్రిండా ఉన్నారు. కాని నువ్వే వెనకాడుతున్నావు" అన్నది రాధ.

"చెప్పుతున్నానుగా. అక్కయ్య జీవిత చరిత్ర పూర్తిగా వింటుంటే నేనీ అభిప్రాయానికి ఎందుకు వచ్చానో నువ్వే గ్రహిస్తావు" అన్నది సీత.

"సరే కాని, పూర్తిగా చెప్పుమంది. ఏ యెయ్యమూ ఏ సంఘటనా సున్నిపోకుండా అంతా చెప్పు వింటాను" అన్నది రాధ.

WANTED

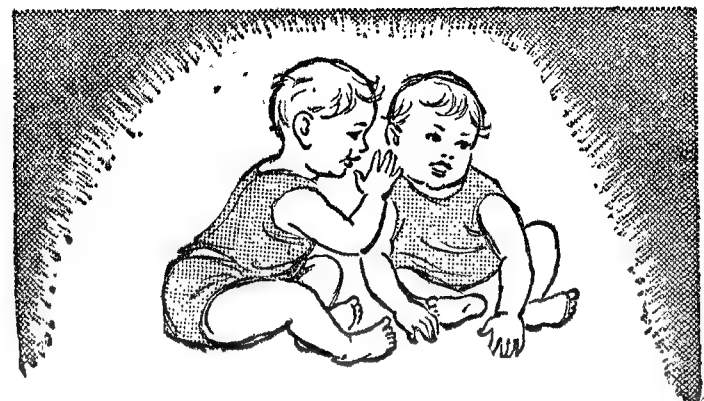
A reputed newspaper organisation has a vacancy for the post of an Electrical Supervisor.

The applicant should be a L. E. E., with a Supervisor's Certificate issued by the Andhra Pradesh State Electricity Board.

Candidates with five years experience and knowledge of newspaper press installations preferred. Retired persons also are eligible.

Apply immediately giving full details of age, qualification, experience etc., to: Box No. W-134, C/o Andhra Sachitra Vara Patrika, P. B. No. 212, Madras-1.

అశోకా రాయల్ టాల్కం పాడరు మరియు అశోకా స్టో

కడుపు నొప్పి, మిశ్రమా: మీ అమ్మని నీకు బయో-సాల్ టైప్ మిక్చర్. అది నిర్లంఘన ఆరోగ్యవంతముగాను, అప్రోధకరముగాను ఉపయోగపడును.

జె. అండ్ జె. డి. షేన్, హైదరాబాద్ డక్కన్

అతని ప్రేమకథ

వినియోగదారు

నారాయణ రావుగారి పేర్ల పూర్తి మహోత్సవం ముగిసింది! మహాభంగం ముగిసింది! వచ్చిబంధుకోటి ఆయనగారి వైభవాన్ని పొడిగి పొడిగి మరి వెళ్ళారు. మహోత్సవం తాలూకు సందడి నాలుగు రోజులు గాని తగ్గలేదు. ఇప్పుడు ఆ ఇంట్లో ఉన్నది కేవలం వారాయబరాపుగారి ఆస్తియైతే.

ఈ కథ వారింట్లో జరిగింది! వారిల్లు లంకంత ఉంటుంది. అది అధునాతనంగా నిర్మింపబడ్డ అందమైన భవంతి. పూరికి చాలా దూరంగా కావాలని కట్టించేరు. ఆ ఇంటి క్లాస్ట్ దూరంలో నాలుగేకరాల మామిడితోట ఉన్నది. ఆ తోటలో ఓ మూలగా పూల మొక్కలు

నాటించించేరు. నారాయణరావు గారికి ఆ మొక్కలంటే వల్లమాలిన అభిమానం. సాయింత్రం పూల మొక్కల మధ్య పేముకుర్చీ మీద కూర్చుని ఆకాశం వైపు చూడటం ఆయనకో సరదా. ఆ ఇంట్లో జరిగిన ఈ కథ వారాయబరాపు గారి సంతాపానికి సంబంధించింది.

ఆయనకి నలుగురు ఆడపిల్లలూ, ఇద్దరు మొగిల్లలూను. అందరికీ పెళ్లిళ్ళయ్యాయి, చిన్నబ్బాయిని మినహాయించి. చిన్నబ్బాయి మొద అందరికీ భారీ. అతను ఏ. ఏ. లో అగిపోయి సిద్ధాంత మైన ఉద్యోగం చేస్తోన్న కుర్రవాడు. అతని నడువూ, అతని ఉద్యోగవూ ఇలా తగులలేనందుకు వారూణదావుగారు చింతించే మాట విజం. అదంతా చిన్నబ్బాయో తన చేతులారా చేసుకున్నదని ఆయన ఉద్దేశం.

చిన్నబ్బాయి పేరు శ్యామలరావు. అతను వాళ్ళ నాన్నగారిలా చాలా భారీ మనిషి. చక్కటి అంగ సౌష్ఠ్యం గల అందమైన కుర్రవాడు. శ్యామలరావుని అద్దపిల్ల చిన్న పూవు చూచిందని అతనిమ్మదూ అనుకోడు. ఏది జరిగినా తన మంచికే అనే బావతూ మనిషి.

అతను సీతను ప్రేమించాడన్నది వాయిగెళ్ళ క్రితమే నిర్ణయమైంది. పెళ్లంటూ జరుగుతే సీతతోనే జరగాలనేది అతని లక్ష్యం. సీత అతని ప్రాణం.

సీత అని చెప్పబడే పద్మినిమిదేళ్ళ ఆడపిల్ల శ్యామలరావు రెండో అక్కయ్య కూతురు. ప్రస్తుతం అక్కయ్య వాళ్ళాళ్ళో బియ్యి పడుపుతోంది.

ప్రాతనికరయం ముగిసింది గనక కర్ణ ప్రారంభం.

* * *

—మహాత్మ్యం ముగిసిన అంబుదాటి ఉదయం పది గంటల చేక ఓ గదిలో శ్యామలరావుకి వైద్యం గురించి వివరిస్తున్న వాడు అతని అల్లుడూ మరియూ కాబోయే బావమరదైన సత్యం. సత్యం వైద్య విద్యార్థి. అపుతే అంత మాత్రం కనిపించిన ప్రతి పెద్దమనిషి 'బోర్'తో చంపేయాలన్న కోరిక సహించరానిది.

"... కాబట్టి అప్పటికే ఇప్పటికీ గల మార్పుని గ్రహించే వుంటావ్. ఆ రోజుల్లో మనిషిని ఎదుకోజుట్టి నాడి కళ్ళముందరే తుకతుకలా మెరిసే కత్తితో నాడి తేలిరాన్ని పరపరా కోసి పారేసే వాళ్ళు. ఈ నాడు అలాకాదు. వైద్యం ముందంజ వేసింది. బ్రహ్మాండమైన అభివృద్ధిని సాధించింది. మంగలి పాపుతో ఫాన్ కేంద్ర కూర్చుని మంగలాడి చేత గడ్డం గీయించుకున్నంత సులువుగా, మెత్తగా, బాయిగా మేజర్ ఆవరేషన్లు చేస్తూన్నారు. ఎంత పెద్ద వ్యాధిదైనా నయంచేసి పారేసా న్నారు ఉదాహరణకి కేన్సర్ తీసుకుందాం. నువ్వు కేన్సర్ వ్యాధితో..."

"ఒకే సత్యం! కొంచెం ఆదరా" శ్యామలరావు ముక్కున్నాడు.

సత్యం దెబ్బతీస్తాడు. నోరు చప్పున మూశాడు. శ్యామలరావు సెగరెట్టు ముట్టింది ఎదో చెప్పబోయాడు. కాని సత్యం మాట అడ్డుపడింది.

"కేన్సర్ వ్యాధి రావడాన్ని ఒక కారణం వాది బుల్ స్ట్రాకింగ్"

"ఇప్పుడు"

"మరెందుకు కాలాస్తావ్"

"హోప్"

"అదీ ఒక విధమైన వ్యాధి. శారీరకంగా వచ్చే వ్యాధులూ, మానసికంగా కుమిలి పోయే వ్యాధులూ అని రెండు రకాలు. రెండో రకమైన వ్యాధి నయం

గాడానికి కొంచెం ఇబ్బంది పడాలి. ఉదాహరణకి ప్రేమని తీసుకుందాం. ప్రేమ అనేది మున్నగు రంగుతో."

సత్యం ప్రేమగురించి ఏం చెబుతున్నాడో వినాలనిపించలేదు శ్యామలరావుకి. ప్రేమ మాట వినగానే అతనికి సీత గుర్తుకొచ్చింది. సీత గుర్తుకొచ్చినప్పుడు అతనిమీ పట్టించుకోడు. కేవలం సీతరూపాన్నే ధ్యానిస్తూ కూర్చుంటాడు.

ఈ నాలుగు రోజుల్లోనూ సీత కనిపించింది చాలా తక్కువసార్లు. అయినా మాటాడలేదు. కనిపించే 'కులాసానా' అన్నా సదామర్మింపలేదు. సీత బొత్తిగా మారి పోయింది. బాగా మారి పోయింది. మునుపటి సీతకాదు. ఈ మాటెందుకు నచ్చిందో అర్థం కావడం లేదు. శ్యామలరావు బాధగా నిట్టూర్చాడు. తల దించుకుని చేతుతో గట్టిగా అది మేదు.

"... కేన్సర్ వ్యాధితో బాధపడే జనసంఖ్య రోజు రోజుకీ ఎక్కువై పోతోంది. దీన్ని ఆరి కట్టాలి. లసలు వావునే జయించాలి. మనిషి మృత్యుం జయించని నిరూపించాలి."

"నీ బొంద! నీ తరం కాదుగదా నీ ముని మన వడి తరమూ కాదు."

శ్యామలరావు మాటకీ సత్యం ఏగ్గు పడిపోయాడు.

"చూస్తూండు నే చెప్పింది నిజం కాబోదులే!" సత్యం నిమ్మారంగా అనేకాడు.

"చూద్దాం. ఈ లోగా నన్ను కాపేపు ఒంటరిగా ఉండనివ్వు. వెళ్ళు"

"బోర్ కొడుకున్నావా?"

"మరె. భరించలేక పోతున్నాను."

"అనువుగానివోట నే నసలు నోరెత్తనే కూడదు." సత్యం లేచి నిలబడి అన్నాడు.

"ఆలివ్ మై వా మంచి మాట అన్నావ్"

"హూ... వాస్తా." అని కోపంగా చెల్లి పోయాడు సత్యం.

శ్యామలరావు మెల్లిగా నవ్వుకున్నాడు. గది గుమ్మం దగ్గరకొచ్చి నిలబడ్డాడు. ఇల్లంతా ఏళ్ళ బ్లంక ఉంది. జవాబా దిం చేస్తూన్నారో ఏమో ఒక్కమాట సీతని సలుకరించాలి. వెలపు రెండు రోజులుంది. తర్వాత ఆపేస్తూ, ఆ వాతావరణం, శ్యామలరావుకి దిగులనిపించింది.

అతను వాళ్ళారికి దెప్పే మైళ్ళ దూరంలో ఉద్యోగం చేస్తూన్నాడు. సీతవాళ్ళ వస్తున్నారని తెలిగానే వాళ్ళగారి ప్రియ పూర్తి మహోత్సవాన్ని ఘనంగా శ్లాఘించేడు. ఇలాంటిది సంవత్సరానికి అరచణమే తడవలేనా వస్తే బాగుంటుందని అని పించింది. తెచ్చే పెట్టి రెక్కలు కట్టుకు ఇంటికి వచ్చాడు. వచ్చిన లగాయితూ ఇప్పటి వరకూ సీతతో మాట్లాడటానికి నోరుకోలేదనయి. ఖర్చు కాపోతే ఏమిటి ?

గృహించినదంతా తలక్రిందుతావుంటే అతనిలా సహించ గలడు. ఎలా ? సీతా ! కనికరించు. పలుకరించు సీతా !

చిరంబిలి శేష గంతులేసుకుంటూ రావడం చూశాడు శ్యామలరావు. శేషు, అన్నగరల్పయే. ఉత్త వెంకి ఘటం. వాడేమన్నంత స్వేచ్ఛా, చొరవా

ఈ ఇంటర్ తనకి లేదు.

"శేషా !" శ్యామలరావు ఆ కుర్రాడ్ని పిలిచాడు. శేషు అగిపోయాడు. నిశ్చయంగా వాళ్ళ బాబాయిని పరీక్షించేడు. మెల్లిగా అడిగేడు.

"సీతమ్మ కనిపించలేదా బాబాయ్ !"

బాబాయ్ తలూపాడు దిగులుగా.

"కనిపించమని చెప్పినే." అన్నాడు నాడు.

"పోసేలే.... ఇప్పుడెక్కడుందో చెప్పు."

"అదిగో ■ గదిలో."

"ఏం చేస్తుంది ?"

"ఏం చేస్తూన్నానని అడిగితే ఇంగ్లీషులో నాన్ సెన్స్ అని కోప్పడి బ్లైట్ పొమ్మంది. మా..... నీ గురించే గదా ఇదంతా." అన్నాడు ఒక చేత్తో ముక్కు తుడుచుకుంటూ.

"శేషా"

"వింటున్నాన్నే."

"నేనో మాట చెప్తానని అమాట సీతతో చెప్తావా ?"

"చెప్తాన్నే. నాకవతల బోర్డంత పనుంది. తాతయ్య వాకు కొత్త చెప్పులు కొంటానన్నాడు. కొన్నారేమో కనుక్కోవాలి" అన్నాడు శేషు.

"చూడ శేషా.... నువ్వు నాలుగో తరగతి చదువుతున్నావా ? నీకు పెన్ను కానాలి గదా. ఈ పని చేసిపెట్టాంటే పరికొత్త పెన్ను కొన పెడతా."

"వద్దులే. అదీ తాతయ్యనే అడిగేస్తాను."

"మా వాస్తవి కదు ! బాబాయి మాట విసి పురా !"

"సీతమ్మతో వేసు మాటాడను. అంతే."

"పోనీ నువ్వు మాట్లాడొద్దులే. ఒక విని చెయ్యాలా."

"ఏమిటది."

శ్యామలరావు ఓ కాగితం ముక్కు మీద రెండు మాటలు వ్రాసి శేషు పిచ్చాడు.

"ఇది సీతకి కనిపించేలా గదిలో విసిరేయ్."

"మరి మరి"

"నువ్వే పని చేసిపెట్టు. రేపు నీకు పెన్ను కొనిస్తాను."

"నరే"

"శేషా ఈ సంగతి ఎవ్వరికీ చెప్పకు."

"తాతయ్యతో గూడానా ?"

"అయ్య బాబోయ్ . . . వద్దరా !"

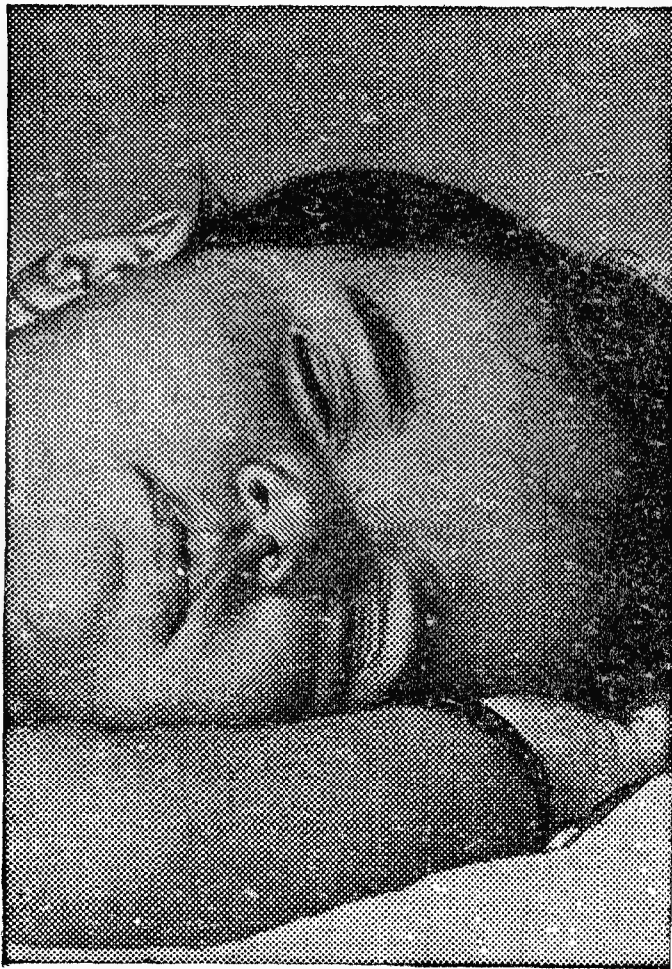
"ఓ. యన్.... అలాగే."

శేషు గంతులేసుకుంటూ సీత గది చేరు వెళ్ళడా చూచి మెల్లిగా తన గదిలోకి వచ్చి కూర్చున్నాడు శ్యామలరావు.

ఈచేక ఎలాగైనా సీతతో మాట్లాడేయాలి. ఎన్నో సంగతులు, గుండెల్లో దాచుకున్నవి, కలలో తరుగుతున్నవి — ఎన్నో అడగాలి. ఎన్నింటికీ సమాధానం రాబట్టుకోవాలి. తప్పదు. అది ఈ రోజే జరగాలి. తప్పని సరిగా జరిగి తీరాలి.

* * *

సీతా, ఒక అందమైన అమ్మాయిని నా మనసులో దాచుకున్నాను. ఆ అమ్మాయి పేరు సీత. ఆ అమ్మాయితో చాలా మాటాడాలని వుంది. అది ఈ

సుఖ స్వప్నములు వుడ్ వార్డ్స్ కు ధన్యవాదాలు!

కుటుంబాన్ని, పుల్లదనం, కడుపు
ఉబ్బరం, పళ్లచేయినపుడు కలిగి
జబ్బులకు, వాడేది

'వుడ్ వార్డ్స్' డ్రైవ్ నాటక

తెలివైన తల్లులు
100 ఏళ్ల సొంత వాడు
చున్నారని

Alphara ATC-308 TEL

అతని పేరు కథ

ఇంట్లో ఇందరి మధ్య కుదర్చు. ఈ సాయంత్రం
మామిడి తోటలో ఆ అమ్మాయి కోసం ఎదురు
చూస్తాను. అమె వస్తే అంతకంటే అద్భుతం
ఇంకేం కావాలి.

— శ్యామలరావ్.

సీత నిట్టూర్చింది. ఉత్తరాన్ని చించి ముక్కలు
చేసింది. శ్యామలరావ్ అందమైన మనిషి కావచ్చు.
అంత అందమైన మనిషితో అంత నీచం ఎలా
దాక్కుంది. నమ్మ కూడదు. అసలేవర్షి నమ్మ
కూడదు.

ఎంత ధైర్యంగా ఉత్తరం వ్రాయ గలిగేడు.
వాల్చింటికి వచ్చానునేగా ఇంత అబుసు. చెబితే
విన్నారు కాదు అమ్మా నాన్నాను. ఒక్కరినీ ఎలా
వుంటావ్. అందునా ఈ నమయంతో నువ్వు రాలే
దని తెలిస్తే ఆయనకెలా వుంటుంది ? తప్పు
కదూ అన్నారు.

వీళ్ళకేం తెలిదు. తాతయ్య పసివూర్చి చేసు
కుంటున్నారంటే తనకి మాత్రం పండుగ కదూ.
కానీ, అక్కడ శ్యామలరావ్ నెలా తప్పించుకు తిర
గాలి ? ఇదీ ప్రశ్న. సమాధానం రాజబ్బుకోక
ముందే అమ్మా వాళ్ళతో ప్రయాణం కావాలి
వచ్చింది.

నాలుగు రోజులూ అతి కష్టం మీద గడిచేయి.
ఈ వేళ ఉత్తరం. రేపు తెదిరింపు. ఎవ
రిచ్చారి చనువు ? అమ్మే కదూ. అవును అంతా
అమ్మే చేస్తోంది. తమ్ముడన్న అభిమానం కొద్దీ,
అతని మాయలో పడి పోయింది అమ్మ.

వీళ్ళందరికీ బుద్ధి చెప్పాలి.

— తన ఆలోచనలకి తనే భ్రమపడి పోయింది
సీత. ఏమిటిది ? ఇంత హఠాసంగా ఆలోచించడం
తప్పు కదూ ? ఎవర్ని తను దూషిస్తా ? ఎవర్ని
తను అనుమానిస్తా ?

సీత ఆవేదనతో కదిలి పోయింది. తనమీద
తనకే విమగు కలిగింది. కోపంతో వణికి పోయింది.
మళ్ళా అంతలోనే ఆలోచనలు మొదటికొచ్చేయి.

'మనుష్యులెందుకింత త్వరగా మారిపోతారు'
అనుకున్నది సీత. తలచుకుంటూంటే నళ్ళ మండు
కొస్తోంది. మూడేళ్ల క్రింద శ్యామలరావ్ చాలా
మంచివాడని సీత అభిప్రాయం. ఆ అభిప్రాయం
రానురానూ వికృత రూపం దాల్చు కుంటోంది.

ఇంతా తెలిసిన తర్వాత అతను మంచివాడని
లానెల్లా అనుకుంటుంది ? చాలా జ్ఞానవానికువ్వాయి.
శ్యామలరావ్ వ్రాసే కథ గురించి తను చాలా
మందితో చెప్పుకుంది. ఫలానా అతను నాకు ఫలానా
అని గర్వంగా చెప్పుకునేది. విష్ణువాళ్ళలో చాలామంది
ఆసూయ గూడా చెందేరు.

అదివారం నాడు వనజ తనకి 'కంగ్రాట్స్'
చెప్పింది. శ్యామలరావ్ రాసిన ఓ రచనకి ప్రథమ
బహుమతి రావడం, అతని ఫోటో పత్రికలో అచ్చు
కావడం జరిగాయి. అందమైన శ్యామలరావ్
ఫోటోతో ఇంకా అందంగా వున్నాడు.

"నువ్వు చాలా అద్భుత వంతురాలివోయ్ సీత!"
అన్నది వనజ.

గర్వించిన పుట్టాలు చాలా కొద్ది. ఆకొద్ది
శ్యామలరావ్ గురించే గర్వించింది తను.

నీత కళ్ళ పిల్లలో నలిగిపోయి

ఎన్నో బంగారు కలలు, ఏవో అందమైన ఊహా గానాలు — శ్యామలరావ్ కథలో ఇంత మలుపున్న దని తెలియదు. ముందే తెలుస్తే మనవనబడే గుర్రానికి కళ్ళం వేసి అడుపులో పెట్టుకునేది.

ఓనాడు తనకి కంప్రెస్ చేసిన వనజ మరో నాడు ఈదారణమైన వార్త నంద జేసింది. ఆరోజు నుంచే మనసులో కొండంత వెలిలి. కేవలం “నువ్వు క్షమిస్తానంటే నీకో విషయం చెప్పక తప్పదు. ఏంటానా నీతా !” అన్నది వనజ.

ఏమీ వివరణ వస్తుందోనని కలవర పడుతూనే తలచింది నీత.

కమల మాదూరబృందపుల పిల్ల. మీ శ్యామల రావ్ గారితో చదువుకుంది. ఈరోజు అది నాకో ఉత్తరం రాసింది. చదువుతావా ?”

జవాబు చెప్పకుండానే ఉత్తరం లాక్కుంది తను. బాధ పెట్టిన నాలుగు మాటలూ బాగా జ్ఞాపకాని కున్నాయి.

“శ్యామలరావ్ ని తెగ పాగుడుతూ రాశావ్. నవ్వుల్పించి నాకు. అతను నువ్వు పూహించినంత గొప్ప మనిషి కాదు. కేవలం రోడ్ రోమియో అతనికి రెండు జెడల జూలియట్ వుంది. ఆలమ్మాయి పేరు రమ. కాశేనీలో చాలా అభాసు చెందేడు. మతిచెడి కథలు వ్రాయడం మొదలు పెట్టాడు. అతని గొప్పతనం మాకు తెలుసు. కథలు వ్రాసే వాళ్ళంతా మహానుభావులని తలిచే ఓచెల్లి — శ్యామలరావ్ గురించి మళ్ళా వ్రాశావంటే నాకు పల్లమండి పోగలదు.”

ఉత్తరం పదివిన నీత చేతులు వణకాయి. ఇంటికొచ్చి చాలాసేపు ఏడ్చింది. ఆరోజు లగాయితూ అతను గుర్తు కొచ్చినప్పుడల్లా ఏడుస్తూనే వుంది. నాన్న, అమ్మ, అన్నయ్య — అందరూ గౌరవించే శ్యామలరావ్ రెండేళ్ళ క్రితం ఆడపిల్లల పాటిట యముడు. వాళ్ళని నీడలో వెంటడించే ‘బాడి గార్డు’ వాళ్ళందరిచేత ‘ఫీ’ కొట్టించుకున్న.....

వద్దు. నాకు శ్యామలరావ్ ఏమీ కాదు. అంతే అంతే ఏమీకాదు.

వనజ తెలివైన పిల్ల గనక, మీదుమిక్కిలి తనంటే అసరిమితమైన అభిమానమంది గనక ఈ ‘రహస్యం’ ఎవ్వరికీ చెప్పలేదు. చెప్పవుంటే నేనురాళ్ళ ముందు అతెత్తుకు తిరగ్గల దీమా ఇంకెక్కడిది ? అతను నాకేమీ కావని చెప్పినా వినిపించుకుంటారా వాళ్ళ !

‘భగవంతుడా’ అనుకుంది నీత.

* * *

చాలామీదే చెప్పుకోదగిన అతను చెల్లెడిలా వడుక్కున్నాడు. నీగరెట్టు కలుస్తూ నీతకానం ఎదురు చూస్తూన్నాడు. మనసులో అరాటం దాచుకోడం దుస్సాధ్యంగా ఉంది. అడవిదడవకీ వాచీ చూచుకుంటున్నాడు. ఇంకా నీత రాలేదు.

నీత రాదా ? ఎందుకు రాదు ? సగ్గా ? కోపమా ? నిర్లక్ష్యమా ? ఏమిటి ? నీతకేవైంది ? నవ్వుతూ నవ్విస్తూ మాటాడే నీత ఇంత మాభావంగా ఉండటంతో అర్థమేమిటి ?

వద్దనుకున్న కొద్దీ అరణ్యం ఎక్కువైపోతోంది. కొదనుకున్న కొద్దీ మనసు ఇస్సం లేని దానిని పూహిస్తోంది. భరించడం కష్టం.

అతను పాటి పాడటం మొదలెట్టాడు. పాటలో కొంత బాధని మరిచి పోవచ్చుట.

‘చల్లగాలిలో యమునా తటిస్తే శ్యామసుందర ని మురళి !’

కొంత వరకూ పోగన పాట ఆకస్మాత్తుగా అగి పోదాని ద్వారానం నీత ఆగమనం. ఆమె వచ్చి ఎంత సేపైందో గాని వెనక్కి తిరిగి చూచినప్పుడు ఆమె చెట్టుచాటుకుని నిలచుంది. అతను కళ్ళలో ఆనందం నింపుకుని అడిగేడు.

“వచ్చావా నీతా ?”

“....”

“రా.... ఇలా కూర్చో.”

“....” నీత అని చెప్పు చూచింది.

“పాటి నీతా ! ఈ నీగరెట్టు అవాయి మానుకో లేక పోతున్నాను.” నీగరెట్టు అర్పి పాటేశాడు. తేచి వించున్నాడు.

“నువ్వొస్తావో రావోనని చాలా సేపట్టుంచి ఎదురు చూస్తూన్నాను. ఏం తోచక పాట పాడేను. నవ్వుచ్చావ్. చాలా సంతోషం.

“....”

“నీతా ! నేను నీతో చాలా మాటాడాలి. మాటాడనా ?”

“వద్దు.”

“నీతా..” అతను ఆశ్చర్యపోయాడు.

“ఎందుకీలా మ రిపోయి వు నీతా ! వెళ్ళు.”

“ఉత్తరాలు వ్రాయడం పెద్దమనుషుల తంపా కాదు.”

అతను వెళ్ళిగా నవ్వాడు—

“నీ దగ్గర పెద్దరికం యిందుకులేనీతా ! కని.. వలకరించిన పక్కపోవడం నీతాటి చదువు కున్న అమ్మాయికి తగదు.”

“మాకు అన్నీ తెలుసు. హెచ్చరించక్కర్లేదు.” రోషంగా అనేసింది.

“పోనీలే నీతా ! ఉత్తరం వ్రాయడం నా పాట పాట. క్షమించు. రా. అలా నడిచోద్దాం.”

“రాను.”

“ఏం.”

“అంతే”

“నేనంటే కోపమా.”

“అంతే కాదు. మా యు మాటలు చెప్పేవాళ్ళంటే అవ్వం గూడాను.”

“నీతో ఎప్పుడు చెప్పాను.”

“గాప్పలేదు. తెలిసింది. దమని మీరు నవ్వి పోయావా ?”

“రమ !”

“అవును. రమ. రెండు జడల ఆడపిల్ల.”

“అవిదా ? నాకు బాగా తెలుసు మా క్లాసు మేటు. అవును గానీ అవిదా నీకేలా తెలుసు ?”

“చాలా తెలుసు. ఆడ పిల్లల్ని అల్లరిపెట్టే వాళ్ళ బాతరాలు ఈమారా తెలుస్తాయన్నది ఆశ్చర్య మేమీకాదు. ఇప్పటికైనా నవ్వు తెచ్చు గొట్టుకుండా ఉంటే అదే పదివేలు ! ననుస్కరిం.” నీత వివరిన పెళ్ళిపోయింది.

శ్యామలరావ్ నిలబడ్డాడు. నీతా ! నీ కోపానికి కారణం తెలిసింది. నవ్వు అపార్థం చేసుకున్నావ్.

78 వ పేజీ చూడండి

అనువుగానిచోట తెలుగైనమోటు

మద్రాసాన్నిన ప్రతివాడూ మాట్లాడాలి అమిళం మాకు రాదంటే చేస్తారు మనల్ని హేళనోళం తెలుగులో ఏదైనా కావాలని నువ్వుడుగు తెచ్చినా మాట్లాడడు అమిళం తన్న తెలుగు !

సెంట్రల్ స్టేషన్ లో దిగ్గానే మనం సెన్సిటివ్ గా ఉండాని అనుష్ఠాణం అనుసరిస్తాడు అవస్థం ఏకీపాతెట్ ఆడమరిస్తే క్షణంలో పాతెట్ కట్ !

మంపుల్ రోడ్ కెళ్ళాలంటే మోటార్ డ్రైవర్ మల్లిస్తాడు వావావాన్ని వయా పారిస్ కార్నర్ అక్కణ్ణించి పొనిస్తాడు లజ్ కార్నర్ వస్తేనే తీసికెళ్ళి చూపిస్తాడు మీటర్ !

హోటల్ కెళ్ళి కావాలంటే హాట్ వ్రాదయపూర్వకంగా చేస్తాడు టూ లెట్ తీరా తెచ్చింది చవిచూస్తే ఉండదు టెస్ట్ తెస్తాడని కావాలనే మనకి వేన్ !

ఫలానా హోటికి పోవాలంటే దారి ఫక్కు అమిళంలో అడిగితే నడేనది తెలుగులో అడిగివో నోరుజారి తెలిదంటూ తగలేస్తాడు పాటి !

[మద్రాస్ కే అంకితం — చూధన్]

పౌరుషోద్యమ యునైటెడ్ రంగభాష

సదా గగనయానం చేసే వారద ముసీంద్రుల వారు ఆకాశంలో వయనిస్తూ క్రిందికి ఒకసారి చూశారట. అప్పుడాయనకు కన్పించినది, తన అరుగుమీద నిల్చుని, ఒక చేతితో చేతికర్రతో, మరొక చేతితో పంచాంగంతో, శుద్ధ వైదిక వేషంలో వందే వోణి వేసుకుని, మెడలో రుద్రాక్ష మాలా, నుడులు కొట్టవచ్చినట్లు కన్పించే విభూతి. కుంకంబాట్టుతో, పెరిగిన గడ్డంతో, పిలకతో, శవగా, పొట్టిగా ఉన్న ముసై యిందేళ్ల బుచ్చి శాస్త్రి—నరిగ్గా ప్రయాణ మవబోతున్న దృశ్యం! అతనిని చూసి, వారదులవారు, “అమ్మయ్య ! వేసు భూలోకం వెళ్లలేదని దిగులు లేదు. వా ప్రయత్నమే బుచ్చిశాస్త్రి వాకు మనసారా తృప్తి కలిగిస్తున్నాడు. ఇప్పుడు తనను వెళ్తున్న కార్యం చక్కగా నిర్వహింపబడుగాక !” అని ఆశీర్వాదించారట.

ఆ విషయం తెలియని బుచ్చిశాస్త్రి కొంచెం

దిగులుగా, “వెళ్తున్నా ! తలుపు వేసుకో” అని ఆజరిపిరి భార్యను హెచ్చరించి, శకునం విమర్శించి చూసుకుని తన గుమ్మం దిగి నడవ వారం భించారు. ఆయన పిరోహితుడనీ, ఆయన ఇల్లు ఆ పట్టణంలోనే ఒక బలో ఉందనీ, ప్రస్తుతం దగ్గరలో ఉన్న ఒక గ్రామానికి అత్యవసర కార్యమీద వెళ్తున్నారనీ చెప్పడం అప్రస్తుతం కాదు. అయినా వారదులవారిని హర్షింపజేసిన విషయ మేమిటంటే బుచ్చిశాస్త్రి వెళ్తున్నది సింగిపురంలోని పంతులుగారింటికి. ఆ పంతులుగారి అమ్మాయిని విజయనగరంలో స్తీడరుగారైన హనుమయ్యగారి మూడో అబ్బాయికి అయిదేళ్ల క్రితం వివాహం చేయించినప్పటి నుంచీ ఆ రెండు కుటుంబాల మధ్యా కలతలూ, కలహాలూ, ధైష్ణ్యమూ, పగలూ, వివరీతంగా పెరిగిపోయాయి. వియ్యంకులిద్దరికీ మధ్య వచ్చుగడ్డి వేస్తే భగ్గన ముడుతుంది. హను

మయ్యగారు వియ్యంకుడిమీద తోవంకొడ్డి కొడుకూ కోడలూ అన్యోన్యంగా కావరం చెయ్యకుండా పేదీలు పెట్టున్నాడని—పంతులుగారి ఆరోపణ! పంతులుగారు, తన కొడుకును తననుంచి వేరుచెయ్యాలని చేస్తున్న ప్రయత్నాలు తనకు తెలుసుననీ, ఆ పప్పులు తన దగ్గర ఉడకవనీ—హనుమయ్యగారి నవ్వాలు. వీరిద్దరి తగవులవల్లా ఆ దంపతుల కాపురంలో సుఖశాంతిలు లేకుండా పోయాయి. పెళ్లి పీటమీద హనుమయ్యగారు, కల్లుం చాలననీ, లాంఛనాలు సరిగా జరుపలేదనీ ప్రారంభించిన పేదీ, ప్రతి చిన్న విషయంలోనూ కయ్యాలతో సాగి, నలుగురి వోళ్లలో బడి, మాసివారి కొక వింత, అనుభవించేవారి కొక నరకంగా పరిణమించింది. పంతులుగారి కూతురైన శారదకు అత్తవారిల్లు చంటకప్రాయం అయి పోయి, మామగారనే మాటలు భరించలేక, ఎందులోనైనా దూకుడా మనిసిందేది. ఆమె భర్త

రఘురాం- సాత్వికుడు. అండ్రివి వారిచేత, తనలో తను దిగులు పెంచుకుని, మతి పోగొట్టుకున్నాడు. అది శారదకు మరింత దుస్తర వేదనగా మారింది.

అసలు ఇన్ని పేదలకు కారణం, పంతులుగారు, హనుమయ్యగారే కాని, మరో విషయాలేమీ కావు, ఇద్దరూ హేమాహేమీలు. తగవులూ, డబాయింపులూ, కుయుక్తులూ, వారికి ఉగ్రపాలతో అభిన్న విద్యలు. వీరిద్దరికీ దూరపు చుట్టరికం ఉన్నా, వీరిద్దరూ విద్యుం పాదదానికి మాత్రం బుచ్చిశాస్త్రి కారణం. అసలు ఇటువంటి ఇద్దరు పరివృత్తులు విద్యుం పొందుతే చూడాలని ఖతగాడి వాంఛ!

ఎందుకంటే, మొదట హనుమయ్యగారి గురించి చెప్పుకుందాం. ఆయన విజయనగరంలో పేరు పొందిన క్రిమినల్ వకీలు. అన్నీ బాగా సంపాదించాడు. అన్నీకన్నా మనిషిలో డాబూ, దర్పం ఎక్కువ. మనిషి పొడుగ్గా, ఎర్రగా, జబర్దస్తీగా ఉంటాడు. ఆయన దగ్గరకు వచ్చిన క్లయింట్లు బాగా డబ్బుపూజలూ ఉండాలిగాని, సామాన్యులు లాభంలేదు. ఆయనని వెనకటివైన ఖర్చులు. అంతా జమీందారీ ఫాయాలో ఉంటుంది సంపాదించే. మనిషిలో వట్టుదల హెచ్చు. అన్యాయానికి, అక్రమానికి, డబాయింపుకీ వెనుదిరుగుడు. ఇద్దరు స్త్రీలు, విధవలై తమ ఆత్మింటివారు భర్తల అన్నీని స్వాహ చేస్తున్నారని, అవి తమకు కట్టెట్లు చెయ్యమని ఆయన వద్దకు వస్తే, కేసులు నడిపించి గెల్చి అస్తులు స్వాధీనం చేసుకోవడమే కాకుండా ఆ ఆస్తుల్ని తమ కాజేసి, వాళ్ళని పూర్తిగా బోడుల్ని చేసి పంపిన మహానుభావుడు. ఇంకా ఇలాంటి ఎన్నో తెక్కులేనన్ని సంఘటనలు. అయితే, ఇంత సంపాదనకూ మించిన ఖర్చు లతనికి ఉన్నాయనీ, అన్నీతోటాలు అప్పు కూడా పెరుగుతోందని కొద్దిమందికి తెలుసు. ఆ కొద్దిమందిలో బుచ్చిశాస్త్రి ఒకడు.

ఇహ కారణాన్ని పంతులుగారంటే సింగిపురంలో లెక్కాదికారి. ఆ చుట్టుప్రక్కల ఉన్న భూముల్లో పగం అతనివే. కానీ, పరమతోటి. వడ్డీ వ్యాపారం కూడా చేస్తూంటాడు. పీల్చికి బిచ్చం పెట్టాడు.. బంధు వెనకైనా భోజనానికి వస్తే, భోంచేస్తూండగా “ఇద్దో! ఇద్దే విస్తరి, హోలుల్లో వేస్తే పూటకు ముప్పానలా తీసుకుంటారు. నా యిల్లా బోల్తాగా సత్రమైపోతూంది” అంటూ, మళ్ళీ ఆ వ్యక్తి “జన్మలో ఇక్కడికి రాకూడదనేటట్లు చేస్తాడు. తనక్రింద పనిచేసే గుమస్తాల్ని, కంబార్లనీ, పీల్చి పిప్పిచేస్తాడు. వాళ్ళకు అంతకన్నా గతిలేక పడుంటారు. సింగిపురం గ్రామంలో అందరూ అతనికి వ్యతిరేకమే. రైతుల్ని నానా దుర్బుషలా ఆడి, ఏమాత్రం పంట వాళ్ళు సరిగ్గా ఇవ్వకపోయినా కోర్టు కీడుస్తాడు. రెండు మూడు సార్లు, అర్ధరాత్రి అతన్ని ఎవరో చావగట్టారు. అయినా అతని పద్ధతి మారలేదు. అందరితోనూ తగాదాలే. అందరిమీదా దావాల్లే. అతనితో వ్యవహారమంటే అందరికీ భయం. కోర్టుకి ఎంత ఖర్చయినా వెనుదిరుక్కుకుండా ఎగబడతాడు. అవతల వాళ్ళే నాశనం చెయ్యందే వదలడు. అతని ఇంటి పోరీహిత్యం, తాతలనాటి నుండి వస్తోంది కాబట్టి

వదలలేక వెళ్ళడంగాని, బుచ్చిశాస్త్రికి ఎంత మాత్రం ఇష్టంలేదు. ఎందుకంటే, పంతులుగారిచ్చే దడ్డీలు, బుచ్చిశాస్త్రి బుచ్చి ఖర్చుకి కూడా సరిపోదు. అయినా పరపు కోసం వెళ్ళాంటాడు, ఇద్దరూ ధనవంతులు కాబట్టి, పంతులుగారి ఏకైక పుత్రకు హనుమయ్యగారి మూడో అబ్బాయి కిచ్చారు. ఈ పెండ్లిసంధాన కర్త బుచ్చిశాస్త్రిను. పంతులుగారి రోగం కుదర్చాలనే ఉద్దేశంతో వారికి, పేదలతోనూ, కోర్టు వ్యవహారాలతోనూ నమోజ్జీ అయిన హనుమయ్యగారితో విద్యుం కుదిర్చాడు గాని, శారద రఘురాంల అవస్థలు చూస్తుంటే, హనుమయ్యగారు చాలా అన్యాయంగా ప్రవర్తిస్తున్నారని బుచ్చిశాస్త్రికి అనిపించేది. తక్కిన కొడుకుల్ని, కోడళ్ళనీ ఆదరంతో చూసే. హనుమయ్యగారు, శారదను నానా హింసలూ పెట్టడమే కాక, రఘురాం శారద నేరమాత్రం ఆపేక్షగా చూసినా మండిపడి పోయే వారు. ఆ యింటల్లో, వినిపించేకదా హీనంగా పనిచేస్తూ, చిక్కి శిల్పమై, మతిలేని భర్తను వదలలేక, దిగులగా ఉండే శారదను చూస్తుంటే బుచ్చిశాస్త్రి వుద్ధయం తరుక్కుపోయేది. ఈ పరిస్థితి కేదైనా నిష్క్రమి నాలోచించాలనుకునేవాడు. హనుమయ్యగారి ఏకైక పుత్రకు మనోరమ వివాహ ప్రసక్తి వచ్చిన దగ్గర్నుండి బుచ్చిశాస్త్రి మెదుడు అమోఘంగా పనిచేయసాగింది.

కోట దాటి మూడు తాలెళ్ళ వైపు వెళ్ళబోతున్న బుచ్చిశాస్త్రికి ఒక సప్తల్ని, ఎర్రటి ఇరవై ఏళ్ళ యువకుడు ఎదురుపడ్డాడు. అతని జాట్లు దిలిపేకుమారా మొహంమీద వడ్డీంది. కళ్ళు ఎర్రగా ఉన్నాయి. చూపు ఎక్కిపోయింది. టెర్రిన్ షర్టు బాగా నలిగిపోయింది. రేయాన్ పాంటు దుమ్ము అంటుకున్నట్లుంది. సాయం కాలం అయిదు గంటలకు, కాలేజీ విద్యార్థి అయిన ఆ అబ్బాయి, ఆ ప్రదేశంలో ఆ స్థితిలో కనిపించటం బుచ్చిశాస్త్రికి ఆశ్చర్యంవేసింది. తనే వంకరించాడు.

“ఏమాయి సూర్యం! నేను మీ ఊరే వెళ్తున్నాను. నాబ్బగారిలో ఏమైనా చెప్పమన్నావా?” అని, ఆ అబ్బాయిని అడిగింది.

సూర్యం పరధ్వసంగా, “అఁ” అన్నాడు. బుచ్చిశాస్త్రి తన మాటల్ని మరకపోరి అన్నాడు. అప్పుడా అబ్బాయి కాస్త ఆలోచించి, “నేను అత్యుపాధ్యయోగ్యుడని చెప్పండి” అని విసిరుగా వెల్లిపోయాడు. బుచ్చిశాస్త్రి, ఆశ్చర్యంగా, “అ! అ! లవో మాటలోయే?” అంటూ అతని ప్రక్కనే నడుస్తూ, “మీ నాన్నగారు కోడలిని మనుషులు. ఆయన కోపంతో ఏదైనా అంటే సున్నితా తలపెట్టడం భావించాడు.....” అని నవ్వుచెప్తుంటే, సూర్యం మెల్లిగా నడుస్తూ, “నన్నాయన ఏమీ అనలేదు. కానీ నాకే ఈ ప్రపంచం అంటే రోత పుట్టేసింది. ఈ మనుషులంటే అసహ్యంవేస్తోంది. నేనికి జీవించడంలేదు” అన్నాడు.

బుచ్చిశాస్త్రి, ఈ వ్యవహారం అనుహించిన దానికన్నా క్లిష్టమైనదని గ్రహించాడు. “కాస్త కాఫీ బాగాడ్తాం, పద!” అని సూర్యాన్ని కాఫీ పాంటులకి తీసుకువెళ్లి, “అసలు విషయమేమిటో

చెప్పు?” అని అడిగాడు. మరేదర బెట్టుచేసినా తరువాత సూర్యం మెల్లిగా బయటపెట్టాడు. తను కాలేజీలో ఒక అమ్మాయిని ప్రేమించాననీ, ఆమె తనను నిరాకరించిందనీ, అందువలన తను ప్రాణత్యాగం చేయడంబట్టి చెప్పాననీ, అందుకు ఇంకా కారణాలున్నాయనీ చెప్పాడు.

ఈ రోజుల్లో యువతీ యువకులు ఎంత సులభంగా అత్యుపాధ్యయోగ్యులు తెగిస్తారో తెలిసిన బుచ్చిశాస్త్రి, సూర్యం భుజం అట్టి, “ఓనీ! ఇదే టయ్యా! నువ్వెవర్ని ప్రేమించావో చెప్పు? ఆ అమ్మాయిని నీ కిచ్చి వివాహం జరిపే ఏర్పాటు చేయొస్తాను” అన్నాడు.

లాభం లేదన్నట్లు తలూపాడు సూర్యం.

“ఆ అమ్మాయి, ఎవరో అయితే పరచాలేదు. మన మంటే బోల్తాగా వదలి కుటుంబంలోది. అందు చేత లాభంలేదు” అని గట్టిగా నెప్పాడు. సూర్యం చాలా ఉదేక స్వభావం గలవాడేకాక, చాలా విషయాల్లో, అందైన కంతారావుగారికి వ్యతిరేక. సున్ని చిత్రమే ఇటువంటిది. కేవలం స్వతంతు అటా సోషలిస్టు కొడుకులు, కాంగ్రెసు అస్తులకు కమ్యూనిస్టు సోదరులూ, శిఖర భర్తలకు మాంసాహార భార్యలూ తటస్థ పడుతుంటారు. అదే విధంగా లుబ్ధులైనవారు, పరమ పేదలతోనూ అయిన పంతులుగారికి ఖర్చుగారూ, సున్నిత స్వభావుడూ, భావనీ లయిన సూర్యం, ప్రధమ పుత్రతరుం. అంతేకాకుండా రోమియో, జూలియట్ల కుటుంబాల మధ్య విరోధం ఉందని తెలిసి కూడా, రోమియో, జూలియట్ల ప్రేమించినట్లు, సూర్యం తమ కుటుంబానికి ఇష్టం వుండదని తెలిసి కూడా, మనోరమను ప్రేమించాడు. ఆమె హనుమయ్యగారి పుత్రకు. కాలేజీలో పి.యూ.సీ చదువుతున్న పద్దెనిమిదేళ్ళ చక్కనిమిక్కు. సూర్యంయొక్క ప్రేమలేఖ అందుకున్న మరుక్షణమే, దాన్ని చించి పారేసి, అతనికి వినిపించేట్లు “ఇదే నా జవాబు” అంది. ప్రేమలేఖతోబాటు, సూర్యం పూచయం కూడా ముక్కులైపోయింది. ఈ సంగతి విన్న బుచ్చిశాస్త్రి, “అబ్బాయి, సున్నియంకు పాలించ వలసిన పని ఎంతమాత్రం లేదు. నిన్నులాగ చిన్న పుట్టినుండి ఎరుగుదునో, లాగా మనోరమనుకూడా ఎరుగుదును. సున్ని దిగులుపడకు. మీ ఇద్దరికీ వివాహం జరిపించే పూచీ, నాదీ” అని సూర్యానికి మరి మరి ధైర్యంవేప్పి, సూర్యాన్ని ఎలాంటి అభయాలతోనూ జరపవద్దని బోధించి, సింగిపురం వెళ్ళే బస్సెక్కిాడు.

తను వేసుకున్న పథకంలో మొదటి ఎత్తు దిగ్విజయంగా సాగినందుకు బుచ్చిశాస్త్రికి భుజాలు పొగిపోయాయి. సూర్యానికి పిల్ల వచ్చుతుందో లేదో అన్న బెంగలేకుండా సూర్యమే ఆ అమ్మాయిని ప్రేమించాడు. ఇక పెద్దల సంగతి వాళ్ళ బెలా కదిలిం చాలో తనకు తెలుసు.

మరునాడు సింగిపురంలో, పంతులుగారింటో నెళ్ళవ్వారాయజు ప్రతం చేసుకున్నాక, భోజనాల వద్ద కారణాన్ని పంతులుగారు బాతాఖానీ ప్రారంభించారు. ఆయనకు ఏదై ఏళ్ళంటాయో, జాట్లు వెరసినా రంగువేయడంవల్ల కొంత నల్లగా కప్పిస్తుంది. ఆయన ఎర్రగా పొట్టిగా ఉంటారు. మాట మాటకూ కన్నుకట్టడం, వాక్యానికొక తిట్లు

ప్రయోగం ప్రయోగించడం ఆయన కలిపాడు. కొంటే వప్పుకూడా జోడిస్తూంటారు.

“ఏమిటోయ్, విజయనగరం ఏలేపోయింది?” అని అడిగి అడిగాడాయన ఒక కన్నుమూసి, ఒక కన్ను ఎగర వేస్తూ, చిన్న చిరునవ్వుతో.

“మీ అబ్బాయి బాగానే ఉన్నాడు” అన్నాడు బుచ్చిశాస్త్రి మామిడినందు మీకుతూ.

“అ వెధవాయ్ సంగతి ఎవడడిగాడు? అమ్మాయి అత్తవారింటో సంగతడుగుతూంటేనూ— మీ అల్లుడి సంతోషం ఎలాగుంది?”

“అతని స్థితి అలాగేవుంది. దాంతోబాటు హనుమయ్యగారికికూడా దిగులెక్కువై పోయింది”.

“ఏం? ఖాసీకేసులు తక్కువయ్యాయా?”
“అబ్బే. పెళ్లిడుకొచ్చిన పిల్లకు తగిన సంబంధం దొరక్క, అవస్థ పడుతున్నారు. వారి పాయాకి తగిన సంబంధం కావాలి. కదండీ”.

“ఏమిటీ, పిల్ల పెళ్లిచేస్తా! ఇహ తెలుస్తుందిలే అయ్యగారి పని. ఆ వచ్చే వాళ్ళెవరో మాంధి గడుసువాళ్ళ రావాలి. ఈయన్ని వాన గడ్డి గరి పించాలి. నాలాటి వాడైతే.....”

“అదే నేనూ అన్నానండి. మీ సంబంధమైతే దివ్యంగా వుంటుందని అన్నానండి” అన్నాడు బుచ్చిశాస్త్రి మధ్యలో అడ్డువచ్చి.

“నూ సంబంధమా?” అని పంతులుగారు తెల్ల బోయారు. సుల్లి కోసంతో, “ఆ అప్రెంటిస్ షిప్ సంబంధం చెయ్యమంటావా? నీ కేమైనా బుట్టి, జ్ఞానం ఉందా? వాళ్ళి ఏంచేసినా పాపం ఉందా? నరమ దుర్మార్గుడు.....” అని పాపు గంటసేపు పంతులుగారు హనుమయ్యగారిమీది మండిపడ్డారు. ఆయనకు కోపం వచ్చిందంటే మరి ఆపుకోలేరు. భోజనాలయ్యేదాకా ఆయన వాళ్ళని తిడ్డుచేస్తున్నాడు. బుచ్చిశాస్త్రి మానంగా వెంటూనేవున్నాడు.

తాంబూలం మేనుకుంటున్నప్పుడు, బుచ్చి శాస్త్రి ప్రారంభించాడు. “అయ్యా పంతులు

ఒ రు లే య వి యొ న రించి న

గారూ! నేను మీ శ్రేయస్సుగారే ఈ సంబంధం చెప్పిను. ఒకటి మీరు జమిందారులూ, వారూ మీ హోదాకి తగినవారే, ఆయనకి ఒక్కరై కూతురు కట్టు కానుకలు ఘనంగా ఇవ్వదల్గుకున్నారు. ఇహ రెండవ సంగతి. ఇన్నాళ్ళూ మీ అమ్మాయి వారింటో వానా కన్నెల్లా సడోంది. ఇప్పుడు వారమ్మాయి మీ కోడలయిందంటే, వాళ్ళ జాతు మీ లోకి వచ్చినట్టే. ‘తన కూతుర్నిలా మోస్తారో?’ అని హనుమయ్యగారు బెంగపెట్టుకుని, మీ అమ్మాయిని బాగా చూడటం ప్రారంభిస్తారు. మిమ్మల్ని వాళ్ళెన్ని తిప్పలు పెట్టారో, అన్ని తిప్పలు వాళ్ళిప్పుడు వడతారు.....” అని బోధిస్తూంటే క్రమంగా పంతులుగారి మనసు మారసాగింది. చాలాసేపు ఆలోచించాక—

“నిజమేనయ్యా! ఈ రెబ్బతో హనుమయ్యకు బుద్ధివచ్చేటట్లు చేస్తాను. మా అమ్మాయిని వాళ్ళలా పింప పెట్టారో, తన కూతురుద్వారా తనకు తెలిసేట్లు చేస్తాను. పెళ్లిలో వాళ్ళ పెట్టిన సేవలన్నిటికీ ఇప్పుడు సమాధానం చెప్తాను. బంధు పులందరిలోనూ తలవంచుకునేటట్లు చేస్తాను.” అని ఉద్రేకంతో అన్నాడు. అని, “అయితే ఇంతకూ హనుమయ్య ఏమాత్రం కట్టుం ఇస్తాడు?” అని అడిగాడు.

“ఇంతని అనటంలేదుగాని, చాలా భాగినే ఇవ్వ దల్గుకున్నారు. మీరు— ఇంత కావాలని అంటే, వారితో చెప్తాను” అన్నాడు బుచ్చిశాస్త్రి.

పంతులుగారు ఆలోచనలోపడ్డారు. ప్రతి విషయంలోనూ హనుమయ్యగారికి తమ పాతం చెప్పాలి. కట్టుం గురించి ఆయన చేసిన హంగమాకి తను వక్కని పాతం చెప్పాలి. ఒక విషయం మాత్రం రూఢిని అందరికీ తెలుసు. మనోరమ అంటే

హనుమయ్యగారికి వెళ్లి అభిమానం. ఆమె వివాహానికి ఆయన ఏ లోటూ రానివ్వరు. కాబట్టి కట్టుం వేరే అడుగువక్కర్లేదు. “ఆయనకు తోచినంతే ఇవ్వమను” అన్నారు, కన్నుకొట్టూ, వెకిలిగా వప్పుతూ,

“భేష్! అలా అన్నారంటే, మీకు కట్టుమూ బాగా ముద్దుంది. ఆయనకు బాగా బుద్ధి చెప్పే నట్లుగా అవుతుంది.” అన్నాడు బుచ్చిశాస్త్రి.

“అందుకేనోయ్ శాస్త్రుల్లా, వాళ్ళ ఏయో విషయాలలో మనతో సేవీలు పెట్టారో ఆ సేవీ యాలన్నిటిలోనూ మనం సేవీలేకుండా పెళ్లి చేసుకోవాలి. అప్పుడు నలుగురిలోనూ వాళ్ళకు తలకొట్టేసినట్టాతుంది. అందరికీ మన సంగతి తెలుస్తుంది” అని తీర్మానించారు పంతులుగారు. బుచ్చిశాస్త్రి ఆయనతో ఏకీభవించాడు.

అసలు హనుమయ్యగారి బుర్రలో బుచ్చిశాస్త్రి అనేదాకా, పంతులుగారి సంబంధం తోచవలేదు. సుమారు రెండేండ్ల నుంచి, తగిన సంబంధం కోసం వెతుకుతున్నారాయన. కానీ, ఆయన అంతస్తుకూ, హోదాకు తగిన సంబంధం దొరకలేదు. అప్పుడు బుచ్చిశాస్త్రి, “మీ అంతస్తుకూ, హోదాకూ తగినది పంతులుగారి సంబంధమేనండీ”, అన్నాడు. అదివిని ముందర చిందులు త్రొక్కారు. “ఆ దగాకూతో మళ్ళీ సంబంధం చెయ్యమంటావా? అతని నోటికి తుడ్డిబద్ధి ఉంది, మంచి, మర్యాద ఏ కోణా వై నా ఉంది? చెప్పవులే మహా, సంబంధం!....” అన్నారాయన చేతులగరేబ్బా.

“బాబూ! ఒక్క విషయం మనవిచేస్తాను. మనం పిల్లనిచ్చేది, కొడుకైన సూర్యునికాని, తండ్రిన పంతులుగారికికాదు. సూర్యం, హిరణ్య కశిపుడి కడుపున ప్రవర్తించేలా, పంతులుగారికి అన్నియో వ్యతిరేకై వుట్టాడు. బుద్ధిమంతుడు, సాత్వికుడు, కల్లాకవలం లేనివాడు. మీ అమ్మా యిని నెత్తిమీద పెట్టుకుంటాడు. పెళ్లయ్యే దాకానే, మీకు పంతులుగారితో పని. ఆ తర్వాత అంతా సూర్యమే చూసుకుంటాడు” అని సూర్యం యొక్క గుణగణాల్ని వర్ణించి, మనోరమకు ఈదూ జోడూ కుదురుతుందని చెప్పిన హనుమయ్యగారు మెత్తనడ్డారు. సూర్యాన్నికూడా ఆయన ఎరుగును. సుంచివాడే, పైగా పంతులుగారిది గొప్ప అస్తి. ఎలా లేదన్నా సూర్యం నాలుకకు రెండు లక్షల రూపాయలు విలువచేసే అస్తి వస్తుంది. బుచ్చిశాస్త్రి చెప్పినట్లు, పెళ్లయ్యేదాకానే పంతులుగారితో అవసరం. తర్వాత అంతా సూర్యం ద్వారానే సేవీ పించాలి. అంతగా అనవరమైతే, కొడుకుని తండ్రినుండి వేరుచేసి, తన ఇంట్లో ఇల్లరికం ఉంచవచ్చు. మనోరమను సూర్యం ప్రేమించాడన్న సంగతి ఆయనకి తెలిసింది. సూర్యం ద్వారానే పంతులుగారికి తగిన పాతం చెప్పచ్చు.

ఈ విషయంలో పంతులుగారి అప్రెంటిస్ మేమిటో కనుక్కోమని, హనుమయ్యగారు బుచ్చి శాస్త్రిని నియోగించారు. పంతులుగారికి తమ సంబంధం చేసుకోడానికి ఎంతమాత్రం అభ్యంతరం లేదని తెలిపాక, హనుమయ్యగారు ఒక మంచినోజున, లాక్సీలో సతీసమేతంగా బయల్దేరి సంగీపురం

ఉరేయ్ సుబ్రహ్మణ్యం! -
కీంద నా మూషిక వాహనం
ఉందా లేదా -
చూడూ??!

నికో క్రిమిసంహార సబ్బు పార్క్-డేవిస్ ఉత్పత్తి

మీ చర్మాన్ని, మొటిమలు, పొక్కులు, పేయడంనుంచి కాపాడి పరిశుభ్రంగా ఆరోగ్యంగా వుంచుతుంది. దీనితో నిత్యం తల దుడ్డుకొంటే, దీని క్రిమిసంహారస్పర్శ, చుండ్రు రాకుండా కాపాడుతుంది. నిరుపమాన

మైన నికో క్రిమిసంహార సబ్బు మీకు మూడు విధాల లాభం చేకూరుస్తుంది: అది పరిశుభ్రంచేయడం, క్రిములను నాశనంచేయడం, సంరక్షించడం. మీ చర్మానికి కావలసిన సంరక్షణ నిత్యంచేస్తుంది.

NATIONAL FD 9162

—మొట్టమొదటి క్రిమిసంహార సబ్బు, నిత్య ఉపయోగానికి.

ఆడవారూ-హాస్యమూ

మేం సుభద్రని చూడ్డానికి
వాళ్ళ అత్తగారంటికి వెళ్ళాం.
అది అత్తగారంటికి కావరానికెళ్ళి
సరిగ్గా నేలరోజులే అయింది.
సుభద్రా దాని ఆడినడుచు లిద్దరూ
సుభద్రావాళ్ళాయనా డ్రాయింగు
రూములో వున్నారు, మేం వెళ్ళేక
వాళ్ళతో కలుస్తు చెప్పతూ కూర్చు
న్నాము.

సుభద్ర రోజుకి వెళ్ళి రాఫే ఫలహారం వట్టు
కొచ్చింది. ఇంక మొదలు పెట్టాడాయన వెళాకోళం
ఫలహార్ని అనేక రకాలుగా వర్ణించి అందుకే

‘వి శా ఖ’
చదువుకున్న ఆడపిల్లలకి వంటరాదన్న విమర్శతో
ముగించాడు. తలపు కవతం ఉన్న అత్తగార్ని
భర్తనీ చూసి తలదించుకుంది సుభద్ర. ముఖం
ఎర్రబడింది. కళ్ళలో నీరు విరిచింది. అది గమనిం
చిన సుభద్ర భర్త ఎగతాళిగా “అమ్మండే గంగాభవాని
వచ్చేసిందా! ఏదో హాస్యనికంటే ఆ మాత్రం
సరిగ్గా తీసుకోలేవా? అందుకే మీ ఆడవారికి
‘సెన్సే ఆఫ్ హ్యూమర్’ లేదన్నారు” అన్నాడు.

తెగవేళాకోళం

ఇది విన్న వాకు మా చెడ్డకోసం వచ్చింది. ఎవరో
వచ్చారయిన, వాళ్ళ ముందు అంతలా వేళాకోళం
చెయ్యవచ్చా అన్న విచక్షణ లేక వేళాకోళం చేసి అది

అభిమానంతో బాధపడితే ‘సెన్సే ఆఫ్ హ్యూమర్’
లేదనేశాడు. అసలు ఈ విమర్శకి కారణం ఆలోచిం
చాలి. పెళ్ళయి అత్తగారింటికి వెళ్ళిన క్రొత్తలో
భర్త, ఆడబడుమలూ క్రొత్తగా వచ్చిన ఆ వధు
వుని తెగవేళాకోళం చేస్తారు. కొందరుమంది మోటా
దుతో చలోక్తుల్లా బాణాలు విసిరితే కొందరు
మోటుగా పొద్దులేకుండా కళ్ళ నీళ్ళు వచ్చేంత
వరకూ మాటల బాణాలు విసురుతారు. వారనే
వాటికి ప్రతిగా జవాబు చెప్పేదా ఆ పిల్లకి జన్మాంతం
కొన్ని రిమార్కులుంటే పోతాయి. అందులో
మా సుభద్రలాగా చదువుకున్నదయితే “చదువు
కున్నామని ఆహంకారం. మగవాళ్ళతో పరిసమ
సంగా మాటలంటారా ఎవగేనా? ఓ ఆడవడుచు
అనీ, అత్తగారనీ మర్యాదపాలేదు” వగైరా, అందుకే
జవాబు చెప్పక, చెప్పనేరక, వాళ్ళు ఏమైనా
అనగానే కోపమేనా తెచ్చుకుంటుంది, కన్నీళ్ళు
కారుస్తుంది.

తారుమారైతే కథ అడ్డం

ఎవరో ఇంకొక ఆడది ఇంకా అందంగా ఉందనీ,
స్మార్ట్గా ఉందనీ తన చెప్పుబుంటున్న
భర్తకి ఏమీ చెప్పనేరక కళ్ళ నీళ్ళతో నింపేసు
కుంటుంది భార్య. ఆ ఎదుటి స్వర్గీని పొగడడమే
గాక భార్యని చులకనగా నిర్రైవా అంటాడు.

“పోనెండి. దేమిడిచ్చినదాని కెవరేం చేస్తారు”
అని ముక్కు బిదేస్తుంది భార్య. ఆవేశాన భర్త
“ఏదో వేళాకోళానిచేస్తావు ఆ మాత్రం స్మార్టివ్
స్పీల్ లేకపోతే ఎలాగ? అన్నింటికీ రాగాలే” అని
మళ్ళీ విసుక్కుంటాడు. ఇందులో ఆ భార్య తప్పే
ముంది? ఇదే ఆ భార్య తిరిగి “ఆ మా రాలేజీలోనూ
ఫలానా అబ్బాయి ఉండేవాడు నవనవ్వుడుడు.
మీరు అతనిలాగా బట్టులు మేనుకోవడం కూడా
తెలిదు.” అని చెప్పితే? . . . జరగబోయేది
పూహించుకోగలం. అందుకే అలా చెప్పనేరక భర్తకి
ఎదురాడక తనవి అన్నదానికి బాధపడి ఏడుస్తుంది
భార్య.

అదీ గాక చిన్నప్పటినుండి మన ఇళ్ళలో ఆడ
వారిని వచ్చే నీరుకుండా చేస్తారు. తెలిసీ తెలియని
వయస్సులో దేనికైనా గట్టిగా సప్పుతే ఇంటో,
ఉండేవారు కోప్పడుతారు.

“ఏమిటే అంతలా సెవ్వుకున్నాను. ఆడదాని
కంత సప్పు పనికిరాదు. ద్రౌపది అలా వేస్తే భారత
యుద్ధానికి కారకురాలయింది” అంటూ మొద
తెట్టి తిడతారు. మరు సభకో నీరులేని చోట
ఉందనుకుని పంచెని “పై కెర్తుకుని పడచిన దుర్యో
ధనుడు తటాకమున్నచోట సనుతం ప్రవేశమని
తలచి మామూలుగా పడి ఆ నీటిలో పడటం
చూసిన ద్రౌపది ఘక్కున నవ్వింది. ఈ అవిమానా
న్ని భరించనేరక సుయోధనుడు ప్రాయోని
వేశం చేస్తానంటే శకుని తన మాటలతో సున్ను
మార్చిస్తాడు. దాని ఫలితమే మాయజాదం, భారత
యుద్ధం అని మా అమ్మమ్మ వదేపదే చెప్పింది
నాకు. అందుకే నవ్వకూడదని అంక్ష పెట్టేది.

భార్యలకేనా? నిబంధనలు?

ఇంక ఇలా మొదలై నది ఇంక పెద్ద పురుషు
కొద్దీ మరి అంక్షలు వేస్తారు. దాంతో సప్పుదానికే
భయం కలిగిస్తారు. పంటింటిలో పని చేసుకుం

“ఈ యింటి ఇల్లా వెవరోగానీ...పెండివంటలన్నీ అప్పుడంగా చేసింది మమండీ!”

“ఆ ఆ...ఆడవాళ్ళి వంటచేస్తే యిక దిన్నట్టే! ఇవాళ వంటలువేసింది ఇంటానిదే గాదు! ఇంటాయన!!”

టున్న భార్య పాకుడులో జారిపడితే దాన్ని భర్త విన్నదంగా తిలకించి నవ్వువచ్చు. కానీ అదే స్త్రీ అలా చేస్తుందా అన భర్తే పడతే? భర్త అను పడ్డప్పుడు నవ్వు వేళాకోళం చేస్తే బాధపడి కళ్ళనీళ్ళు పెట్టుకుంటే 'అడవాళ్ళకి హాస్యసుభూతే లేదని' విమర్శలు. అనలే పడ్డ నొప్పితో బాధ పడుతుంటే విమర్శలు వేరే.

కానీ అడవారిలో హాస్యం, 'సెన్స్ ఆఫ్ హ్యూమర్' చాలా ఎక్కువగానే ఉంది. కొత్తగా పెళ్లయిన అబ్బాయికి మరదల్ని చూస్తే ఎందుకంత భయం? తమలపాకులు చుట్టే ఇస్తే వేసుకోడం ? నక్కలకి బదులు చింతపిక్క లుంటాయేమోననగా ! బావ గార్ని కూర్చోమని ఈశేభేర్ మాపిస్తే కూర్చోడేం ? కుర్చీ కర్రలాగేనీ బట్ట నూత్రం ఉంచినదేమోననగా ! పడితే నవ్వుతుందేమోనన్న భయం వల్లే గదా !

"బావా! బావా! వచ్చిరు, బావని పట్టుకు తన్నేరు" అని పాడే మరదలు పిల్లలకి హాస్యసుభూతి లేక పోతే ఎలా బావగార్లనంత వేళాకోళం పట్టిస్తారు.

'పెళ్లిళ్ళలో అడవారుండే చోట చేరితే వినబడే ఛలోక్తులు మగవారిలో ఉండనే ఉండవేమోను. తలంట్రాలు పోసుకుంటుంటే వినవచ్చే కొన్ని విమర్శలు "బియ్యం అంతా ఒక్కనూటే పోసేటట్లుంది", "చుళావా తల ఎలా ఎత్తుకుందో పానం ఆ పెళ్లికొడుకు తల వంచుకునే ఉన్నాడు" వగైరా.

"ఏనమ్మా మాపావా ■ పెళ్లికూతురు అప్పుడే ఎలా పెళ్లికొడుకుతో మాట్లాడేస్తోందోను" అని రిస్క్ టేన్ లో ఒకావిడ అంటే.

"అబ్బే ! ఇంకేం లేదు. మనం వేరింటి కాపురం పెట్టుకోవాలి. త్వరగా ఇల్లు చూడండి అంటోంది" అని ఇంకొకావిడ.

సరి. దంపుళ్ళపాటల్లో ఉండే హాస్యం చెప్పక్కర్లేదు కదా ! అలా కోడళ్ళ పాటలు ఉదాహరణకి.

అత్త లేని కోడలుత్త మురాలు ఓలమ్మా
కోడల్లేనియత్త గుణవంతురాలు. ఓలమ్మా
అత్త :

కోడలా కోడలా కొడుకు పెళ్లానూ
వచ్చి పాలమీద మిగిడేదమ్మా
వేడి పాలల్లోన వెన్న యేదమ్మా ఆహూం
కోడలు :

అలా నీ వేత ఆరల్లేగానీ
వచ్చి పాలమీద మిగిలుంటుందా?
వేడిపాలల్లోన వెన్నయుంటుందా? ఆహూం

ఇలాంటి వెన్న ఉంటాయి. ఇదే విజ టీవీతంలో అల్లీనా గడుసరి, కోడలేనా గడుసరి ఉంటుంది. దాంతో ఒకరు అన్నవాటికింకేరు కళ్ళ నీళ్ళు పెట్టుకోవడం అంతే !

'పెళ్లిళ్ళలో పాడేపాటలు 'అత్తవారింటికి కొత్తల్లుడొస్తేను కొత్తనున్నం దెచ్చి మెత్తరమ్మా నదినగర్లమీద పాడే 'వదినలందరు వచ్చిరి వయ్యా' రమ్మా మా వదినలందరూ వచ్చిరి' మొదలైన వన్ని హాస్యరస భరితాలే కదా ! వీటిని పాడేటప్పు వానంచినని వనిత తినరు ?

ఈ పద్యా వాళ్ళ ఇంటికి ఒకావిడ వచ్చేవారు.

75వ పేజీ చూడండి

అడవారూ-సంగీతమూ

చక్రవర్తుల అశ్వీనరసమ్మ

నిద్ర మంచం మీంచి లేస్తూనే "నింగి నిదుర పోయే, నేల నిదురపోయే, గాలి నిదురపోయే, రోకారే నిదురపోయే" అంటూ సినిమాసాంగ్ ఆలా పించటం మొదలెట్టింది చెల్లి. అప్పుడే స్నానం చేసి దేవుడి గదిలో మేలుకొలుపులు పాడుకుంటున్న వాయనమ్మగారి చెవుల్లో పడిందా సినిమా సంగీతం. "ఓసీ నీ దుండతెగా, వేళాపాళేకుండా ఏమిటా వాగుడు. ఇదేం విపరీతమో గాని ఎవరి నోటవిన్నా ఇవేపాటలు. ఈ ఈడుకు మా కాలంలో మేలుకొలుపులు, అష్టపదలు, తరంగాలు, మంగళ హారతులు అవీ పాడేవాళ్ళు" అంటూ నల్లేరు మీదికి బండిలా లేచింది చెల్లి మీదికి.

వాయనమ్మగారు యధాలాపంగా మామూలు ధోరణిలో చీవాట్లు పెట్టినా ఆమె మాటల్లో ఏదో సత్యం కనిపించింది.

మొన్న ఒకరింటోళ్ళ పుట్టిన రోజు పేరంటం అయింది. ■ పేరంటంలో ఒక అమ్మాయిని పాట పాడమంటే "అడే పాడే వనివాడ, అన్నాల్లో విను చూడ" అంటూ అందుకుంది. తుభనా అని పుట్టిన రోజు వందగ చేసుకుంటుంటే అవళకునలా ఇదేం పాటని వాళ్ళు మనస్సులో బాధ పడ్డారు పైకేమీ అనలేక.

అలాంటప్పుడు ఏ త్యాగరాజ కృతో, ఏ తరంగమో పాడితే ఎంత బాగుంటుంది చెప్పండి.

"అత్తయొక్క ధ్వనియే అత్యుత్తమమైన కళ" అన్నారు రాష్ట్రవతి రాధాకృష్ణ. "అత్త

యొక్క సందేహం మహాత్మును చేరటానికి కళయే సాధనం" అన్నాడు విశ్వకవి రవీంద్రుడు ఈ సత్యాన్ని సంగీత కళద్వారా రుజువు చేశారు త్యాగరాజు, మీరాబాయి మొదలగువారు.

మానవుని భావాలు మహోన్నతం కావాలంటే ఆనందానుభూతిని కల్పించటంలో కృత కృత్యమైన సంగీత కళే ఉత్తమ సాధనం. అందుకే భారతీయ కళాభిజ్ఞులు అంపై నాలుగు కళల్లో సంగీత కళకు విశిష్ట స్థానాన్ని ఇచ్చారు.

ఏ దేశంలో, ఏ భాషలో సంగీత కళ అభివృద్ధి చెందినా, అసలు సంగీతానికి మూలం భారత దేశం లోనే ఉద్భవించింది.

ప్రాచ్య దేశాలలో భారతీయ సంగీతమే రక రకాల రాగభంగిమలలో, విస్ఫుష్ట ఉచ్ఛారణలతో పరిపూర్ణమై ప్రసిద్ధి కెక్కింది. శిలలు కరగించి, మోడులు చిగురించే చేయగల మహత్తర ఇక్తిగలది సంగీతకళే. వృద్ధయానికి అన్యోదాన్ని, చైతన్యాన్ని కలిగించి మానవులను రసార్థి భూతచేతమ్ములుగా చేయగలిగేది సంగీత కళా మాధుర్యమే... సరస్వతీదేవికి సంగీత సాహిత్యాలు రెండూ రెండు వేలాటాయి. "నడము సర బ్రహ్మ స్వరూప" మన్నారు ఆర్యులు.

ఇటువంటి అమూల్యమైన కళకు ఆధునిక వనితలు తమని ప్రాతినిధ్యాన్నివ్వటం ఎంతైనా అవసరం.

నేటి స్త్రీ ఆ నాటి పంట ఇంటి కుండేలు కాదు. అన్ని రంగాలలో అందే వేసిన చేయి. అలాంటప్పుడు

'ఏమమ్మా ! మీ ఆయనగారు ఆఫీసుపని ఇంట్లోకూడా చేస్తున్నారా ఏమిటి ?....'

'ఎబ్బే, కాదండీ ! మా చిన్నాడి స్కూలు పుస్తకాలకి అట్టలు వేస్తున్నాడు ! అంతే !'

ఆరువేల మైళ్లు సైకిల్ మీద

అబల సాహసయాత్ర!

సంగీత కళారంగంలో మాత్రం విశిష్టతను ఎందుకు సంపాదించుకో కూడదు ?

సంగీతమంటే శ్రేష్టమైన గీతమని అర్థం. ఈ రోజుల్లో లన్ని రికార్డు గీతాలు సంగీతంలోకే వస్తున్నాయి. కాఫీలు, కిల్లీ షాపులు మొదలు కొని పేరంటాలు, పెళ్లి చూపుల వరకు ఫిలిం గీతాలే ప్రబల ప్రచారంలో ఉన్నాయి. దీనికి కారణం అవి మలభంగా పట్టుబడటమే! కాస్త్రీయ సంగీతం అలా మలభంగా వచ్చేది కాదు. అతి ప్రయత్న, ప్రయాసల మీద గాని సాధించలేరు. కాబట్టి ప్రతివారూ తమలోని సంగీతాభిరుచిని చంపుకోలేక ఈ మలభ సంగీత వ్యామోహంలో పడుతున్నారు. అలాగని సినీమా సంగీతాన్ని నిరసింప మని చెప్పటం లేదు. నేటి ఫిలిం సంగీతం కూడా కాస్త్రీయ సంగీతానికే చాలావరకు అగ్రస్థానం ఇస్తున్నాయి. వాటికి ఇచ్చే గౌరవాన్ని వాటికి అన్న సంగీత కళ యొక్క సహజ సంస్కృతిని సంరక్షించుకో వలసిన బాధ్యత మనపై ఉన్నది.

భారతీయ సంస్కృతి మహాసాగరం వంటిది. అందులో ప్రాంతీయ సంస్కృతులన్నీ మహా సదుల్లా సంగమించాయి. ఒక్కొక్క మహానది ఒక్కొక్క సంస్కృతి, ఒక్కొక్క విశిష్టత కలిగి ఉంది. దేశ సాభాగ్యం దేలియ కళల మీద ఆధార పడి ఉంది.

సంగీత కళా సంస్కృతికపునరుజ్జీవమునకై ప్రభుత్వం వారు అనేక విధాలుగా కృషిచేస్తున్నారు. సంగీత అకాడమీలు స్థాపిస్తున్నారు. రేడియో ద్వారా సంగీత పాఠాలు చెప్పిస్తున్నారు. వీటిని మనం పద్ధినియోగ పడేలా చేసుకోవాలి.

గొప్పగొప్ప పాట కవులేరు అవి చేసే పేరు ప్రతి వ్యూల గడించే శక్తి కొందరు స్త్రీలుకు మాత్రమే ఉంటుంది. కాని వతనమై పోతున్న కళలను పునరుద్ధరించి దానిని నిత్యజీవనానందానికి ఉపయోగించుకునే శక్తి స్త్రీలందరికీ ఉన్నది. మన స్త్రీ జాతి ఈ విషయాన్ని విస్మరించకూడదు.

నేను పెళ్లి చూపులకు ఎవరైనా వస్తే "అమ్మాయికేమిటా సంగీతం వచ్చా ?" అని ప్రశ్నించడం మరచిపోరు. పేరంటానికి వెళితే ఏ మంగళహారతో పాడమంటారు. "పాడండి, పాడండి". అని పదిసార్లు బ్రతిమాలించుకొని భయం, భయంగా గొంతు బిగబట్టి కీచురాగం తీస్తుందొక సోదరి. ఏదో ఒక పని చేస్తూ వచ్చిరాని కూసిరాగాలు తీసుకుంటూ ఎవర్నీ వేస్తు చేసుకొనే ఆడవాళ్ళు లెక్కలేరు.

ఈ పరిస్థితిలో ఆడవాళ్ళు శక్తికొలది సంగీత పాఠన చేయటం అవసరం. పాటకచ్చేరిలు, రేడియో ప్రాగ్రామాల ఇవ్వలేకపోయినా ఏ పేరంటానికి వెళ్లి వచ్చునో, పెళ్లి చూపులు జరిగివున్న పాడమనగానే తక్కినవి దైర్యంగా పాడగల శక్తి ఉంటే చాలు.

స్త్రీ కంఠం సహజమార్గం గలది. అది భగవంతుడు స్త్రీ జాతికి ప్రసాదించిన అమూల్య వరం. దానిని పద్ధినియోగం చేసుకున్న స్త్రీ గృహిణిగా ఉంటూ జాతీయ సంస్కృతిని కూడా పునరుద్ధరించ గల ట్రంబి,

ఆరువేల మైళ్లు దూర ప్రయాణంలో నేను యెన్నో అపదలు అవాంతరాలు యెదుర్కొన్నాను.

ఎట్టకేలకు ఏనుగులు పులులు చిరుతలు అడవుల గల దేశం

—భారత దేశానికి — చేరువలోకి వెళ్లాను నేపాల్ భూముల్లో వడ్డను— ఇక్కడ నా మీద పడ్డది దుండగులు కాదు— వానలు ఎండలు, మంచు కాదు— ఏనుగు అనుకుంటున్నారా కదూ ? ఉహా! కాదు— పెద్ద అవిరి భూతం ఒకటి నా వెంట పడ్డది. చాలా పెద్దది అది. దాని వేగం చాలా ఎక్కువ— సైకిల్ మీద (అది వెంట బడ్డప్పుడు) ఉన్న నాకు పారి పోగల వేగం కాని తప్పుకోగల జాగాని లేదు.

నేను ఒక నదిమీద నున్న వంతెన దాటు తున్నాను. సాధారణంగా అది ఒక మూడు నాలగు ఫర్లాంగు లుండే వంతెన. దాని మీదనే రైళ్లు తిమ్మా సైకిల్ లాంటి వాహనాలు నదిని దాటేస్తుంటాయి. నేను ఈ వంతెన మీద 'రోజి వంట' ప్యాం చేస్తున్నాను. నేను ఇంకా వంతెన మధ్యకి కూడా రాలేదు— "వార్డ్ ఈస్ట్ ఎక్స్ ప్రెస్" నా వెంట పడ్డది. అది "భా" మంది. నా గుండె లాగి పోయాయి. సైకిల్ నా అగిపోయింది 'బాబోయ్' ఇంకా మరో రెండు మూడు ఫర్లాంగుల దూరం వంతెన ఉంది. పట్టం అటూ ఇటూ నా సైకిల్ కు

కాదు. వాక్కూడా జాగ లేదు. దడ దడ పోతోంది ఎక్స్ ప్రెస్ !

వెంటనే వంతెనకు అటూ అటూ గల ఇనుప కమ్ములు (కానాలు) పట్టుకున్నాను. కుడిచేత్తో కానామీద తెక్కాను— ఎడం చేత్తో నా సర్వ స్వమూ అయిన ప్రాణ ప్రదమైన సైకిల్ కి పట్టు కున్నాను. రైలు కమ్ములకి కొట్టుకుని ఇద్దరం క్రిందపడి తుత్తునియలు కానంత దగ్గరగా దాన్ని నా శరీరానికి— నన్ను ఇనుప వంతెన 'కానా'కి అదుము కున్నాను. కళ్ళు మూసుకున్నాను.

దడదడా నా గుండెల మీద నించే అన్నట్లు ఈ యాంత్రిక భూతం వెళ్లిపోయింది— నా జెబ్బు వూడి పోయింది సైకిల్ బరువుకి— క్రింద పడి కళ్ళు తెరిచి అటూ ఇటూ చూసి, పూసీరి పీల్చు చుని— చెమటలు ఒత్తుకుని— సైకిల్ ఎక్కినాను. "పదరా బాబూ !" అనుకున్నాను.

నేపాల్ లో ఏనుగు మీద పడుతుందనుకున్నాను, —పెద్దపులి కబళిస్తుందనుకున్నాను— చిరుత వెంట తరుముతుందనుకున్నాను గాని రైలుబండి మీద పడుతుందనుకోలేదు.

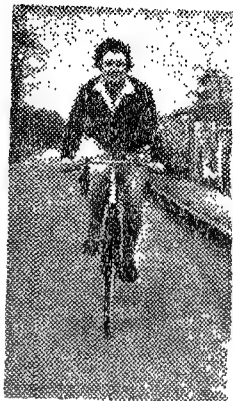
తర్వాత అడవులగుండా ప్రయాణం చేస్తున్నా సరే! ఆ ఉదయం వెంట్రుక వాసిలో చాపు తప్పించు కున్నానేమో, నాకా ప్రయాణం కష్టమనిపించ లేదు.

35 మైళ్ళు కారడవులోంచి, ఎత్తు పల్లాల గడ్డు రోడ్ల మీద నుంచి కూడా సైకిల్ తాక్కి సరికి జాగా అలిసి పోయాయి. ఏనుగు లొప్పాయని, భయమూ ఉంది. చూడాలని నరదా ఉంది కూడా! అంతలో పొడుగ్గా ఉన్న గరిక పొలాలు గుండా వెళ్తున్నప్పుడు— నా ముందు పది గజాల దూరంలో 'మృత్యువే' నించున్నట్లుంది. పెద్ద చిరుతపులి ఎదురుగా ప్రత్యక్షమయింది. సైకిల్ వెనక్కి తిప్పి పారిపోదానికి కూడా ఆ చిన్ని చాలిబాట నిండా ఇసుక ఎక్కువ.

వచ్చే శాను !

పులి నన్ను పోల్చి నట్లు లేదు. అటు తిరిగి ఒక ఆరుగజాల దూరం— ఆ దట్ట మయినగడ్డి పొలంలో కి దూకి దూసుకు పోయింది. ఇక అది వెంట బడుతున్నట్లే సైకిల్ నడిపించాను. అహో ! చివరికి నా కల ఫలింది! నా

నెరవేరింది. నా వస్తువు కోసం ఇందియా వచ్చేశాను. మైగాడ్! నేను సైకిల్ మీద భారతదేశం—వీనుగుల పులుల, వింత మనుషుల, విభిన్నతత్వాల ప్రాచీన దేశం—తోకి వచ్చేశాను.

ఇరవై ఒక్క సంవత్సరాలు నేను వస్తువులను తిరుగుతున్నాను.

ఈ దేశాన్ని చూడాలని సైకిల్ మీద—ధైర్య పాపాల మీద—నా పదో ఏట నిలిచి అనుకుంటూ ఇవాల్కి చేరాను, అనే తొమ్మిదేళ్ల నన్ను ఆకరించింది.

* * *

సైకిల్ గర్వంగా హాయిగా తొక్కుతున్నాను. గ్రామీణ స్త్రీలు, బయ్యారంగా వరుసలుగా నెత్తి మీద పిళ్ల కుండలతో అటు ఇటు వెళ్తూ అగుపిస్తున్నారు. తల మీద రెండేసి కుండలు, ముక్కున వత్తులు, గమ్మత్తుయిన చీరలు—వాళ్లని చూస్తూంటే నాకు సంతోషం వేసింది.

“హా! మా సిస్టర్ పెద్ద తలలు ఇప్పుడే మనుకొంటాయి? నేను వాళ్లమ్మను గాను. ధైర్యం కలిగి. బండ మొండి పుట్టాన్ని. నా సంతం వెగింది.”

నేను ఆశాం మీదన్నాను. రేపు అంతా నన్ను మెచ్చుకుంటారు కూడా—

“అరవై ఏడు పాస్లతో అరువే మైళ్లు సైకిల్ మీద—”

వీటి అన్నింటినీ మించి ధర్మశాలలోని టిట్టు శరణార్థ బాలురకు సేవచేయ గలగడం నాకు గర్వమనిపించింది. అయినప్పటికీ వీనుగులు చూడాలి అన్న నా కాంక్ష గమ్మత్తుగా వెర నేరింది. నే నొక దగ్గర ఒక నదిని దాటవలసి వచ్చింది. నా సైకిలుకి ఈత రాదుగా. ఎట్లాగా అని ఆలోచిస్తూ ఒడ్డునే నిల్చున్నాను. అంతలో ఎప్పుడు వచ్చిందో చెనుకపాటుగా ఒక పెద్ద వీనుగు వచ్చి తొండంతో నా సైకిలు అందుకుంది. తిరిగి చూద్దాను గదా, ఆ వీనుగు నా సైకిల్ని తన కుంభ స్థలం మీద కూచున్న తన మామిడికి అందిచ్చింది. మళ్ళీ తిరిగి తన తొండాన్ని వాని వంకరగా మెట్టులాగ పెట్టింది. ఇటువంటి ధృక్పాన్ని ఇదివరకు చాలాసార్లు చూసి ఉండడం పల్ల వీం చేయాలో వెంటనే గ్రహించాను. నా ఎడం కాలు తొండం మడత మీద పెట్టి వీనుగు రెండు చెవులు గట్టిగా పట్టుకున్నాను. వీనుగు తన యజమానికి నన్ను అందించింది. తన ప్రయాణంలో తలవస్త పడ్డ ఎంతోమంది మంచి భారతీయులలో ఈ వీనుగు, ఈ యజమాని అతి ముఖ్యమైన వాళ్లు అని చెప్పాలి. కాని నాకు ఒక దుండగీడు కూడా భారత దేశంలో సైకిలు తొక్కుతున్నప్పుడే తలవస్త పడ్డాడు. ప్రమాదం నుండి బయట పడ్డప్పటికీ, అదొక మరపురాని భయంకర సంఘటన.

ఇది పోయిన ఫిబ్రవరి నెలలో ఏకబిగిన సైకిలు మీద 25 మైళ్ల దూరం వెళ్లుతున్నాను నేను. సుమారు 30 సంవత్సరాల వయస్సు గల ఒక శిబ్బు

నా వెంట పడ్డాడు. అదొక నిర్జన మార్గం. అడవి తడపా వెళ్లే మనుష్యులు తప్ప సందడి లేదు. మొదట ఈ శిబ్బును, అతని పాని, గడ్డం చూసేకాని, అతని సైకిలు వెనకాటల గల పెద్ద తెల్లని మూట చూసి గాని నేను అనుమానించలేదు. చూడటానికి పెద్ద నువ్విదాగే ఉన్నాడు. రెండు మూడుసార్లు వాతో మాట్లాడటానికి కూడ ప్రయత్నం చేశాడు. ఎనిమిది మైళ్లు దూరం లదా గడచి పోయాను. కాని నాకు రానురాను అతని మీద అనుమానం, కొంచెం భయం కూడా ఎక్కువైంది. నేను జోరుగా సైకిలు తొక్కి ప్రయత్నించాను. వాడూ ఇంకా జోరుగా సైకిలు తొక్కినా వెనుక పడ్డాడు. కూతలేటూ దూరాన ఎక్కడా మనుష్యుల్లేరు. ముందు కెళ్లిన కొద్దీ ఇంకా మార్గం గతుకుల మట్టి రోడ్డు, మరి అడవి మార్గం అని నాకు తెలుసు. పోసి వెనుదిరిగి పారి పోదామా, నేను బయలుదేరిన గ్రామం చేరవచ్చు అనుకున్నాను. ముందుకు వెళ్లడానికైతే ‘15’ మైళ్లు వెళ్లాలి. వెనక్కి అయితే ఏదైనామిది మైళ్లతో మనుషులున్న ప్రదేశం చేరుకోవచ్చు. వెనక్కి తిరిగేను. కాని అప్పటికే చాలా అలసట పోయింది. ఆ శిబ్బు నా పాస్ పాక్ట్ (వెనుక జేబు) ఉన్న పాస్ పోర్టు రాక్కున్నాడు. పాసం! దాన్ని వాడు పర్చు ఆనుకొన్నాడు కాబోలు.

సైకిలికి నలుగెత్తు. నే నొక్క ఉదలున వాని వెంటబడి నా పాస్ పోర్టు కోసం కేకలేసాను. వాడు సైకిలు తొక్కుతూనే ఉన్నాడు. నా శక్తి కొలది జోరుగా సైకిలు తొక్కి వాడి వక్కుగా నెట్టి కాలంతో వాళ్ళి వాడి సైకిల్ కిందపడేటట్లు బలంపూన తన్నాను. ఇద్దరం కింద పడ్డం. వాడి కిది చాలా అనమానం అనిపించింది. ఉగ్రుడై కళ్ల వెంట నిప్పులు కక్కుతో ఆ గూబలో నించి ఒక పెద్ద ఇనుపకడ్డి వట్టుకొని నా మీదకు రాబోయాడు. నేను నా సైకిలుతో నహ వెనక్కి వెనక్కి తగుతూ బయ్యంతుకో బోయాను. అంతలో అట్టింది సురొక సైకిలు మీద ఎడ్ వురుషుడే వస్తున్నాడు. కాని నేను సహాయం కోసం కేక వేసి తోపునే ఆ సైకిలువారా వెనుదిరిగి కాళ్ళకి బుద్ది తెచ్చాడు.

ఇక నా ఆత్మరక్షణకు “రోజిసాంటే” తప్ప పోరే ఆయుధం లేదు. తలకి దెబ్బతగలకుండా వక్కుకు వంగి, సైకిలికి అదే జల్దంగా, అదే ఆయుధంగా ఆ శిబ్బును ఎదుర్కొన్నాను. నా సైకిలు దెబ్బ వాడికి ఎక్కు తగిలించో కాని వెంటనే వాడు నా పాస్ పోర్టు కూడా అక్కడ పసికే తన సైకిలు ఎక్కి పారిపోయాడు. నిజంగా నా సుదిర్ఘమైన ఈ సాహసయాత్రతో నేనంగా కాక, శత్రువుగా తలవస్తపడ్డ భారతీయుడు ఇతి డొక్కడే. ఈ గండం గడవడం విజంగా నా అద్భుష్టంగానే జావించాను. పద్దులుగు మాసాలు సాహసయాత్ర చేసిం తరువాత తిస్సోర్లో చూ ఇంట్లో కూర్చుని నా కథ రాస్తూ ఉంటే మిగతా ఆన్ని సంఘటనలన్నా ఎక్కువగా నా క్షయం ముందు శరణార్థ బాలుర మెదలటా ఉంటారు.

[ప్రవారంతో సమాప్తం.]

అంధ్రప్రదేశ్ పత్రిక

వంతులు

మొక్కజొన్న పాత్తులతో రకరకాలు

ఇది మొక్కజొన్నపాత్తుల కాలం. విరివి మొక్కజొన్నపాత్తులు పెద్ద పెద్దవి అమ్ముతూనే ఉన్నవాళ్లకూ, పెద్దవాళ్లకూకూడా కొనుక్కు పచ్చి, కొల్లుకుని తినబుద్ది. నూళ్ల ముందరై ఆడవాళ్లు, మగవాళ్లు కూర్చుని అప్పటికప్పుడ కాల్చిన పాత్తులు అమ్ముతుంటే, వాటి కమ్మ వాసనలు అందరిచేతా కొనిపిస్తాయి. కాతేజ స్వాడెంట్లయితే సిగ్గు. ఒక్కొక్కరూ వచ్చి చాలుగా కొనుక్కుని తింటారు. బజారుకి సంపత్తే చిన్న పిల్లలు కాల్చిన మొక్కజొన్న పాత్తులు కొనుక్కుని తినకుండా రారు. ఉత్తరదేశంలో కాల్చిన మొక్కజొన్నపాత్తులు ఇమ్మంటే పాత్తుకి నిమ్మరసం, ఉప్పు రాసి ఇచ్చేస్తారు. పుల్లపుల్లగా, ఉప్పు ఉప్పుగా ఆదొక రుచి. పెద్దవాళ్లకూడా ఇట్లుండ అవి కొనుక్కుందుకు సిగ్గుపడరు. ఈ మొక్కజొన్న పాత్తులతో రకరకాలుగా ఫంహారాలు చేసుకుని తిన వచ్చును.

మసాలాకార : కొంచెం తలత మొక్కజొన్న పాత్తులను చిన్ని చిన్ని ముక్కలుగా కోసి, నీళ్లతో పుడకబెట్టాలి. అవి బాగా ఉడికిన తర్వాత ఉప్పు కారము, ఉల్లిమసాలా వేసి దించేసుకోవాలి. చక్కగా ఉడికినతర్వాత నీళ్లలాంటిది స్ఫెట్స్ పోసుకుని ఈ ముక్కలను దాంట్లో ముంచుకుని తింటూ వుంటే చాలా బాగుంటుందది. కాని వీటికి పాత్తులు తలత కాకపోతే బాగుండదు.

గింజల వేపుడు : మొక్కజొన్నపాత్తుల గింజలన్నీ ఒలుచుకుని, మూకుడులో నేతితోకాని, దాల్చితో కాని వేయించుకోవాలి. నేగిన తరువాత ఉప్పు, కారమూ, ఉల్లిపాయ దరిసినబుద్ద వేసుకుని తీసేసుకుని తినవచ్చును. ఇలా వేగించుకున్న వేడి వేడి గింజలు ఒకసారి తింటే మొక్కజొన్న పాత్తులను మానేగితే ఆప్రయత్నంగా గింజలు పరిచే బుద్ధిస్తుంది.

పొత్తు అట్టు : దీనికికూడా గింజలు వరిచేసు కోవాలి. మధ్యాహ్నం అట్టు వేసుకుందామకుంటే (పొద్దున్నే) ఈ గింజలని వానవేసుకోవాలి. బాగా వానకపోతే సగగడం కష్టం. బాగా వానిన తరువాత మామూలుగా మినప అట్టు వేసుకుందుకు రుద్ది సల్కే రుబ్బాలి. పెసంమీద వేసుకుంటే సులభంగా వచ్చేస్తాయి. లేత వేపుర తీసుకుంటే మెత్తమెత్తగా ఒక రుచి, బాగా వేగిన తరువాత అయితే కరకర తాడుతూ ఇంకో రుచితోనూ వస్తాయి.

మొక్కజొన్న గారెలు : వీటికూడా అట్టులాగే (పొద్దున్నే) పరిచిన గింజలు వానవేసుకోవాలి. మామూలు గారెకులాగానే గట్టిగానే రుబ్బు కోవాలి. సరిగ్గేటప్పుడు చడ్డమనిపించినా, తింటూంటే ఆ క్రమంతా మరిచిపోవచ్చును సులభంగా.

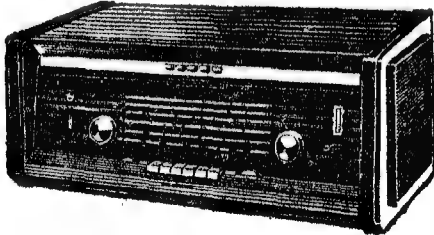
- విశ్వరథ ★

ఫిలిప్స్ నోవోస్టోనిక్ రేడియోలు

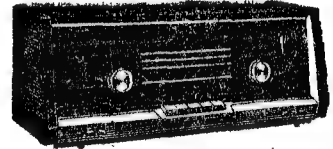
- ★ అసామాన్య శబ్దగ్రహణము
- ★ అధునాతనమైన సాంకేతికాలు
- ★ సౌముఖ్య తగిన కొత్త రకములు

PHILIPS MAESTRO
B6CA37A

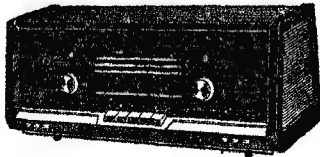
రూ. 898/- 6 వ్యాండు

PHILIPS TRANSIS-TOR ACE
B5CA29T

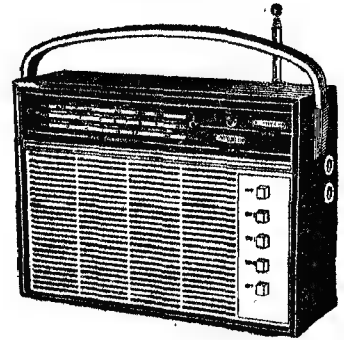
రూ. 665/- 4 వ్యాండు

MAJOR
B5CA17A

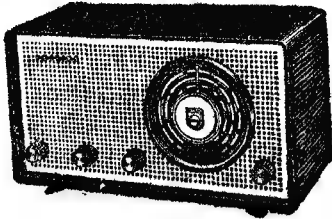

రూ. 645/- 4 వ్యాండు

TRANSIS-TOR PORTABLE
L4CA28T
రూ. 415/-
3 వ్యాండు

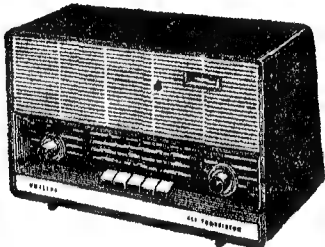

PHILETTA DE LUXE

రూ. 278/- 3 వ్యాండు

MINOR
B4CA27A

రూ. 415/- 4 వ్యాండు

అనుమతి పొందిన సబ్ డీలర్లు :

1. విజయ ఎలెక్ట్రోనిక్సు, విజయనగరం.
2. వాణి రేడియో హోమ్స్, అనకాపల్లి.
3. శ్రీ వెంకటేశ్వర రేడియో హౌసు, చింతపల్లి.
4. మోడరన్ మ్యూజికల్ అండ్ మెడికల్ స్టోర్స్, పార్వతీపురం.

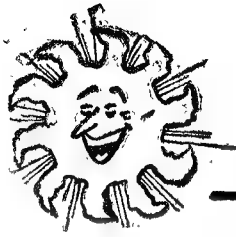
వస్తులు అదనము

వికాసవత్సరం, శ్రీకాకుళం జిల్లాలో అనుమతి పొందిన డీలర్లు :

టెలిగ్రాఫ్
ఫోన్ }
120
42

వైజాగు రేడియో కో.,

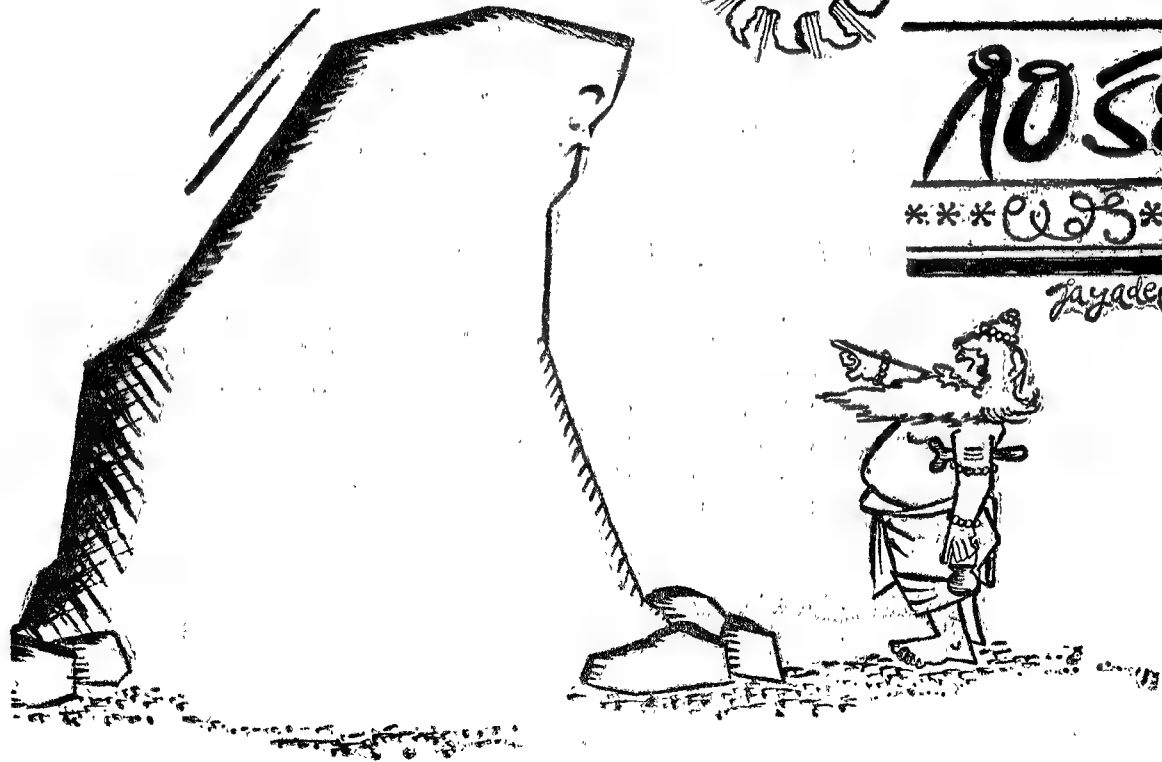
వికాసవత్సరం, శ్రీకాకుళం.

గిరికథ

లలిత

Jayadeva

మృద్రాసురౌని విస్ఫులనై, కలకత్తారౌని
 మరేదో విదీపేకూ స్వితం త్యానంతరం సేతాజీ
 బాన్చం రబోన్ రోడ్ గా (ఎన్. ఎన్. సి. బోన్
 స్ట్రాడ్) మార్పు చెందెయి. పరిణామశీలమైనది
 కాలం. దానికి మార్పు సహజం. గిరులు— వాటి
 పుట్టు (తెలియదు) పూర్వోత్తరాలు (తెలిసినంత
 వరకు) ముచ్చటించుకునే ముందు, గిరికి నగము,
 ఆచలము అన్న పేర్లైతా వచ్చాయో, రాకముందు గిరి
 కథ లెలా ఉండేవో తెలుసుకుందాం :

సగ—రవి—జయం : కర్మ మూత్రానికి కట్టు
 వడిన కర్మసాక్షి అనునిత్యమూ మేరువుకు ప్రదక్షి
 ణం చేస్తూండగా, వోర్వలేక, వింధ్య తన చుట్టూ
 తిరగమని కోరి, విసల మనోరథయ్యో, విస్వబోయి,
 అపాం దెబ్బతినగా, పొంకరించి, పెచ్చు పెరిగి,
 మూర్య పంధాదుల గతులను నిరోధించింది.

లోకానికి వెలుగూ లేదు, వేడిలేదు ! తెల్ల
 దనమూ లేదు, చల్లదనమూ లేదు !! వాటిల్లిన
 ఈ లోకోపద్రవాన్ని వారింపాడు లోపాముద్రాంతి
 అగస్త్యుడు. తాను తిరిగి వచ్చేవరకు అణగి ఉండ
 మని ఆనతిచ్చాడు అగస్త్యుడు. తరలి వెళ్లిన
 అగస్త్యుడు తిరిగి వచ్చే దెప్పుడు ? వింధ్య తల ఎత్తు
 కుని నిలచే దెప్పుడు ?

కొండ నాలుక్కి మందుచేస్తే, ఉన్నవారిక
 వూడినట్టయింది వింధ్యుని. మేరు నగానికి, రవికి
 జయం కలిగింది. వింధ్యకి శృంగ భంగమైంది.

(కొప్పున పోతరించిన పాపైలు కొండనుకోకంటే
 కలిగే ఫలమే శృంగ భంగం ! !)

నగమూ, రవి పాత్రలుగా ఉన్న మరోకథ యథా
 మూషిక మూషికాః. ఒకానొకప్పుడు ఒక మునికి
 ఒక యెలుకపిల్ల దొరుకుతుంది. అభోధనా శక్తి
 లేని జంతు జాతానికి అవద లేధురవుతాయని,
 తన్నివారణార్థం ఎలుకను కలికిగా మార్చి, ప్లానెట్లో
 సంబంధాలు వెదుకుతాడు.

అంబోధి గంభీరుడని, తన పెంపుడు కూతు
 టని వరించమని అతనిని అర్పిస్తాడు. “సాలు
 పాడుగునా నా జలాలు ఇంకింపజేసే మూర్ఖుడు
 నాకన్న మిన్న కన్నును అతనికిచ్చి పెళ్లి చెయ్యడం
 ఉత్తమం—” అని విన్నవిస్తాడు, సముద్రుడు.
 సరేనని, సునిరాజు దినరాజు వర్తిస్తాడు.
 “నేను మబ్బుల చాలు వాణ్ణి. అతని (ప్రేముని)
 ముందు నా ప్రతాపాలు, తాపాలూ పని చెయ్యవు.
 తాననీ ! అతన్ని సంపదించండ” అన్నాడు సరో
 జాపుడు.

తనను చెల్లా చెదురు గావించే వాయువు తన
 కంటే గొప్పవాడని మేముడు వెల్లడిస్తాడు. ఎంత
 వీధినా సుంతైనా చలింపని కొండ తనకంటే గొప్ప
 దని వాయువు వాపోతాడు. కడనంత గుమ్మడి
 కత్తిపీటకి రోకువన్నట్లు తాను ఎలుకకి రోకునని
 తన బహీనత దావరికం లేకుండా గిరింధ్రుడు
 మునీంద్రునితో ముచ్చటిస్తాడు. ముని యథా
 ప్రకారం కలికిని యెలుకును గానిస్తాడు.

.....ఇవి గిరులకి వలుకూ, చలనమూ గరి వాటి
 కథలు. నాడ్లు కొండలకి రెక్కలుండేవి. అవియెరిగి
 ఇబ్బరదులు కలిగించగా ఇంధ్రుడు వజ్రాయుధంతో
 వాటి రెక్కలు ఖండిస్తాడు. వాటి నుంచి వాటికి
 ఆచలములని (చలనము లేనివి) నగములనీ (గమనము
 లేనివి) నామాంతరాలు వచ్చేయి.

రవి తూరుపు కొండల్లో ఉదయించి పడమటి
 కొండలలో ఆస్తమిస్తాడు. ఆ కొండలకి క్రమంగా
 ఉదయాద్రి, అస్తాద్రి అని పేర్లు.

అనుకరణ సూతాత్వం గల మానవుడు అను
 కూల వనతులు కల్పించుకోడానికి ఆదర్శ ప్రాయ
 మైనవి కొండగుహలు. వాటిని చూసి, అనుకరించి,
 తల దాచుకుందికి వెలవేర్చరముకున్నాడు మానవుడు.

కొండల్ని పగలగొట్టి బాటలు నిర్మించు
 కున్నాడు. మర్త్యుడు బాటలు వేసుకోడానికి
 కొండల్ని పిండిచేస్తే, అమర్త్యులు కష్టంగా వాడు
 కున్నాడ..

ఉద్ర రిత్తుముల చేత తనియక, మూర కాకో
 విషానికి వెరువక, అమృతము వోడము దనక—
 యత్నమును విడువని, నిశ్చితార్థంబు పడలవి
 విప్లవ మతులకు, పాల వెల్లి బాండము కాగా, మూర్ఖము
 కుదురు కాగా, వాసుకి రజ్జువు కాగా, అమృతం చిలక
 దానికి మందరము కన్యమైంది.

సురుల ప్రయత్నం ఫలించి, వాళ్ళు కొండకేర్రు.
 కొండంత ఆకతో పాటున్న అసురుల ఆకాశ్శృతి
 కొండెక్కింది. కొండని తప్ప ఎటువని పట్టెట్లు

హిందువుల శిల్పం, సంపదా కొల్ల గొట్టాలని తురుష్కులు తలపెట్టేరు. పాపభీతి, దైవభక్తి లేకుండా ఎన్నో దేవాలయాలు నేలమట్టం చేశారు. వాళ్ళకి సింహాచలం దగ్గర శుంగ భుంగం జరిగింది.

కొండలకీ, సాహిత్యానికి, కళలకీ మంచి అను

ఆ కళాపూర్ణునకు వినయ వినమిత ప్రణామములు. ★

భారీయెత్తున దేశరక్షణకు
ప్రణాళికాబద్ధమైన అభివృద్ధి అవసరం

దగ్గును
పోగొట్టుకోండి

దగ్గును
పోగొట్టుకోండి

శ్మరితముగా, నిరపాయముగా, నిశ్చయముగా పోపుటకు

నైకోడిన్

టెర్మిన్ వసూలైజేషన్

నైకోడిన్ ఉత్తమమైన దగ్గునివారణ అనుటకు

6 కారణములు :

1. వివిధ రకముల దగ్గులకు నిశ్చయముగా పనిచేస్తుంది.
2. మంచి ఔషధములు చేసినది. డాక్టర్ల సమ్మతిని పొందినది.
3. పిన్న పెద్దా అందరికీ సచ్చే రుచిగలది.
4. సిఫార్సు చేసిన మోతాదు ఏ చెడునూ కలిగించదు,
5. 4 పొదునైన సైజులలో లభిస్తోంది.
6. సమృద్ధమైన అలెంబిక్ కంపెనీ తయారు.

30 ఏళ్లకు పైగా దగ్గుకు యింటి నుండుగా వాడబడుతోంది

శ్రీ TV 1252 TEL EVEREST

అబ్బునాథం అబ్బుకందులె

ఫెడేల్ మని తలుపు తోసుకుని
ఓదిలో ప్రవేశించాడు అబ్బునాథం-
ఒకచేతిలో స్లాస్కు, మరోచేతిలో
3 X 0 తెర చి న 'చంద్ర
వంక' వార పత్రికతో. వస్తూనే
పత్రిక వేలకేసి కొట్టి "ఏమిటిది?" అంటూ
గర్జించాడు. మూడు రోజులుగా జ్వరంతో
బాధపడుతున్న అతని రూంమేట్ సుబ్బతాత అదిరి
పోయాడు. నెమ్మదిగా పక్కనే వడిన పత్రికను
తీసి చూశాడు.

అశ్రుర్యం! తను మొదటిసారిగా రాసిన 'గుడ్డి
వాడు' అనే కథ అచ్చయింది. బోలెడు సంతో
షంతో "హూర్షి! నా కథ అచ్చయిందే!" అనే
శాడు.

"మిత్రద్రోహి!" అని అరచాడు అబ్బునాథం.

"ఏమిటోయ్ దూర్వాసుడూ?" అర్థంకాక
సవ్వతూ అడిగాడు సుబ్బతాత.

"చండాలుడా! రాక్షసుడా! పాపీ! పంచకుడా!
మోసగాడా! అబద్ధాలకోరూ" గెంతుతున్నాడు
అబ్బునాథం.

అబ్బునాథం ప్రవర్తన మరీ అయోమయంగా
ఉంది సుబ్బతాతకు.

"విషయ మేమిటో చెప్పకుండా అలా గెంతుతావే
వేరా అవ్వలసామా?" విసుక్కున్నాడు సుబ్బతాత.

"సువ్వింత గోముఖ వ్యాఘ్రానివసీ, మేక
వన్నె పులివసీ, వయోముఖ విషకుంభానివసీ తలచ
లేదురా సుబ్బిగా."

"ఒరే ఊగనరసింహం! నీ గొడవ నాకే సుర్థం
కావడంలేదురా! జ్వరపీడితుణ్ణి వామీద దయపుంచి

ఆ కాపీ నా ముఖాన పోసి నన్ను రక్షించరా" అని
వేడుకున్నాడు సుబ్బతాత.

"కాపీయా!?! ఛీ! ఇప్పటికే పాలుపోసి
పామును పెంచి సర్పదమ్మడ నయ్యాను".

"ఈ చచ్చినాడికి కంతతా వచ్చినవన్నీ నామీద
ప్రయోగించి నా ప్రాణాలు తీస్తున్నాడే?" అను
కున్నాడు సుబ్బతాత.

"కుంపట్లో ఏకులు దాచుకున్నట్టు, కొరి
వితో తల గోక్కున్నట్టు అయింది నాకు," అంటూ
తలపట్టుకూర్చున్నా డబ్బునాథం.

"నాకే జ్వరం తగ్గిపోతే బావుణ్ణి! వెధవని
గుండు గొరిగించి నిమ్మకాయలు రుద్ది యీ పైత్తం
దింపేద్దును" అని ముచ్చటపడ్డాడు సుబ్బతాత
తనతో.

"ఇంత జీర్ణులమారి నక్కువసీ, తేనెపూసిన
కత్తివసీ నే నెప్పుడూ అనుకోలేదురా సుబ్బాయ్"
అన్నాడు అబ్బునాథం పళ్ల పటపట లాడిస్తూ.

"ఒరేయ్ విశ్వామిత్రం! నేనేం చేశామరా?
నేనేదన్నా తప్పుచేస్తే క్షమించరా! అసలు
విషయం చెప్పరా!" అంటూ కాళ్ళబేరానికి దిగాడు
సుబ్బతాత.

గబాల్లు వంగి, పత్రిక రాక్కుని "ఇదేమిట్రా?"
అని ప్రశ్నించాడబ్బునాథం— పుస్తకంమీద చేత్తో
కొడూ.

"నేను రాసిన కథ"

"అది సరేనోయ్ అమ్మమ్మా! ఇదేమిటంటూ?"

"నా పేరు!"

"మరి నా పేరేం చేశావ్? అని అడుగు

తున్నా!" తా డెత్తున లేవా డబ్బునాథం.

"సీపీ రేమిటోయ్ శరభయ్యలింగం? నేను
రాసిన కథకి?"

"అ! అందుకేరా! నువ్వు తుచ్చుడవై,
అబద్ధాలకోరువై దేవుణ్ణి, దేవుడి ఎదుట చేసిన
ప్రమాదాన్నీ దిక్కురించావు అంటున్నా. అర్థ
మైందా?" వికటంగా ప్రశ్నించా డబ్బునాథం.

వారెత్త లేకపోయాడు సుబ్బతాత. కొద్దిగా గతం
లోకి తొంగిచూస్తే అబ్బునాథం మాట వినిమే
నేమో పనిపించింది.

"ఏం? నువ్వు కథ రాస్తే నీ పేరుతోబాటు
నాపేరు కూడా రాయగూడదా? నా పేరంత విష
మైందా? నేనంత పనికిరాని వాణ్ణి యానా నీకు?"
అబ్బునాథం తుపాసులాగా చెలరేగాడు.

"ఒరే అబ్బునాథం! నువ్వు మీ అక్కయ్య పెళ్లి
కెళ్లి నన్ను ఏం తోచక ఈ కథ రాశావా?
నువ్వు లేకపోవడంవల్ల" ఏదో ఒకవిధంగా తన
దోషాన్ని కప్పిపుచ్చుకోవాలని సుబ్బతాత తావత్రయం.

అబ్బునాథం అంత తేలిగ్గా వదుల్తాడా! చెడా
మదా దులిపేశాడు—

"అహ! ఇదేమన్నా దస్తావేజా? ప్రామిసరీ
నోటా నాయనా నేనుండి సంతకం పెట్టడానికి?
బండెడు మురికిగుడ్డలు విడిచి నువ్వు మీపూర్వెల్లి
నన్నుడు నువ్వు లేనని నీ బట్టలు చాకలాడి
కెయ్యడం మానావా? నా వద్ద తోబాటు నీ వద్ద
కూడా రాశావే! ఆమాత్రం విశ్వాసం లేదన్న
మాటా?!" అని.

"అది కాదురా! నీపేరు రాయడం మర్చిపోయాను"
తన ప్రయత్నం మానలేదు సుబ్బతాత.

"మర్చిపోతావురా నువ్వు! మర్చిపోవా?

పెండ్యాల నాగాంజనేయులు

అనెందుకు రాశావురా యీ కథ ?" అబ్బనాథం జబ్బప్రశ్న.

"ఏం లేదురా ! ఏమీ తోచకా కాస్త డబ్బు మీద ఆక పుట్టేను."

"ఎందుకురా ఇప్పుడదాటా ? ఏం డబ్బులేక వస్తున్నావా ? వెలయ్యేసరికి ఇంటినుంచి వంద రూపాయలూ వస్తూనే ఉన్నాయిగా ! ఇంకా తక్కువైతే నన్నుకుతూనే ఉన్నావుగా ?"

"ఏదీ ! నిజంగారా ! నామాట నమ్ము ! డబ్బు కోసమే"

"కా య. మళ్ళీ వాగవంటే ముమ్మారు చెప్పాను. కాదు ! కాదు ! కాదు" అబ్బనాథం మూర్ఖత్వం చూస్తే నవ్వబింది సుబ్బతాతకు.

"మరెందుకు రాశానుకుంటున్నావురా ?" అని ప్రశ్నించాడు చిరునవ్వుతో.

"అదీ నానోటే చెప్పిస్తావా ? వూ ! చెప్తా నయ్యా ! నీకు—నీ రచన, నీపేరు అచ్చులో చూసు కుని మురిసిపోవాలని దుర్బుద్ధి పుటింది. అవునా ?!" చేతులు తిప్పుతూ, గొంతెత్తి అరిచాడు అబ్బనాథం.

"చదు ! కాదురా" నమర్చింనుకోదోయాడు సుబ్బతాత.

"వాగు ! నాకు మళ్ళీ చిరాకు కల్గుతుంది ! నీకు అచ్చు పిచ్చి పట్టింది. ఏమీ వెషయంలోనూ వాతో భాగస్వామ్యవాడివి పేర్లు అచ్చు కొట్టించే వెషయంలో స్వార్థపరుడి వయ్యావు. నీ ఒక్కటే పేరు అచ్చేయించుకున్నావు. అది నూనె నవ్వేడున్నా కూర్చోమన్నావు" కుండ వగలగొట్టి నట్లు చెప్పాడబ్బనాథం.

"ఇప్పుడేం చెయ్యమంటావురా ?"

"చేసిన పాపానికి వశ్యాత్వాపవడు. అంజనేయ స్వామికి క్షమాపణ చెప్పుకో ! నా పేరుకూడా వెంటనే అచ్చేయించి పాపనశీలం చేసుకో" ఉపాయం చెప్పాడు అబ్బనాథం.

"నీ పేరు వెంటనే అచ్చేయించడమంటే" అంటూ నీరసంగా లేవబోయాడు సుబ్బతాత.

"అంటే వెంటనే నాకో కథ రాసిపెట్టే, 4వన : అబ్బనాథం అనే పేరుతో పత్రికల్లో పంపించు. వూ ! ఈ కథ సంపాదన తర్వాత, ఇక మీద నువ్వు చెయ్యబోయే రచనలన్నీ "అబ్బ నాథం— సుబ్బతాత" అనే పేర్లతో పంపిద్దాం" సంబరపడ్డా డబ్బనాథం.

సుబ్బతాతకి అతోచన నవ్వులేదు.

"చేసు రాయడ మేమిటా శోభనావలసతి ! నువ్వే ఏదన్నా రాసి పంపించు" అన్నాడు చెప్పాడిగా.

చచ్చబడ్డవు అబ్బనాథం మళ్ళీ వేరెక్కాడు కొద్దిగా.

"అదుగో !.....అందుకే నా పేరచ్చు పడకూడ దనే దుర్బుద్ధి నీకు కలగించి ఉన్నాడు" అని మళ్ళీ నింక నొసాడు.

"అలా : నా ఉద్దేశ్యం....." సనిగాడు సుబ్బతాత.

"నా నోరూయే ! నేనెప్పుడన్నా కథలు రాయనా నువ్వు చూశావట్రా ? అందర్నాటియ నవ్వానీ ! నోరూసుకుని చిచ్చినట్టు కథ రాసిపెట్టే అజ్ఞానీవాడబ్బనాథం.

"ఇప్పుడేం కథ రాయనురా ? అనలే జ్వరంగా వుంది. ఏం రాయలో ఆలోచించొద్దు" జబ్బం మకుందామని ప్రయత్నించాడు సుబ్బతాత.

"నువ్వేం రాశావు చెప్పు?"

"ఏదో గుడ్డివాడి కథ"

"అంటే నాకు కుంటివాడి కథ రాసిపెట్టు"

"కుంటివాడి కథేమిట్రా సూత్రనామం?"

"మరి గుడ్డివాడి కథేమిట్రా సర్వనామం?"

నవ్వు, కొంచెం చిరాకూ కల్గాయి సుబ్బతాతకు.

"అబ్బ ! చంపుతున్నావురా ! ముందు కాస్త కాఫీ ఇవ్వరానక్కత్రకం. అనలే నీరసంగాకూడా ఉంది"

మళ్ళీ కాఫీ పోసి దేబిరించాడు సుబ్బతాత. "ముందు కథ సంగతి తెచ్చరా కాలకాశం ! తర్వాత కాఫీ ఏమిటి? రొట్టెకూడా వెచ్చి రాయించి పట్టుకొస్తా"

కొంచెం అశ మానించాడు అబ్బనాథం.

"ఏమిటా ఆచార్య నీ మొండితనం? రోగం బాధపడూంటే కాఫీకూడా ఇవ్వకుండా ఏడి పిస్తావ్?" జావగారిపోయాడు సుబ్బతాత.

"నేను కాఫీ ఇవ్వక కాఫీపే ఏడిపించరా భగ వాన్నా ! నువ్వున్నావే. నువ్వు..... నీ పేరు మాత్రం అచ్చేయించుకుని నన్ను శాశ్వతంగా ఏడిపిస్తున్నావ్ !" ఎత్తి పాడిచాడబ్బనాథం ప్రతి మాట వత్తి పలుకుతూ.

ఇహ రాధం లేదనుకున్నాడు సుబ్బతాత.

"నరేరా ! నాగిటాయీ, కం ఇరా తగలెయ్యే" అంటే లేని కూర్పుని గోడ నాటుకున్నాడు.

అండుకో పచ్చు....

రాజకీయావాదిని కావాలంటే

రవి రవిలు పుట్టించడం రిచారి !

మినిస్ట్రు మూలంటే

మిడి మిడి జ్ఞానమున్నా కావాలి !

పదిమందిలో నీ పేం

సలమార్పు దొర్లిపోవాలి !

ఏ పేరల్లో మానీనా —

ఏదో ఓమూల నీపేరుండాలి !

అందుకు ముందుగా

ఆందరితలల్లో నాలుకలా

అహర్నితూ శ్రమించి

పొందగా మెల్లలగా !

సర్దిపెట్ట ప్రసక్తే లేదు !

నరూపతమగూర్చున్నప్పిస్తే చాలు !!

కంకం అనేది బాగుంటే —

కలంపిల్లి ఇట్టే ఫలిస్తాయి !

పైరొస్తున్నవా డెవడో రూపి

పాదాలవందనం చేయాలి !

లక్కణ్ణేంటి లతనికి —

భాకలా బహిరంగమనాలి.

అందరూ అనలు వాళ్ళే మర్రి

బాకానే బహు చక్కగా గుర్తిస్తారు !

అప్పుడు లవలు దళ అవిర్భవ మిప్పింది

అందుతో ఆకాశ వృందుకోనచ్చు !!

—శ్రీనివాస రాశ్రవ.

అబ్బనాథం తెచ్చిచ్చాడు.

"ఆ ! అంత ఆర్డెంటేం నాన్నగారూ ! ముంద 'కుంటివాడి కథ' లని పాడ్డింగు పెట్టండి"

పెట్టాడు తాత— కాఫీ ఇవ్వమని సంజ్ఞు చేస్తూ.....

"రచన అబ్బనాథం అని రాయరా !" అంటూ సుబ్బతాత నెత్తిన మొట్టాడబ్బనాథం.

అడి రాశాడు సుబ్బతాత — "అబ్బ" అని తం తడుముకుంటూ.

చటుక్కున సుబ్బతాతని ప్రేమతో క్లాగి లిండుకుని, "మంజాడు మా సుబ్బనావు" అంటూ

"ఒరేయ్ ! నానిగా ! ఇదిగో కాఫీ తాగి గజగజా కథ రాసేయ్. ఈరోగా వేసు బజారెల్లి రెండు రొట్టెలు—వెచ్చి, కాఫీ పులిమించి పట్టుకొస్తా ! ఏమన్నా !"

అంటూ గ్యాసులో కాఫీ పోసి సుబ్బతాతి ముందుపెట్టి పరుగెత్తుచోయాడు అబ్బనాథం.

గుటుక్కున కాఫీ గొంతలో పోసుకుని, ఏం రాయాలో, ఎలా రాయాలో, కుంటివాడి కథేమిటో తెలియని సుబ్బతాత—

"దిక్కుమాలిన కథరాసి నా పీకలమిడికి తెచ్చుకున్నాను." అని విచారించి, నిట్టూర్చి, కాగి తాంబీ చేసగొల్లడం సాగించాడు.

* * *

ఒకళ్ళ ముక్కూ ముహూం మరొడికి తెలియ కుండా ఇద్దరూ ఇంటర్మిడియటులో క్లాస్మేట్లు అయ్యారు. వీడి ముక్కలా ఉంటుంది. వీడి మునా

విరా వుంటుంది, అని ఇలా మొదటి పంచభురందో రెండో పంచభురం వ్యాధర్మి సరికల్లా గడిచాక.

విల్లిడ్డరికి ఒక్క రోజునే తోక కష్టమూ పెచ్చి కూర్చుంది. ఏమిటి ?! అబ్బనాథం ఉన్నవశంగా

రూం లోకి వెయ్యిచ్చి వచ్చింది. పోతే— సుబ్బతాతి మామోయ్ ముఖర్జీ నిరతిత శాన్సరెక్ట్ హిస్టరీ

సంపాదించడానికి చేసిన కడసాప ప్రయత్నమూ కాళి అయింది.

ఎప్పుడూ ఏదో బాబ్బి, విచారించడానికి ఏకటి ప్రదేశాలు అనువైనవి కాకట్టి, పిల్లిడ్డరూ

తెలుగు క్లాసులో, వీరబ్బో మరుగుపడిన ఆఖరు సంచిల్లో మొదటిసారిగా ఒకరి వక్కనే మరొకరు

హార్వేడం తట్టించింది. లన్నుడే ఒకళ్ళనొకరు సూకరించుకున్నారు. ఒకరి కష్టం మరొకరి చెవిలో

వీసుకున్నారు ఒకరినొకరు సాదాస్యకున్నారు. ప్రేమించుకున్నారు.

"మిత్రభ్యంతరం లేకపోతే నా రూములో మీరొందవచ్చు" అని కూశాడు సుబ్బతాత.

"అంటే నా హిస్టరీ నోట్సు మీరూ చదువుకోవచ్చు" అని పేలాడు అబ్బనాథం.

ఆ రోజు సాయంత్రమే కాశీకి ఎడలగనే అబ్బనాథాన్ని రూం కాళిచేయించి అన రూములో ప్రతిష్ఠించాడు సుబ్బతాత.

వెంటనే ఇద్దరూ కలసి తమ ఇష్ట దైవమైన బుగనేయస్వామి కోవెలకెళ్లి, "స్వామీ ! మేమిద్దరం

ఈ రూములోనే ఉండి, పచ్చే ఒడుదుడుకులన్నీ, గుగ్గి కష్టమూల్ని, పొందే సుఖసంతోషాల్ని సమా

రంగా సంచుకుంటూ ప్రాణానికి ప్రాణమై, బానానికి మానమై, దేహానికి దేహమై, మనసుతో మనసై, వీడి నేనై, నేనే వీడే, ఈ ఇంటర్మిడియట్

అనే సాగరాన్ని మధిస్తామని నీ నడుగు ప్రమాణం

చేస్తున్నాం. మళ్ళీ అప్పుడే అంతా అంతా సామెతలు వారి ఎదుట ప్రమాణం చేసి, అతని వుప్పుకున్నారు.

అప్పుడు అలాగే ఉండేవారు. ఇద్దరూ ఒకే రకం బూత్ బ్రష్ వాడేవాళ్ళు. ఇద్దరూ ఒకే రకం టీసేన్ తినేవాళ్ళు. ఒకేసారి ఒకేరకం భోజనం చేసేవాళ్ళు. ఒకే వక్రమీద నిద్రించేవాళ్ళు. వీడు సిగరెట్ కాళిస్తే వాడూ కాల్చాల్సిందే. వీడు శనివారం చేస్తే వాడూ శనివారం చేసేవాడు. ఒకడికి జ్వరమొచ్చి లంకణం కట్టే మరోడూ లంకణం కట్టేవాడు. వాడికి పథ్యంవాడే వీడికి పథ్యం. అట్టే ఒక్కటేమిటి? అలంబించడాని కనువై నవన్నీ ఇద్దరూ సమానం గానే ఉంటున్నారని.

ఇలా ఉంటున్నప్పుడు—అబ్బునాథానికి చెప్పుకుంటూ, అతను తేస్తున్నాడు గజగదా 'తగుదు నవమా' అంటూ వో కథ రాసి తెవలం అనొక్కడే 'పేరూ గొప్పగా' 'సుబ్బతాత' అని అచ్చేయించుకుంటే కోపరాదూ అబ్బునాథానికి?

సుబ్బతాత ఒక్కడూ అందరిమెక్కి కూర్చుంటే మరి అబ్బునాథం గతేమిటి? అని. అతని పేరు మాత్రం అరుగుబొమ్మ? అతను మాత్రం అందరిమెక్కి కూర్చున్నప్పుడు? లేకపోతే ఇద్దరి మధ్య ఉండవలసిన సమానత్వం చెప్పితివేమిట? అంటే న్యాయంగా కోపించుకుని, లేకలేని, తనకు రచనల: చేయడం చేతకాదు కాబట్టి, 'పైగా' సుబ్బతాత తనకు ప్రామాణికంగా కాబట్టి, అతనితో నిమిషాలపాటు వో 'కుంటివాడి కద' అంటుంటే ఎత్తిపై ఎంపేతాడు. అబ్బునాథాని అతని ముందు శాంతిచేత!

ఇంకా మంచివాడు గాబట్టి, సుబ్బతాతనుం అతని క్షమించి, అతనికి వైద్య, ఫల, అనారాధ సహాయంతో జ్వర నివారణ కోసం తొంటి వలె సెలవిస్తాడు.

సరిగ్గా ఇదే సందర్భం వదలూడోవాడు అదే కథ మరో కొత్త కవీలు తోడుకున్నాడు అందంగా తిరిగి వచ్చింది. ఏ ఏక్కుమాటకై క్షణం వచ్చిందో గాని, మిత్రుల మధ్య సమనీయించుకున్న వైషమ్యం తిరిగి అతనింది. తత్ఫలితం—

అబ్బునాథం తోక తొక్కిన త్రాకయ్యాడు. సుబ్బతాత నడుం వీరిగిన సామయ్యాడు. "మరోసారి సుప్రసాదం దున్నాడనీ, కుంటివాడి, కరడుగట్టి మూర్తిభవించిన స్వర్ణానికనీ, నయ పంచకుడనీ నిరూపించుకున్నావు. ఈ దిగంబర సత్వానికి నీవే రచ్చేయించుకున్న నీ కథ, నా పేరుతో సంపన్న తిరిగొచ్చిన నా కథ ప్రత్యక్ష సాక్ష్యాలు" బుసలుకొట్టున్నాడు అబ్బునాథం.

పాపం ఏ చెప్పగలదు సుబ్బతాత? కాస్తే గోరుమూసుకుని, సహించి, కడుపుతో దుఃఖం కళ్ళల్లో తెక్కి నీరుగాలేకరికి—

"ఒరే అబ్బునాథం! నన్నుపార్లం చేసుకో బోయిరా! జ్వరంతో ఉండడం మూలంగా సరిగ్గా రాయలేకపోయానేమో!" అంటూ అతడి గెడ్డం పుచ్చుకున్నాడు. అతని చెయ్యి తోసిపారేసి, "ఇన్నాళ్ళూ నీ మాటలు తేనె పూలనీ, కళ్ళు రాబుల్లుపూరితానీ నన్ను నమ్మించావు. కాని అన్నీ నీటిమూలంనీ, విష పూరితానీ ఇప్పుడు గాఢంగా తెలుసుకున్నాను. ఇక నువ్వు నన్ను మోసం చెయ్యలేవు సుబ్బతాత! మోసం చెయ్యలేవు"

అబ్బునాథం

అంటూ తెలుగు సినిమాలో హిరో పడేటంత బాధా వడ్డుకు పాపం అబ్బునాథం!

"ఈ ఒక్కసారి నా మాట నమ్మరా! మళ్ళీ సరి దిద్ది నా ఇర్లులతో పంపించి, నీవేరచ్చేయిస్తాను" అంటూ నవ్వుజెప్పబోయాడు సుబ్బతాత.

"నాకు రచించడం చేతకాదనా నువ్వు నన్నులా పెన్నుపెట్టాంది?" అన్నా డబ్బునాథం రుద్ద కంఠంతో.

"అబ్బే! అంతమాటేదురా! నామాట ఎను" ఆ కథలంతే! సరిదిద్దే...."

"ఏమీ అక్కర్లేదు! ఇకమీద నేనే రచిస్తాను". అన్నా డబ్బునాథం గంభీరంగా.

"అది కాదురా...."

"మాట్లాడుకు! ఇప్పటికీ మనమధ్య సమానత్వం నశించింది. నశించిన సమానత్వాన్ని తిరిగి నెలకొల్పడానికే ఆశపడ్డాను. మోసపోయాను. ఇక నీవల్ల కాదు. నువ్వు చెయ్యవు. నేనే దానికి పూనుకుంటున్నాను. ఇప్పుడే—ఈ క్షణమే—నేనే రచిస్తాను. నావేరచ్చేయించుకుంటాను. అంత పరకూ నువ్వు నాతో మాట్లాడుకు. మాట్లాడుకునీ ప్రయత్నించుకు. ఈ రూములో ఉన్నంతసేపూ మనం ఒకరి మొహం మరొకరు చూసుకోదానికిగానీ, ఒకరి నవ్వు మరొకరం

=====

టీచర్ : వరా! రామూ ఏనుగులు ఎక్కడ కనిపిస్తాయిరా? రామూ : అని లు పోణే కదండీ కనుసరించటానికి?

ఎం. రామమోహనరావు (తెనాలి)

===== వాడుకోదానిగానీ వీళ్ళేదు. ఇదే నా తుది నిర్ణయం దీని కింక తిరుగులేదు." అంటూ అప్పటికప్పుడే తన సామానంతా ఒకవైపుకి, సుబ్బతాత సామానంతా మరొకవైపుకి తోసేసి పెద్ద దుప్పటితో గదిని రెండు ముక్కలు చేసేశాడు అబ్బునాథం.

అప్పుడప్పుడొకటా ఆ రూముకు ముందువైపు నొక ద్వారం, వెనకవైపు మరో ద్వారం ఉన్నాయి. ఏనాడూ పుట్టిని మనయోగించని అబ్బునాథం అనాటినుంచీ దాన్ని ఉపయోగించి రచన చెయ్యడం మొదలుపెట్టాడు. అమోరాత్మా అడేవని. రచిస్తున్నాడు. పత్రికలకు పంపిస్తున్నాడు. అవి తిరిగొస్తున్నాయి. అయినా అతడు ధైర్యంపడక అలాగే తన విధి (సమానత్వం కోసం) వెరవేర్చుకుంటున్నాడు.

సుబ్బతాత రోజూ అంజనేయస్వామి దర్శనం చేసేవాడు.

"స్వామీ! మామధ్య తిరిగి సమానత్వం ఏర్పడేలా చూడు. నా ఇద్దరినీ భాగ్య సమీప మాయలెంత తొలగించు. అబ్బునాథం రచన అచ్చేయించు" అని వేడుకునేవాడు. అంజనేయస్వామి ఏదో పత్రిక వదిలివెళ్ళిపోయింది! అబ్బునాథం రచన కోసం కనగడన ప్రతి పత్రికా తొలి చూడడం మొదలుపెట్టాడు రెండు ముందు గడిచినా ఎక్కడా అబ్బునాథం రచన అచ్చుయిన ఛాయలుగానీ, తమ మధ్య సశిం

దిన సమానత్వం తిరిగి ఏర్పడే సూచనలు గానీ కన్పించలే! యూనివర్సిటీ పరీక్షలు దగ్గరకొచ్చాయి. సరిగ్గా సెలవుకాలే ఉన్నాయి. పరీక్షలంటే అన్నీ బట్టి పట్టి కూర్చునే అబ్బునాథం రచన వ్యాసంగం వీడలేదు.

సుబ్బతాతకు రోజూకీ యుగంలాగుంది. అబ్బునాథం దగ్గర కాన్ఫర్మేషన్ హిస్టరీ ఉండిపోయింది. వాడి రచన, పేరూ అచ్చయితే గాని వాడి తెరా తొలగించడూ, ఆ హిస్టరీ బుక్కా ఇవ్వడూ. ఎలా? తన మొర ఎవరాలెస్తారు? ఏ విద్యార్థి మాత్రం తన చదువు త్యాగంచేసి తనకు పుస్తకం ఇస్తాడు?

ఇదే భాదతో, సరిక్కి సోతుందనే భయంతో ఒక్క అంజనేయస్వామినే కాక ఆ పూర్వో డన్న ప్రతి దేవుణ్ణి ఆశ్రయించాడు. మొరబెట్టుకున్నాడు. ఇంకా— రావీచెట్టుకు ముక్కాడు. జిమ్మి చెట్టుకు వ్రదగ్గిలలు చేశాడు. వేపచెట్టుకు నసుపూ, కుంకం పెట్టాడు.

ఈ దేవుళ్ళ వ్యాసంతో అసలు పదుపుక్కూడా మన్నా జాల్చాడు. ఎప్పటికప్పుడు కొత్త ఎత్తి కలం కొంటూనే ఉన్నాడు. తిరిగొన్నానే ఉన్నాడు. అతడికేం లేదు. ఒక్క 'అబ్బునాథం' అని అచ్చుతో కనబడితే చాలు. అదే అతని ఆశ— ఆశయం కూడాను.

ఓ రోజున—

కొత్తగా కొన్న పత్రికలన్నీ తిరిగిసే, నిరాకరేంది, నిల్వార్చి, ఏడుపాల్చి, కప్పిరి, ముప్పిరి కాగా పెక్కుమీద వాడాడు.

మరి కానీసరికి అబ్బునాథం తలుపుతీసి, హామీ రుగా లాగేస్తూ తన నాటానికి ప్రవేశించడం జరిగింది. మరి రెండు నిమిషాల్లోనే పత్రిక తెరచిచూచాగా ఎవరికొచ్చి సుబ్బతాతమీద పడింది.

ఉబ్బిపడ్డారు సుబ్బతాత. 'వందలవంక' వారల పత్రిక! వేలకొట్టి తీసుకున్నాడు. అహ! దేవుళ్ళు తన సుగంధించారు. మోడ్రేసోతొమ్మి తన విద్యావృక్షం తిరిగి విగిరింది. వెంటనే పుస్తకం వింది. అంత రోనే ఫలించింది. ఎశించిన సమానత్వం తిరిగి అబ్బునాథం చే నొకటొక్కటిపెట్టే! తమమధ్య ఇన్నాళ్ళూ నిలబడ్డ మాయలెంత కరోజాతో తొలగిపోతుంది! తిరిగి ఇద్దరూ మాట్లాడుకుంటారా! తనకు హిస్టరీ పుస్తకం ప్రాప్తిస్తుంది. బుద్ధిగా ఇద్దరూ కలిసి స్వామివారి ఎదుట ప్రమాణం చేసినవిధంగా ఇంటర్మీడియేట్ సాధాన్ని పదిస్తారు!

అహో, అచ్చుతో 'అబ్బునాథం'!! గెడ్డంగా ఎర్ర సెరాతో అండర్ లైన్ చేసాడు చూడా. ఎంత అందంగా ఉందో!

'పత్రిక అందంగా ఉంటుంది. వందలన్న గారు వేసిన పత్రికం 'తారుచీకటి' చాలా బాగుంది. శివరంధిరగా రాబున్న సేయిలో "నీరసం ప్రతికూ" రాబులూ మరి నీరసంగా ఉంటుంది. వారి కలంతో జాన గావిసోకోరేమో పనిపెట్టండి. వాకి ప్రపంచంతో రాసిన వంటన కొన్ని గొడ్డు కారంగానూ, మరికొన్ని కబ్బి తిరుగానూ ఉన్నాయి. సంపాదకీయం కదలేదు. 'పాతకలం లేఖలు' శీర్షికకు మరోపేజీ చేర్చారు. బాగుంటుందని నా ఉద్దేశం. మీరు నా ధన్యుదానం." అని 'సాగ కలం లేఖలు' అనే శీర్షికతో అచ్చుయింది. ★

విలోభ సౌందర్యం
వినాది...

బిన్నీవారి సానాటా పాట్ శిల్ప చీరలో

మృదువుగా మెరుస్తూండే 'సానాటా'! బిన్నీవారి నవ్యకల్పన. పాట్ శిల్పంలో ఆకర్షణీయమైన దూపు చాయాలలో ఆతి నూత్న వైదగ్ధ్యము. మీ మీ అభిరుచులకు అనువుగా అందచందాలు చిలికే విశిష్టరకపు చీరలను అందచేయడానికి కళానైపుణ్యులచే ప్రత్యేకంగా తయారుచేయబడింది

■ బెంగళూరు ఉల్లెస్, కాటన్ & శిల్ప మిల్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్ అగ్రహారం రోడ్డు, బెంగళూరు 28.
బిన్నీ & కంపెనీ లిమిటెడ్, మద్రాసు వారి అంగ సంస్థలు.

JWT/BM/SS/2856

అర్జునవిషాదయోగం

జీ కలువకొలను సదానంద

స్వప్నాద్వినుండి మానవుడు ఏదో ఒక ఈతి బాధకు లోనవుతూనే ఉన్నాడు. అనుభవమోదట— విప్పటికప్పుడు తద్బాధా నివారణార్థం ఏదో ఒక ఉపాయం వెతుక్కుంటూనే ఉన్నాడు. ఇది ప్రకృతి సహజ సిద్ధాంతం.

ఈతి బాధలు పలు రకాలు. అతివృష్టి, అనా వృష్టి, మిడతల దండు, కరువు కాటకాలు, వరద భీభత్సాలు, భూకంపాలు, అగ్నిప్రమాదాలు, మత్స్యకాది కీటకాద్యనేక ఈతి బాధలంటుండవిచ్చి, ప్రస్తుతం నా పాలిట దాపురించిన ఈ సరికొత్త ఈతి బాధకు ఏమని నామకరణం చేయాలో తోచడం లేదు.

స్తంభములపంటి కాళ్ళు, పెద్ద కడుపు, ఒక తోక, చేటలనంటి చెవులు, పొడవైన తొండము, మొస దేచిన రెండు దంతములు, చిన్న కన్నులు— ఇవన్నీ కలిస్తే— అది ఒక ఏనుగు. నా పాలిటి బాధకు బ్రహ్మదేవుడు చేసిన రూపకల్పనా విధాన మెట్టిదనిన: సుమారు ఐదుంబాతికడుగుల ఎత్తు గలిగి, నభాని పర్యంతము బొట్టబీ సెల్లాలా పొందిక గాను, కసాయి దెమ్మలా బలిష్ఠంగాను ఉన్న విగ్రహము, వికాలము, ఉన్నతమూ అయిన వక్షము,

ఆరంగుళాల వ్యాసము, ఒకటిన్నర అంగుళాల ఎత్తు గల ఒక ప్రాస్థ స్తూపాన్ని జ్వప్తికి తేగల కంఠ వేదిక, ఆ వేదికపై అమరి పూర్ణచంద్రుని బోలెడ నదనము, తద్యదనానికి సమవతురాచారాన్ని సమ కూర్పుతూ— దిగువ భాగాన ప్రక్కల కుదికిన దనడలు, ఎగువడలు, ఎగువ భాగాన నడిపాపడినుండి ఇరువైపులకు పాయలైన క్రాసింగు, సులోచనాల లోచనాలతో నాటకీయత, నాసికా నిర్మాణంలో శిల్పం, పెదవుల గీతలలో చిత్రలేఖనమూ— ఇవన్నీ కలిస్తే అది ఒక ఈతి బాధ! ఈ ఈతిబాధకు వ్యవహారంలో ఉన్నవేరు— యోగానందం. యోగానందంగాను సదా ఒడులైన తెల్లటి పైతావారోనూ, నిగనిగలాడే సిల్కు లాల్మీలతోనూ తీవరం వేస్తూ ఉంటారు.

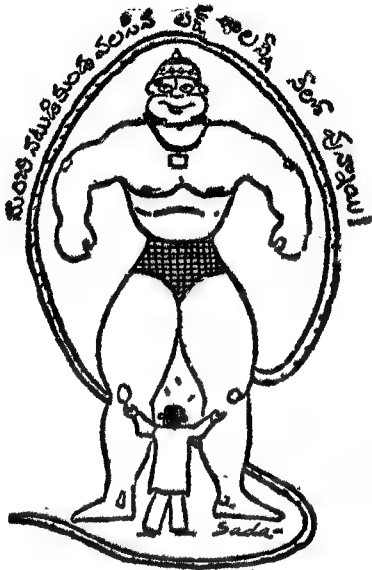
యోగానందం అతని తండ్రి కొక్కడే తనూ జూడు. మూడు ఇండ్లు, నాలుగేకలాం మూగా ఐమూ అతని అస్తి. ఉల్లాసం అతని ద్విత్వీయ కళత్రం. నాటక కళాత్మక కీర్తి కన్యకపై అతనికి మిక్కిలి మోజు.

తాను దాదాపు పదిహేను సంవత్సరాలుగా కళోద్ధారక నాట్యమండలిని నడుపుతున్నాడని యోగా నందోక్తి. యువతీయువకు తెల్లరు కళోద్ధారక

నాట్యమండలి ఒకపడితో మేటి నటులై, గొప్ప భవిష్యత్తును నిర్మించుకొనవలెనని యోగానంద సూక్తి. చాలకాలంవరకు ఆతని నాట్యమండలి ఉదంతం నాకు తెలియనే తెలియదు. ఆ తటాకంలో నుండి పాత నీరు తరలిపోతూ ఉండడం, కొత్త నీరు వస్తూ ఉండడం, వచ్చి వర్షాయాలు అది నిర్దిష్టవై ఎండిపోవడం జరుగుతుండేవి. ఎట్టకేలకు—ఎండి బీటలునారిపోయిన ఆ చెరువు కోకి మరలించబడిన సెలయేళ్ళు ఆరూ. ఆ ఆరుగురు వరుసగా—నేను, మణి, శంకరం, రాజా, వారాయణ, చిట్టి. ఏడాది క్రిందటి ఘట్టం అది.

స్కూలుపై నలు పూర్తిచేసి, ఉద్యోగఫల సిద్ధి కోసం రెండేండ్లుగా నిరుద్యోగవ్రత మాదరిస్తున్న తరుణంలో—యోగానందంగారి వ్యవహారదృష్టి మాసింద ప్రసరించింది. ఆ దృక్పథాల్లో ఆకర్షణ కూడ లేకపోలేదు. అతడు ముందు మా పూరిని పొగిడాడు. తరువాత మాబోటి ప్రజ్ఞాపంతులైన యువకులు పూనుకుంటే పూరిపేరు పూరు మూలల మాక్రొగ్గి పొగలదని సెలవిచ్చాడు. మేమందరం మిత్రులం. ఒందోరులను 'ఒరో' అనుకుంటాము. యోగానందం కూడ మమ్మల్ని

‘ఒరే’ అనే సంకేతిస్తాడు. మేము మాత్రం అతని పట్ల బహువచన ప్రయోగమే చేస్తాం. కారణం ఏమంటే—అతడు సలభేంద్రుడైనాడు. మా బాల్యం నుండి మే పెరిగిఉన్నావాడు.

యోగానందం నాతో అన్నాడు—“ఒరేయ్ అర్జునరావ్! ఇప్పుడు సినిమాలోని పెద్ద నటులంతా ఎవరనుకున్నావు? ... ఒక్కప్పుడు మీరంటే క్షురవాళ్ళేనూ! సినిమానటుడు కావాలనుకున్నవాడికి నాలుకరంగం నిచ్చిన వంటిది. నుంచి నటుడి కుండవలసిన అడ్డదానిని నీతో ఉన్నాయి. మనం అందరం కలిసి ఒక నాటిక నేర్చుకుందాం. నాలుకపోటీలో పాల్గొందాము. నీకు ఒకటి చెబుతున్నాను. విజానికి నటులతో మన జిల్లావాళ్ళను మించినవాళ్ళు ఆంధ్ర మొత్తంతోనూ లేరనుకో అయితే మనం చేయవలసిన దేమంటే—అందరమూ కలిసి కృషిచేసి, ఈ సత్యాన్ని కాస్తా బుజువు కర్చడమే. శంకరం, మణి వాళ్ళంతా ఎంతో ఉత్సాహంగా ఉన్నారు. అదీ ఉత్సాహమంటే! మరి, నువ్వు సాయంకాలం వచ్చేసేయ్యి సుమా!....”

అతడు ప్రతి ఒక్కరితోనూ ఈ మాటలే అన్నాడు.

అందరూ పసిపాటా లేనివాళ్ళు గనుక, కాళాన్ని చిదోవిధంగా గడవాలి గనుక, అన్నిటికంటే ముఖ్యముగా యోగానందంగారి మధ్యిక వాగుటాముకు వాగస్వరం వంటిది గనుక—నేను నా మిత్రులు పిలుస్తూన్నదాల్లా యోగానందం సాన్నిధ్యంతోనే మెలగజేస్తాము.

మణి మాకొక విన్నోది. పైపరిత్యాన్ని చక్కగా వ్యాఖ్యానించడం వాడికొక కళ. యోగానందం లేనప్పుడు ఒకసారి నాతో యితా అన్నాడు మణి—“ఒరే! నువ్వు యోగానందం కంటే పెద్దవాడి వనుకో! అప్పుడు ఆయన కలకాలం జీవించే ఉద్దేశంతో ఆయన్ని ఎలా దీవిస్తావు?”

“ఎలా విమిటి? కలకాలం జీవించాలి అనో, దీర్ఘ యుష్షావ్రత అనో అంటాను”

“నేనే తెలి అలా అనను, ‘నీ నోరు కలకాలం వాగుతూనే ఉండాలి’ అని దీవిస్తాను.” అన్నాడుమణి.

గుండె కొట్టుకోవడం అగిపోతే మనిషి చచ్చి వాళ్ళే! నోరు వాగడం మానితే—యోగానందం మృతుడైనట్లే!

అతడు నాలుకాన్ని గురించి కొంత, నటనను గురించి మరికొంత, నాలుకరంగం కోసం నటుడు చేయవలసిన త్యాగాన్ని గురించి కొండంత మాట్లాడుతాడు.

నటుడికి తల్లి, తండ్రి, గురువు, దైవం, భార్య పుత్రులు, నిద్రాహారాలు అన్నీ నాలుకరంగమే! అవివాహితుడైన నటుడికి పెండ్లి నిశ్చయమౌతుంది. ముహూర్తం నిర్ణయింపబడుతుంది. ఆ ముహూర్త సమయంలోనే పెండ్లి కుమారుడికి రివర్సులు ఉంటుంది. “నాన్నా! ఈ ముహూర్తంలో సూత్రధారణ చేయలేనందుకు క్షమించాలి. నాకు రివర్సులు ఉంటుంది. వేరే ముహూర్తం చూడండి” అని అతడు నిర్భయమాటంగా చెప్పేయాలి.

ఒక ఇంట్లో నటుడు, అతని భార్య యిద్దరూ మూత్రమే ఉంటున్నారు. అతని భార్య నిండు చూతాలు. ఆవాడు పొరుగుారితో ప్రదర్శింపబడనున్న నున్న నాలుకంతో అతనికి వేషం ఉంది. తీరా అతడు బయలుదేరడమండగా—అతని పౌడయే కృర “అమ్మ! జబ్బ! ఉం!” అంటుంది అప్పుడు. నటుడు ఆగకూడదు. చెనుదిరిగి చూడకూడదు అడుగు ముందుకే!

“ఈనాటి ప్రదర్శనలో రంగస్థలమీద నీ శరీరం కనిపించిందంటే—పేక్షకాగరం నుండి నిన్ను రివాల్యూతో కాల్చేస్తాను” అని నటుడికి ఆకాశరామన్న ఉత్తరం వస్తుంది. అయినా అతడు తుపాకీగుండుకు అదరకూడదు, బెడరకూడదు.

ఇదంతా—యోగానందంగారి పాతం.

త్యరతోనే—ప్రీతి తీసి ఒక సాంఘిక నాటికలో నారాయణ తప్ప తక్కినవారందరమూ పాత్రధారులమే నాము. నారాయణకు ఎందుకో నటన అంటే భయం అవలించింది. అయినా—పాత్రధారణ కంటే తక్కువగానటువంటి బాధ్యత అతనికి లేకపోలేదు. అతడు సర్వకల్పన చేసి చక్కగా పాటలు పాడగలడు. సన్నివేశాలనుబట్టి వాటగు పాటలు వ్రాయడం నా వంతు, నేపథ్యంతో నుండి నాటిక గాత్రానువాదం చేయడం నారాయణ వంతు.

సాయంకాలం నాలుగున్నర కాగానే—ఒక్కొక్కరే యోగానందంగారి ఇంటి అరుగుమీదికి చేరుకునేవాళ్ళం. యోగానందం అయిదు గంటలకు తన పనులన్నీ ముగించుకుని వచ్చేవాడు. అతని కోసం ప్రత్యేకించబడిన గదిలో రాత్రి పది, పదకొండు గంటల వరకు రివర్సులు, గురుజోధ జరిగేవి. రివర్సులు జరుగుతున్నప్పుడు ప్రముఖ సినిమా తారాగణమంతా మా వాళ్ళలోనే కనిపించేది. వీరిలో చాలామందికి స్వాతిశయం కూడా తోడైంది. రాజా అప్పుడే ‘రక్త కన్నీరు’ ఏక పాత్రాధినయం సాధన చేస్తున్నాడు. మణి ఒకానొక ప్రఖ్యాత సినిమానటుడి భంగిమలు, హాస్యావాదాలు ప్రదర్శిస్తున్నాడు. శంకరం—కళోద్ధారక నాట్యమండలికి తాను సహాయ కార్యదర్శిని కొన్ని చోట్లా చెప్పుకుని ఉన్నాడు. ఈ అందరూ ఒక ఏత్తు. చిట్టిగారు మాత్రమే ఒక యెత్తు. వాడి అండాకార శరీరం యొక్క నిలుపుటెత్తు అయిదడుగు లుంటుంది. “ఒరేయ్ చిట్టి! నువ్వు చూడ ముచ్చటగా ఉన్నావోయ్!” అంటాడు మణి.

చిట్టి నిరాదంబరంగా నవ్వుతాడు. “అంటే

నమస్తాకరం సారీ!

—బాల్కన్ లోనున్న నవ్వుమో! బానా ?”

వెక్కివెక్కి ఏడుస్తూ మాటలాడే ఒక స్కూలు కుర్రవాడి పాత్ర చిట్టిది. చిట్టిబాబు ఏడుపు మానివారికి ఏడ్పుయొక్క ప్రయోజనం హాస్యమే ననే పిల్ల సంకల్పం కలుగక మానదు. చిట్టి సముద్రపు ఘోషలా, పైతృవిక భాషలా ఏడుస్తాడు. ఆ సమయంలో అతడు చూడకుండా రాజా తాలా జలంతో కనుకొలకులనుండి వెక్కిళ్ళమీదికి వారులు గీచుకుని, విచారంగా కూర్చుంటాడు. మణి రెప్ప తార్చకుండా ఏదైనా ఒక అక్కణ్ణంవైపు సూటిగా రెండు నిమిషాలపాటు చూస్తాడు. వాడి కన్నుల నుండి అశ్రువులు జలజలా రాలుతాయి. నాటకంలో తన మాటలు అయిపోగానే చిట్టిబాబు తిన్నగా వచ్చి, ఏడుస్తూన్న బిడ్డల్ని నోదార్చే తల్లిలా—“పిల్లీ నాన్నలా! వూరుకోండి!” అంటూ ఆ యిరువురి కన్నులు, చెంబలు చేతితో, అవసరమైతే తన చొక్కాతో తుడుస్తాడు. “అయితే, నావల్ల మీకు యిబ్బందే! ప్రతి రోజూ యితా ఏడుస్తూనే ఉంటారా ?” అందరూ కలిసి చిట్టిని అభినందిస్తారు. చిట్టి మాటిమాటికి పై ప్రశ్న అడుగుతూ ఉంటాడు. యోగానందంగారి సాంగత్యం మమ్మల్ని పూర్తిగా మరో రోకంలోకి విసరివేసినదనికీ—చిట్టి ఒక నిదర్శనం !

సర్వకాల సర్వావస్థల్లోను మా ఘనకాళంలో నాటకాన్ని గూర్చిన ఆలోచనానిచికలే విస్తూ ఉండేవి. ఇదంతా యోగానందంగారి ఉపదేశ ప్రభావమే! అతడు కోరేది కూడ అదే.

ప్రతి సభ్యుడు కళాద్వారక నాట్యమండలి అభ్యున్నతి కొరకు ప్రతి మాసమూ రెండేసి రూపాయల చొప్పున చెరించుకునే పదతి కూడ రూపాం

అర్జున విషాదయోగం

రింపబడింది. నిరుద్యోగమైనా, రెండేసి రూపాయ లిచ్చకోవడం మాకు పెద్ద సమస్యగా కనుపించ లేదు. మణి మాత్రం ఏకాంతంలో ఇలా వాపో యాడు.—“పాభగవాన్ ! చదువు పూర్తియైనా, నెలసరి బడితీతం కట్టవలసిన అగత్యం తప్పలేదు కదా ?”

.... ఇట్లుండ కఠినమయ దినంబులకు యోగా నందం బోక ఉత్సాహజనితంబగు సమాచారం బొందు మాకెరింగిందే.

మూడు నెలలలో—రెండువందలమైళ్ళ దూరాన గల ఒక పట్టణంలో నాటికపోటీలు జరుగునున్నవి. ఉత్తమ ప్రదర్శనానికి మొదటి బహుమతి నూట పదహార్లు, రెండవ బహుమతి అర్థనూట పదహార్లు ఇవిగాక ఉత్తమ నటీనటులకు గూడ బహుమానాలు లండగలవు. “నూటపదహార్లు మనవేసార్ !” అన్నారు సభ్యులందరూ ముక్త కంఠంతో. “ఆ ఉత్తమ నటుడు మీలోనే ఉన్నాడోయ్ !” అన్నాడు యోగా నందం.

మేము ప్రదర్శించే నాటిక, అందులోని సాత్ర ధారులు మొదలైన వివరాలతో కూడిన దరఖాస్తు, దానితోబాటు ప్రవేశరుసుము బదు రూపాయలు పై పోటీ నిర్వాహకులకు పంపు కోవడం జరిగింది.

తరువాత—ఆ మూడు నెలలూ ఒక మహాయజ్ఞంలా గడిచింది. ప్రతి ఒక్కడికీ నాటకం ఆద్యంతమూ కుండలీకరణాలతో సహా నోటికి వచ్చేసింది. “ఒరే అర్జునరావ్ ! ఇంత శ్రద్ధ, చట్ట, దల భారత కథా సతనంబు చూపిస్తుంటే—

ఈ మూడు నాలుగు నెలలో పద్దెనిమిది పర్యాలూ కంఠస్థమై పోయి ఉండేవి” అన్నాడు మణి.

పోటీలు యింకా మూడువారాలందనగా — పోటీ కార్యక్రమాన్ని తెలియజేసే సావనీర్ వచ్చింది. ముఖ్యంగా యోగానందంగారి ఉత్సాహానికి అవధులు లేవు. కాని, ఎంతకూ తీరని సందేహాలు కొన్ని మాకున్నాయి. ఆ పట్టణం ఉన్నది—రెండు వందలమైళ్ళ దూరంలో. పోను రాను రైలు ఛార్జీలకు, తిరిగి యిల్లు చేరేంతవరకు భోజనపు ఖర్చులకు ప్రతి ఒక్కడికీ పాతిక రూపాయలైనా కావాలి. పాతిక రూపాయలు మాకు గగనకుసుమం, మాకు ఇన్ని సందేహం లుండగా—యోగానందం ఉత్సాహానికియం చూచి ఆశ్చర్యపడ్డాము.

అయితే—యోగానందం ఈ నవసృస దూది పింజంత తేలికగా విడదీసేశాడు. “నేనుంకగా మీకు భయం ఎందుకండ్రా—టిక్కెట్టు లేకుండా విమ్మల్ని తీసుకుపోయి, తీసుకువచ్చే పూచీ నాది. తరువాత—బన, భోజన మంటారా ? ఆ వసతులంతా ఉచితంగా వాళ్లే చేస్తారు. అయినా, తిండి వాళ్ళ పెట్టినా పెట్టకపోయినా మన కనవ సరం. నే నున్నానుకదా ? అంతే ! ఖర్చుల్ని గురించిన బెంగ మీకు వచ్చు.” ఇంతే ? మాకు ఆ చింత కూడ తీరిపోయింది.

మేము రైల్వేస్టేషానికి— యోగానందంవద్ద మా సంస్థ యొక్క మూలధనం—ప్రవేశ రుసుము, తపోతా ఖర్చులకు పోను— ఏదైనా రూపాయలుండాలని అంచనా. యోగానందం తన పరతపంతిని సుపయోగించి ఎక్కడినుండో రైల్వేస్టేషను తెచ్చుకున్నాడు. మిగిలిన వారితో ఎక్కువమంది రైల్వే ఉద్యోగుల

సాదా—

త్వరలో ప్రారంభం!
'నేను నైతాన్ చీతుల్లో బానిసను'

కలవరమా?

ఒక రప్పు డైన్స్ ప్యూర్ కాఫీలో స్థిమితపడండి...
అది గొప్ప మనశ్శాంతిని చేకూరుస్తుంది.

శాస్త్రీయంగా దహ్యాలలోకి ఎక్కించిన
సీలుచేయబడిన కమ్మనివాసన ఏమాత్రము
చెడకుండా చిట్టచివరి స్పృశ వరకు రుచి
నిల్చివుంటుంది.

400 గ్రాముల
దహ్యాలలోనూ
100 & 50 గ్రాముల
చిన్న చిన్న పాత్రాల్లో
బోరుకుంటుంది.

డైన్స్ ప్యూర్ కాఫీ
Stanes
PURE COFFEE

EP-UCS-3

“పేరులోనే కలదు పెన్నిధి!”

“నామధేయం స్థావరకం” అంటూ సంస్కృతభాష, పేరుమీద విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానాన్ని ప్రతిపాదించగా పేరు గొప్పజేరు దిబ్బ అంటూ తెలుగుభాష నడదు తీర్మానాన్ని బలపరుస్తుంది కాని సంఖ్యా శాస్త్రం మాత్రం పేరులోనే కలదు పెన్నిధి అంటుంది.

ఏ వ్యక్తికి అయినా అతని పేరుకు యే సంఖ్య వస్తుందో ఆ సంఖ్య యొక్క మంచి చెడ్డల మీద ఆ వ్యక్తి జీవితం ఆధారపడి ఉంటుందని సంఖ్యా శాస్త్రం చెబుతుంది.

ఒక్కొక్క అక్షరానికి ఒక్కొక్క సంఖ్యను కొస్తూ నిర్ణయించింది. మన దేశ భాషలకు సంబంధించిన అక్షరాలకు దీర్ఘం ద్విత్వం మొదలైన మార్పులు వస్తూ ఉంటాయి కాబట్టి ఈ విషయంలో ఇంగ్లీషు అక్షరాలను వాడడం మరింతగా ఉంటుంది. ఇంగ్లీషు అక్షరాలకు నిర్ణయించిన బడిన సంఖ్యలు. [బరాలు]

A, I, J, Q, Y	1
B, K, R	2
C, G, L, S	3
D, M, T	4
E, H, N, X	5
U, V, W	6
O, Z	7
F, P	8

మాచే విధానం
K A M A R A J
2 1 4 1 2 1 1 = 12

పేరుకు సంఖ్యను నిర్ణయించేటప్పుడు ఒక ద్వయాన్ని ముఖ్యంగా గమనించాలి. ఏ పేరుతో ఒక వ్యక్తి అధిక సంఖ్యలను చేత పలువరులతో ఉంటాడో పేరునే తీసుకోవాలి గాని, భారసాలాదు మాత్రం పెట్టిన పేరును గాని, దస్తా విజాల్లో మాత్రం ఉండే పేరునుగాని తీసుకోవరాదు. కొంత మంది పేర్లకు అనేక విధాలుగా మార్పులు వస్తూ ఉంటాయి. కొంత మంది పేర్లలో కొంత భాగానికి పొడి అక్షరాలతో ప్రసిద్ధులు అవుతూ ఉంటారు.

ఉదా : పూర్తి పేరు— పూనపాటి విజయరామ వివరిరాజు, వాడుకలోని పేరు— పి. వి. జి. రాజు.

మరి కొంత మంది పూర్తిగా పేరులోని పొడి అక్షరాలతోనే వ్యవహరింప బడుతూ ఉంటారు.

ఉదా : పూర్తి పేరు— శ్రీరంగం శ్రీనివాసరావు వాడుకలోని పేరు— శ్రీశ్రీ.

మరి కొంతమంది తమ పేరులో కొంత భాగం తోనే గుర్తింప బడుతూ ఉంటారు.

ఉదా : పూర్తి పేరు— గుమ్మడి వెంకటేశ్వర

రావు, వాడుకలోని పేరు— గుమ్మడి.

మరి కొంత మంది అసలు పేరుతో నిమిత్తం లేకుండా కలం పేరుతోనో మరొక పేరుతోనో వ్యవహరింప బడుతూ ఉంటారు.

ఉదా : అసలు పేరు— పిళ్ళా కృష్ణమూర్తి. వాడుకలోని పేరు— వీరాజ్.

పేరులో మార్పు యే కారణంచేత వచ్చినా మారిన పేరుతోనే ఒక వ్యక్తిని అత్యధిక సంఖ్యకు లుగా ప్రజలు గుర్తిస్తూ ఉంటే ఆ పేరునే తీసికోవాలి గాని అసలు పేరును గాని, పూర్తి పేరును గాని తీసుకోవరాదు అంటే వాడుకలోని పేరును మాత్రమే తీసుకోవాలి.

సంఖ్యలకు ఫలితాలు

1. — మిక్కిలి మంచిది.
2. — మంచిది.
3. — చాలా మంచిది.
4. — సామాన్యం
5. — మిక్కిలి మంచిది.
6. — చాలా మంచిది.
7. — మంచిది.
8. — చెడ్డది.
9. — చాలా మంచిది.
10. — చాలా మంచిది.

=====

‘మ హేష్’

=====

11. — మంచిది కాదు.
12. — మంచిది.
13. — సామాన్యం.
14. — సామాన్యం.
15. — మంచిది.
16. — మంచిది కాదు.
17. — శుభా శుభ మిశ్రమం.
18. — మంచిది.
19. — మిక్కిలి మంచిది.
20. — అంత మంచిది కాదు.
21. — చాలా మంచిది.
22. — అంత మంచిది కాదు.
23. — మిక్కిలి మంచిది.
24. — చాలా మంచిది.
25. — మంచిది.
26. — చెడ్డది.
27. — చాలా మంచిది.
28. — మంచిది కాదు.
29. — మంచిది కాదు.
30. — చాలా మంచిది.
31. — సాధారణం.
32. — చాలా మంచిది.
33. — చాలా మంచిది.
34. — మంచిది.

35. — చెడ్డది.

36. — చాలా మంచిది.
37. — చాలా మంచిది.
38. — మంచిది కాదు.
39. — చాలా మంచిది.
40. — సాధారణం.
41. — చాలా మంచిది.
42. — చాలా మంచిది.
43. — మంచిది కాదు.
44. — చెడ్డది.
45. — చాలా మంచిది.
46. — చాలా మంచిది.
47. — మంచిది కాదు.
48. — చాలా మంచిది.
49. — సాధారణం.
50. — చాలా మంచిది.

మూడు చెప్పబడిన విధంగా ఒకవ్యక్తి పేరుతో గల అక్షరాలను జట్టియే సంఖ్య వచ్చిందో సంఖ్యకు గల ఫలితం మీద వ్యక్తి జీవితం ఆధారపడి ఉంటుంది. కొంత మంది ప్రముఖ వ్యక్తుల పేర్లకు వచ్చిన సంఖ్యలకు యే ఫలితాలు చెప్పబడినవో పరిశీలించిన యెడల సంఖ్యల స్వభావాన్ని మరింతగా అర్థం చేసుకోవ వచ్చును.

ఉదా :

G A N D H I
3 1 5 4 5 1=19
N E H R U
5 5 5 2 6=23
L E N I N
3 5 5 1 5=19
L I N C O L N
3 1 5 3 7 3 5=27
K E N N E D Y
2 5 5 5 5 4 1=27
R O O S E V E L T
2 7 7 3 5 6 5 3 4=42
N A S S E R
5 1 3 3 5 2=19

(లింకన్, కెన్నెడీలకు గల ఫలితంలో ఇది కూడా ఒకటి)

పేరులో యెండు మూడు స్వతంత్రములైన భాగాలు గాని పొడి అక్షరాలు గాని ఉన్నట్లయితే వాటికి విడిగా సంఖ్యలను సాధించి ఆ సంఖ్యలను కలపాలి గాని మొత్తం ఒకే సంఖ్యగా కలవకూడదు.

ఉదా : (1) నీలం సంజీవరెడ్డి.

N E E L A M
5 5 5 3 1 4=23-2+3=5
S A N J E E V A R E D D Y
3 1 5 1 1 6 1 2 5 4 4 1=34 =
3+4=7

మొత్తం పేరుకు వచ్చిన సంఖ్య. 12

(2) సుచేతా కృపలానీ

SUCHETA

3 6 3 5 5 4 1=27=2+7=9

KRIPALANI

221813151=24=2+4=6

మొత్తం పేరుకు వచ్చిన సంఖ్య. 15

(3) ఎల్. వి. ప్రసాద్

L-3=3

V-6=6

PRASAD

8 2 1 3 1 4 = 19=1+9=10=1

మొత్తం పేరుకు వచ్చిన సంఖ్య. 10

నిడిగా పేరులోని భాగాలకు వచ్చిన సంఖ్యలు మొత్తంగా పేరుకు వచ్చిన సంఖ్య కూడా మంచివై ఉంటుంది ఉత్తమం. కనీసం మొత్తం సంఖ్య ఎయినా మంచిదే యుండాలి. పేరును బట్టి వచ్చిన సంఖ్య పుట్టిన తేదీ ఒకటై ఉండడం చాలా మంచిది.

ఉదా: నెహ్రూ పుట్టిన తేదీ 14=1+4=5

పేరు: NEHRU

5 5 5 2 6=23=2+3=5

పుట్టిన తేదీ, పేరును బట్టి వచ్చిన సంఖ్య పేరు పేరు అయితే అటువంటి వ్యక్తి జీవితములో సమయములు, అభివృద్ధికి అటంకాలు మొదలై నవి రావచ్చును. కాని పుట్టిన తేదీ, పేరుకు వచ్చిన సంఖ్య మిశ్రితము కలవి అయినా బాగా ఉంటుంది. పుట్టిన తేదీ సంఖ్య 8 (తేదీలు 8, 17, 26) అయినట్లయితే పేరు సంఖ్య కూడా 8 రావడం మంచిది కాదు. పుట్టిన తేదీని యెలాగైనా సార్లు తేము కాబట్టి పై తేదీలలో పుట్టిన వారు అను పేర్లకు ఒక మంచి సంఖ్య వచ్చేటట్లు మొత్తం పేరు గాని, పేరులో అక్షరాలుగాని మార్పుకోవడం మంచిది.

ని వ్యక్తి అయినా, శను టో రంగంలో కృషి చేయవలెను కొద్దిగా దానికి సంబంధించిన సంఖ్యను యెంచుకోవడం కూడా మంచిది.

ఉదా : రాజకీయాలకు 1

వ్యాపారానికి 5

సైనిక వ్యవహారాలకు 9

కళలకు 2, 6

మత వ్యవహారాలకు 3

కలువంటివి అన్నీ ఆయా సంఖ్యలకు అధిపతి లైన గ్రహాల విధి ఆధారపడి ఉంటాయి. సంఖ్యాధిపతులైన గ్రహాల స్వభావం మిశ్రితము గల సంఖ్యలు సంఖ్యల యొక్క ప్రత్యేక ఫలితం, కొంత మంది ప్రముఖ వ్యక్తుల జీవితాల్లో సంఖ్యా తాద్రం నిర్వహించిన పాత్ర మొదలైన వాటిని గూర్చి మరికొన్ని వివరిస్తాను.

ఈ పైని చెప్పిన విషయాలు అన్నీ వ్యక్తుల పేర్లకే కాకుండా, సంస్థల పేర్లకు వస్తువుల పేర్లకు కూడా వర్తిస్తాయి.

తామర తామర తామర తామర

తామరా?

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్ నా డెర్మల్ ఆయింట్ మెంటు

రాస్తే అమోఘమైన గుణం ఇస్తుంది.
దురదలకు పాసిన కాళ్లకు కూడా బాగా పనిచేస్తుంది.
అమృతాంజన్ లిమిటెడ్. మద్రాసు - బొంబాయి - కలకత్తా - ఢిల్లీ

JNT 8M/DA 2011

మీ అందమైన శే శములకు
రక్షణ, పోషణ, అవసరం

బెంగాల్ కెమికల్స్

కాంతర్ డైన్ హేర్ ఆయిల్

పుష్కలముగా
శే శములను పెంచును
ప్రాంతం మానుస్తు

బెంగాల్ కెమికల్స్

కలకత్తా, బాంబే, మద్రాసు

కుక్కపిల్ల

ప్రాద్దు వాటారుతోంది. సూర్యుడు
వచ్చిమాన ఎర్రగా రక్తపు
రంగులో కన్పిస్తున్నాడు పెదబాబు
గారి మిగిలిన కుక్కలన్నీ సూర్యుడి
డ్యూటీ అయిపోతోంది
గదా యిక 'మన డ్యూటీ'

ప్రారంభం అనుకుంటూ ఇంటిమట్టు తిరుగు
తున్నాయి. నాకు మట్టుకు చాలా బద్దకంగా ఉంది.
'సూర్యుడు అటు మునుగుతున్నాడూ అసగానే
కుక్కలకి బద్దకం ఎక్కడి దక్కడ మాయమై
పోవాలి' అనేది అమ్మ. నిజానికి శ్రద్ధగా కావాలా
కాయడంలో మా అమ్మనే చెప్పుకోవాలి. రాత్రిం
బవళ్ళు ఆ 'క్లబ్' చుట్టూ తిరుగుతూ కొత్త
వాళ్ళవరైనా వస్తే మీద పడినంత పని చేసేది.
నేను కూడా అవిడ అడుగుజాడల్లోనే నడుస్తాను.
కాని ఇవాళ ఎంచేతో ఈ పచ్చగడ్డిమీంచి లేవ
బుద్ధవటంలేదు. ఇంట్లో పెదబాబుగారూ, ఆయన
సతీమణి, రాజబాబూ లేరు. అమలాపురంలో కాజోలు
బంధువులింట్లో పెళ్ళికి వెళ్ళారు. రేపటిదాకా
రారు. ఇంట్లో కావలాకి నాతోబాటు ఆరు
కుక్కలూ, వెంకన్నా ఉన్నాయి.

చీకటి పొగలా పూరంతా నెమ్మదిగా పరుచు
కొంటోంది. మనస్సు ఏదో అలోచిస్తోంది. ఇలాంటి
సాయంత్రాలు నేను ఎన్ని చూసి ఉంటాను ?
నేను చూసిన సాయంత్రాల సంఖ్య మటుకు ఆరే

లేదుగానీ గడించిన అనుభవం యొక్కనేవని నా అభి
ప్రాయం. ఇంత చిన్న వయసులో ఇంత అనుభవం
సంతరించుకున్న కుక్కలు ఈ ప్రపంచంలో ఎన్నో
ఉంటాయంటే నేన్నమ్మను.

ఇవాళ ఇలానే బద్దకంగా ఈ పచ్చగడ్డిమీద
కాళ్ళు చాచుకు పడుకుని పాత జ్ఞాపకాలు నెమరు
వేసుకోవాలనిపిస్తోంది. మనసులో పాత సంగ
తులు ఒక్కటొక్కటే జ్ఞాపకం వస్తున్నాయి.

* * *

నేను రాజోలులో (అన్నట్టు రాజోలు చాలా
మందికి తెలిదు గాబోలు. శివకోడు వక్కనే
ఉంటుందిరెండి.) 'ఆఫీసర్స్ టెన్నిస్ కోర్టు'
వక్కనే ఉన్న ఓ పాడుబద్ద కట్టడంలో పుట్టానట.

నేను పుట్టేటప్పటికి యిప్పుడున్న ఆఫీసర్స్
క్లబ్ ఉండేదిగాదు. అప్పుడు పిల్లల హైస్కూలు
కూడా భారంవారి వీధి అవతల ఉండేదిగాదు.
కొట్టలాంటి గదుల్లో పాతాలు చెప్పేవారు. నేను
పుట్టినప్పటి సంగతులు మా అమ్మే చెప్పేది.
చిన్నప్పటి సంగతులు ఎంత ఆలోచించినా జ్ఞాపకం
రావెందుకో మరి. కాని, వయసు పెరిగేకొద్దీ
పరిశీలనాశక్తి పెరుగుతుంది. సంఘటనలు మన
సులో జ్ఞాపకం ఉండిపోతాయి. నా జీవితంలో
మొట్టమొదట జరిగినట్టు జ్ఞాపకం ఉన్న ముఖ్య
సంఘటన.....

ఇంకో వారం రోజుల్లో క్లబ్ ప్రారంభోత్సవం
ఉండనగానే మాకు తెలిసిపోయింది. ఆరోజు
సాయంత్రం కొత్తగా కట్టిన క్లబ్ బిల్డింగ్

బయట నేల తడిపి మడత కుర్చీలు పరిచారు
రోజూలానే. ఒక్కొక్కరూ వచ్చి ఆసీనులయ్యారు.
చీకటిపడేవరకూ ఇష్టాగోష్ఠి చెయ్యడం రివా
జమకొండి. నేను కొంచెం ఎడంగా కూర్చుని
వాళ్ళ మాట్లాడేది అర్థం చేసుకోవడానికి ప్రయ
త్నిస్తున్నాను. మా కుటుంబం మొత్తం అలా
వూళ్ళోకి ఏకారు బయల్దేరారు. వాళ్ళకి వీళ్ళు
చేసే సంభాషణ బొత్తిగా నచ్చదు. 'మనకు అర్థం
కాని విషయాలలో తలదూర్చడం అవినేకం అంటుంది
అమ్మ. సోదరులు ముగ్గురూ 'అవు' నంటారు కాని
నేను 'తెలివి విషయాలు తెలుసుకోవడానికి ఎందుకు
ప్రయత్నించకూడ' దంటాను. వాళ్ళు నా మూట
తెక్కచేసేవాళ్ళ కాదనుకోండి.

సరే వాళ్ళు అనేక విషయాలమీద చర్చలో
సాగించారు. ఇంతలో రామశాస్త్రిగారు (ఆయన
క్లబ్ సెకరెట్రీ) 'ఏమండి క్లబ్ ప్రారంభోత్స
వానికి ఫలానా ఆయన్ని పిలుస్తున్నాం' అన్నారు.
అందరూ క్లబ్ ప్రారంభోత్సవం గురించి చాలా
సేపు మాట్లాడారు. వాళ్ళ మాటలవల్ల మరో
వారం రోజుల్లో క్లబ్ ని తెరవడానికి ఎవరో పెద్ద
మనిషి వస్తారనీ, అప్పుడో ఉత్సవం చేస్తారనీ
అర్థమయింది. నేను అలా వింటూండగా అక్క
డికి ముగ్గురు కుర్రాళ్ళు వచ్చారు. వాళ్ళు నాకు
కొంచెం తెలిసిన వాళ్ళే. ఇద్దరు కామేశ్వరాపుగారనీ
ఓ ప్లీడరుగారి అబ్బాయిలు. మరో అతనేమో
డాక్టరు రామారావుగారి అబ్బాయి. 'ఏమిటోయ్
శేషూ ! యిలా వచ్చావ్ ?' అన్నారు శాస్త్రిగారు.

'ని యార్కన్'

"ఏమండీ... క్లబ్ ప్రారంభోత్సవం రోజున 'కుక్కపిల్ల దొరికింది' ద్రామా వెయ్యాలని నిశ్చయించుకున్నాం" అన్నాడా అబ్బాయి. "భేష్. 'రిహార్షల్స్' బాగా వెయ్యండి. అలాగే వేద్దురుగాని" అన్నారు రామశాస్త్రిగారు. పక్కనే కూర్చున్న హెల్త్ ఇన్ స్పెక్టర్ మార్యనారాయణగారు నవ్వుతూ 'ఇదుగో శేషూ! మీ 'ద్రామా' లో కుక్కలు కావాలి కదూ! పాపం, అక్కడ కూచుంది చూడు. దాన్ని కూడా నేనుకోవోయ్!" అన్నారు. అందరూ నవ్వుతూ నానక చూసేసరికి గాభరాగా అక్కడ్నుంచి తప్పుకున్నాను.

'కుక్కపిల్ల దొరికింది' లో నేను నటించిన అ నమయం మర్చిపోలేను. 'వేదిక' మీద ఉన్నది చాలా తక్కువ కాలమై నా సాటి కుక్కల ముందున్న డర్బారుగా రబ్బాయి తనను ఎత్తుకుని దీపావళికాంతితో వెలిగి పోతున్న వేదిక మీదకు తీసుకువెళ్తుంటే ఏ కుక్కపిల్లకి గర్భంగా ఉండదు? 'వెనక వరసలో' నిలబడి రెప్పలాడుకుంటూ నావంకే చూస్తున్న అమ్మవంక గీచిగా చూసి నవ్వాను.

ఈ సంఘటన తర్వాత చాలారోజులు మామూలుగానే రోజులు గడిచిపోయాయి. ఓరోజున మాత్రం జన్మలో మరచిపోలేని ఓ సంఘటన జరిగింది.... భారంవారి వీధిలో ఉన్న కుక్కలకి మా ప్రాంతం అనారాధిత జిజ్ఞాస వైరం. నాకు తెలిక ఓరోజు సాయంత్రం క్లబ్ సరిసరాలు వదలి మార్పు కోసం భారంవారి వీధిపై చాలా దూరమే వెళ్ళాను. ఈ పేటలో కూడా పెద్ద పెద్ద ఇళ్ళున్నాయే అని విన్నుబోతూ నడుస్తుండగా హఠాత్తుగా, ఎక్కడ నుంచి వచ్చిందో ఓ భయంకరమైన మృగం నా మెడ పట్టుకుంది. ఓ క్షణంలో ఎలా 'మూగాయో' అ పేటలో కుక్కలన్నీ నా ప్రాణం తీయాలని వంకల్పించుకున్నాయి. నేను ఎలాగో గింజుకుని వాటి బారినుంచి తప్పించుకుని ఏక్కబంబం చూపుతుంటే ఆ పాడు కుక్కలు వదలకుండా వెనక వడ్చాయి. ఇక ప్రాణంమీద ఆశ వదిలి కళ్ళు మూసుకు పరుగుపెడుతూ పెంటరుదాకా వచ్చేసరికి అక్కడ సూర్యునించి ముచ్చు పదిమంది కుర్రాళ్ళు రాళ్ళు పట్టుకుని ఆ దాడికి అడ్డం నిలబడ్డారు. ప్రాణం రక్షించబడింది. ఒకసారి కృతజ్ఞతాపూర్వకంగా వెనక్కి చూసి అదే పరుగు పెట్టాను. 'క్లబ్' దగ్గర కొచ్చేసరికి 'చావు తప్పి కన్ను తొట్టుబోయిందంటారే' అలా అయిందన్న మాట.

ఆ తర్వాత నే నెప్పుడూ భారంవారి వీధి వైపు కాలి కడవలేదు.

ఈ పై సంఘటన జరిగిన రెండు వారాల క్లాబ్ లో నాకు స్థానవలసం కలిగింది. 'స్థాన వలసం' అంటే ఆహార వదిలానని కాదు. పేట మారానన్నమాట. నేను 'క్లబ్' లో కొందరు పెద్ద మనుషుల గురించి చెప్పానుగాని, పాగాకు ఇన్ స్పెక్టర్ శోభరంగారి గురించి చెప్పలేదు. ఆయన క్లబ్ లో ఎప్పుడూ మౌనంగా ఉండేవారు. మాటలు వినడం మటుకు ఆయన వంతు. పేటలు బాగా అడగలిగేవారు. నేను 'చూస్తుండగా ఆయన చాలాసార్లు 'షూ' 'షూ' అంటూ ముక్కలు బల్లమీద పరుస్తూ ఉబ్బు పసాలు చేసుకుంటూ ఉండగా చూశాను. ఆయనంటే నాకు రామశాస్త్రిగారు.

రన్నా, కామేశ్వరరావుగారన్నా ఉన్నంత మంచి అభిప్రాయం లేదుగానీ పెద్దమనిషిన్న భుష్టితో గౌరవంగా చూసేవాడిని. నేను క్లబ్ సరిసరల్ని వదిలి ఆయన ఇంటికి బదిలీ అవుతానని కలలో గూడా అనుకోలేదు.

అసలు సంగతేమిటంటే—ఆయన భార్యకి కుక్కలంటే చాలా ప్రీతి. అవిడ కుక్కపిల్ల నొక దాన్ని తెమ్మని చాలా సార్లు పెడుతోందట. ఆవేళ 'కుక్కపిల్ల దొరికింది' వాటికలో సాల్వో కుక్కపిల్లల్లో నన్ను అవిడ ఎంచుకుంది— బొద్దుగా, అందంగా ఉన్నానని. త్వరలో నన్ను ఇంటికి తెమ్మని ఆయనకి చెప్పినా తనకు కుక్కలంటే వడదు గాబట్టి ఆయన పాడిగిస్తూ వచ్చారు. 'ఇవారే తప్పకుండా తీసుకురమ్మని 'ఫైనల్ ఆర్డర్' ఇచ్చేసింది.' అన్నా రాయన నిట్టూరుస్తూ.

'సరే, ఇవారే తీసికెడుదురుగాని పాపం నుంచి కుక్కపిల్లండి అన్నారు రామశాస్త్రిగారు. 'ఒరే సోములూ మీ యింటన్నో దీన్ని దిగబెట్టిరా' అన్నారు.

సరే. ఆ రాత్రి నేను స్థలం మారాను. వెళ్ళే ముందు అమ్మ కన్నీళ్ళతో సాగనంపుతూ కుక్కల విధులు కొన్ని చెప్పినవే చెప్పింది. 'మా కందరికీ పేరు లేవాలి. వెల్లిరా' అంది వదల్లేక వదులూ. కొత్త విశేషాలు చూడబోతున్న ఆనందంలో 'అలాగే' అని తలూకే సోములూ ముందు కృణిగాను.

నేను మూరం ఇల్లు బాగానే ఉంది. ఆ ఇంట్లో నాకు అన్నీ వచ్చాయి గానీ నవ్వనిది యజమానురాలు ఒక్కటే. అవిడ తావుగా, తెల్లగా, 'ఇన్ స్పెక్టరు' గారి కంటే కొంచెం ఎత్తుగా ఉండేది. ఎప్పుడూ కనురుకుంటూ మాట్లాడేది. సోములు నన్ను దింపుతూ 'అమ్మగారూ!' మీరు తెమ్మన్నది ఈ పిల్లనే కదండి! అనగానే నా చెత్తి మీద ఒకటి వేసి 'ఆ—దీప్తీ. ఎవ్వాళ్ళకి సంబంధించార బాలూ!' అంది నిరసనగా. సోములు వెల్లిపోయాక కొంచెం భయంగా 'సోసా' కిందకి దూర దాక్కున్నాను.

'నీ పేరేమిటి?' అందానికి 'సోసా' కింద నుంచి నన్ను బైటికి లాగి. 'నా కెవరూ పేరు పెట్టలేదు' అన్నా పేరు లేనందుకు కించపడుతూ. 'ఏం పేరు పెడదాం మరి!' అని తనతో తను అనుకుంటూ తానేపు ఆలోచించి 'ఆ... నిన్ను టామీ అని పిలుస్తాను' అంది చెత్తి మీద ఇందాకటి లానే కొడుతూ. నాకు బాధ కలిగింది. అవిడ కొట్టి నందుకు కాదు గాని ఆ పేరు పెట్టినందుకు. మొరుగుతూ నా నిరసనని అవిడకి తెలియజెయ్యబోయాను. కాని, అవిడ వింటుందా? 'టామీ' 'నీ పేరు టామీ' 'టామీ' 'టామీ' అని చెవులు పలుకు లాగడం మొదలెట్టింది. నాకు ఈ కాయనొచ్చి వచ్చింది. ఈవిడ ఇలా ప్రవర్తిస్తూ 'దేవిట' అని. కాని నేనేదేమీ లేక అలా తల వంచుకు ఉండిపోయాను.

కొన్నిరోజుల్లో బ్రతుకు దుర్భరంగా తయారయింది. ఆ యజమానిని అవిడ కీలుబొమ్మలా అడించడం నాకు చాలా దుఃఖాన్ని కల్గించేది. అవిడ గీచిన గీలు దాటగూడదు ఆయన.

* * *
క్లబ్ కి ఎలా వెళ్ళనిచ్చేదో గాని ఎనిమిది గంటల తర్వాత ఒక్క నిమిషం అలవ్వం అయితే అవిడ అభి

గది. మొహం ముడుచుకు కూర్చునేది. ఆయనతో రెండు రోజులు ముఖాపంగా ఉండేది. పాపం ఆయన చేతకానితనానికి నాకు ఆయనంటే జాలి ఎక్కువయిపోయింది. ఒకానొక సంఘటన నా కాయప పట్ల జాలిని ద్విగుణీకృతం చేసింది. అదేమిటంటే...

భారతదేవి (ఇది అవిడ పేరులేండి) ఓరోజు వార పత్రికలో 'కుక్కల పెంపకం' అన్న వ్యాసం చదివింది. అందులో కుక్కల్ని ప్రతి రోజూ సాయంత్రం షికారుకు తీసుకు వెళ్ళడం చాలా మంచిదనీ, వారాని కోసారి పశువుల ఆస్పత్రికి తీసుకు వెళ్ళాలనీ ఉందిట. దాన్తో గొడవ మొదలైంది. ఓరోజు అవిడ భర్తతో సాయంత్రం క్లబ్ కి వెళ్ళడానికి తయారవుతూంటే, 'ఏమండీ — మీరు మన టామీని రోజూ సాయంత్రాలు షికారుకు తీసుకు వెళ్ళాలి' అంది. 'రోజూ సాయంత్రం షికారుకి, వారానికోసారి ఆస్పత్రికి కుక్కల్ని తీసుకువెడితే గాని కుక్కల పెంపకంలో శ్రద్ధ మోపించిట్లుకాదని పత్రికలో రాసిఉంది చూశారా!' అంటూంటే ఆయన తెల్లబోయాడు. 'అది గాదు భారతీ' ... అనబోయాడాయన. అవిడ వింటుందా? 'పిల్లే దండీ. 'క్లబ్' కి వెళ్ళేముందు ఓ అరగంట దాన్ని అలా తిప్పి తీసుకురండి. ఏం మునిగిపోదు' అంది అంతలోనే రుసరుస లాడుతూ. ఆయనేమంటాడు మనం!

ఇలా ప్రాంభమయ్యాయి దుర్భలాలు. దిగి బాగా గొలుసుకు నన్ను కట్టి తల వంచుకు రోడ్డుమీద నడిచిపోయే ఆయన్ని చూస్తే ఎవరికైనా జాలి వేస్తుంది. నాకు మానవ భాష వచ్చి ఉంటే 'మీరంటే నా కెంతో సానుభూతి ఉం' దని చెప్పేవాడిని. అప్పుడప్పుడూ వెనక్కి తిరిగి 'క్షమించ' మన్నట్లు ఆయనవంక చూచినా ఆయన గమనించేవాడు కాదు. 'దీనివల్ల గదా నాన్నెన్ని కష్టాలు' అన్నట్లు నావంక చూసేవారు. 'నేనేం చెయ్యగలను?'

మా కుటుంబం అప్పుడప్పుడూ నన్ను చూడ్డానికి వచ్చేది. నా కష్టాలు చెబుతే వాళ్ళు పశ్చివాళ్ళు. 'ఇటుంటే యిళ్ళలో మనలాటి కుక్కలకి ఆశ్రయం దొరకడం పూర్వజన్మలో చేసుకున్న పుణ్యం' అనే వాళ్ళతో ఇక నేనేం మాట్లాడగలను?

మీకు సాయంత్రాలు జరిగే షికారు గురించి చెప్పానుగాని వారానికోసారి పశువుల ఆస్పత్రికి వెళ్ళే తంతు గురించి చెప్పలేదు. అది నా పొలింశాపంగా పరిణమించింది. భారంవారి వీధి ప్రాంతం కుక్కలకి మా ప్రాంతపు కుక్కలకి ఉన్న వైరం సంగతి ఈపోటికి ప్రస్తావించే ఉంటాను. నా దురదృష్టంకొద్దీ ఆ పశువుల ఆస్పత్రి ఆ దారినే అడ్డా రించింది. మొదటి యాత్రలో నాకు ఆ ప్రాంతం కొడి కుక్కలు తగల్గేదు గాబట్టి బతికిపోయాను. కాని రెండోవారం దాడి జరిగింది. పది పదిహేను కుక్కలు ఆకాశం ఎగిరిపోయేలా అరుస్తూ నామీదికి వచ్చేసరికి ఆయన నాడలిపోయాడు. నాకూ ప్రాణాలు పైకి వచ్చేకొయి. కాని, ఆవేళ ఆస్పత్రి చేరే దారిలో గానీ, ఇంటికి తిరిగిపోతున్నప్పుడుగాని అనేమీ దౌర్జన్యానికి దిగలేదు. నావెంటే ఓమనిషి ఉండడం ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించింది

రిచి వ పేజీ చూడండి

వి నా య

పి. గణ ప

పట్టి జాగ్రత్త చేస్తారు. ఇంకా నేరేడు, వెలగ మొదలయిన ఫల జాతులు కూడా వినాయకుని పూజ కోసం నేకరిస్తారు.

వినాయకపూజను గూర్చి మన ప్రాచీన పురాణాలలో వేరువేరు గాథలు కనిపిస్తున్నాయి. పూర్వ కాలంలో రాక్షసులు శివుణ్ణిగూర్చి ఘోర తపస్సుచేసి కొన్ని గొప్ప వరాలు సంపాదించుకున్నారు. ఆ గర్వంతో విర్రవీగి కన్నుమిన్ను కానక దేవతలను హింసించడం ప్రారంభించారు. వారు ఆ యాతనలు పడలేక పరమేశ్వరుని వద్ద మొర పెట్టుకున్నారు. ఆయన విఘ్నానికిని సృష్టించి రాక్షసుల తపస్సులకే కాక తలపెట్టిన ప్రతిపనికి విఘ్నాలు కల్పించమని ఆ దేశింబాడట. దానితో ఆ దుర్మానుల టట కట్టింది. ఇది లింగపురాణంలో వివరమిస్తున్న

గాథ. కనకనే విఘ్నాలు పోగొట్టు కోవడంకోసం వినాయకపూజ మన కొక సంప్రదాయంగా మారింది.

వెండి వినాయకునికి ఆభిషేకం

వినాయక చతుర్థి అన్నమాట ఉమ్మెత్త, తులసి, మామిడి, గన్నేరు క్రమంగా కొంతకాలానికి వినాయక చవితిగా మారిపోయింది. ఈ పండుగ మనదేశంలో అంతట విశేషంగా జరుపుతారు! వినాయకుడు విద్యాధి దేవత. విఘ్ననివారకుడు. ఇందుచేత విద్యార్థులు మరింత శ్రద్ధాభక్తులతో వినాయక పూజ చేసుకుంటారు.

ఆ నాడు పొద్దున్నే లేచి తలంట్లు పోసుకుని మట్టితో చేసిన విఘ్న శిల్ప ప్రతిమ బియ్యపు రాశి మీద ఉంచి ఆనాహన చేసి పూజచేస్తారు. కలవలతో తామరల పూలతో వినాయకునిపై చాలవెల్లి కట్టడానికి వినూచారంతో ఉబలాటపడుతారు. ముఖ్యంగా 21 రకాల పత్రులం కీ విఘ్న శిల్పరునికి చాలా ప్రీతి. గరిక,

గణపతిపూజ చెయ్యాలి!

కచవితి

తాస్తి

శివపురాణంలో కథ ఇంకొక

విధంగా కనబడుతున్నది. పార్వతీ దేవి చెలికత్తెలు జయ విజయ. శివునికున్నట్టే ఆమెకు కూడా పరిచారకు లుండాలని ప్రార్థిస్తారు. ఆమె దాని కంగీకరించి అభ్యంగనన్నానం తలపెట్టి నలుగురిపిండితో ఒకబొమ్మ చేసి ప్రాణప్రతిష్ఠ అయిన తరవాత ద్వారంలో కాసలిగా ఏర్పాటు చేస్తుంది. అతడే వినాయకుడు. అంతలోనే శివుడు లోపలికి రాబోతుంటే అతడు అడ్డగిస్తాడు. పరమేశ్వరుడు కోపించి అతని శిరస్సు ఖండించి లోపలికి వెళ్లిపోతాడు. పార్వతీదేవి జరిగినవృత్తాంతం విని మిక్కిలి దుఃఖించి తన కుమారుణ్ణి తిరిగి బ్రతికించవలసినదని ప్రార్థిస్తుంది. ముక్కుంటే దాని కంగీకరించి ఉత్తరంవైపు తలపెట్టి నిద్రపోతున్న ప్రాణి శిరస్సు ఖండించి అతికించవలసినదని ఆజ్ఞాపిస్తాడు.

శివుని పరిచారకులు ఉత్తరదిశగా శిరస్సునుంచి నిద్రపోతున్న ఒక ఏనుగు తల తెగగొట్టి ఆ మొండానికి అతికిస్తారు. వినాయకుడు అప్పటి నించి గజాననుడయినాడు. పార్వతీ పరమేశ్వరు లిద్దరు వినోదార్థమై ఏనుగుల రూపు ధరించినప్పుడు వినాయకుడు జన్మించినట్టు ఇంకొక కథ వినబడుతున్నది.

వినాయక చవితి అక్షతలు వేసుకోకుండా చంద్ర దర్శనం చేస్తే నీలాపనిందలు మీద పడతాయని ఇంకొక నమ్మిక మనవారిలో ఉన్నది. ఈ అక్షతలు వేసుకునే ముందు స్యమంతకోపాఖ్యానం వినాలి. స్యమంతమణి అపహరించి నట్టు అన్యాయంగా శ్రీ కృష్ణునిమీద ఒక నీలాపనింద పడుతుంది. అది తొలగించకోవాలని ఆయన నానా శ్రమపడి తిరిగి ఆ మాణిక్యం సత్రా

జత్తు కిచ్చివేస్తాడు.

విశ్వేశ్వరుడు ఒకనాడు మూషిక వాహనం మీద పూరేగుతూండగా చంద్రుడతని ఆకారం చూచి కలకల నవ్వివాడట! అందువల్లే అతని కలువంటి కానం వచ్చినదని వేంక పురాణ గాథ విన వస్తున్నది.

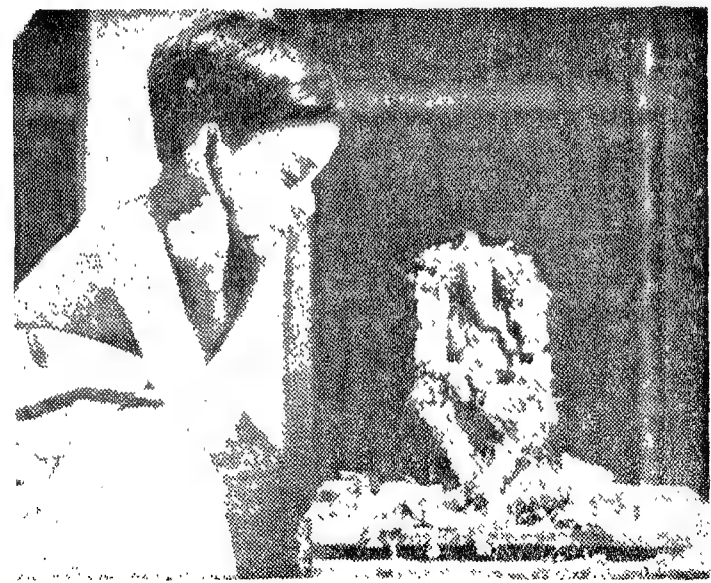
గణాధిపతి పూజతోనే కాని మనవారే శుభ కర్మా ప్రారంభించరు అంటే కాదు. ఆయన విద్యుల కన్నెంటికి ఆదిదైవతం. శిఖన 'పంచదాయము, బ్రహ్మచర్యము కూడా ఆయన నల్లనే ప్రారంభ మయినవని విజ్ఞులు కొందరింటారు. కనకనే మహా భారత రచనా సమయంలో లేఖకుడుగా ఉండ వలసినదని వేదవ్యాస మహర్షి గణపతిని ప్రార్థించాడు. నవ్వుతూ ఈ కథ రచించక పోయిపో నంస్కృత భారతంలో దక్షిణాది పాఠంలో ఈ గాథ కానవస్తున్నది. వినాయకునికి సిద్ధి, బుద్ధి అని ఇద్దరు భార్యలున్నట్టు మరి కొన్ని పురాణాల పేర్కొంటున్నాయి. కనకనే ఆయనకు సిద్ధి వినాయకుడన్న పేరే రుచింది.

చాలా ప్రాచీన కాలంలో ప్రతి చవితి నాడు వినాయక పూజ చేసేవారు. కాని క్రమక్రమంగా హస్త నక్షత్రంతో కలిసిన భాద్రపద శుద్ధ చవితి నాడే ఆ పూజ కెక్కువ ప్రాముఖ్యం కలిగింది.

పూర్వం భారత పంక్తితి విశేషంగా వ్యాపించిన అపీయా ఖండంలో విశ్వేశ్వర పూజ బాగా వ్యాప్తి చెందినట్టు కొన్ని విద్యులాల కువీస్తున్నాయి. చెన్నా, జిపాసు, ఇండోనేషియాలో విహాయకుడొక దైవతంగా వెలసే పూజలందుకున్నాడు. జిపాసులో వినాయకునికి 'బినాకీయా' అన్న పేరు వచ్చింది.

ఈ దేశాలలో నేటికీ కూడా ఎన్నెన్నో వినాయక విగ్రహాలు కనిపిస్తున్నాయి. శౌర్యులు కూడా గణపతి నొక ప్రధాన దైవతంగా భావించడమే దీని కొక ప్రధాన కారణం కావచ్చును. ఇంక భారత దేశంలో చాలా పురాతన కాలంనుంచి వినాయక పూజా పంచదాయం పాడుకొన్నది. క్రీస్తుశకం ప్రారంభం నించి దీనికి గట్టి విద్యులాల కొన్ని కనిపిస్తున్నాయి. టుస్కెరంలో ఉన్న 'గణానాత్వా గణపతిగం హవామహే' అన్న చుక్కలం వేడు వినాయక పూజలో వినియోగిస్తున్నారు.

వినాయకచవితి మన కొక పెద్ద పండుగ. తెలుగు దేశంలో వినాయక పూజతో కలకలం లేదని గృహముండదు.

గుంజుల్లు తిమ్మాలి

ఫోటోలు : ఎన్. రామకృష్ణ.

కర్కసిద్ధి

ముద్దుచెట్టిబాబు

25

'నాన్నగారూ! - నేను కడుసారి వాణ్ణి కనుక నాకేమీ తెలియదనుకుంటున్నారేమో. గొప్ప శక్తి సామర్థ్యాలు కలవాణ్ణి. అందమైన వాణ్ణి. బా నెమలి వాచానంపైన ఎక్కి ఎక్కడి కయినా ఒక్క విస్తలో పోయి రాగలను. అందుచేత దేవగూది పట్టం వాకే ఇప్పించండి. అన్ని విధాలా ఆ పదవికి చేత తగినవాణ్ణి!' అని అండ్రితో అన్నాడు కుమార ప్తము.

'నాయనా, కుమారా! - నువ్వువుది నిజమే. అయితే, ఏమీ గురించే నువ్వు చెప్పుకున్నావు గానీ, నీ అన్నను గురించి ఒక్క మాటయినా చెప్పావు కాదు. కదా! మరి, వాడి సంగతి ఆలోచించే వాళ్ళేవరూ?' అని ప్రశ్నించాడు.

ఆలోచించడానికేముంది నాన్నగారూ! - అన్నయ్య చేరింత తిని, ఇంటిపట్టున కూర్చో వలసిన వాడే గాని, ప్రవచన గొప్పాల్ని సముదాయం చేయి అటనికేం చేశావుతొంది? అని అడిగాడు కుమారప్తము.

అందుకు సరమేశ్వరుడు -

'షణ్ముఖా! - తోడబుట్టిన నీ అన్నను గురించి నువ్వే అలా అవడం ఏం బాగాలేదు. నువ్వు శక్తి మంతుడవే. కాదనను. కాని గోళోడుడు యుక్తి మంతుడు కూడాను నువూ! -

ఇప్పుడు, నా భక్తుడైనటువంటి సింధును జయించి పన్నావుది ఎవరనుకున్నావు? నీ అన్న గణపతే! - మీరగణపతి అనీ, శూరగణపతి అనీ అంతా అతన్ని కీర్తిస్తున్నారు, తెలిసిందా? - అయినా, నీ మనస్సు పోషించడం నా దీక్ష అలేదు. నువ్వు గొప్ప శక్తి సామర్థ్యాలు కలవాడి నంటున్నావు కనుక, కొద్దిరోజుల్లో నీకూ నీ అన్నకూ ఒక సరిక్కి పెడదానా, పిద్దంగా ఉండు. ఆ సరిక్కిలో నువ్వు వెళ్ళితే దేవగూదిపట్టం నీకే పన్నుంది!' అని చెప్పి కుమారుణ్ణి అప్పి పరిచాడు.

ఆ నాని -

జయసింధును జయించి వచ్చిన గోళోతుడితో, అతని పరిచానంతో, దేవగూడాతో, మునిషుగవులతో, కైలాసంంతా కోలాహలంగా ఉంది!

(బహు - సరస్వతులూ, అక్షి - నారాయణులూ, గంగా - గోరీ - శంకరులూ వరసన ఉన్నతాననాలను అలంకరించి ఉన్నారు.

అప్పుడు దేవేంద్రుడు -

'తిమూర్తుల్లారా! - ముక్కోటి దేవతల్లారా! నాది ఒక్క మనవి. మన దేవగూడాకు తగిన అధిపతి తెరచుదమన్నే ఈ రాక్షసులు మనల్ని ఇష్ట బాజ్యంగా ఆడిస్తూన్నారు. ఇప్పుడు మన విప్రు శ్రుతిపి వల్ల మన ఒక్కటలు కత్తెక్కిన వైసం అందరికీ తెలుసు. ఆయన్ను దేవగూధిపతిగా చేసు కుందాం. ఆయన్ను మనమంతా అదిదేవుడుగా పూజి య్దాం. నా ఉద్దేశం చెప్పింది. మీ అంగీకారం కావాలి!' అన్నాడు.

అంటులేని సంతోషంతో సభలో అంతా కిరీటాలు.

అప్పుడు సరమేశ్వరులలా చెప్పాడు :

'దేవేంద్రా! - ని నీలా పక్కన ఉంది. అయితే దేవగూధిపత్యం అంటే సామాన్య విషయం కాదు. ఆ పదవికి సర్వ సమర్థుడై న వాడే ఉండాలి. అంటే, నినాయకుడు అందుకు తగినది కాదు. అది దేవు డంటే తొలిపూజలందుకోవలసిన వాడుకదా అనగా - ఏ క్షణంలో ఎక్కడ కావాలంటే అక్క డల్లా సత్యమయ్య సమర్థుడై ఉండాలి.

కనుక, ఇప్పుడొక సరిక్కి పెడదాం. అదే విశ్వ ప్రదక్షిణం, ఎవరైతే భూమి చుట్టూ ముమ్మారు తిరిగి, ముమ్మారు పుణ్యనదులన్నింటితో స్నానం చేస్తూ, దివ్యక్షేత్రాన్ని మూడుసార్లు దర్శిస్తూ, ముందుగా తిరిగి రాగారో, వాళ్ళే ఈ పదవికి అర్హులు.'

సరమేశ్వరు డీవిధంగా పకటించిన తక్షణమే సభలో నించి ఒక మొలి రిప్పుసుని ఎగురుకుంటూ పోయింది! -

గోళోతుడు మాత్రం కూడాను చోటినించి కద లేదు, మెదల్లేదు. అలాగే కూచుని ఉండి కాస్తేపు ఆలోచించాడు. ఆలోచిస్తూన్నవాడు అట్టే గభీమని తేచాడు. భాగిరథితో పరిశుభంగా స్నానం చేసుకు వచ్చాడు.

చేతులు రెండూ బోడించి, భక్తితో తలదండ్రు లను ముమ్మారు ప్రదక్షిణం చేశాడు. తరవాత

ఎంసగా అక్షి నారాయణులకూ, (బహు సరస్వతు లకూ ముమ్మారు ప్రదక్షిణం చేశాడు. చేతి వచ్చి, దేవత అందరికంటే ముందుగా భాగిగా ఉన్న సింహాసనంలో నోయిగా కూచున్నాడు!

అతను చేసిన పని ఒక్కళ్ళకూ అర్థం కాలేదు!

మరి కాస్తేపటికల్లా నెమలివాచానం మీద కుమారస్వామి రిప్పుసుంటూ అకాశంనుంచి దిగాడు. మున్నదే ప్రవచన గొప్పాతి సింహాసనాన్ని అలంక రించి ఉన్న అన్నగారిని చూచి అశ్చర్యపోయాడు. 'నాన్నగారూ! ఏమిటి?' అని అడిగాడు.

అందుకు సరమేశ్వరుడు, 'నాయనా, షణ్ముఖా! నువ్వు పట్టుదల గలవాడివే. అయితే, ధర్మమార్గం తెలిసినవాడు గణపతి. అతను గంగానదిలో స్నానం చేసుకుని, త్రిమూర్తులకూ ముమ్మారు ప్రద క్షిణం చేస్తూరం చేశాడు, అంతే! -' అంటూ చెప్పాడు.

సరమేశ్వరుడు మూవవగా చెప్పిన మాటలను నారదమహర్షి అందుకుని,

'అంతకంటే ఏం కావాలి, మహాదేవా! - తల్లి భూమికంటే గొప్పదనీ, అండ్రి ఆకాశం కంటే పాడుగైన వాడనీ కదా, పెద్దల వాక్యం? త్రిమూర్తారాయగారు విశ్వగర్భుని అందరికీ తెలి సిందే. గంగా స్నానం చేస్తే సమస్తమైన పుణ్య నదుల్లోనూ స్నానం చేసినట్టు అవుతూంది. త్రిమూర్తులకూ ప్రదక్షిణం ఎవరిస్మారాలు చేయడంవల్ల ముమ్మారు భూప్రదక్షిణం పసిపట్టు యింది' - అంటూ వివరించి చెప్పాడు.

అప్పుడు సరమేశ్వరుడు -

'కుమారా! - విన్నావుకదా మహర్షి మాటలు? ఈ ధర్మసూక్ష్మం వల్లనే, ఏయే పుణ్య క్షేత్రాలు నువ్వు సేవించ బోయావో, అక్కడక్కడల్లా గణపతి వీరంటే ముందుగానే వచ్చి నీ ఎడమ ప్రక్కల్లా మయ్యాడు. గోళోతుడు ఏయే స్థలాల్లా అయితే నీకు కనబడ్డాడో, ఆ ప్రదేశాల్లో ఎల్లప్పుడూ స్థిరనివాసం ఏర్పరచుకుని ఉంటాడు. కనుక, సూక్ష్మంతో మోక్షం సంపాదించగల ప్రజ్ఞ నీ అన్న గోళోతుడికే ఉందని ఒప్పుకుంటావు కద? -' అని అడిగాడు.

'నిజం, నిజం! నాన్న గారూ? - అన్నయ్య

కొన్ని నంతుడు. అన్ని విధాలా అతని నా కంటే గొప్ప వాడు. సందేహం లేదు—' అని అంటూ— పిం పోనవారూధుడై ఉన్న గణపతికి పిన్నాంగ ప్రణామం చేశాడు.

ఈ విధంగా కుమారస్వామి కూడా సమ్మతి తెప్పిగానే పరిమేళనకుడికి చెప్పలేని సంతోషం కలిగింది.

'విఘ్నేశా !— ఈ సభలో అందరి సమ్మతి తోనూ నిన్ను ప్రమద నాథుడిగా నియమిస్తున్నాను. నీకు తోడుగా ఉండి, దేవ సేనల్ని రక్షించే భారం నీ తమ్ముడు కుమారస్వామికి అప్పగిస్తున్నాను. నువ్వు దేవగణాధిపతివి, నీ తమ్ముడు దేవ సేనాధి పతి' అని చెప్పినాకీ, సభలో జయజయ ధ్వనాలు మారుమోగాయి !

* * *

అంతలో—

ఇద్దరమ్మాయిలతో కూడా సభలో మరొక దివర కూచుని ఉన్న రుచికుడు ముందుకు వచ్చాడు 'నాయనా, దేవగణాధిపా ?— ఒకానొక జగ దేవ పీఠాన్ని నా అల్లుడిగా చేసుకుందామని ముళ్ళ కాల్వా తిరుగుతున్నాను. అటువంటి పిరుడు' ఈ నాటికిక్కడ దొరికాడు.

అయితే— ఆ పిరుళ్ళే నా అల్లుడుగా చేస్తా కుందామనుకునే సరికి విశ్వప్రదక్షిణ మనే ఈ విఘ్నం అడ్డు పెట్టింది. విఘ్నేశ్వరుడవైన నీ పెళ్ళికే ఇన్ని విన్నూలా ?— మరెటువంటి విన్నూలా రాకుండా ఈ శుభ ముహూర్తమందే— ఇదాగో, వా ఇద్దరు కూతుళ్ళూ సిద్ధిని, బుద్ధిని నీ చేతుల్లో పెడుతున్నాను !' అని ప్రకటించాడు.

సభలో హర్షధ్వనాలు మిన్ను ముట్టాయి !!!

* * *

మరెటువంటి విన్నూలా రాకుండా, విఘ్నే శ్వరుడి వివాహం అత్యంత వైభవంగా సాగింది ! సిద్ధి బుద్ధులతో సహా వినాయకుడు పార్వతి సరసేశ్వరులకూ, బ్రహ్మ సరస్వతులకూ, అక్షిణి నారాయణులకూ నమస్కరించాడు !

అప్పుడు అక్షిణిదేవి గణపతిని చేరదీసుకుని, 'నాయనా, పీఠగణపతి ?— సిద్ధి వినాయకా !— బుద్ధి గణపతి !— నిన్ను ఎవరూ భక్తితో పూజి స్తారో, నీ చరిత్ర ఎవరయితే రాస్తారో, చదువు తారో, చదవగా వింటారో, నిన్ను ఎవరైతే మన ఘ్నరో ధ్యానిస్తారో, వాళ్ళ వాళ్ళ ఇళ్ళలో నేను వివసిస్తాను. అంటే, ఇప్పుడు నువ్వు అక్షిణిగణపతిని కూడా ఆయావన్న మాట !—' అంటూ ఆశీర్వాదింపింది.

సతీ సహితంగా నమస్కరించిన వినాయకాళ్ళే సరస్వతీదేవి చేరదీసుకుని, 'నాయనా, గణేశ ?— నీు చదువు అల్లివి. నన్ను ఆరాధించే విద్యార్థులు

ముందు నిన్ను పూజించి, తరువాత నన్ను తలచ, కుంటారు. ఈ విధంగా నువ్వునా హంశవల్ల భావితీ గణపతి అనే బిరుదు పొందుతున్నావు' అని చెప్పి దీనించింది.

సిద్ధి, బుద్ధులతో సహా సింహాసనా రూఢుడై ఉన్న గణపతిపైన ముక్కోటి దేవతలూపుష్ప వర్షం కురిపించారు !!!

[అయిపోయింది]

ఆధార గ్రంథాలు

1. స్త్రీల ప్రథ కథలు (శ్రీ బాలాంత్రపు వేం కటరావు).
2. శివపురాణము.
3. భాగవతము— దశమస్కంధము.
- 4.
5. గోకర్ణ శ్లేత్ర మాహాత్మ్యము.
6. వినాయక ప్రతకల్పము.
7. శ్రీ గణేశ్వరీయము— (శ్రీ కష్టేవల్లి, సాంబ శివ రఘురామస్వామి)

8. చతుర్థి చంద్ర దర్శన దోషసాగణము— (శ్రీ తాళ్ళూరు సుబ్బారావు)
 9. దంతి ముఖోదంతము— (శ్రీ దేవులపల్లి వీరరాఘవశర్మ)
 10. బృహస్పతి రత్నాకరము.
 11. శ్రీ విఘ్నేశ్వర చరిత్రము (శ్రీ గా. వేం రాఘవాచార్య)
 12. హిందువుల పండుగలు (శ్రీ సురభరిం ప్రతాప రెడ్డి)
 13. విష్ణుపురాణము— శ్రీ నోరి గురతింగళాస్వామి
 14. గణపతి (కథలు)
 15. వినాయక (భార్గవ) పురాణం.
 - 16.
 17. వైతాళికులు.
- మరికొన్ని ప్రతీక వ్యాసములు.

మీరు డ్రిల్లు, లాంగ్ క్లాత్
కొనేటప్పుడు...

ట్రవీన్ టస్కర్

చిహ్నంకోసం చూడండి.

ఈ చిహ్నం
మీరు విశ్వసించదగిన
నాణ్యతకు ఇది గుర్తు

హార్వే ట్రవీన్ టస్కర్

మధురకు చేరిన హార్వేస్

డ్రీల్లు, లాంగ్ క్లాత్

మధుర మిల్స్ ఉత్పత్తి - నాణ్యమైన నూలుకు మారుపేరు.

మధుర మిల్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్. మదురై

మేనేజింగ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఎ. ఓ. యాన్ హార్వే లిమిటెడ్

REGISTERED

సంతాపం గనుక, వారంతా తమ తండ్రుల నామ
ధేయాలు మనసం చేసుకుంటూ ధీమాగా కూర్చు
న్నారు. ఆ ధైర్యంకూడ లేని ఒకరిద్దరు— టిక్కె
ట్టు ఎగ్జామినరుగారి దర్శనమైనప్పుడల్లా— సంగి
వంగి వినయపూర్వక వందనాతాచరించారు. ఇదిచూచి—
“టిక్కెట్టులేకుండా రైలుప్రయాణం చేసే
వాడికి— నమస్కరించడం చాలా బాగా తెలుసు”
అన్నాడు మణి.

అది పూర్తిగా రాత్రి ప్రయాణమేమో— యోగా
నందం ఒక బెర్తును పూర్తిగా బెడ్డింగుతో ఆక్ర
మించేశాడు శీవతల్పశాలిలా పవ్వలించేశాడు.

బండి బయలుదేరింది. మా సంభాషణకు
అంతరేదు. సంభాషణ వస్తువు— నాలుకాల సోటీ.
అందరూ నాలుకాన్నిగూర్చి పూహానాలు చేస్తు
న్నారు. గాలిమేడలు నిర్మిస్తున్నారు. “మన విజ
యంబట్ల నాకు కొంత నమ్మకం ఉంది. ఎందుకంటే
నేను బయలుదేరినప్పుడు ముత్తైదువ ఎదురువచ్చింది.
ఇప్పుడు నా కుడికన్ను అదురుతోంది” అన్నాడు
యోగానందం. ఆ నమయంతో నాకు ఎడమకన్ను
అదిరింది. “ఒరే! నేను బయలుదేరిలేప్పుడు కెల్లెల
మోపు, కొత్త కుండలు ఎదురయ్యాయి” అంటూ
చిట్టి నాచెవిలో గుసగుస తాడాడు.

ప్రయాణం చాలా సుఖసంతంగా ఉంది. ఎందు
కంటే— ఆలోచనలన్నీ మధురమైనవి. మాటలన్నీ
మధురమైనవి. నడుమ నడుమ నారాయణ పాడు
తూన్న పాటలన్నీ మధురమైనవి.

ఏదో స్టేషనులో టి. టి. ఇ. మా పెర్మెలోకి
జొరబడేసరికి నా గుండెలు జల్లుమన్నాయి. తక్కిన
వారంతా నిర్వికారంగా ఉన్నారు. టి. టి. ఇ. సమీ
పిస్తున్నాడు. దగ్గరికి వచ్చేశాడు. నేను యోగా
నందంనక చూశాను. ఆశ్చర్యం! టి. టి. ఇ. నన్ను
దాటిపోయాడు. ప్రక్కనున్న మణిని చూసి చిరు
నవ్వు నవ్వాడు. ఇంకా ముందుకు కదిలాడు. చిట్టి,
నారాయణ, శంకరం, రాజు— వీరిలో ఎవరినీ
టిక్కెట్టు అడుగలేదు. యోగానందంగారివైపు
చేయిచాచి “టికెట్ ప్లీజ్!” అన్నాడు.

“కూర్చుండి లేవలేడుగానీ, ఎగిసి తాటికాయను
తంతానన్నాట్టు! పానీ లేకపోయినట్లుయితే— యోగా
నందాన్ని మనమే రక్షించవలసివలసి వచ్చేది.”
అన్నాడు మణి— నాచెవిలో.

చేరవలసిన స్టేషను చేరేసరికి— ఉదయం ఏడు
న్నర గంటలైంది. అందరూ క్రిందికి దిగి, సామాను
లన్నీ దించుకున్నాము. “కూలీని పిలుద్దామా?...
మన సామానులు మనమే తీసుకెళ్లి పోదామా?.....”
అన్నాడు యోగానందం.

“ఎందుకు సార్? దీనికి వేరే కూలీ కావా? త
లోక సామాను పట్టుకోండి!” అన్నాడు—సహాయ
కార్యదర్శి ననుకునే శంకరం. ప్రత్యేకంగా వారివారి
చేతి సంచులేగాక, ప్రదర్శనార్థం తరలిండుకు
రాబడిన సామానులు ఇవి : ఒక చింకి చాప, చింకి
పోయిన పరుపు, ఒక పాత కడప, వోడుబారిపోయిన
మూకుడు, రెండు విరిగిపోయిన గ్లాసులు, ఒక అరిగి
పోయిన చీపురు, మాసిపోయిన జీర్ణ వస్త్రాలు
ఓ గంపెడు. ఒక పాత గొడుగు, ఒక పూత కర్ర, పనికి
రాని చెప్పులు రెండు జతలు వగైరాలు. ఎవరికి
అందిన సామాను వారు తీసుకుని, యోగానందం

అర్జున విషాదయోగం

42వ పేజీ తరువాయి

గారు దారి చూపుతుండగా ప్రదర్శనశాల వద్దకు
చేరుకున్నాము.

ప్రదర్శక సంస్థలకోసం ఏర్పాటుచేయబడిన
బస్లో మాకొక గది ఇవ్వారు. మా సామానులు,
నాటకపకరణాలు అన్నీ అందులో చేరేసే, స్నానాలు
చేసి, ఉతికినబట్టలు చేసుకున్నాము. “టిఫిన్
చేద్దాం, పదండిరా!” అన్నాడు యోగానందం.

నడిచి నడిచి— దిగంతంలో ఉన్నదా అనిపించ
జేసే ఆ హోటాలు చేరుకున్నాము. నిర్వాహకులిచ్చిన
టికెట్లలోని హద్దువరకు ఉపాహారం తీసుకుని,
బయటకు వచ్చాము. “ఒరే! ఇక మీరు నేరుగా
బస్కు వెళ్లిపోండి. నేను వెళ్లి ఎవరైనా వయోలినిస్టు,
తబలిస్టు ఉన్నారా తెలుసుకుని వస్తాను” అంటూ
యోగానందం మమ్మల్ని సాగనంపి, తానెటో వెళ్లి
పోయాడు. మేము గది చేరుకున్న తర్వాత తెలిసినది
మణి మాలో లేమని.

చాలా సేపటికి — యోగానందం, మణి ఇరు
వురూ వచ్చారు. “మన అదృష్టం బాగుందిరేయ్!
వయోలినిస్టు, తబలిస్టు దొరికారు. అజ్ఞ
సన్నపాటి వాళ్లను కున్నారా, ఏమిటి ?
సాయంత్రం చూస్తారా వాళ్ల ప్రావీణ్యం!
ఏమంటాన్ ?” అని అంటున్న యోగానందం
తెలియలి కట్టును దాటి వస్తున్న ఉత్సాహాల్లంవలా
వున్నాడు.

ఆ అర్థవాన్ని మరింత ఉసిగొలిపే పెనుతుపా
నుదా “జానాను! ఆ ఇచ్చే నూటపదార్లు ఆకులు,
వక్కలు, పూలు, పళ్లలో వుంచి మరి ఇచ్చుకోవాలి
మనకు!” అన్నాడు మణి.

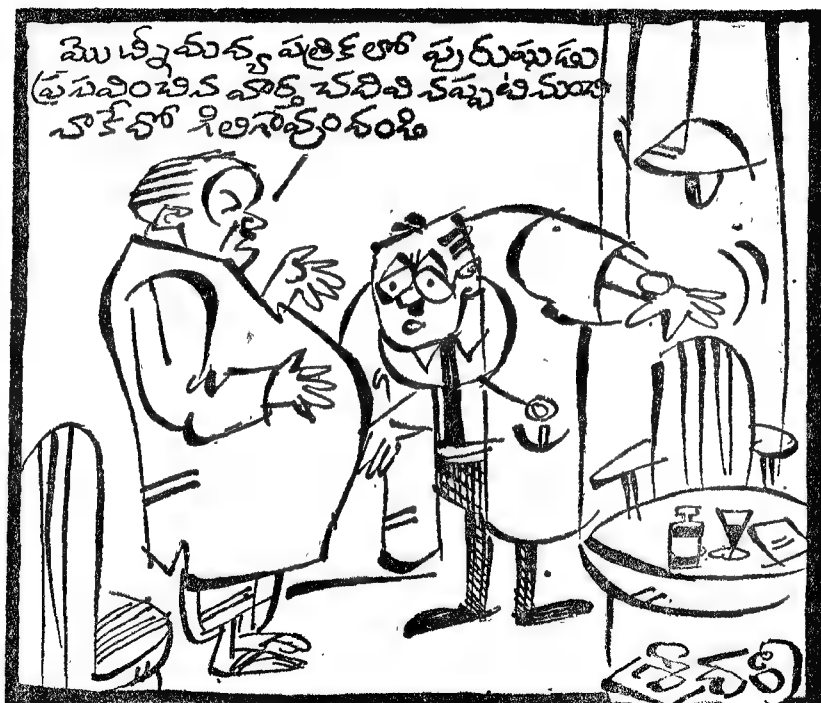
యోగానందం మరికొన్ని విషయాలు చెప్పాడు.

పాటం రోజుల నుండి ప్రదర్శనపెట్టడాన్నే అన్ని
నాటికలను గురించి అతడు వాడు చేశాడట! ఏ
ఒకటి రెండు నాటికలు తప్ప మిగిలినవన్నీ నిస్సా
రంగా వున్నాయట! ఒకానొక నాటికలో ఒక
పాత్రధారునికి మీసం గ్రాహి వడిపోయిందట! ఒక
నాటికలో ప్రాంస్థింగు స్పష్టంగా వినిపించిందట!
మరొక ప్రదర్శనలో మైకు చెడిపోయిందట! మరొకటి
రెండు రంగాల నాటికలు! ఆ నాటిక
ఒక రంగం పూర్తయిన పిదప అందులోని స్త్రీ పాత్ర
ధారిణి ఏ కారణం చేతనో అలిగిందట! ఆమె అలక
దీర్చి, మళ్ళీ తెర తొలగే సరికి గంట పట్టిందట!
“ఇదంతా మన అదృష్టం!” అన్నాడు యోగా
నందం.

మధ్యాహ్నం భోజనం చేసి వచ్చాము. మారు
మూలల నుండి వచ్చిన అపరిచిత నటులతో నిండి
వున్నది బస్. అవతలి గదిలో ఒకడు పగలబడి నవ్వు
తున్నాడు. మరొకడు జోకులు విసురుతున్నాడు.
ఇంకొకడు పాటలు, పద్యాలు పాడుతున్నాడు. ఒక
నటీమణి చాపమీద ఒయ్యారంగా వాలి ఏదో నవల
చదువుకుంటూంటే — ఒక రాగమయ్యడు ఆ అమ్మాయి
యితో నగుమోముతో, సున్నితముగా మాట్లా
డుతూ — మధ్య మధ్య కాల పాటలు పాడుతున్నాడు.

“ఈ వాతావరణానికి గల పేరేమిటో తెలుసు
నల్రా అర్జునరావ్? తెలియకుంటే తెలుసుకో!
ఇది కళా జగత్తు!” అన్నాడు మణి. విజానికి —
ఇది యోగానందం చెప్పవలసిన మాట! ఏ అనుభ
వమూ లేని ఈ అర్థుడు మణి ఎల్లా చెప్పగలిగాడు?
పిట్టి మణి అనటం కంటే గని అనడం నబబు.

“రాత్రికి నిద్ర వుండదు. కొంతసేపు నిద్ర
పోండిరా!” అన్నాడు యోగానందం. అతని ఆజ్ఞను
శిరసాసహించాము. సాయంకాలం నాలుగు గంటలకు
వయోలినిస్టు, తబలిస్టు వచ్చారు. తలుపులు

రాజా సోనీ

మీకు, మీ కుటుంబానికి, ఏమునుపులో,
ఏ వాతావరణములోనైనా ఆదర్శమైన
సౌందర్య సాధనం - రాజా సోనీ.

శరీరం బట్టలు ఉడకబెట్టురాజా బర్ సోన్
దివ్యమైన స్నానమునకు: రాజా క్రీమ్ సోన్
పెద్ద సోదరులన్నింటిలో బాడీలను,
మణ్డం & కంపెనీ, బెంగళూరు

పసి బిడ్డలకు పరమమిత్రము I.T.L. గ్రెప్ సిరప్

మీ బిడ్డ ఏడిస్తే కంగారు పడకండి. అది వాని బిన్నారి కడుపులో కలిగిన బాధచే కావచ్చు. ఐ.టి.ఎల్. గ్రెప్ సిరప్ ఆ బాధ నివ్వు తొలగిస్తుంది. తెలిసిన తల్లులు ఎప్పుడూ ఒక ఐ.టి.ఎల్. గ్రెప్ సిరప్ సీసాను ఇంటిలో ఉంచుకుంటారు. పిల్లల జీర్ణాశయ బాధలకిది పెట్టింది పేరు.

తయారుచేయువారు :

డి. మైసూర్ ఇండస్ట్రీయల్ & పెస్టింగ్
లేబరేటరీ లిమిటెడ్, బెంగళూరు-3

- * మద్రాస్ సేల్స్ డిపో: 35/37, లంబచెట్టి వీధి, మద్రాసు-1.
- * బెంగళూరు సేల్స్ డిపో: 71/4, ఆర్కాట్ త్రివివాసాచారి వీధి
- * ఆంధ్రప్రదేశ్ అమ్మకపు ఏజెంటు: మెనర్స్, వెంటిలాక్స్, సికిందరాబాద్
- * హైద్రాబాద్, కర్నూలు, కడప, అమ్మకపు ఏజెంటు: మెనర్స్, కర్ణాటక్ & దక్షిణ విజెస్సెస్, హైద్రాబాద్.

అరున విషాదయోగం

గడియపెట్టి, పాటలు, వాద్యాలతో నహా ఒకసారి రిహార్సలు చేశాము. వాద్య ప్రభావ వల్ల చిట్టి తన పాత్రలో తీనమై పోయి గదినంతా కన్నీటితో విసి వేశాడు.

■ రాత్రే మా నాటక ప్రదర్శనం. యోగానందం వద్ద మేకప్ సరంజామా వుంది. స్వయంగా రంగులు కలపడం ఆతనికి తెలుసు. మా డిరి చుట్టుపట్ల వల్లెలలో ఎక్కడైనా నాటకాలు జరిగితే — యోగానందం గారి చేతిలో పదిరూపాయలుంచి, రంగులు వేయడానికి పిలిచేవారు. అప్పుడు మూలో ఎవరో ఒకర్ని వెంట తీసుకు పోయేవాడు. రంగులు అద్దడంలో కన్ను, ముక్కు, పెదవులు తీర్చి దిద్దడంలో మాకూ కొంత నైపుణ్యం అలవడింది. గ్రీన్ రూమ్స్లో కూర్చుని అందరమూ మేకప్ చేసు కుంటున్నాము. రాజు, శంకరం ఇద్దరూ మాత్రం లేరు. వారు ఏమయ్యారో, ఎక్కడికి వెళ్లారో నాకు తెలియలేదు. నాటకం ప్రారంభించడానికి ఇక వున్న వ్యవధి ఒక గంటే. ఈ గంట రోపల వారురాకపోతే నాటకం బూటకమే! యోగానందం కిందివాత్రమైనా పరించుకుండా చిరునవ్వు నవ్వుతూ — కుతూహలాన్నితో ఆజ్యం పోస్తున్నాడు. “వస్తారు! వస్తారు! రాక ఎక్కడికి పోతారు?”

అందరి కంటే ముఖ్యంగా, ప్రత్యేక శ్రద్ధతో మేం మేకువలపినవారు అయిద్దరే. ఎందుకంటే — రాజు రత్నయ్యసెట్టి, పాత్రధారి, శంకరం పేరయ్యశాస్త్రి పాత్రధారి. రాజు రత్నయ్యసెట్టి లాగే వుండాలి; శంకరం పేరయ్యశాస్త్రిలాగే వుండాలి.

కొన్ని నిమిషాల తర్వాత — మేము ఎదురు చూస్తున్న ఆ ఇద్దరూ రానే వచ్చారు. ఇరువురి తలల మీద అచ్చాదనగా తువ్వళ్ళున్నాయి. వారు ఆ తువ్వళ్ళను తొలగించిన తక్షణం నాలో కలిగిన అనుభూతికే ఆశ్చర్యం అని పేరు. మాముందు రత్నయ్యసెట్టి, పేరయ్యసెట్టి ఇద్దరూ నవ్వుగా మారబోతున్న చిరునవ్వులతో నిలబడి ఉన్నారు. పిల్లిదర్దరూ మంగలి వద్దకు వెళ్లి నవ్వారన్నమాట!

ప్రదర్శనం ముగిసింది. ఆ రాత్రికి రాత్రే రాజు, శంకరం తమ శిరోజావళిపైల్ని పూర్తిగా తీయించు కునేశారు. భోజనాలు చేసి — ప్రదర్శన పైన వుండిన ఆలోచనలు బహుమతి పైకి ముసరుకోగా, ఆ రాత్రి హాయిగా పడుకుని నిద్రకువలక్రి మించాము. ■ పట్టణంలో — ఇంతవరకు పేర్కొన్న మా అనుభవం ఒక ఘట్టం. తెల్లవారగానే రెండవ ఘట్టం ప్రారంభం కాగలదని ఆరాత్రి మేము కలగన లేదు.

వగలు అంతరించింది. భామాదయంతోబాటు రాత్రి ప్రారంభమైంది.

ఇంకా నిద్రలేవని మమ్మల్ని యోగానందం పిడుగుల వానలా మేల్కొలిపేశాడు. “ఒరే! లేవండ్రా! ఇప్పుడు రైలుండటం! ఒరే చిట్టి! ఒరే శంకరం! ఒరే అర్జున్! లేవండ్రా!” అందరమూ లేచి — కార్నాన్ చిత్రంతో బొమ్మల్లా ముఖాలు కడుక్కున్నాము.

తలా కొన్ని సామానులు చేత బట్టుకుని, యోగా నందం ముందర పరుగులు తీస్తుండగా అతనిని అనుసరించాము.

“ఇప్పుడు రైలుందమ్మా! వెళ్ళే వాళ్ళంతా వెళ్ళండి! మనకింకేం పనుందిక్కడ?” నేను మాత్రం ఈ రోజుండి, ఏ సంగతి తెలుసుకుని రేపు ఉదయం వచ్చేస్తాను!” అన్నాడు యోగానందం దారితో. మా గుండెల్లో రైళ్ళు పరుగులు తీశాయి. ఇలా పాతాళాన్ని మేము దిక్కులేని షక్తులు కావాలని వస్తుందని అనుకోలేదు. యోగానందం వలన ఫలితం ఏమీ వుండక పోయినా — అతడు లేకుండా ప్రయాణం చేయడానికి మాత్రం మాకు దైర్యం చాలలేదు. పోనీ, అతడితో బాటు వుండి సోదామంటే — అతడు సాగనంపుకున్నాడాయే! ఆరోజు వుండి పోదామనే కోరిక అందరికీ బలియంగా వుంది. కారణం — నాటి రాత్రికి జలమతి ప్రదానోత్సవం వుంది. గుండెకాయల్లేని మర బొమ్మల్లా స్వేషను సమీపించాము. “పరిగెత్తండి! పరుగెత్తండి!” అన్నాడు యోగానందం. ఇంకెక్కడి పరుగెత్తడం?” వేలకుక్కల తరుముతుండగా ఉదకలు వేసే కుండేలులా పరుగిడుతోంది రైలు.

యోగానందం ముఖం నిరాశతో — కోపి పారవేసిన తోటకూరలా వాడి పోయింది. విచారిస్తే — మధ్యాహ్నం ఒక రైలు, సాయంకాలం ఒక రైలు వుండవచ్చు. పార్సెలు ఆఫీసు గుమాస్తా యోగా నందానికి పరిచితుడట. సామానున్నీ పార్సెలు రూములో ఒక మూల పడవేశాము. “అన్ని భద్రంగా వుంటాయితే” అని హామీ ఇచ్చాడు. గుమాస్తా.

“నేనాహ్లాస్తికి వెళ్లి ఇప్పుడే వస్తాను. మీరూ టిఫిన్ చేసిక్కుంటే చేసే వచ్చి ఇక్కడే ఉండండి. మధ్యాహ్నం రైలుకు వెళ్లి సోవచ్చు!” అంటూ యోగానందం గ్రాళ్ళోకి దారి తీశాడు.

“మనల్ని భరించే భార్యల పోటీ నిర్వాహకులకు ఇక లేదు. విన్నటితోనే తీరి పోయింది” అన్నాడు మణి.

“హాలోప్యీ! అయితే ఎప్పుడెలా?”

“యోగానందంగారు లేకూ?” అన్నాడు చిట్టి.

“లేతమీరా? వున్నారు! నువ్వు వున్నావు, నేనూ వున్నాను. అందరమూ వున్నా — ఏకత్వంలో భిన్నత్వం! ఎవరికి వారే, యమునా తీరే!” అన్నాడు మణి.

సామానుల వైపు పరిశీలనగా చూస్తూన్న రాజా “ఇందులో — యోగానందానివి పెట్టె, బిడ్డింగు లేక?” అన్నాడు.

“చెప్పినా — ఎవరికి వారే, యమునా తీరే అని?” అన్నాడు మణి.

కొంత తడవు వేది చూచాము. యోగానందం రాలేదు. కర్కశ్యం తోచలేదు. కడపులో ఖండవ దూహం జరుగుతున్నది. ఆరుగురమూ దగ్గరలో వున్న హాటకులకు వెళ్లి ఉపాహారం వుచ్చుకున్నాము. ఇంటి నర్త నుండి బయలుదేరేప్పుడు నా జేబులో శుక్రుని రెండు రూపాయలు మాత్రమే. యోగా నందం మూలలలోని విశ్వనంతో అన్నట్లో అనూ యత స్ఫురించలేదు. గత దినపు గుబారా నిధులు, ఇప్పుటి టిఫిను బిల్లు పోనూ ఇక నావద్ద ఏ పది

పైసతో మిగిలాము. దాదాపు మా అందరి పరిస్థితి ఇంతే.

మళ్ళీ స్వేషనుకు వచ్చాము. యోగానందం మరలి వచ్చిన వానవరై నా లేపు. కర్కశ్యతా నిమూర్ణుల మైన మేము — దారి తప్పి, కానన మధ్యలో చిక్కుపడిన బాలుసారలకు మల్లే పట్టణమంతా విహరించాము. యోగానందం గారి జాడలేదు. అతడి మీద మాకు ఎవలేని కోపం వచ్చింది. “నేనున్నా” నని అభయ మిచ్చి, తాను ఉండక పోయాడు.

ఒక విధి మలుపు తిరిగే సరికి మణి మాతో నుండి మాయమై పోయాడు. మాయమైన వాడు యోగానందంతోబాటు సాయంకాలం నాలుగు గంటలకు ప్రదర్శనశాల వద్ద కనిపించాడు. మమ్మల్ని చూచిన యోగానందం చాచా ఆదర్శాన్ని ఒక బోశాడు. “రండ్రా రండి! అందరం ఒకేసారి వెళ్దాంలే!” ఏం చేయమంటారా? చేతిలో చిల్లిగవ్వలేదు. ఉదయం నుంచీ గొంతుతో వచ్చి మంచినీళ్ళయినా పోసుకోలేదు. నేను ఇబ్బంది పడినా — మీరు ఇబ్బంది పడకూడదనే తలంపుతోనే

=====

ఒకడు : ఏమండి! అర్జునుగా బస్సుమీద వెళ్లాలి. రెండణా లుంటే ఇప్పించరూ?

ధనికుడు : అరేరే! చిల్లర లేదే! రెండు రూపాయలు నోటు వుంది. ఎలాగ?

ఒకడు : పోనీండి. ఆ నోటు యిలా యివ్వండి. నేను టాక్సీలో పోతాను.

సరసింహా భగవాన్ (అనంతపురం)

=====

ఉదయం వెళ్లి పొమ్మన్నాను. సరలే — వుండండి. ఎవరైనా తెలిసినవాడు కనిపిస్తే నాలుగో, అయిదో అడిగి తీసుకుందాము.” అంటూ చేతిలోని గోల్డ్ స్టాక్ సిగరెట్టు ప్యాకెట్టు మీది కాగితాన్ని ఒలిచి, ఒక సిగరెట్టు దాగి నోట్లో వుంచుకున్నాడు.

ఆ పట్టణంలో మంచేస్తున్న మా పూరివా డోకడు నా దృష్టిలో వచ్చాడు. అతనితో ఉన్న మెత్తని పురస్కరించుకొని ఒక రూపాయి అడి గాను. అతని వద్ద నున్న అర్థరూపాయి తీసి ఇచ్చాడు. ఉదయం నుండి నాలో, తపతపాను రేకెత్తిస్తూన్న వస్తువు ఒకటుంది. అది — వారపత్రిక. అర్థ రూపాయి చేతికొనిన ఒక నిమిషాల్లో నా చేతిని వారపత్రిక అలంకరించేసింది. చదువుతూ ప్రద ర్శన శాల ముందరి చెట్టు నీడలలో కూర్చున్నాను. మణి — దగ్గరికి వచ్చాడు. “ఉదయం నుంచీ కని పించలేదేమిటా?” అని అడిగాను.

“ఏం చేయమంటారా? కూటికోసం ఏదో ఒక వేషం వేయాలి. అనుగ్రహం అంటేనువంటి వారికేగ సలిపం ప్రతిమనిషితోను లభిస్తుంది. నీవు ఆ సరితాన్ని గ్రహించివా? . . . నీవు

చెట్టు గలవాడినైతే కాయ కోరుమని సేద్యగాళ్ళే పురమాయించు! నీకు చెట్టులేదు, దట్టపు కాడ కనుక్కో! డబ్బు కూడా లేదు, నీ నాతి ఎండి పోతోంది, యాచించు! యాచించలేవు, ప్రాణం పోతున్నది, దొంగతనం చెయ్! దారి ఏదైనా — నీకు కావాలింది ఫలితం! . . . అందుచేత — నువ్వు క్షీతంగా మనవూరు చేరుకునేంతవరకు నేను యోగానందంగారి నమ్మిన బంటును! వారి పాద భూశిని! వారి కోసం ప్రాణాల్ని రైతం పూజా పుష్పంగా సమర్పించుకోగల భక్త శిఖామణిని! వారి ఆత్మకాంతికోసం — ఉత్తమ నటుడికి రానున్న బహుమతికి యోగానందమే పాతాళనగలను. ఉత్తమ ప్రదర్శన మనదే అనగలను. “సినిమాల్లో మీరెందుకు ప్రవేశించకూడదు?” అని — అతనిని నిలదీసి అడగలను. ఆయన కిష్టమైతే — టంగు టూరి విరయాల తాటికాడులంతసేన అని కూడ అనగలను. ఇదేమీ కష్టమైన పనికాదు. అయినా — ప్రతిఫలం స్వల్పమైనది మాత్రం కాదు. మధ్యాహ్నం భోజనమే గాక, ఈ వాడు పూర్తిగా పన్ని సార్లు టిఫిన్లు, ఎన్నికాసీలు, ఎన్నికాల్ డ్రింకులూ చవిచూశానో తెలుసా? . . . ఇక కాస్తేపాగి, యోగా నందంగారి నేటిమీదుగానే సోద కూడా త్రాగతి బాబూ!”

“ఒరే మణీ! నువ్వు ఏ రంగంలోనైనా రాజీంప గలవురా తండ్రి! నేనే గనుక పార్లమెంటు మెంబరు నైతే — నిరుద్యోగ నమస్కా నిర్మాణనార్థం దేశ వ్యాప్తంగా — కొన్ని పాఠశాలలు నెలకొల్పి, నీజోటి వారిని అధ్యాపకులుగా నియమించవలసిందిగా ప్రతి పాదన చేద్దాను.”

రాజా మాత్రం వాడివైపు కొరకొర చూశాడు. “ఒరేయ్! నువ్వు మిత్ర ద్రోహివిరా! మేము ఇంత మంది అన్నమో రామచంద్ర అని అడ్డాలు తుంటే — నువ్వు మాత్రం దొరవారింటి జాగిలంతా ముప్పులూడా మెక్కికూర్చుంటావా?”

ఇంతలో శంకరం మమ్ముదాసి, ఇల్లున్నాడు — “ఒరే అర్జునరావ్! కడుపు కూటికి ఏడిస్తే, కొప్పు పూలకు ఏడ్చిందట! ఈ పత్రికతో ఏ ఆకలి తీసి ఉంటే చెప్పరాబాబూ — నీ సేద్య జెప్పుకుని అం దరూ తలా ఒక పత్రిక కొనుక్కుంటాము. యోగా నందం అప్పుడే నీ మీద బహిష్కారోద్యమం ప్రారంభించేశాడు. ‘చూడవోయ్ శంకరం — ఆ అర్జున రావుగారి సాగరు బోతుతనం! నేను తెల్లనాతి నుండి ఆకలితో నకనకలాడి పోతుంటే — వాడు కడుపు పగిలేరా తిన్నాడు గాబోలు — నా ముందరే పత్రిక కొని చదువుతున్నాడు. ఇదిగోనండి ఈ పావ రాకు అరటిపండ్లు కొనుక్కులెని, మంచి నీళ్ళు త్రాగండి — అని ఆ పావలా నాకివ్వరాదా? పోనీ, నీకివ్వరాదా? ఏం మనుషులో, ఏం బుద్ధులో!” అని విలవిలా తన్నుకుంటున్నాడు. నే నడుగు తున్నాను — ఎందుకు కొన్నావ్ ఆ పత్రిక?”

నేను ముద్దాయనై పోయాను. “ఒరేయ్! పత్రిక కొనడం తప్పు — ఒప్పుకుంటాను. నిరాహారంగానైనా ఉండగలిగాను గానీ, నిష్పత్తికంగా మాత్రం ఉండలేక పోయాను. ఈనా బలహీనతకు వచ్చి క్షమించ గోరుతున్నాను. సాగరి దినములలో మళ్ళీ మనకిట్టి దుర్లభ సంప్రాప్తమైతే — తొంద

ప్రతి కుటుంబము కొనేగలిగే ఒక
ఉత్తమమైన టాల్కం పౌడరు!

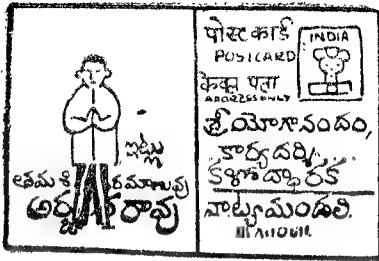
పాండ్స్ డ్రీమ్‌ఫ్లవర్ టాల్క్

చల్లనైనది • సువాసనగలది • నవోత్సాహము కలిగించేది

పాండ్స్ డ్రీమ్‌ఫ్లవర్ టాల్క్ కుటుంబములోని వారందరూ అన్ని కాలములలోను వాడదగిన ఉత్తమమైన టాల్కం పౌడరు. ఎందరు మందులున్నప్పుడు మృదువైన, ఉపశమనము కలిగించే పాండ్స్ డ్రీమ్‌ఫ్లవర్ టాల్క్ రోజంతా మిమ్మల్ని సౌఖ్యముగా ఉంచుతుంది. ఉక్కుగా ఉన్న వాతావరణములో చెమటను పీచే మరియు తేలికైన సువాసనగల పాండ్స్ డ్రీమ్‌ఫ్లవర్ టాల్క్ రోజంతా మిమ్మల్ని సువాసన వెదజల్లుతూ, పొయ్యి ఉండేలా ఉంచుతుంది! వేరే ఒక పాండ్స్ డ్రీమ్‌ఫ్లవర్ టాల్క్ దర్బాను కొనండి — ఇప్పుడు ఇది 3 పైజులలో లభిస్తోంది!

చీన్‌ట్రో - పాండ్స్ ఇన్‌కార్పొరేటెడ్ (సరిమితమైన బాధ్యతతో యు.ఎస్.ఎ.లో స్థాపితము)

[W.T.P. 1298]

అర్జున విషాదయోగం

సామంతాన్ని కలిపి వలస తప్పుకు సోయినట్లు, మరేదో నాటక బృందం నూటపదార్హా తప్పుకు పోయింది.

అయినా— ఆరోహణవరోహణలు మానవ జీవితంలో సహజాలేనని మరుక్షణమే టుజుపు పరచేసింది. ద్వితీయ బహుమతి అర్థసూట పదార్హ కళోద్ధారక నాట్యమండలికే ! ఆకలి ! కాదుకొనుమిక ! మరొక అరగంటలో కూకటి వేళ్ళతో నహ నిన్ను పెరికించి పారవేయగలము. యోగానందం తదబడుతూపు ఆడుగులతో వేదిక వద్దకు దూసుకు పోయాడు.

కెమెరా మెరపుతో— అర్థసూట పదార్హ గల తిత్తిని, రోలింగు కప్పును అందుకుని వేదిక దిగిన యోగానందాన్ని చప్పట్లతో, కేరింతలతో చుట్టు ముట్టేశాము. ప్రవాహ జలంలో జారిపడిన మనిషికి చక్కవ్యూహంలో మీదిమీదికి పన్నూర్పు పారవేసే దండను చూస్తే ఎట్లా ఉంటుంది ? తప్పుమొన్న మానసిక స్థితికి లోనైన యోగానందం మమ్మల్ని అనవ్యూహంలో విధరించి పారేశాడు. “ఏమిరా ? ఏమిరా ? ఏమైంది ? ఇదేమన్నా తాటరీనా ? లక్కలేమైనా వచ్చేశాయా ? ఎందుకలా కొంగు బట్టుకుని వేళ్ళాడతారు ?...” అతని మాటలు మాయల మరాటి మంత్ర దండంతా మా పైన పనిచేశాయి. మేము ఖిన్నులమై పోయి, శిథిల ప్రతిమల్లా నిలబడి పోయాము.

రోలింగు కప్పుకు సంబంధించిన సెక్యూరిటీ బాండు ఏదో నావీ ఇవ్వడానికి లోపలికి వెళ్ళిన యోగానందం గంటల తరబడి బయటకు రానే లేదు. ఇకరాదు— అని తెలుసుకునే సరికి— మంగళం కూడా అయిపోయి, ప్రదర్శన శాల పరిసర ప్రదేశమంతా నిర్జనమై పోయింది. యోగానందం ఎక్కడా లేడు. మనీ ఎప్పుడో అదృశ్యమై పోయి, తానెక్కడున్నాడో చెప్పకనే చెబుతున్నాడు.

రాత్రి పది గంటలు కాపస్తున్నది. ఆశావహ మైన ప్రతి చోటా వెతికాము. వలసిన వారిజాడ కానరాలేదు. రైలింజను బాయిలర్లకు మళ్ళీ కడు

పులు భుగభుగ మందుతున్నాయి. “వెదవలు ! పక్కపాఠం చూపారా కదూ ? పోనీలే ! బెస్ట్ ఏక్టర్ (ప్రజా మునుకు రావాని లేదంటే !” అంటున్నాడు చిట్టి. అప్పుడు నాకు అనిపించింది— “ఈ చిట్టి గాడికి బెస్ట్ ఏక్టర్ (ప్రజా కాస్తాయిప్పించి, వారం రోజులు అన్నం పెట్టకుండా గదిలో పెట్టి తాళం వేయించాలి”— అని.

వట్టణంలో ఏ ఒకటి రెండు హోటల్లో. మినహాయిస్తే— అన్నీ మూసేదేయబడి ఉన్నాయి. ఏదో ఒక హోటలు తెరచి ఉన్నా. అందులో “భోజనం తయారు”గా ఉన్నా— మా సమస్య తీరేది కాదు. నునిసికి ముప్పావనా లేకుంటే భోజనం దొరకదు. మా అయిదుగురి వద్ద నన్ను చిల్లడ దబ్బంతా, దుమ్ముతో సహా ప్రోగుచేశాము. తెక్కి బెట్టితే ఆ మొత్తం నూట యాభై అయిదు సయా పై నలున్నాయి. సరాసరిని ఒక్కొక్కడికి ముప్పై ఒక్క సయాపై సెల్లుమాట ! కనుక మా సరి స్థితికి తగిన భోజనానరాకాలనే మేము వెతుక్కోవాలి. ఇసుక దిబ్బలో జారి పడిపోయిన వంచదార ముక్కను గాలించడంతా పరిణమించిన ఈ మహా ప్రయత్నంలో మేమందరం ఏసిగి వేసారి పోయాము. అది కాశి పట్టణం ! మేము అన్నార్తులమైన కృష్ణ ద్వైస్రాయనాదులం !... చిట్టి చివర— ఒక మారుమూలలో చిన్న భోజనశాల ఒకటి మా సాటికి అన్నపూర్ణతా సాధ్యమైంది. అపరిమిత భజకు, అన్నవ్యసనకు ఆలవాలంగా ఉన్న ఆ భోజన శాలను చూచి మా ఆశలు దిగురించాయి.

“భోజనం ఉందా ?”
“ఉంది.”

నూట యాభై యైదు సయాపై నలుహోటలు యజమాని చేతిలో ఉంది— “మా అయిదు మందికి అన్నం కావాలి” అన్నాను సిగ్గును చంపుకుంటూ. ఒక్క నిమిషాలం మమ్మల్ని తేరిపారజాచి “కూర్చోండి” అన్నాడు ఆతడు. సంతోషానికి వరా కాన్పిస్తు మాకు చనిజాపిన శుభ సమయమది. బల్లల ముందు కూర్చున్నాము. సర్దుకు విస్తర్యపరిచాడు. అన్నం వడ్డించాడు. శోలిసారి అన్నమూ మరిసారి అన్నమూ అదేసరి మాకు తెలుసు.

తొమ్మిది వర్సెలు కమిషను ఇస్తామన్నా సత్రిక. కొనబోసని ప్రమాణం చేస్తున్నాను” అని సంజాయిషీ చెప్పుకున్నాను.

ప్రాదు పూర్తిగా వారిపోయింది. చీకట్లు ముసురుకున్నాయి. వీధి దీపాలన్నీ గుప్పున వెలిగాయి. ప్రదర్శన శాల ఆవరణమంతా నటిసటుల తోను, ప్రేక్షకులతోను నిండిపోయింది. యోగానందం గారి ఉపాంగాల్లా మేము అరుగురూమూ అతని దరిదాపుల్లోనే కూర్చున్నాము.

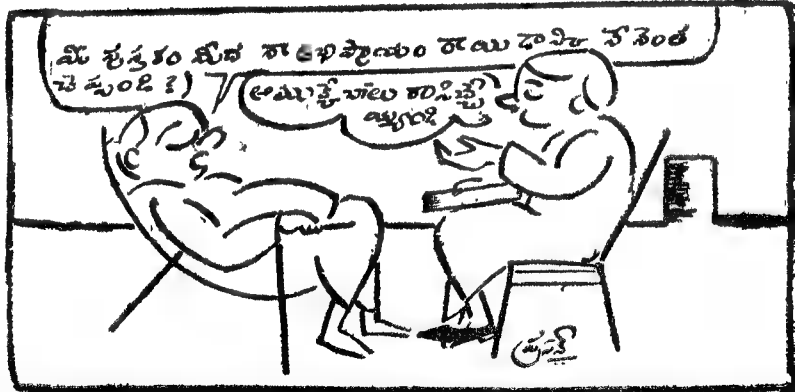
ప్రాణిని అన్నం కోసం తపింపజేసేది— అకలి. ఆ అకలి గుండంలో వడి అడ్డాడుతుండగా— అది పాలదన్నట్లు చిట్టి మాటి మాటికి “అయితే—బెస్ట్ ఏక్టర్ మనమెంటూపు ?” అంటూ పేరుపేరునా ప్రతి ఒక్కణ్ణి బాధిస్తున్నాడు. “ఒరే చిట్టి ! వేసే అబద్ధమాడడమే నీకు ఇష్టమైతే— అందుకు నా అభ్యంతర వేమీ లేదు. తప్పుకుండా మమ్మే బెస్ట్ ఏక్టరుని !” అన్నాడు నారాయణ మిసుగ్గా.

వేదిక సర్వంగ సుందరంగా అలంకరింపబడింది. మేజాలు, వాటిమీద పరచబడిన రంగు రంగుల బట్టలు, ఆ బట్టల పైన నరునగా కళ్ళు జగేత్ మనిషిమూ పీల్చా, వెండికప్పులూ ఉంచి బడ్డాయి. వారిక వివేదిక పదనడం, ఉపన్యాసాలూ ముగిశాయి. ఇక బహుమతుల ప్రకటన. మాచెపులూ చూపులూ వేదిక మీదికే కేంద్రీకరింప బడ్డాయి. గుండెలు కొట్టుకున్నాయి. నరుగు పందెంలో— సంతేకంతో తాటుగా ముందుకు ఓరకడానికి సిద్ధంగా ఉన్న పందెగాడులా ఉన్నాడు యోగానందం.

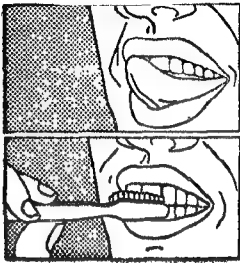
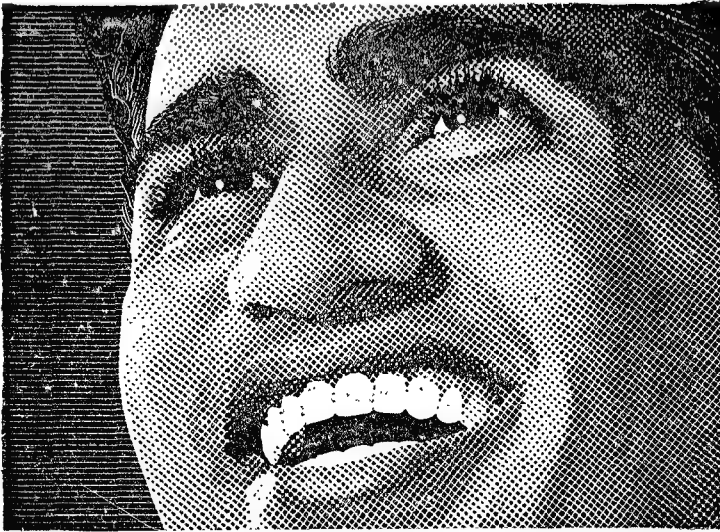
రామాయణంలో— సీతాస్తేషణార్థం. బయలుదేరిన హనుమంతుడు లంక సుండి మరలివస్తున్నాడు. వస్తూ ఉన్న హనుమంతుణ్ణి చూచి అతడు ఎట్టి వార్త తెస్తున్నాడోనని రాములవారు ఆత్రుత చెందుతున్నాడట. శ్రీ రామచంద్రుని ఆత్రుత కనిపెట్టిన హనుమంతుడు “సీతనూ మావానూ” అనడానికి మారుగా క్రియా ధ్వనిని ముందుంచి “ధృష్టా సీతేతి” అన్నాడు.

పోటీ ఫలితాలను ప్రకటించే వాణ్ణి వేసే అయితే. బహుమతి కళోద్ధారక నాట్యమండలికే అయితే— యోగానందం గారి గ్రాహ్య సౌభ్యం కోసం “కళోద్ధారక నాట్యమండలి ! ప్రథమ బహుమతి !” అని ప్రకటించేవాణ్ణి. కాని, నటి సటుల తపాతపా— వేదిక మీద నిలబడ్డ వాడికేం తెలుసు ? వాడు ప్రకటించిన తీరేవేరు.

“ఉత్తమ ప్రదర్శనకు ప్రథమ బహుమతి...” ఆ తరువాతి మాటలు విని మేము హతాశులమై పోయాము. యోగానందం జూదంలో వోడిపోయిన ధర్మరాజలా తల పట్టుకున్నాడు. పంచతంత్రంలో

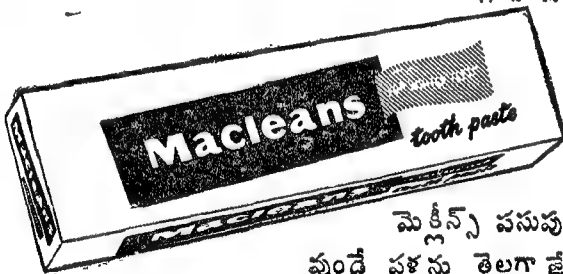

ఆ అధిక తెలుపును చూడండి! మెక్లీన్స్ వల్లనే

ఇట్లు శోధించి చూడండి

1. మీ నాలుకకొనతో మీ పళ్లమీద తడవండి, జీగలగా అంటుచున్న బూర తగులుచున్నదా?
2. ఇప్పుడు బ్రష్ తో తోమండి, మీరు చవి చూచునట్టి జలదరించే పరిశుభ్రతగల రుచి మెక్లీన్స్ పనిచేయుచున్నదనుటకు నిదర్శనం... మీ పళ్లను శుభ్రపరచుచున్నది, కాపాడుచున్నది, తెల్లగాజేయుచున్నది.
3. అధిక శుభ్రతను గమనించండి... అధిక తెలుపును చూడండి! మెక్లీన్స్ వల్లనే.

మెక్లీన్స్ పసుపురంగుగా
వుండే పళ్లను తెల్లగా జేయును.

మా పూర్వో వో గిరాల అవ్వమయ్య అయిదుగురు తినే తినే తిండి తానొక్కడూ తినగలడని అంటారు. అయితే, ఆ మాట ఇక్కడ ఎవరికైనా వర్తించు గలదు.

అందరూ అసంతృప్తితో లేచి చేతులు కడుక్కున్నాము.

ఉదయం ఏడు గంటలకు కాబోలు మావూరు వెళ్ళే టైలుంది. అందుచేత — యోగానందం ఇప్పుడు గాక పోయినా, రైలువేళకైనా స్టేషనుకు రాక పోదు. అయితే — ఇంకా యోగానందం మీద ఆశలు వుంచుకోవడంలో అర్థం లేదు.

స్టేషనుకు బయలుదేరాము. యోగానందాన్ని అలోకరితగా ఆడిపోసుకుంటున్నారు మిత్రులు. “ఈ యోగానందాన్ని ఏం చేస్తే నా కసి తీరుతుంది?” అన్న సాసీయాలు లేకుండా గొలుసులతో బంధించి నేయాలి. ఆకలి, ఆకలి — అని అల్లాడుతూంటే, చేతి కండనంత దూరంలో పంప భిక్ష్య పరమాన్నాలించాలి.....” అంటున్నాడు రాజు.

“అయినా, మనల్ని ఇలా మోసగించాల్సిన అవసరం ఆయనకే మొద్దుంది? వారి వారి ఖర్చులు వారే భరించు కోవాలి — అని ముందే ఎందుకు చెప్పలేక పోయాడు?” అన్నాడు నారాయణ.

“ఒరే! ఎవరి భయం వారిది! ఆయన అలా చెప్పివుంటే — “నా దగ్గర డబ్బులేదు, నేను రాలేను” అని ఎవరైనా విలిచి పోవడం ఎందుకు జరగకూడదు? ఆయనది స్వార్థ దృష్టి! స్వకార్యాన్ని సాధించదలచుచున్నాడు. ‘ఇల్లు కాలి పోతుందిరా జంగమయ్యా’ అంటే ‘నా జోలి, కొప్పెర నా దగ్గరే వున్నా’యన్నట్లు — మన దుస్థితికి సరిత పించ వలసింది మనమే గాని — ఆయన కాదు” అన్నాడు శంకరం.

స్టేషను చేరుకున్నాము. ప్లాటుఫారం ప్రశాంతంగా వుంది. పార్సెలు గది కిటికీలోంచి తొంగి చూచాము. మా సామానులు ఎక్కడివక్కడ పడి వున్నాయి. ఆకలి తర్వాత మరొక భౌతిక బాధ నిద్ర లేచి. ప్రయాణీకుల కోసం నిర్దేశించబడిన నల్లని బెంచీల పైన శరీరాలు చేర వేశాము.

తెలతెలవారుతూండగా — యోగానందంగారి ఉచ్చస్వరం విని గాబోలు నాకు మెలకువ వచ్చింది. అతడు ఎవరితోనో ఇలా అంటున్నాడు — “ఒరే మీకు చెబితే అర్థం కాదు. అంతా — కుర్రతనం! రాతంతా మీ కోసం ఎంత యాతన పడ్డానో మీకేం తెలుసు?, ఏంరా మణి? ఎక్కడికో వెళ్లాను. మళ్ళీ వచ్చేవరకు ఒకచోట వేచి వుండలేక పోయారా? పైగా — నాకేదో అవవాడు — తిండి పెట్టుకుండా అందర్నీ మాడ్చేశానని ఫీ ఫీ ఫీ! ఏమిటో మీ వ్యవహారం నాకు బొత్తిగా నచ్చటం లేదు.”

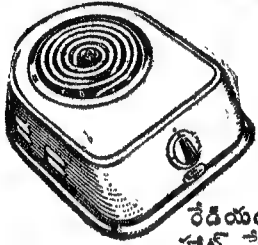
బాగా తెల్లవారి పోయింది. నీరెండ పచ్చగా పరుచు కుంటోంది. కుళాయిలో ముఖాలు కడుక్కున్నాము. “ఒరేయ్! అందరూ వెళ్ళి, ముందు టిఫిన్ చేసి రండి! పదండి మరి! మీరు మళ్ళీ నచ్చేవరకు వేసిక్కడే వుంటాను. నువ్వుండరా మణి!” అంటూ యోగానందం నా చేతిలో కొంత డబ్బు వుంచి,

ఎన్నో రకముల
యింట్లో వాడుకొనే

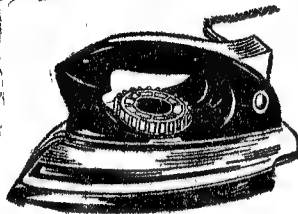
క్లియర్టోన్

ఉపకరణములు

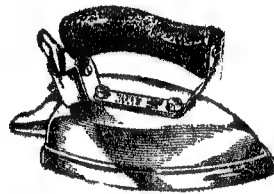
Kleerone

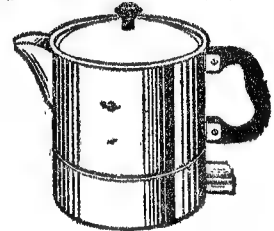
రేడియంట్
హీట్ స్టేట్

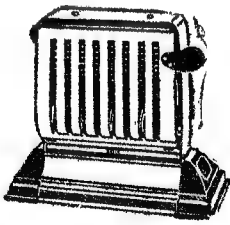
ఇంపీరియల్ ఇటీ పెట్టె

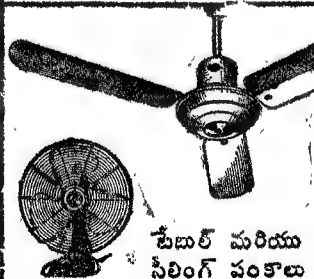
ఇంట్లో వాడుకొనే ఇటీ పెట్టె

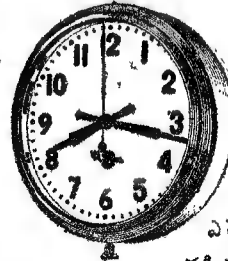
కెటిల్

టోస్టర్

టేబుల్ మరియు
సిలింగ్ పంకాలు

ఎలెక్ట్రిక్
గడియారం

మడతపడే షీర్ ఫర్నిచరు

క్లియర్టోన్ డీలర్లవద్ద మరియు నేషనల్-ఎక్స్-ట్రీలర్లవద్ద లభిస్తున్నాయి. ఇంకా యీ క్రింది ఎడ్రసువద్ద కూడ లభిస్తున్నాయి :
జైనరల్ రేడియో & అప్లయన్సెస్ లిమిటెడ్
బొంబాయి , కలకత్తా , మద్రాసు , ఢిల్లీ , బెంగళూరు , సికిందరాబాద్ , పాట్నా

GRA

JWTGRA-2804 (A)

వల్ల రావటమా?
వాతమా?
కడుపు నొప్పి?

**మేనర్స్
గ్రెప్ మిక్చర్**

యివ్వండి
చిరునవ్వుల
చిందులాట చూడండి

ఇప్పుడు
శిశువకరమైన
ఎరువు సిలికాంగుల్లో
ప్యాకింగ్

ఆదవిక తల్లులు తమ
పిల్లలకు మేనర్స్ గ్రెప్
మిక్చర్ ఇస్తారు. వాటికి
ఇంపైన దివి వరిగుర్లుగా
స్కిక్ తెలుపబడినది.

అదృష్టపాపాలు పొందుతారు మేనర్స్ గ్రెప్ మిక్చర్

GEORGEY MANNERS & COMPANY LIMITED

మంచి పుస్తకాలు

అద్భుత హస్తకళలు: బ్రహ్మాండంగా నవ్వించే కొన్ని వందల చిన్న కథలున్న గొప్ప పుస్తకం వెల 3-50
 చిత్రించునలు: పరిమళాలు, విలాస వస్తువులు వివిధ ముందులున్న పుస్తకం, సులభంగా చదివే మార్గాలు 3-50
 జీవిత రహస్యాలు: మీ దాంపత్య సుఖ జీవితానికి వెంటనే తెలుసుకోదగ్గ అనేక కామసూత్రాలు కూడా 3-50
 అమృత రహస్యాలు: వ్యాపార ద్వారా మంచి లాభాలతో ద్రవ సంపాదనకు అనేక కొత్త దారులు కూడా 6-00
 పోష్టు ఖర్చులు చిత్రం క్రింది ఎత్తున్న కు ప్రాప్తే మీ కు కావలసినది వి.పి పోష్టులో పంపబడెను.

దేశ సేవ ప్రచురణలు, ఏలూరు, ఆంధ్ర

డాక్టర్ వృత్తి చేయండి

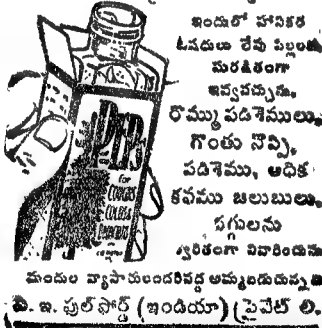
విరామకాలంలో ఇంటిలో పోస్టల్ ట్యూబ్స్ ద్వారా హోమియోపతి చదివి, గవర్నమెంటు రిజిస్ట్రర్లు కాలేజీ ద్వారా డిప్లొమా పొందండి.

(పాస్) స్ ఉచితం. వెంటనే వ్రాయండి: Indian Homoeopathic College, (APW), JULLUNDUR CITY

గుండె బిల్లలను

మీరు 'జీవించేయడం' మీ దగ్గు త్వరితంగా పోవును. శిష్టత చక్కరించి, నాన్ని వివరించే తక్కువ అవస్థల ఆంధరి కడుగుతూ అవిధుల అస్పృహతో, అవి గుండె పాపి, రొమ్మ తడవేము, దగ్గు లేక అబద్ధ గుండె క్రిమి అనుభవం. పెప్స్ కేజీ వివరించు గతి గుండె క్రిమిలను వివరించును.

మందుల వ్యాపారం దరివల్ల అమ్మరింది పుట్టి. డి. ఇ. ఫుల్ ఫార్మ్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లి.

మద్రాస్ స్టేటుకు సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు: మెసర్స్ మోతీశంకర్ పెనీ, మద్రాస్-1.

అరున విషాదయోగం

మణితో బాలు తన పెట్టె, బెడ్డింగుల ప్రక్కన కూర్చునేవాడు. అతడు ఉత్తాపపాదుడైతే— మణి ఉత్తముడు. వాడి అదృష్టానికి మాతో అనూయ రేతత్వ పోలేదు.

“ఒరే! రైల్వే కేంపీసుకు వెడదామా?” అన్నాడు చిట్టి.

“కాఫీ మాత్రమే త్రాగి రాలానకుంటే, రైల్వే కేంపీసుకే వెళ్లవచ్చు. యోగానందంగా ఇచ్చినది రూపాయింబావనా!” అన్నాడు.

“అంతేనా? .. తగింది దానం చేస్తాను, తేరా పిడికెడు. గింజలు అన్నాడు ఒకడు. ఒరే! యోగానందం తెగించి రూపాయింబావనా ఇచ్చేవాడు” అన్నాడు శంకరం.

ఆ నాడు మేమెక్కిన రైలు వూరి పాలివేరలు దాలుకుంటుంటే— ఆ వూరు మాకు ఏ నాటికీ మరపు రాదేమో ననిపించింది. మా శరీరాలు ఆ పట్టణాన్ని వదిలి పెట్టినా, అక్కడి మా అనుభవాలు మా స్మృతిని వదిలి పెట్టవు.

అపరాధ్యమైనా— యోగానందం మమ్మల్ని మార్చుకున్నాడు. ఏ స్టేషనులోను దిగివెళ్లేదు. “కూర్చున్న చోటి నుంచి కదలకండిరా! .. స్థలం ఒక్కసారి వదులుకుంటే మళ్ళీ దొరికేది కాదు. స్థలం లేకున్నా పిడకయింది గానీ— ఏ స్టేషనులోనూ పట్టుమని వదిలెకండ్లయినా అగి అయినా తీర్చుకోదు ఈ పాదురైలు. కనుక దిగడమూ వద్దు, ఆ తరువాత పరిగెత్తే రైలుతో పండ్లం వేయడమూ వద్దు.”

అక్కడక్కడ కొన్ని స్టేషన్లలో ఫలహార కాలాలు మా దృష్టిలో స్పష్ట నీమల్లా కనిపిస్తున్నాయి. తిని రావడానికి కావసినంత వ్యవధి ఉన్నా— యోగానందం వద్ద ఉన్నది మా వద్ద లేదు. యోగానందం తాను దిగడం. అతడు ఇంజను. మేము పెట్టెలు. అకలిగా ఉన్నదని మేమెవరూ చెప్పలేదు. నిద్రపోతున్నట్లు, నటిస్తున్నట్లు, మేల్కొల్పడం ఎంత కష్టమో, మా కంధరికి అకలిగా ఉన్నదని యోగానందానికి తెలియజెప్పడం కూడ అంతే కష్టం! రైలు ఏదో స్టేషనులో అగింది. ఒక కుర్రవాడు అరటిపండ్లు అమ్ముతున్నాడు. మండు వేసవి కాలపు మిట్ట మధ్యాహ్నం. భోజరాజు తన పరివారం బాలు ఎక్కడికో పోతున్నాడు. బడలిపోయిన అతని గుర్రాలు మందగమనంతో నడుస్తున్నాయి. దారి ప్రక్కన జొన్న చేను. చేని నడుమ మంచెపై కూర్చున్న పల్లెవాడు భోజరాజును చూచి, “అయ్యా అలసి పోయినట్లున్నారు పాపం! రండి! కొంత సేపు సేదదీర్చుకొని పండి. మీ గుర్రాలను ఈ చేనిలో వదలండి. వాటిని కడుపునీడా మేయ నీయండి!” అన్నాడు సాదరంగా. అతడి ఆదరణకు సంతసించిన రాజు తన గుర్రాలను చేనిలో మేతకు వదిలాడు. కొంత సేనటికి తర్వాత ఎందుకో మంచె దిగిన సల్లెవాడు గుండెలు బాదుకుంటూ—

“అయ్యా! అయ్యా! నా వంటంతా నాకనవ్వే పోయింది. ఇంత అక్రమానికి పొల్లడం ఏమిట? తగదు. మీ గుర్రాలను మేపుకోదానీకేనా ఈ పెరు వేసింది? వెళ్ళండి! వెళ్ళండి!” అంటూ కేకలు వేశాడు. మళ్ళీ మంచెపైకి వెళ్ళి, వెళ్ళిపోతున్న భోజరాజును సాదరంగా వెనక్కు పిలిచాడు. అతడి

వీడిత్ర ప్రవర్తనకు అబ్బుర పడిన భోజరాజు మంచెకింద అప్రించి చూడగా, అక్కడ నిశ్చింతం చేయబడిన ఏకమార్కుని సింహాసనం కనిపించింది.

■ స్టేషనుయొక్క స్థల మహాత్వ్య మేమిటో యోగానందం అరడజను అరటిపండ్లు కొనేవాడు.

■ అరటిపండ్లు వంపకంతో అందరి చేతులూ సంచా మృతం నాక్కున్నట్లు తయారైనాయి.

“సార్! ఇక్కడ ఈ స్టేషను పడక ముందే ముందే ఈ వూళ్ళో ధర్మయ్య అని ఒక మహాదాత ఉండేవాడట! ఆయన మృతదేహాన్ని ఇక్కడే ఇననం చేశారట! ఈ విషయం చచ్చిపోయిన మా తాత చెబుతుండేవాడు. ఆయనకు వాళ్ళతాత చెప్పట్టు!” అన్నాడు మణి నర్మ గర్భంగా. తేకుంటే పై కథ నాకు స్ఫురించేది కాదు.

అదేమి చిత్రమో టి. టి. ఇ మా పెట్టెలోకి ఎక్కినే లేదు.

రైలు అగింది. మే మెక్కిన ఆ ప్యాసింజరు బండి ఇక కనిపించడం లేదు మా వూరు చేరుకునేంత వరకు మరి ఏ స్టేషనులోనూ అగదు. మణి “సార్?” అన్నాడు. యోగానందం వాడిచేతికి ఒక చాక్లెట్ అందించాడు. మా పెట్టెకు ఇరు వైపులా. . . ఫలానా సంస్థవారు నిర్వహించిన నాటికల పోటీలో ఫలానా నాటికను ప్రదర్శించి ఉత్తమ బహుమతి సందకొచ్చి కళాగౌరవ నాట్య మండలి జల్లు.— దర్భుడు శ్రీ యోగానందం. .

అని వ్రాసేవాడు మణి.

మా వూరి పరిసర ప్రకృతి సౌందర్యం కన్నుల పండుగగా దర్భున మిచ్చేసరికి— యోగానందం రోలింగు కప్పుతో బాలు పైకిలేచి, తలుపు తెరచి, సగర్భంగా స్టేషను వైపు చూస్తూ నిలబడ్డాడు. రైలు స్టేషనులోకి ప్రవేశించగానే— యోగానందం రైలింజను కూత వేసినట్లు— “కళాగౌరవ నాట్య మండలి....” అంటూ గణిల్లని రంత వేశాడు. మేమందరమూ కిటికీల గుండా చలలు బయట పెట్టి, యోగానందానికి వంతగా “వర్మల్లా!” అన్నాము. ప్లాట్ ఫారమంతా మా విజయ ధానా లకు చిత్తర పోయి, వేళ్లుడిగి మా వైపు చూస్తూ ఉండిపోయింది.

నా జన్మభూమిపై కాల మోషగానే— నా హృదయం అనందంతో పరవళ్ళు (కోకిలి)ంది. నా వూరు నన్నెప్పుడూ పస్తు పెట్టులేదు. హక్కుయ్యా అరణ్యవాసం వూర్తి చేసి వచ్చినట్లుంది.

ఒక వారం గడిచింది. వెలపైన మరెక్కిన నెలలు గడిచాయి. కాలంతో ఉన్న విచిత్ర మల్లా దాని గమన రీతితోనే. పరకాయ ప్రవేశ విద్యా పారంగతుని వంటవాడు కాలపురస్కరం. పరకాయ ప్రవేశ విద్య చేర్చిన వాడు గోవుగానైనా మారగలడు, వ్యాప్తంగానైనా మారగలడు. కాలపురుషుని ప్రజ్ఞా విశిష్టం కూడ ఇట్టిదే!

నేను లేకుంటే ప్రపంచమే లేదనుకునే యోగానందం, మేము కనిపించని నాడు సూర్యోదయమే కాలేదనుకునే యోగానందం, మాతో ఇన్స్కోగ్నో జరుగని నాడు ఇంటి వంటలో ఉప్పే లేదనుకునే యోగానందం మమ్మల్ని చూస్తే పాపమన్నట్లు, మాతో నూట్లాడితే నేరమన్నట్లు తొలిగిపోయాడు. జెరా, కాలమహిమ! నేను చేసిన నేరమేమింది? అతనితో దెబ్బలాడలేదే?

జమా ఖర్చులను గురించిన తెక్కలడుగలేదే ? మా నాటక రంగానుభవ మనే క్షీరాసాగర మథవా నంతరం “అయ్యా ! అప్పలాన్ని నువ్వు త్రాగావే, మా చేత చూపాలం ప్రసింగించావే” అని నోరెత్తి చెప్పుకోలేదే ! ?

ఒక నాడు యోగానందం దారినబోతున్న నన్ను పిలిచాడు. అతని చంకనున్న పుస్తకాన్ని నా ముందు అవిష్కరించేశాడు ! అందులో మా నాటకం తాలూకా జమాఖర్చుల వివరాలు వ్రాయబడి ఉన్నాయి. “అర్జునరావ్ ! వాడెవడో కూడాడటనే—మీ డబ్బులంతా నేను కాజేశానని. కాజేయడానికే కేముందిరా ఇక్కడ ? చిల్లి జేబులో చెయ్యబెడితే ఫలితం ? నా పైన అపోహలు, అవనిందలు ఎందుకు ? మీ కంత సందేహంగా ఉంటే తెక్క చూచుకోమంటున్నానుగా ! ఒకరి సొమ్ము చిల్లి గవ్వయినా నాకెందుకురా ? నేనేం గతలేనివాణ్ణా ?” అతడు నన్ను దుర్యో బట్టుతున్నాడో, మరెవ సయినా ఆడిపోసుకుంటున్నాడో నాకు అర్థం కాలేదు.

ఆ పుస్తకంలోని జమా ఖర్చుల వివరం ఇది. నాలుగు నెలల చందా ఏబై రూపు, బహుమతి అర్హ నూట పదార్జు—జమ మొత్తం నూట పదునాలుగు రూపాయలు. రంగులు తయారు చేయడానికి కంయిన ఖర్చు ఇరవై రూపాయలు, వాద్యగండుకు అయిన ఖర్చు ముప్పై రూపాయలు, ఆ పూరి నుంచి ఈ పూరికి తిరిగి వచ్చినందుకు ఆరుగురికి అయిన రైలు చార్జీలు నలభై ఎనిమిది రూపాయలు, తరువాత—కళోద్ధారక నాట్యమండలి పునః ప్రారంభమైన నాటి పూజ ఖర్చులు, నాటిక మొదటి రిహార్షలు నాటి పూజ ఖర్చులు, ప్రదర్శన నాటి పూజ ఖర్చులు, అరటిపళ్ళ, టిఫిన్లు, తపాలా బిళ్ళలు, జమాఖర్చుల నోటు పుస్తకం వెలతో సహా—నా కోసం ఏరి కూర్చిన ఖర్చుల దండ అది.

ఈ దండ తోనే చేరువేరుగా ప్రతి ఒక్కరినీ అలంకరించాడు యోగానందం.

“ఒరే అర్జునరావ్ ! నువ్వు రమ్మన్న గుడికి పోవ్వు. వాద్యగాళ్ళ కిచ్చినది పదిరూపాయలే—అని ప్రమాణం చేసి చెబుతాను. వాళ్ళకిచ్చినది ముప్పై రూపాయలన్న మాట సత్యం కాగలిగిన నాడు రంగులు కలపడానికి ఇరవై రూపాయలపు తాయి, యోగానందం టిక్కెట్లు కూడా కొంటాడు. . . .” అన్నాడు మణి.

బుటుపులు ఆరు.

ఒకటి వసంత బుతువు. ఇది మార్చి, ఏప్రిల్, మే మాసములలో వచ్చును. ఈ బుతువులలో చెట్లు చిగుర్చును. శుక పికరవములు మాసవ పృథయ ముల కాష్టద్రము కలిగించుచుండును. రానున్నది గ్రీష్మ బుతువని దెలుపుచున్నట్లెందలు మిక్కుట ముగ నుండును. వసంతాగమన కాలముననే ఆంధ్ర వార్తా సత్తికలన్నియు నీటి యెద్దడి, వడగాడ్పుల వలన కలిగిన పశు, పక్షిములు మొదలగు వార్తల తోను, నాటక పోటీల ప్రకటనలతోను నిండి యుండును.

రెండవది నాటక బుతువు. ఇది మే, జూన్, జూలై మాసములలో వచ్చును. ఈ బుతువులలో కాకులు డస్సిపోయి కా ! హా ! యని అరచుచుండును. నలు తెల్లరొక చోట జేరి మూక యుమ్మడిగా కాపు మనుచుండురు. గెక్కెడు నీరు దొరకక కాకులు మొండిగోడలపై గంటలు వేయు

చుండును. నాటక తృప్తతో నటులెల్లరు పురము నుండి పురాంతరమునకు గంటలు వేయుచుండురు. ఆంధ్ర మహానగరములు పవలు ఆతపతీప్ర తను, రేయి విద్యుద్దీపాలంకృత వాటక వేదికలను గలిగి, చూచుట కన్నులకు మిరుమిట్లు గొల్పుచుండును. కొంద రమాయక నటులకు “అన్నమో రామచంద్రా”యని అల్లాడ వలసిన దుర్గతి కొండొకచో సంతప్రాప్త మగుచుండును.

యోగానందం అనే గ్రీష్మాతపం మళ్ళీ మమ్మల్ని మాధ్వి వేయడానికి సిద్ధమవుతున్నట్లు వాకు తెలియదు. వసంత కాలారంభంలోనే యోగానందం విశాల నదనం మీద మందహాసం పాలుమరచింది. చూపుల్లే వెన్నెలు మాటల్లే తేనెలు కురిశాయి. అతడు ఏదో వార్తా పత్రికలోని ప్రకటనను చూపుతూ—“ఇది చూచావట్రా అర్జునరావ్ ? ఈ సారి మరో పూరికి పెళ్ళి ధంకా మోగించివచ్చే అద్భుతం ఉందిరా మనకు. అదే నాటిక ! అదే నునుషులు ! అంతా అదే ! ఏమంటావ్ ? నులభ మంటావా ? కాదంటావా ? ఒరే ! ఈ సారి మన నాటికలో ఏమేమి మార్పులు చేస్తే బాగుంటుందో ఆలోచించు. నీకున్న శ్రద్ధ వాళ్ళకు లేదేమిట్రా ?.. ఏదీ, సాయంకాలం వాళ్ళను పట్టుకునచ్చే బాధ్యత నీది. . .” అంటూ గంటసేపు గడగడ ఉపన్యసింపాడు. ఆ సాయంకాలంలోపున అతడు ప్రతి ఒక్కరినీ కలుసుకుని పై మాటలే అనిఉంటాడు.

యోగానందం మాటల పట్ల నేను ఆసక్తి చూపలేక పోయాను. ఆ సాయంకాలం అతనింటికి కూడ వెళ్ళలేదు. తరువాత రెండు మూడు రోజులు బడిదొంగ కోసం వచ్చే బడిపిల్లల్లా నా కోసం వచ్చేవాడు. యోగానందం మళ్ళీ ఓ మారు కనిపించి “నీ వ్యవహారం బలే విచిత్రంగా ఉందిరా బాబూ ! ఎక్కడికి పోతావో, ఎక్కడుంటావో—కంటితై నా కనిపించవు. నీకు తీరిక ఉన్నప్పుడే రిహార్షలు పెట్టుకుండాము. మన మంతా కలిసి ఏదో ఒకటి చేస్తూ ఉండాలిరా ! పూరాకో చూడడు. చూడూ—ఈ సారి. మనకు ప్రథమ బహుమతి తప్పదంటున్నాడు. మణి శంకరం, చిట్టి, రాజా అందరూ రావడం, నువ్వు ఒక్కడివి లేకపోయేసరికి వెళ్ళిపోవడం—రోజూ ఇదే వరస ! నువ్వుమాత్రం ప్రత్యేకంగాకొంత శ్రద్ధ తీసుకున్నావంటే పది రిహార్షలు చాలు !” అన్నాడు.

“ఈ వేసంగిలో నేను బెంగుళూరు వెళ్ళుతున్నానండీ ! అక్కడ మా మామయ్య ఏదో ఉద్యోగంలో అనుస్థానవాడు.” అన్నాను.

“అయ్యో ! వెళ్ళి నీ పిదుగు వేశావు కదరా ఎన్ని ఆశలు పెట్టుకున్నావా బాబూ ! నీమీద ! అన్ని గంగలో కలిపేస్తాన్నావే !” అంటూ మన్నితంగా మోడుకున్నాడు—యోగానందం. ఆ రోజు బలవంతంగా నన్ను అతడి ఇంటికి తీసుకు పోయాడు.

రెండు రోజుల తర్వాత మళ్ళీ నన్ను ఒత్తిడి చేశాడు అతడు. “నేను చెబితే ముఖమిత్తి అనుకుంటావేమో—ఈ సారి తప్పకుండా నీకు ఉత్తమ నటుడిగా బహుమతి వస్తుందిరా ! ఇదిగో—అవ మానవై నా భరిస్తాను గానీ, నువ్వు లేకుండా పోటీ అకు నాటికను తీసికేళ్ళటం మాత్రం జరగదు. నువ్వు లేకపోతే నాటకమే లేదు. ఇంకో విషయం చెప్పలేదు కదు నీకు ? విన్నవే ప్రవేశరుసుము, దరఖాస్తు పంపించేశాను. వారానికి రెండు రిహార్షలు పెట్టుకుందా, చాలు. రేపు మంచిరోజు !

రోజే ప్రారంభిద్దాము.”

ప్రతి రోజూ ఈ యోగానందం వీడ నాకు దుర్భరమై పోతున్నది. నా అయిష్టతను అర్థం చేసుకొని గూడా నన్ను ఉపయోగించుకోవడానికి ఏదో ఒక మార్గం త్రొక్కుతూనే ఉన్నాడు. నాటకం అతని కొక సమస్య అయితే కావచ్చుగానీ, నాకు మాత్రం కాదు. నా సమస్యలేవో వాకున్నాయి. అతని సమస్య వరిష్కారం కోసం నా సమస్యలు అపరిష్కృతంగా నిలిచి పోవాలి. ఇది అతని ఉద్దేశం. అయితే—నాకున్న సమస్యలు మిగిలిన వారికి లేవా అంటే—వారి తల్తాలు వేరు. మణి ! సరదాగా కాలం గడిపేయడానికి ‘నాటిక ఏదో ఒక వ్యాసంగం ఉండాలి. నాటక రంగంలో కాలక్షేపానికి కొడువలేదు. ఇక, చిట్టి ఎవరు ? ఆకలితో కడంట్టి పోతున్న ప్రాణాలను “అదుగో బహుమతి” అన్న ఆశామృతంతో నిలుపుకున్నవాడు. శంకరం, రాజా యిరువురూ పాత్రోత్తిత్యం కోసం తమ ‘కేశ సౌందర్యాన్ని అర్పించిన వారు; అంతటి మహాత్మాగాలు చేయగలరు గనుక వారికే నలులని అంటుంది యోగానంద నీతి.

ఎదుటివాడి సమస్యలకంటే తన నాటకమే గొప్ప దనుకునే యోగానందం ఒత్తిడిని తప్పించుకోవడం ఎట్లా ? దేవుడు మేలుచేస్తే—బ్రహ్మ ప్రయత్నం చేసినా అతడు నన్ను అందుకోలేనంత దూరాన నాకు ఉద్యోగప్రాప్తి కావాలి !

దేవుడు మేలు చేయడు.

యోగానందం నుండి నాకు విముక్తి కావాలి ! స్వేచ్ఛ కావాలి ! శాంతి కావాలి ! ప్రస్తుతం నాటక రంగం నుంచి నిష్క్రమించగలిగితే—అన్నీ లభ్యమై నట్లే ! . . . నా ఈతి బాధకు దూరమై నట్లే.

ఈ క్రింది ఉత్తరాన్ని యోగానందం గారి చిరునామాతో పోస్టలో పడవెయ్యడం ఒక్కటే ఇక కర్తవ్యం !

“మహారాజరాజశ్రీ గురువేపుల పాదపద్మములకు తమ శిష్య పరమాణువు అర్పణవచ్చు ప్రణామితి, చేసికొను విన్నపము.

గురువర్యా !

నాకు చెప్పరానంత మొహా మాటము. ప్రాణము పోవుచున్నను ఎదుటి వారికి విముఖముగా మాట్లాడని స్వభావము నాది. ఇంటి గెరిచి రచ్చ గెలుపు అని కదా అన్నార పెద్దలు ! ప్రస్తుతము—నాకు—చాల అక్కరతో వరిష్కరించుకొనవలసిన సమస్యలు అనేకములున్నవి. ప్రతిబంధకములకు దూరముగా ఉండిననే—నా ప్రస్తుత ఆశయము కొంత పరకై నా వెరవేరగలదు. కడుపులో పల్ల కడత కుండ, శాంతికి లోటు లేకుండ బ్రతుకు వానికి తప్ప ఇతరులకు నాటకరంగము గోరుచుట్టుమీద రోకటి పోటు వంటిది. కనుక శాంతి కొరకు, సుఖము కొరకు అనేషించుచున్న నా మనస్సును నాటక రంగమునకెట్లు ఆర్పించగలను ? తత్కారణమున—భగవంతుని సాక్షిగా, మార్య చంద్రాదుల సాక్షిగా, అష్టదిక్పాలర సాక్షిగా, నాటక కళా సరస్వతిసాక్షిగా—నా వరిష్కతులు బాగు పడునంత వరకు నాటకము లతో ప్రవేశించరాదని చాలా రోజుల క్రిందటనే తీర్మానించుకున్నాను. మదీయగురువులైన తమగు నా ఈ తీర్మానమునకు భంగము వాటిల్లకుండు నట్లు అశిర్వాదించవలెననిదీయుగా ప్రార్థించుచున్నాను. ఇట్లు—తమ శిష్య పరమాణువులర్పణవచ్చు.” ★

ముప్పాళ్ళ రంగనాయకమ్మ

జరిగిన కథ

19

మధు, స్నేహితురాలు కొరడుకు తన బాల్కనాను చెప్పగా, ఆమె దానిని నవలగా చిత్రీకరిస్తుంది ... చిన్ననాటనే తల్లిని కోల్పోయిన మధు, తండ్రికి కూడా దూరమవుతాడు. తాతగారింటనే అన్నయ్య సూర్యం, చెల్లెలితోను వుంటూవుండగా, జమీందారుగారి ఇరువురూ కూతుళ్ళ స్నేహం లభిస్తుంది. తాతగారి మరణంతో మధు తాతగారి పాత వూరు చేర్చాడు. అక్కడి వరిస్థితులు మధుకు బాధకరంగా ఉంటాయి. జానకిభర్త సాను మారినందుకు అంతా సంతోషిస్తారు. మామయ్యకు ఇష్టంలేక పోయినా, మధు స్కూల్లో చేరతాడు. షాద్ మాస్టరు మధు ప్రతిభను చూసి సంతోషిస్తాడు. విశ్వనాథం మధును నతాయించటాన్ని సుందరమ్మ గారు ప్రతిఘటించింది. అంతేకాదు, మధునట్లు నానాటికి విశ్వనాథానికి ద్వేషం పెరిగిపోవటం, సుందరమ్మగారికి బాధకరంగా పరిణమిస్తుంది. తోటలో జరిగిన దొంగతనాలకు మధు బాధ్యుడవుతాడు. ఈ విషయాన్ని తెలిసికొన్న విశ్వనాథం మధును రక్కం చాల్చటట్లు కొడతాడు. దిగ్గిరి బంధులైన డాక్టర్ కేవలం వరిపయం మధులో కొత్త ఉత్సాహాన్ని కల్పిస్తుంది. ఉద్యోగంలో చేరిన సూర్యానికి ఆ కంటిమంచి విడిపోవటం అప్పనిసరి అవుతుంది. అనతికాలానికే సూర్యం గృహస్థుడవుతాడు. ఇందిర ఆతనికి తగిన భార్య. మధుకు ఇందిర వాత్సల్యం లభిస్తుంది. పెళ్ళి పదుపులకు పట్టం వెళ్లిన మధు తుక్కలు వ్రాసి ఇంటికి వస్తాడు. అలెనిరో ఫీడ్ వెల్లివుందని ఇందిర గ్రహిస్తుంది. కా లే జీ తో తను చేయని నేరానికి శిక్షగా, ఒక సంవత్సరం తన పరిశ్రమ ఆపాకన్న పురరాన్ని విశ్వనాథం చించినందుకు మధు కోసాద్ది పిశాచై, అయ్యని తీవ్రంగా మందలిస్తాడు. జమీందారిగారింటల్లో పున్న సుఖం వరిస్థితి మెరుగువుతుంది. ఇందిర అన్న భాస్కరానికి, సుఖంలకు వివాహం జరుగుతుంది. సుధను మధు కిచ్చి పెళ్ళిచేయటానికి విశ్వనాథం నిరాకరించటంతో ఆ రెండు కుటుంబాల మధ్యనున్న అగ్రాధం పెద్దవుతుంది. రఘుప్రతి శారద, మధు సూర్యులు సన్నిహితులవుతారు. రాంశీరాన్ని పెళ్ళి చేసికొన్న సుధకు అసంతృప్తి మిగులుతుంది.

“చిన మామయ్యా!”

మధు చాచిట్లో నిలబడి సీతాపతి గదికే చూస్తూ పిలిచాడు — అన్ని రోజుల తర్వాత — దాదాపు మూడు పంచత్సరాలు దాటాక మళ్ళా ఆ యింటికి వచ్చాడు. వడమంటి వసారాను రెండుగా వేరుచేస్తూ వెలిసిన కొత్త తడితెలు చాచిలి గుమ్మం లోంచి కనిపిస్తున్నాయి. విశ్వనాథం గదికి రాకం చేసి వుంది. ఆశ్చర్యంగా అంతా చూస్తూ మళ్ళా పిల్చాడు — “మామయ్యా!”

“ఎవరది?”

గదిలోంచి బయటి రాబోయిన సుధ చివ్వి గుమ్మం లోనే ఆగి పోయింది. హతాభంగా మధుని చూస్తున్న ఆశ్చర్యంతో కలవర పడిపోయింది. తెల్లని బట్టలూ — విగ్రహ తాడుతూన్న చాటు చేతికి చాచి — భారీ విగ్రహం అన్న ఒక్క మాపు లోనే కప్పించి పోయాయి.

సుమారు ఐదారు వారాల క్రిందట ఫీల్డ్ కన్వీనిన సుధ తనని పక్కరించి ఎదురుగా నిలబడి పోయిన పుట్టానికి మధు కూడా తట్టుకోలేక పోయాడు. సీతాపతి మధు — పలికిన సుధా మాట లుడిగి నిలబడి పోయిన సమయంలో — “ఎవరో అమ్మాయ్ వచ్చినట్లున్నారు?” అంటూ వడమంటిలోంచి వచ్చింది సావిత్రీ. వస్తూనే మధుని చూసి క్షణం పోల్చుకోలేనట్లు తడబడి మరుక్షణంలోనే అమితాశ్చర్యంగా కళ్ళ పెద్దని చేస్తూ మరో అడుగు ముందుకు వేసి — “ఎవరూ? బాధూ — చూవా? అయ్యో! పోలికే వట్టలేక పోయాను. ఎప్పుడూ రావటం? కుతాసా? రావయ్యా! రా! కూర్చో. ఎంతసేపై నిలబడి పోయావ్?” — సావిత్రీ తను కంగారు పడుతూ మధుని కూడా కంగారు పెట్టేసింది. సావిత్రీ కూడా చాలా మారి పోయింది. చెంపలు కొంచెం తెల్లతెల్లగా నెరిశాయి. బుగ్గలు గుంటలు ఏడ్చాయి. నుదురు మీద రెండు మూడు నరాలు పైకి పులికాయి.

“ఏమయ్యా అలా నిలబడవ్? బొత్తిగా దొబబలా అయి పోయావే! గదిలోకి నడు”, సావిత్రీ గొంతు చిండుకోవటంతో తేరుకున్న మధు గదికే నెమ్మదిగా అడుగు వేస్తూ అడిగాడు — “మామయ్య లేదా అత్తా?”

“గదిలోనే వున్నారు. పడుకున్నారు. పద.”

“ఇప్పుడు నిద్రమిటి?”

“నిద్ర కాదులే. ఒంటల్లో కొంచెం సుస్సగా వుంది.”

“ఎవరది? మధు వచ్చాడా సావిత్రీ?”

సీతాపతి ఆశ్చర్యంగా దుప్పటి తీసి లేవబోతోంటే మధు గదిలో వచ్చాడు.

వీరసించి పోయిన సీతాపతి మొహంలో, కళ్ళల్లో పట్టలేని సంతోషం పైపైకి స్పష్టంగా కనిపించింది — “సున్నేనల్లా? రా! కూర్చో. కుతాసా?” ఎప్పుడోచ్చావ్? కూర్చోరా మధూ!” సీతాపతి ఆనందంతో పుక్కిరి బిక్కిరి అయ్యాడు.

సావిత్రీ హడావిడిగా కుర్చీ గదిలోకి తానించి మస్తా నంటింట్లోకి వినిపించేలా గానం చేసి పట్టింది.

“ఒసేవ్ సుధా! దారి మీద మమ్మ పెట్టాను.

మాడి పోతుందేమో చూడు. పప్పుదాట కాచి అప్ప దాటు వేయించు. చాలే ఈ పూటకే.”

“మో ఇంటల్లో భోజనానికి వుంటానత్తా. ఉత్త పప్పుచారులో పెడతావా ఏమిటి?” మధు నవ్వుతూ అన్నాడు.

“అయ్యో అదృష్టం! నువ్వు మో ఇంటల్లో ఎందుకు తింటావులే.”

“అదేమిటా అలా అంటావ్?”

“దానికేం గానీ కూర్చోరా మధూ! చాలా కాలానికి కప్పించావ్. ఏమిటా విడిపిలు?” సీతాపతి అప్యయతగా చూశాడు.

“రుద్దీ ఎందుకత్తా కష్టపడి తీసుకొచ్చావు?

వేసేం నరాయి వాణ్ణా?” అంటూ మధు సీతాపతి నరనన మంచం మీదే కూర్చున్నాడు.

“మాటలకేం గానీ మంచినిళ్ళ కావాదా?”

సావిత్రీ.

“మంచినిళ్ళేమిటే? కాఫీ పెట్టి తీసుకురా! వాడికి అలవాటే.” సీతాపతి అంటోంటే సావిత్రీ లేవ బోయింది — “నా పతి మండినట్టే వుంది.

బిస్తీవాళ్ళ మంచినిళ్ళ తాగుతారా?”

మధు సవ్యాడు — “నయం అత్తా! బిస్తీ వాళ్ళ అన్నం తింటారా అన్నావు కాదు — కాఫీ వద్దు — గిసీ వద్దు. నువ్వు కూర్చో.”

“ఎంతసేపురా? పెట్టుకు రానీ!”

“అయితే నేను వెళ్లిపోతాను మామయ్యా! ఎవడికో పుట్టానికి చేసినట్టు నాకు మర్యాద లేమిటి?” మధు కొంచెం కోపంగా అనటంతో సావిత్రీ తిరిగి వదిలికొని బడింది — “నరలే. మధూవ్వాం కాస్తాను. అయితే అబ్బాయ్! మామిద

'పాలి పియ్యాయా ?'

మధు సావిత్రి మొహంలోకి చూశాడు — అదేమిటా అంత నిష్ఠూరంగా మాట్లాడుతున్నావు ? కోపాలు ద్వేషాలు పెట్టుకుని మీరేగాక మమ్మల్ని వేరు చేశారు."

సావిత్రి నిట్టూర్చింది. "నిజమే బాబూ ! ఏమి వాడివైవా బుద్ధి వచ్చేలా అడిగావు. క్షమరమ్మై తేగాని వివరం రాదంటారు. ఇప్పుడు తలంతా బొప్పిలు కట్టి అఫోరిస్టున్నాం."

"చేతులు కాలక ఆకులు పట్టుకుని ఏం ప్రయోజనం ?" సీతాపతి తన బాధంతా వెళ్లకక్కాడు.

మధు అమితంగా ఆశ్చర్యపడ్డాడు. మామయ్య మాట ఎలా ఉన్నా చిన్నత ఇంతుగా మారిపోయిందా? జరిగిన దానికి నిజంగా పశ్చాత్తాప పడుతోందా? ఒక వాడు తనని లెక్క పెట్టని చిన్నత— తన కోసం ధైర్యం చెయ్యలేని మామయ్య— కష్ట సుఖాన్ని తనకే చెప్పుకునేంతగా మారిపోయాడా? వాళ్లని వోదార్చి ధైర్య పుచ్చాలంటే ఇప్పుడు తన కర్తవ్యం ఏమిటి ?

"ఏమిటయ్యా అలా మాస్తావు ? తమ దేదో పడిపోయినట్టు పూళ్లో వాళ్లంతా వోళ్లు నొక్కుకుంటూంటే నువ్వు వినలేదూ ?"— అత్త తనకు తానుగా నంగతులన్నీ ముందు పెడుతోంటే తను పట్టించుకోకపోవటం చాలా తప్పు— తరిచి

అడిగి వాలుగు సానుభూతి మోటుతో చొచ్చిగని ఆవిడకు తృప్తి ఉండదు.

"తెలియటానికేముందిలే అత్త ! ఏదో విన్నాను. చీమంత జరిగితే కొండంత చెప్పుకుంటారు— సంసారాలన్న తర్వాత ఏవో గొడవలు రాకపోవు. కాస్త వోర్సు పహిస్తే అవే నర్దుకుంటాయి. జానకి పిన్ని విషయం మళ్లకు తెలియనిది కాదుగా ? పిన్ని జీవితం బాగు వచ్చేదా ? అలాగే. . . ."

"ఏమో బాబూ ! చిన్నతనం నుంచీ అవురూపంగా పెంచి— కావలసిన వాళ్ల మీద కత్తిగట్టి మరీ పెళ్లిచేశాం. ఎవరు తప్పుకున్న గోతిలో వాళ్లే పడతారంటారు. ఇదే కాబోలు చెమకున్నదానికి సిగ్గుతో కుళ్లి కృశించి ఏడుస్తున్నాం—" సావిత్రి వంటి వ్యక్తులకు ఏ అనుభూతి కలిగినా అది హద్దులు మీరి ఉంటుంది. సంతోషం దాచుకోలేరు. విచారం వోర్చుకోలేరు.

మధు మృదువుగా అన్నాడు— "నువ్వలా బాధ పడ కూడదత్తా ! అంతా మన మంచికే జరుగుతుందంటారు పెద్దలు. ఇలా జరగటంతో అర్థం ఏమైయుంటుందో మనకేం తెలుసు ?— నుండు వచ్చేసేందని విన్నానే గానీ మిగతా విషయాలు నాకేం తెలీవు. అనలేమేంది ?"

"అంతా నా ఖర్మ ! నీ దగ్గర మాకు దాసరిక మెండుకు నాయనా ? మా అల్లుడో మేడిపండు. గుణం లేదు. గుట్టు లేదు. ఆ బియ్యే పరీక్ష

పూర్తి కానేలేదు. కాస్త ఒంటబట్టి చదివితా ? పోనీ తండ్రిచేసే వ్యాపారంలో చేదోడు వాదోడుగా ఉండకూడదూ ? అదీ లేదు. తనై నా ఉద్యోగం చూసుకుంటాడా అంటే వెధవ గుమాస్తాగిరి మేష్టరు పని అక్కర్లేదట. ఆఫీసర్ ఉద్యోగం వందల కొందలు వచ్చి పడేది తప్పితే చెయ్యడటా చిల్లి కానీ సంపాదన లేకపోగా చిట్లాటకీ, జత్తా తిరుగుళ్లకీ డబ్బు తగలేస్తాడట— అంత కళ్లు మూసుకపోయి వవర్తిస్తే ఎంత సంపద ఉంటే మాత్రం నిలుస్తుంది ?" సావిత్రి గుక్కు తిప్పుకోకుండా చెప్పేసిన మధు మొహంలోకి చూసింది. నీరు నిండిన కళ్లతో— "పరిస్థితి తట్టుకోలేనని పించింది మధుకి. నుద కాపురం గురించి వూహించిన బంగారు కలలన్నీ తెల్లని ఆవిర్భే పై పైకి తెలిపోతోంటే మధు మరేమీ మాట్లాడలేకపోయాడు.

సావిత్రి కడుపులో గూడు కట్టిన బాధ క్రమ క్రమంగా వెళ్లగక్కుకో సాగింది— "అస్త మానూ సుధని డబ్బు అడిగితే ఉన్నప్పుడు ఇవ్వనే ఇచ్చేదట. అది మాత్రం ఎక్కడి నుంచి తెస్తుంది. దాన్ని పట్టుకు కొట్టటం."

"నుధనా ?" మధు ఉలిక్కి పడ్డాడు.

"చచ్చి స్వర్గాన ఉన్న మీ అమ్మమ్మగారన్న మాట నా గుండెల్లో మెదులుతూనే ఉంది అప్పుడప్పుడూ— "నీ కూతురికి మొగుడెందుకు రాడు గానీ వాడు మేనత్త కొడుకు మాత్రం కాడు."

అవ్వలు— మధ్య ఏడుస్తుందేమోనని నేకూ నాకూ
 బాధ ఉంటుంది గానీ పరాయివాళ్ళ కే నాయనా ?
 “అదేమిటత్తా ? పెళ్లి చేసుకున్నాక సరాయి
 బెళా అవుతుంది ?”
 “ఎంతైనా కాపలిన వాళ్ళకి ఉండే లభిమనానా
 చేరు— చీకటి మాటికి కొట్టటంతో బెదిరి
 సోయిందో ఏమిటో వాళ్ళ పెద్దనాన్నకు ఉత్తరం
 రాసిందట.. ఆ సంగతి మాకూ తెలిదు. వెంటనే వెళ్లి,

కూలిన గోడలు

ఆయన దాన్ని కాస్త వెంట బెట్టుకు చక్కా వచ్చారు.
 అప్పుడు వెళ్లి వోరూ బాధుకుంటే ఏమంది ?
 అల్లుణి బెదిరించ బోయి వినక పోయేసరికి ఘర్షణ
 పడి నీలకేమిటని దాన్ని చక్కా తీసుకు వచ్చారు.
 “జానకి ఉండలేదా ? మేనత్త ఆనవాయే దీనికి
 పచ్చిందనుకుందాం.” అవ్వలు పైగా. పెద్దాయన

అని వత్సం ఆయన మీదే పెట్టినందుకు ఇంకా పిలి
 చేశారో విన్నానూ ?” పావ్రితి దవడలు నొక్కు
 కుంటూ గోషంగా అంది. మునుపంగా కూర్చున్న
 పీతాపతి అవ్వలు— “అవలు బుద్ధి తక్కువ మనది.
 ఎవరికైనా చెప్పే పప్పుతాగు గానీ, పూరడించరు.
 పిల్లల్ని కన్నవాళ్ళం వాళ్ళని కన్నవడి వ్యక్తి
 మీద పెంచుకోవాలనే బుద్ధి లేకుండా సరాయి
 వాళ్ళ ఆస్థికోసం అశవడితే ఏనువులుంది ? నాడికి

**హామామ్ వల్ల
 హాయిగాను
 కాలిగాను వుండండి**

శుభ్రవరచ వర్ణయ, శరీర కాంతి నిచ్చినట్లయ్య
 హామాము సబ్బును ప్రతి దినమూ వాడండి.
 మంచి సువాసనగల, సమృద్ధియైన హామాము
 సురుగు మీ శరీరమును శుభ్రవరచుట యేగాగ
 చులకన వరచను—మీకు మంచి తేజస్సునిచ్చు
 యీ సబ్బును ప్రతిరోజూ వాడిచూడుడు—దాని
 మగుణము మీరే తెలుసుకొనగలరు—యీ సబ్బు
 వాడకములో మెత్తబడి పోక వాడినంత కాలము
 దాని ఆకారము చెడకుండ వుండును.

హామామ్
 దుర్మత్తి

COTH. TEL

వీళ్ళలుంటే అలా దేవుళ్ళాడుతూ కూర్చునే వాళ్ళమా?"

"బాగానే ఉంది. మీ మమర్థింపు, మొట్ట మొదటి నుంచీ మధని పెంచుకుంటామనీ, కృష్ణబిడ్డ పెంచుకుంటామనీ వాళ్ళకై వాళ్ళే అంటూంటే నిజమే కాబోలని నమ్మి కూర్చున్నాం. వాళ్ళ ఇష్ట ప్రకారం పడి ఉండి వాళ్ళ అడుగులకు మడుగు తొత్తి వాళ్ళ పెట్టినానీ సాగనినీ చివరికి అంతా తీసికెళ్ళి గంగలో కలిపారు— మన బుద్ధి తక్కువేమింది? నమ్మించి మోసం చెయ్యటం కాదూ ఇది? నువ్వు చెప్పునాయనా!" అంది సావిత్రి మధుని మధ్యవర్తిగా పెట్టుకొంటూ.

మధు క్షణం అగి అన్నాడు— "నా జవాబు నీకు వచ్చదులే అత్తా! మనిషి బొత్తిగా అభిమానం లేకుండా బ్రతకడం నేను మమర్థింపలేదు. మీ ఇంటి వ్యవహారాలు నీళ్ళం సంగతులూ మీరి ద్వరూ చూసుకో వలసివే గానీ ఒకరి మీద పెట్ట వలసినది కావు. ఏదో స్వర్ణానికి ఆలోచించి బరు వైన బాధ్యతలన్నీ వదిలేసుకున్నారు. కాదంటావా?"

ఇంకా ఇప్పుడేమంటే ఏం ఉంది? నా బొంద" "ఇంతకీ పెద్దత్తావాళ్ళ ఏమయ్యారు? గదికి తాళం పెట్టి ఉంది."

"మా వెల్లిమిద తేటలు పెట్టి దేవుడి దగ్గి రికి పోయారు." కనిగా అంది సావిత్రి.

సీతాపతి మందలించాడు— "వాళ్ళే పూరుకో. వాళ్ళిష్టం వాళ్ళది. ఇప్పటికైనా కళ్ళ తెరిచి నందుకు సంతోషించు." మధుకేసి చూస్తూ చెప్పాడు— "సత్యస్వారాయణ దంపతులతో ప్రతిం చేయిస్తారట. తిరపతి వెళ్ళారు మొన్న.

సావిత్రి కాస్త గొంతు తగ్గించి అంది— "నేను చెప్పే అక్కన్ను అనుకుంటూనే ఏమో గానీ ఉన్న మాట అంటున్నాను. ఆ సత్యస్వారాయణ వెళ్ళాడు మహా గడుసుది. ఆ కోడలి ముందు అత్త మామల నోళ్ళ మూతల పడల్పిందే. వచ్చి వెళ్ళాళ్ళ కాలేదు. అప్పుడే కీపలాడుకొంటున్నారు. అస్తి కోసం వచ్చింది గానీ నిజమైన అభిమానం ఎలా ఉంటుంది?— కృష్ణబిడ్డ తే మాత్రం అంతే కాదా? అంటావేమో! స్వయానా తమ్ముడి బిడ్డ ఇంటి పేరిటి వాడూ— బొడ్డు కోసినాటినుంచీ ఆయన ఒళ్ళో పెరిగిన వాడూనూ— ఏడికి వాడికి భేదం లేదూ?"

మధు కొంచెం నవ్వాడు. "పోనీ ఆ మంచి చెడ్డలు క్రమంగా వాళ్ళకే తెలిసి వస్తాయిలే అత్తా! ఇంతకీ కృష్ణుడు ఊళ్ళో లేడట."

"అయ్యో రాట! ఏ రేపుకెళ్ళినా ముళ్ళ కంటే నాకు. ఆ నాటికి ఈ నాటికి వాడికి కుదురు రానే లేదు. వాడి తిరుగుళ్ళే వాడివి. చదువు లేదు గదా? ఉద్యోగం లేదు గదా? ఇంటికి వచ్చాడని పంతోప పడుతోంటే నెమ్మదిగా ఓ పదో పరకో చిక్కించుకుని ఎటో పోతాడు— మొన్న వెళ్ళాళ్ళ కిందట— సలభై రూపాయలు పట్టుకు పోయాడు. సినిమాలో జేరుతున్నానని ఇంకా దబ్బు పంపమని ఉత్తరం రాశాడు. చెప్పిద్దా? ఆ ఉత్తరం కాస్తా చించి ముక్కలు చేశాను. రోడ్డి వడప!" కోనంతో కన్నీళ్ళతో నటమతన్ని పోయింది సావిత్రి.

మధుకి చాలా బాధ కలిగింది. తనని ఎంత

అప్రదీగా భావించక పోలే చివర అంత మనసిచ్చి మాట్లాడుతుంది?— చివర మనో వేదనలా చిటికెలో తీసివేయ కలిగితే. . . . ?

"మరి వాడెలా బాగు పడతాడంటావు అత్తా?" బాధ పడేవాళ్ళ బాధ ఎడటి వాళ్ళ పంపకుంటే గానీ వాళ్ళకు తృప్తి ఉండదు.— "కృష్ణుడు ఇలా తయారవుతాడని ఎప్పుడూ అనుకోలేదునుమా!"

"ఏది అనుకున్నాం గతక? బొత్తిగా ముందు చూపు లేక పోయింది. మధుకి ఆ పెళ్ళి జరగటం కృష్ణుడిలా భయంభక్తి లేకుండా ఆకటాయి పెద్దవ కావటం అన్నీ ఆ పెద్దాయన మూలంగానే జరి గాయి. ఆయన్ని నమ్మి మేము సర్వ వానమై పోయాం. చేసుకున్నవాళ్ళకి చేసుకున్నంత మరి. మిమ్మల్ని అతో అక్కట్లలా అని ఏడిపించాం గామా?" సావిత్రి కొంగుతో కళ్ళు ఒత్తుకుంది

"అవేం మాటలత్తా? ఆ నాడు మా దుర ద్భవ్యం కొద్ది అలా జరిగింది. అంతే."

దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తూ కూర్చున్న సీతాపతి మధు మొహంలోకి చూశాడు— "చిన్న ఉద్యో మేదైనా సంపాదించి పెట్టగలవు కన్నుడికి?"

సావిత్రి మధు కూడా తెల్లబోయాడు.

ఆ ఆలోచనే తనకు రానందుకు విస్తుపోయి సావిత్రి సంప్రమంగా భర్తకేసి చూసి మధుని

ఒక ప్రద్యోగి : ఏమండీ హోస్టు మాస్టరు గారూ! నాకు తపాలు సరిగా చేరడం లేదండీ. మీకు జాబు కూడా రాశాను.

హోస్టు మాస్టరు : మీ వుత్త రమే నాకు చేర లేదండీ.

పాలిరి కరెంతుల్లా (రంగస్థలి రిగడ్డ)

కాళ్ళ పట్టుకున్నంత పని చేసింది. "బాబ్బాబు! నువ్వేదో పెద్ద ఉద్యోగముడివట కదూ? ఏదో చిన్న పని చూసి పెడుదూ! కాస్త నీ పేరు చెప్పుకు బ్రతుకుతాడు. బాగుపడి ఇంటి పట్టుకైనా జేరతాడు.

తను చిన్నత్తకి సహాయం చేయగలవనే నమ్మకం మధుకి సంతోషిస్తున్నది— "అప్పుకుండా చూస్తానత్తా! అసలు వాడెక్కడవాడో విరిపించి నా దగ్గిరికి పంపితే ప్రయత్నం చేస్తాను."

"అదిగో. అలా దాటేస్తే కాదు. వాణ్ణి నీకు అప్పగిస్తాను. ఎలాగో బ్రతుకుతెరువు చూపించు. నువ్వు 'పూ' అంటే గానీ నాకు నమ్మకం లేదు."

"అండా కా ఏదో చిన్న పని ఇప్పించావంటే తర్వాతి ప్రయోజనంగా చదువుకుని పరీక్షకి కూర్చుంటాడు." సీతాపతి కూడా ప్రాగ్భేయ పడుతున్నట్టు మాట్లాడటంతో మధు కొంచెం కోపం వ్యక్త పర్చాడు— మీరింతగా చెప్పిలా మామయ్యా? కృష్ణుడు పాడయ్యాడంటే నాకు సంతోషమా? పోతాయెళ్ళలా ప్రయత్నిస్తాను. అప్పుకుండా వాడేదేనా పని చూసి పెడతాను. పమ్మరేం వా మాట?"

"ఎంతమాట నాయనా! నీ చలవ వల్ల . . . !"

"అన్నీటికి నువ్వలా బాధ పడుకు చివరత్తా! పెద్ద దానివి. నువ్వే ఇలా కంగారు పడితే ఇక పిల్లల మాటేమిటి చెప్పు? రోజు లెప్పుడూ ఒక్కలాగే వుండవు. మధు కాపురం చక్కబడచ్చు కృష్ణుడు జ్ఞానం తెచ్చుకుని ఇంటికి చేరనూ వచ్చు. నువ్వు కన్న బిడ్డలు నీకు బరువా అత్తా? ఎవరో తీసుకో లేదని బాధ పడతావేం? మమ్మల్ని చూస్తున్నావు కామా? ఏం సిరిసంపడలు పెట్టుక బ్రతుకుతున్నాం? అలాగే నీకూ మంచి రోజులని వస్తాయి."

"ఎంత చల్లని మాట చెప్పావు మధూ! ఏదో కడుపు మంట చల్లారక అనుకున్నాను గానీ"

దిగులుగా చూసింది సావిత్రి.

"అమ్మా!" చాచిట్లో నిలబడి పిల్చింది మధు.

"ఏమిట? వంటయిందా?"

"ఆ, కాఫీ ఇదిగో."

"అయితే తీసుకురా! మన మధు దగ్గర నీకు సిగ్గేందుకూ!"

మధు గాజు గ్లాసుతో కాఫీ తీసుకుని గదిలో అడుగు పెట్టింది.

"అక్కడ పెడతావేమమ్మా! నువ్వే బానకియ్య. సీతాపతి కూతుర్ని హెచ్చరించాడు. మధు సిగ్గు పడుతూనే కాఫీ గ్లాసు మధు కందించింది.

మధు తన కోసం స్వయంగా తెచ్చిందన్న భావం మధుని ప్రాప్తపొయేలా చేసింది. — మధు తనని అభిమానిస్తున్న దనటానికి ఆ సిగ్గు చాలు. అయోమయంగానే కాఫీ గ్లాసు అందుకున్నాడు.

ఆ కాఫీ అతి పవిత్రమైన అమృతంలా అని పించింది. మారు మాట్లాడకుండా తాగి పిల్చు తిరిగి మధుకే అందించాడు.

"అయితే అబ్బాయ్! నువ్వు బిడ్డమీదలా వుండి పోతావా ఏమిటయ్యా!?" సావిత్రి నవ్వుతూ మధు పెళ్ళి సంగతి ఎత్తింది.

"నేనేం శుభాలు చెయ్యలేదుగా అత్తా! అమ్మి జరగటం లేదూ? అదీ అలాగే జరుగుతుంది."

మిట్ట మధుప్రసాదం అయ్యే సరకూ కుమార్తె సాగిపోయాయి — "ఇక అన్నాలు పడ్డించు. పప్పుండు కావస్తుంది." అన్నాడు సీతాపతి.

సావిత్రి ఆశ్చర్యంగా చూసింది — "నిజంగా మధు మనిట్లో లింబాడూ? హాస్యనికన్నాడేమో అనుకున్నాను. నాలుగు బంగారా దుంపలవా వేవ మన్నాను కాను. ఎంత దయ పెచ్చిందయ్యా నీకు?"

"నువ్వేం కంగారు పడకత్తా! ఏది వుంటే అదేపెట్టు. చిన్నప్పుడలా పప్పుచారే కావేదానివిగా?"

"పప్పుచారే మరి. చిన్నప్పుడు ప్రేమతో పెట్టక పెట్టక పోయినా ఇప్పుడు ప్రేమగానే పడ్డిస్తానులే. లేచిరా!" సావిత్రి పంటింటోకి వెళ్ళి పోయింది.

కొన్ని వంతులారా తర్వాతి తిరిగి ఆ ఇంటోకి అంత సమరస్యంగా భోంచేస్తోంటే మధు కళ్ళలో నీరు చెమర్చినట్టు ఉంది. — వడ్డనలో మధు కూడా అక్కడక్కడా కలగ జేసుకుంది. హాసంగా మధు తనని తప్పుచుకు దూరంగా పోవటం లేదని సాఫ్య పైసంత వరకూ తన పరిసరాల్లో వుండటానికి ప్రయత్నిస్తోందని అర్థం చేసుకున్న మధు సాధరంగా మధు మొహంలోకి చూడబోతే నెమ్మదిగా తందించేసు కొంది మధు.

* * *

తెగిన, గాయపడిన, కాలిన మరియు కమిలిన చర్మమునకు

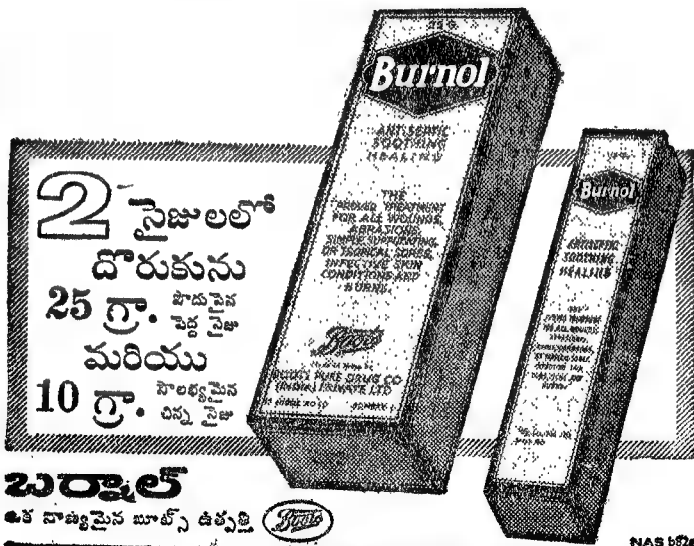
బర్నాల్

ముప్పది సంవత్సరములుగా ప్రసిద్ధి చెందిన
క్రిమినాశక ఆయింట్ మెంట్

మాన్యు సమయముననే
బర్నాల్ ఉపశమనమునుగలిగించును

కీటకముల కొట్టకు, పుండ్లకు, మరియు తామర చెమట పొక్కులు
మెదలయిన ఇతర వ్యాధులకు కూడా బర్నాల్ ఉపయోగపడును.

బర్నాల్ క్రిమి అభివృద్ధిని బాగుగా అరికట్టును.
బర్నాల్ లేకుండా ఏ ఒక్క గృహము ఉండకూడదు.
నేడే ఒక బర్నాల్ ట్యూబ్ ను కొనండి

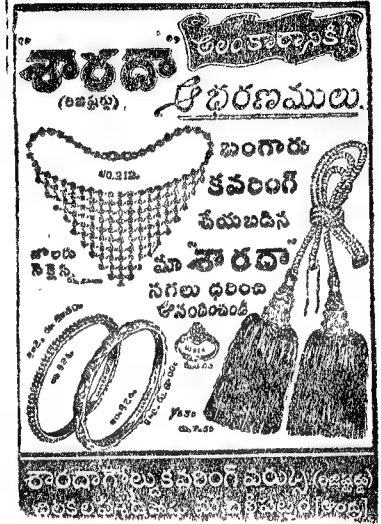
బర్నాల్

ఒక బాక్స్ పైన బాల్స్ ఉత్పత్తి

NAS 152a

పాన్ నెం: 243

పాదాలలో ఆనెలు

పాదాలలో ఆనెలు, కండలు పెరిగి, (వేళ్ళ పొడవుకుపోయి
పాదములు వేలపై బెట్టు తో రాళ్ళ తగిలిన (తుళ్ళివడు
వారు పై పూతగా వడిన (వేళ్ళ తోనహామాయంచేయ
ల సంజీవి. నెల పొస్తు ఖర్చులతో రు. 4-25 వ. వై.
కొక్కోకము ప్రాంతములు గాడి. రు. 1-50
దాంపత్య రహస్యములు ... రు. 3-00
తెలుగు హిందీ స్వయంశిక్ష రు. 4-50

పొస్తు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

(వ భ అ ం డ్ కో

3, మలయ పెరుమాళ్ వీధి, మద్రాసు-1.

ఐ తెక్స్ కా టు క

కాన్స్ట్రీయంగా కాయాలైనది
చిన్నపిల్లలకు కూడా వాడవచ్చును.

ఐ తెక్స్ విం ది

అనేక రంగులలో లభించును.

అరవింద్ లేబరేటరీస్
పి. జి. 1415, మద్రాసు-17.

“పువ్వులేం కోసుకోలేదా?”

తల్లిపడి తలెత్తిన సుధ చూపుతో తడబడింది. “నేను వీతో మాట్లాడుదామనే వస్తున్నాను సుధా! నువ్వు తోటలోకి వెళ్ళావని మీ అమ్మ చెప్పింది.”

సుధ మౌనంగా నిలబడి పోయింది. సుధ మొహం కళా విహీనంగా వుంది. గర్భంగా ఎడటివారిని ధిక్కరించే ఆ చూపులో ఏదో దీనత్వం గోచరిస్తోంది. లేగన జాట్లు వేళ్ళతో అణచుకుంటూ ఎటో చూస్తూ — గాంభీర్యం నడలి పోయిన కంఠస్వరంతో అంది—

“వాతో ఏం మాట్లాడతావు బావా నువ్వు?”
మధు క్షణం మాట్లాడలేక పోయాడు —

“అలా పైకి వెళ్లి కూర్చుందామా సుధా?”

అప్పుడే తడవుగా వెనక్కి తిరిగింది సుధ — ప్రక్కనే నడుస్తూ అన్నాడు మధు — “సుధా నువ్వు నాలో ఎన్నడైనా ఇంత సొమ్మంగా ప్రవర్తించావా?”

సుధ తం తిప్పి చూసింది — “క్షమించు బావా! ఆ గతాన్ని నాకు బాధకం చెయ్యకు.”

మధు గుచ్చి అడుగుతూన్నట్టు ప్రశ్నించాడు —

“మర్రి పోవాలని ప్రయత్నిస్తున్నావా?”

“కాక నేను చేయగలిగిందేముంది?”

విస్మయంతో అన్నాడు మధు — “సుధా! జరిగిందానికి నిజంగా నువ్వు బాధ పడుతున్నావా?”

సుధ మాట్లాడ లేదు. మౌనంగా మామిడి చెట్టు మొదట్లో కూర్చుంది. మధు ఒక్కసారి తోటంతా దృష్టులు సారించాడు. ఏ చెట్టునీ, మొక్కనీ పిండిగాని పువ్వుగాని కనిపించలేదు. తోటంతా చాలా వరకు పాడై పోయింది. మధు కిందికి బాధగా అడిగాడు —

“తోట చివర దశకు చేరి పోయినట్లుంది సుధా! ఎవరూ సంరక్షణ చేయటం లేదా?”

“అంత మంచి మనస్సు ఎవరికి లేదు బావా!”

“.....”

“తోట వీకోసమే తెంగ పెట్టుకొంది.”

“వృధా శ్రమ! ఈ తోటలో కాటా మోస టూనికైనా నాకు చాక్కు లేదే! పిచ్చి తోట కెందుకా అడియాశ?”

“అది సహజం. ఒక వస్తువు దూరమై అందకుండా పోయినప్పుడుగాని దాని విలువ తెలిసే రాదు. అప్పుడు ఎంత ఆక్రోశించినా ప్రయోజనం లేదు. అపునంటావా?”

“చిత్రంగా మాట్లాడుతున్నావు సుధా!”

“ఎందుకు చిత్రం?” చటుక్కున తల ఎత్తింది. సుధ — “ఈ వాటికి మా మూర్ఖత్వం మాసి పోలేదనా?”

మధు అభ్యర్థంగా చూశాడు.

“నా గురించి వీకేమీ తెలిలేదా బావా?”

“నీ గురించా? అంటే నువ్వు ఇక్కడ పులుసు పంగతేనా?”

“అవును. నేను గతరేక పుట్టింటికి చేరిపోయాననీ నా ఆశిలన్నీ మూసిపోయాయనీ — నా గర్భ మంతా నశించి పోయిందనీ.....”

“సుధా!” మందలింపుగా అన్నాడు మధు.

“ఎందుకంత పిచ్చిగా మాట్లాడుతావు?”

కూర్చిన గోడలు

“లేదు బావా! ఇప్పుడు నాకు పిచ్చి లేదు. ఒకప్పుడు పువ్వుమాట నిజమే. కానీ అది పూర్తిగా పోయింది.”

“సుధా! నువ్వులా మాట్లాడుతోంటే నాకెంతో బాధగా వుంది.”

“నాకన్న మఖాలకు బాధపడే నువ్వు పువ్వువన్న జ్ఞానం మొదట్లోనే లేక పోయింది బావా! వీవిలువ గ్రహించ గలిగిన వాటికి అంతా వాళ్ళకి మించి పోయింది.”

“సుధా!” సుధ అంత నిరభిమానంగా మాట్లాడు తుండంటే మధు తనని తనే నమ్మలేక పోయాడు.

“ఇప్పుడు నువ్వు నాకోసం బాధ పడటం ఏమీ నమంజనంగా లేదు. నువ్వు వివాహితునీ — నీకు

భర్త పువ్వుడని మర్చిపోతున్నావా?”

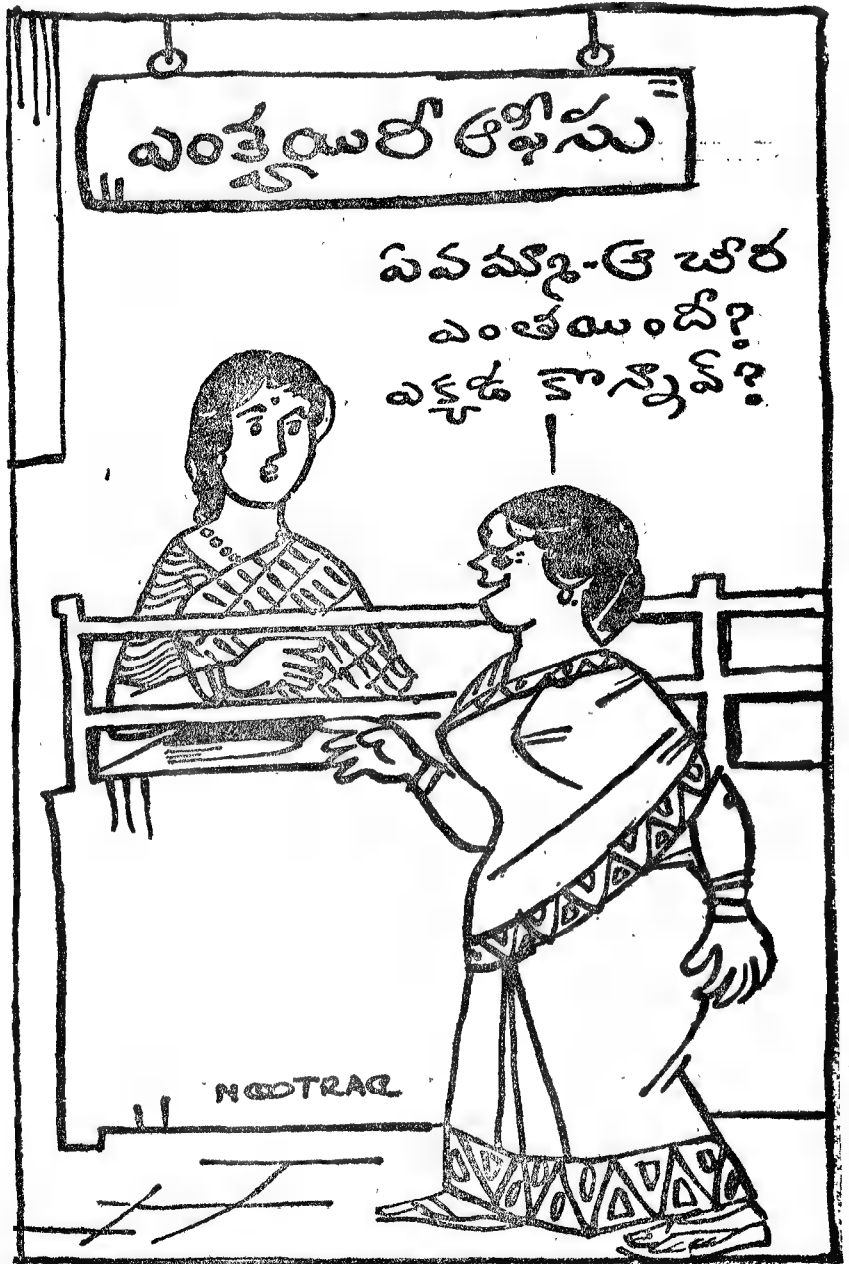
సుధ పేంపంగా నవ్వింది — “అవి అంత తేలికగా మరుపు వచ్చే విషయాలు? కానీ బావా! వేసు అధర్మంగా అనమంజనంగా మాట్లాడుతున్నానని నాకూ తెలుసు — నిన్ను ధిక్కరించిన వేసు ఏ విధంగానూ నుణచడటం లేదని నీకు తెచ్చేగని నాకు తృప్తి ఏది?”

“నుఖానికి ఒక అవధి లేదు. ఉన్నంతలో సంతృప్తిగా బ్రతకటానికి ప్రయత్నించటం తెలివైనవాళ్ళ లక్షణం.”

“ఒడ్డున నిలబడి మాట్లాడేవాళ్ళ తీరు.”

“సుధా! నువ్వు ఒక్క మనిషి పట్ల రెండు అభిప్రాయాలు ఏర్పర్చుకో గలవా?”

సుధ కొంతసేపు మౌనం మోపింది
(న కే వం)

కుక్క పిల్ల

47 వ పేజీ తరువాయి

కాని, మరుసటి పాఠం నేను ఏం జరిగినా అప్పటికి వెళ్లగూడదని నిశ్చయించుకున్నాను. ఇంటినుంచి బయటికి వచ్చేక మరేం జరగనీ ఒక్క అంగుళం ముందుకు కదల్చని ఢీప్పించాను. అసలే ఆయన అర్చకుడు. ఇంత పట్టుబడుతుంటే అంత దూరం ఎలా నడిపించుకు వెళ్లాడు? భారతీ! ఇది మొండి కేస్తోంది.' అన్నాడాయన నిస్పృహతో 'రెండు అంటించి లాక్కెళ్లండి' అందానిడ మాటల్ని కార్యకూడంలో పెడుతూ. అయితే నేనేనా తక్కువ తిన్నది? అసలే అనిడతో విసుగెత్తిపోయి ఉన్నా నేనా మీదబడి కరవబోయాను. దానో ఆనిడ రుడునుకుని 'ఫీ! పాడు కుక్క! కరుస్తోంది చూడండి నన్ను' విశ్వాసంలేని జంతువు. ఈ వెదన కుక్క మనకొద్దు. అక్కడే పారేసి రమ్మనండి.' అంది కోపంతో. ఈవిడచేత మాటలు వడ్డండుకు చాలా నొచ్చుకున్నా హాయిగా నా పాత ప్రదేశంలోకి పోతున్నందుకు మనసు పైమరచిపోయింది. ఆయన 'క్లబ్' కి వెళ్లి బప్పుడు వెంట నన్ను అక్కడ వదలడానికి గొలుసుకు కట్టి తీసుకు వెడుతుంటే ఆయనకూ, నాకూ అనందంగానే ఉంది—అటువంటి యజమానురాలిని వదిలినందుకు—ఆయన ప్రాణం ముఖపడేలా చేస్తున్నందుకూ.

'క్లబ్' లో ఆయన విషయం అందరికీ చెప్పి నన్ను వదులుంటే మా అమ్మా, సోదరులూ చాలా బాధపడుతూ వక్కన విలబడ్డారు. 'మా కందరికీ చెడ్డపేరు తెచ్చావు' అంది అమ్మ కోపంగా. నేను శాయశక్తులా ప్రయత్నించాను— నేను చేసిన పని మంచిదేనని చెప్పడానికి. వాళ్లు ఎంటేగా? 'ఒక్కసారి కరిచి ఉండాలింది!' అని నేను అంటూంటే 'చాలే... చేసింది చాలక' అని గిసిరింది అమ్మ. ఇక నేనేం మాట్లాడను?

"ఏమాయ్! డాక్టర్ గారబ్బాయ్! మాష్టరు గారు, మీ నాన్నగార్ని పిల్చుకు రమ్మన్నారాగా మీ నాన్నగారేమన్నారేంటి?"

"ఏమంటారు? నేను రావాలంటే ఐదు రూపాయలు పీజ అవుతుందని చెప్పినవన్నారు."

భవం తప్ప చెప్పల్సినవి మరేంలేవు. ■ సంఘటన నా మనసులో చెరగని ముద్ర వేసింది. ఆ సంఘటనని ఎప్పుడు తలచుకున్నా చాలా బాధగా, గుండెల్ని పిండినట్లుగా ఉంటుంది. అది జరగడానికి నేనూ ఓ కారణాన్నేమో అనే శంక నన్ను ఎప్పుడూ పీడిస్తూనే ఉంటుంది. ఐతే ఇప్పుడు నేను చెయ్యగలిగిందేమీ లేదు. తలచుకు బాధపడ్డం తప్ప.

ఆవేశ సంత రోజు. సంతలో విశేషాలు చూసు కుంటూ వెళ్లి కపోయివాడు ఏవంపాటుగా ఉన్న పుడు వాడిని తెలిసిగా మోసం చెయ్యగలిగినందుకు నన్ను నేను అభినందించుకుంటూ వంతెన దాటి 'జనన మరణాల ఆస్తిను' ప్రాంతానికి వచ్చేటప్పటికి ఇద్దరు అందమైన పిల్లలు ఎదురయ్యారు. అమ్మాయికి ఎనిమిదేళ్లందవచ్చు. అబ్బాయికి ఆరేళ్లు దాటి ఉండవు. చాలా ముచ్చటగలిగేలా ఉన్నారు. నన్ను చూడగానే ఆ కుర్రాడు అగి, నన్ను పట్టుకుని 'అక్కా! ఈ కుక్కపిల్ల ఎంత ముద్దోస్తోందే!' అన్నాడు మురిసిపోతూ. 'అవు నురా! పట్టుకు వెరదామా ఇంటికి!' అందా అమ్మాయి.

'అమ్మ పిమ్మి అవడగా?' అన్నాడా చిన్న పిల్లాడు. 'ఉహూ... ఎందుకుంటుందే?' అని ఆ చిన్నపిల్ల నన్ను ఎత్తుకుని ముందుకు నడిచింది. ఆలా వాళ్ళ ద్వారా నన్ను వాళ్ళ ఇంటికి తీసుకువెళ్లారు. వెనకా మావాడు వచ్చి నన్ను పెంచుకోబోతున్న ఇల్లు గమనించి వెనక్కు వెళ్లాడు. ఆ ఇల్లు మునుపటి ఇల్లంత విశాలంగా లేదు గాని పూంమొక్కలతో కళగా కలకలాడుతూ ఉంది. నాకు బాగా నచ్చింది. ఇంటల్లో అన్నీ శుభ్రంగా ఎక్కడి వక్కడ ఉన్నాయి. 'అమ్మా! అమ్మా! యిలా రావే! ఏం తెచ్చామో చూడు.' అన్నాడు కుర్రవాడు.

వాళ్ళ అమ్మగారు వచ్చారు. తెల్లగా, కళగల ముఖంతో ఇంత బొట్టు పెట్టుకు వచ్చిన అనిడ పట్ల నాకు చాలా గౌరవం కలిగింది.

'ఇదేమిట! కుక్కపిల్లకూ మనకు తోడు' అందానిడ నవ్వుతూ నావంక చూస్తూ.

'ఆ ఆ. కాదుమ్మా. ఇదొక్కటే పెంచుకుందా మమ్మా. చూడు, ఎంత బావుందో....' అన్నాడా కుర్రాడు.

'నరే—నాన్నగారి నడిగి ఆయన ఒప్పుకుంటే ఉంచండి.'

వాళ్ళ పెద్దమ్మాయి (పైన్సూల్లో చదువు తోంది) కూడా నన్ను ఉంచాలని పట్టుబట్టడంతో వాళ్ళ నాన్నగారు కూడా ఒప్పుకున్నారు. ఇక్కడ కొన్ని నెలలు చాలా హాయిగా గడిచాయి.

అవి వేచి వేరువు. పెద్దపిల్ల ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి పరీక్షలు వ్రాసి, ఫలితాను ఎదురుచూస్తోంది. వాళ్ళ నాన్నగారు పెళ్లిసంగంధం ఖరారు చేసుకు రావడం అతి కష్టమైనది సాధ్యంకాలేదు.. 'పది నేర కట్టానికి కానీ ఆగ్గరని, పెళ్లికొడుకు ఇంజనీ రింగు చివరి సంవత్సరంలో ఉన్నాడని మాటల సందర్భంలో నాకు అర్థమైంది. బడివంతులు ఉద్యోగం చేసేఆయనకి అంత డబ్బు పుట్టించడం సమస్య అయింపుటికి పొం ఉన్నది కాస్తా లమ్మేసి

ఈ సంబంధమే ఖరారు చేసుకోవాలని ఆయన పట్టు బట్టారు. పెళ్లిచూపులు, తాంబూలా లిచ్చుకోవడం లాంటి తింతు జరిగిపోయింది. శుభలేఖలు కొట్టి చదం, పెళ్లికి సందరి వేయించడం, నానా హంగ మాతో ఇల్లంతా కళకళలాడుతూ ఉంది.

ఉండగా ఇంటర్వ్యూలోనికి చావుదెబ్బలాట సంఘటన జరిగింది. అరాతి వాళ్ళింటల్లో దొంగల వడ్డారా.

ఆవేశ రాత్రి ఊళ్లో ఏవో ఉత్సవాలు జరుపు తున్నారు. వోచోట పారికథ జరుగుతుంటే నేనూ మరో నలుగురం వెళ్లి ప్రొద్దుపోదోడాకా అక్కడ కూర్చున్నాం. రాతంతా రోడ్లమీద తిరుగుతూ 'క్లబ్' ప్రాంతాల్లో గడిపి, ఎండ బాగా ఎక్కుక ఇంటికి తిరిగి వెళ్లాను.

అప్పుడు తెలిసింది హెరవార్. చిన్నపిల్లలు ఇద్దరూ దిగాలునడి నరాండాతో కూర్చున్నారు. 'పెద్దపిల్ల గడవలో కూర్చుని వెక్కివెక్కి బోడు స్తోంది. నా మొహం వాళ్ళకి చూపించ బుద్ధి కాలేదు. వెనక్కి వచ్చేశాను. దారిలో జనం చెప్పుకుంటున్న మాటల్ని బట్టి ఎంత దారుణం జరిగిందో అర్థమైంది. రాత్రి వచ్చిన దొంగలు పెట్టే తెరుస్తున్న సమయంలో ఆయనకి మెలకువ వచ్చిందట. కానీ దొంగల్లో ఒకడు చేతిలో కర్రతో బలంగా తలపై మోడడంతో ఆయన పుగ్గూతప్పి పడి పోయారు. అనిడనీ పుగ్గూతప్పో కొట్టి విలువైన వస్తువులన్నీ సంగ్రహించి అదృశ్యమై పోయారు..... ఈ హెరం తలచుకుంటూంటే దుఃఖం ఉప్పెనలా ముంచుకువచ్చింది.

'రాత్రి యజమాని ఇల్లు వదిలి పూళ్ళోకి పోవడం స్వామి ద్రోహం కదా? తల వంచుకుని వెనకదారి పట్టాను. 'క్లబ్' చేరి ఈ వార్త అందరి చెవిన వేసేసరికి అందరూ ఆ కుటుంబంమీద చాలా జాలినట్టారు. 'ఇందులో నీ తప్పేం లేదు. నీకు మటుకు ఇలా జరుగుతుందని ఏం తెలుసు. నువ్వేం కలగవలెదు కద!' అని నన్ను ఓదార్చబోయారు. కాని, నాకు పూరట చిక్కలేదు. ఎంతసేనూ చిన్న పిల్లల దుఖం గుర్తుకువచ్చి గుండె తరుక్కు పోయింది.

నాలుగైదు రోజులు గడిచాయి. ఈ నాలుగైదు రోజుల్లోనూ ఆ యింటి యజమానికీ, యజమాను రాలికి ఎలా ఉందో నన్ను ఆందోళన పీడిస్తున్నా అటువైపు వెళ్లడానికి మొహం చెల్లలేదు. చాలా దిగులుగా రోజులు గడసాగాను ఒకరోజున మనశ్శాంతికోసం పూరికి చాలా దూరం ఒంటరిగా నడిచిపోతున్నాను. "రాధ" (పెద్దమ్మాయి పేరు అనూరాధ) గురించి ఆలోచనలు రాసాగాయి. 'పాపం దబ్బుంతా పోయింది గదా, ఇక ఆ 'ఇంజనీరు' ఈమెను పెళ్లాడానికి అంగీకరిస్తాడా? అంగీకరించడు కాబోలు. ఆమె ఎంత బాధపడ్తోందో....' ఆలోచన లతో గుండె ఐరువెక్కిపోయింది. ఇలా ఆలోచిస్తూ మలుపు తిరుగుతూ రెండడుగులు వేసే సరికి ప్రమాదం జరిగిపోయింది.

ఏదో గట్టి పదార్థం ఒంటికి తగిలినట్లు ముట్టుకు బాడవకం పుగ్గూతప్పిన కాస్తపు అలా రోడ్డుమీదే పడిఉన్నాను. కళ్లు తెరిచి చూసే సరికి నా వక్కన ఒక అబ్బాయి ఓంగి కూర్చుని నావంకే ఆదుర్దాగా చూస్తున్నాడు. కళ్లు తెరచ

గానే 'ఏయ్ డ్రైవర్ కళ్ళు తెరిసిందోయ్. బ్రతికే ఉంది. ఇలా' అని అరిచాడు ఆనందంగా. తెల్లటి డ్రైవర్స్ బూటు వేసుకున్న ఆ కుర్రాడు చాలా బాధపడ్డాడు. ధనవంతుల బిడ్డ అని చెప్పకనే తెలుస్తోంది.

'ఇంకొంచెం 'స్పీడు' గా వస్తే చచ్చిపోయిందే దండే....' అంటూ వచ్చాడు డ్రైవరు కారు ప్రక్క నించి. వా ప్రక్కన నిలబడి ఆ అబ్బాయి వెయ్యి పట్టుకుని లేవదీస్తూ... 'తెగండి బాబూ ! పోదాం. దీనికేం చెబ్బు తగల్గేదు' అన్నాడు. ఆ అబ్బాయిని. 'ఈ కుక్కపిల్లని కూడా ఎక్కించు. ఇంటికి తీసుకుపోదాం. నేను దీన్ని పెంచుకుంటాను.... ఎలా చూస్తూందో చూడు. చాలా మంచి కుక్కపిల్ల' అన్నాడు. 'డ్రైవర్' చాలా క్రూరుడిలా ఉన్నాడు. 'ఇంకా నయం ! ఇలాంటి కుక్కలేం ఖర్చు బాబూ మీకు ? ఇంటినిండా మంచి మంచి జాతికుక్కలున్నాయిగా ! చాలావా !' అని కోపంగా నావంక చూశాడు. ఆ అబ్బాయి మటుకు డ్రైవరు మాట విసలేదు.

'ఇదుగో. ఇది రాకపోతే కార్లో నేనూ యింటికి వెళ్ళను' అన్నాడు.

వాకు ఆ కుర్రాడి పట్టుదల చూసి ముచ్చట వేసింది. 'కుర్రాడంటే యిలా ఉండాలో' అనుకున్నాను. 'డ్రైవర్' ఇక విధిలేక నన్ను కూడా ఆ అబ్బాయితోబాటే ఆ ఖరీదైన 'కారు' లో ఎక్కించి ముఖం చిల్లింది కూర్చున్నాడు. కారు కదిలింది.

కొన్ని వందలమైళ్ళు వెళ్ళాక మా కారు ఒక క్రొత్త పూల్లో ఆగేవరకూ హాయిగా మెత్తటి పరువులమీద కూర్చున్నాను. మధ్యలో మా మధ్యేం సంభాషణ జరగలేదు గాని, ఆ అబ్బాయి నా తల విమరుతూ కూర్చున్నాడు.

ఆ పూరిపేరు 'చింతలపల్లి' అని నాకు తరవాత తెలిసింది. ఆ అబ్బాయివాళ్ళు రాజులు. వాళ్ళ వాళ్ళగారు చాలా ప్రసిద్ధిపొందిన ధనవంతులు. పెదబాబుగారి మేడ చూస్తేనే నాకువాళ్ళ భాగ్యం అర్థమైంది. వాళ్ళ మేడలాటి భవనాన్ని ఈ ప్రపంచంలో నే నెక్కడా చూళ్ళేదు.

కారు ప్రహరీ లోపలికి వెళ్లి ఆగాక నన్ను ఎత్తుకుని ఆ అబ్బాయి కారు దిగాడు. ఎదురుగా కనిపిస్తున్న ప్రంభానికి కట్టిపట్టు కుక్కలు నా దృష్టి వాకర్చించాయి. ఆ రెండు 'ఆల్బెస్ యన్' జాతి కుక్కలూ వదిలే నన్ను మింగేద్దా మన్నంత భయంకరంగా చూస్తూ అరుస్తున్నాయి. ప్రక్కనే రెండు పోట్టే జాతికుక్కలు కూడా శాయశక్తులా అరుస్తూ ముందు కాళ్ళ మీద లేస్తున్నాయి. ఓ విచిత్రమైన కుక్క ఒంటి నిండా మచ్చలతో శీతరంగా చూస్తూ బాబుకి లోకాదీస్తూ నిల్చుంది.

నీటిని గమనించకుండా బాబు లోపలికి నడిచాడు. (ఆ కుర్రాడి పేరు 'రాజబాబు' బ) తిన్నగా మేడ మెట్టెక్కి ఓ విశాలమైన గదిలోకి వెళ్లి ఆగాడు. ఆ గదిలో ఓ స్త్రీ 'సోఫా' లో కూర్చుని ప్రతిక చదువుకొంటోంది. 'అమ్మా ! ఈ కుక్కపిల్ల చూడు' అన్నాడా అబ్బాయి నన్ను తివాచీమీద దింపి. నన్ను చూసి చూడగానే ఆవిడ చటు

క్కున లేచి నిలబడ 'ఫీఫీ' అంది. నేనేదో చూడరాని పస్తువు వైసట్టు. 'ఇలాంటి పాడు కుక్క ఎక్కడ దొరికిందిరా ?' అంది 'డ్రైవర్' ని పిలిపించి 'ఏయ్ డ్రైవర్ ! ఎందుకు మోసుకొచ్చావ్ దీన్ని ?' అంది గుడ్డరుముతా.

'చెప్పినదమ్మగారూ ! మీరు తిడతారని. అబ్బాయిగారు ఎంటే గదండి !' అన్నా డతను విషయంగా.

'అమ్మా ! ఏమైనా సరే, నేను దీన్ని వదలను. దీనికి 'సీజర్' అని పేరు పెడతాను. 'సీజర్.... సీజర్!' పేరు మీకు బావుందా ? సీజర్ !' అన్నాడా అబ్బాయి నన్ను ఎత్తుకుంటూ. బావుండవట్టు తోక వూపాను. రాజబాబు అమ్మగారు

'సరే. మీ వాళ్ళగారు దీని సంగతి కనుక్కుంటారులే' అని కోపంగా వెళ్లిపోయింది.

తరువాత నేను చాలా ఆలోచనలో పడ్డాను. పెదబాబుగారు వచ్చేవరకూ రాజబాబు పర్యవేక్షణలో నాకు బాగానే గడచినా వా మనసులో వాళ్ళ వాళ్ళగారు ఏమంటారో నని భయంగానే ఉంది. ఇంతలో వాళ్ళ వాళ్ళగారు రాజబాబును పిలిపించారు. 'ఒరే బాబూ ! సీకి పాడు' కుక్కమిటరా ? కొత్త 'సిల్వీపీటీ' నోకడాన్ని జెంగుతుారనించి తప్పిస్తాను. దాన్ని వదిలేసి రమ్మను. వామాట విసమ్మా.'

నా పెళ్లి

తుంగతుర్తి విశ్వనాథం.

అయ్యో !

ఎవరా వెళ్ళేది

ఇటు వస్తారా ఒకసారి

నా జాతకం చూస్తారా కదసారి

ఉందా నాకు కాండాయోగం?

వదులుందా నాకు ఈ దుర్యోగం

అవుతుందా నాకు వివాహం ?

హరిస్తోంది నన్ను ఈ దాహం

ఏమిటో ఈ పెళ్ళిళ్ళు

ఎలా పెడతాయో మూడు ముళ్ళు

అర్థం కాదు నాకుమాత్రం

తెలుసా మీకు సూత్రం

నాన్నకు కావాలి కట్టుం ముల్లె

అమ్మకు కావాలి వల్లెటూరిపిల్లే

చూచాను పిల్లల్ని నేను కోట్లు

మచ్చుకై నా లేపు వారిలో లోట్లు

సచ్చలేదు మా వారికి

మెచ్చలేదు వాళ్ళేవరిని

పిచ్చెత్తుతోంది నాకు

పుచ్చకుంటాను చెప్పసాకు

అడుగో నస్తోంది నా ప్రేయసి

అంద చందాలు విందే సరసి

అడుగుతాను నా పూదయ్యళ్ళని

అంగీకరిస్తుందేమో నా గాంధర్వాన్ని

ఆ! ఉందా అభ్యంతరం?

వేరేలేదే గత్యంతరం

చెప్పమంటాను గదవతినే వెళ్ళి

ఎప్పుడొతుందో నా పెళ్ళి !?

అన్నారు. లాలమ్మా. కాన, బంగారుకోడలొంటి రాజబాబు 'ఉహూ, నాకు 'సీజర్' కావాలి' అన్నాడు పట్టుదలగా. ఇక వాళ్ళ వాళ్ళగారు ఏమీ అనలేక 'వరే నీ యిష్టం. కానీ, దాన్ని మా గదుల్లోకి రానిస్తే కాళ్ళు విరగ్గడతాను' అని కోప్పడ్డారు.

ఆ రోజునుంచీ నేను రాజబాబు సీడనయ్యాను. ప్రతి క్షణం అతనితోనే అడుగునేవాడిని. నాకు సమస్త సదుపాయాలు ఎంతో జాగ్రత్తగా చూసేవాడు. ఇది మిగిలిన కుక్కలకి దున్నపం అవడం వాకు అర్థమైంది.

ఇలా రెండు వారాలు గడిచాయి.

ఒకరోజు ఇంట్లో నీటి తోచక అలా పీడిలో తిరుగుతున్నాను. అటూ ఇటూ పరీకిస్తుండగా అంతకుముందు నేను చూడని ఓ కుక్క కన్పించింది. కొండల్ని చూడగానే ఎందుకో మంచి అభిప్రాయం వెంటనే ఏర్పడుతుంది. పంకరించి స్వేదాం చేసుకున్నాను.

'నిన్నున్నాడు రాజబాబు చాలా ప్రేమగా చూస్తూ వ్వాడు కదూ' అంటే 'అవు' నని చెప్పాను.

'ఇంకెన్నాళ్ళులే....' అని తన నవడం ఆశ్చర్యం కలిగింది. కానీ, ఆ కుక్క చెప్పిన కథ విన్నక నా గుండెలో రాయి పడ్డట్టుయింది. రాజబాబు తన్ను గూడా ముందు కొంతకాలం పెంచి, తోట మాలికి యిచ్చేశాడట. మోజా తగ్గిపోయాక.

'ఇంట్లోవాళ్ళందరికీ వచ్చే పని ఒకటి చేస్తేగాని నీకిక అక్కడ స్థావరలేదు' అని చివరి మాటగా చెప్పేసి ఆ కుక్క అరువాత కలుద్దామని కదిలి పోయింది.

అను చెప్పింది సమంజసంగా తోచింది. సతే ఆచరణలో పెట్టడం ఎలా ?

మర్నాడు సాయంత్రం రాజోలునుంచి ఎవరో డాక్టరుగారి కుటుంబం వచ్చింది. పెదబాబుగారి స్నేహితులట. సరే సున్యాదలు జరిపి చాలా ఆప్యాయంగా అహ్వానించారు. సాయంత్రం అయిదారు గంటలపుతోడగా మేడమీది తివాచీ గదిలో వాళ్ళ మాటలు వింటామని నేనూ చెరాను. వాళ్ళు నగని గురించి, పినిమాల గురించి మాట్లాడుతోంటే నవక నేను యిటూ అటూ మాస్తోండగా నా చూపు ఓ బలిసిన పందికిక్కుమీద పడింది. డాక్టరుగారి రహస్యంగా కాబోలు మూటతో మునిగి పోయి పక్కన 'సోఫ' రో, సాయి ఈ పందికిక్కులాగుతుండడం గమనించడంలేదు. వాలో రక్తం ఉర్రులు వేసింది. ఆ పాడు జంతువుని చీల్చి చెండాడి అందరి అనుగ్రహం సంపాదించాలని విర్ణయించుకుని, భగవంతుణ్ణి తలుచుకుని తటాలున ముందుకు రూపే ఆ దుష్కృప్తిగా నెడ పట్టుకుని పసిరాను.....

'అమ్మాయీ' 'ఏయ్ ఫీవా ! ఫీవా !' అని కేసలూ, సెనకనుంచి విడుపు విసరాడంతో ఒక క్షణం అగి ఆ పందికిక్కు నిం చేస్తోందో ఒకసారి చూశాను. నా అశ్చర్యం అనధులు దాటేంది.

ఆ జంతువు 'ఫో! ఫో' నుని మహాగ్రహంతో అరుస్తోంది.

నాకు మూళ్ళి పచ్చిపట్టుయింది. ఇంకా జేసి ఇది పిళ్ళ దున్నున్సిస్తూంటు. పాలు తాగుతోంటే పందికిక్కుగూ పొరబడింది. ఓ కుక్కని చూశా !

వా నెత్తిమీద ఒకేసారి రెండు చేతిసంచులూ, ఒక గొడుగునూ వడ్డాయి. తెలివి తెచ్చుకుని పక్కనే ఉన్న 'పోసా' కిందికి దూరాను.

ఆ అమ్మాయి ఆ కుక్కపిల్ల నెత్తుకుని ఒళ్లంతా నిమరుతూ ఏడుపు మొదలెట్టింది. వాళ్ళమ్మ గారూ, మా యజమానురాలూ 'నిర్మలా' ఏడవ కమ్మా! ఏం అవలేదులే. ఆ కుక్కని ఈ ఇంట్లో ఇంక ఉంచముగా' అని వోదార్చడం మొదలెట్టారు. ఇక మా యజమానురాలు 'ఒరే వెంకన్నా! ఈ పాడు ఏక్కని దొడ్లో కట్టేసెయ్యి. రేపు గోదావరి ఎవతల పారేసి రమ్మంటాను' అంటోంది. వెంకన్న ప్చు సైగ చెయ్యగానే 'పోసా' నుంచి బయటకు వచ్చాను.

కుక్క పిల్ల

నేను బయటకు వెంకన్నతో వెళ్లిపోతోండగా కూడా కొంప మునిగిపోయినట్టు 'భో!భో' మని మొరుగుతూనే ఉండా కుక్కపిల్ల..... 'ఇదుగో! వదుల్తే నిన్నేం చేసిపారేస్తానో తెలుసా' అంటూ....

ఆ రాత్రి అమావాస్య కాబోలు చీకటిగా, చాలా చీకటిగా ఉంది. ప్రపంచంలో చైతన్యమంతా స్తంభించినట్టు అంతా నిశ్శబ్దంగా భయంకరంగా ఉంది. దిగులుగా స్తంభం పక్కన కూర్చున్నాను. నాలుగు వైపులా తలుపులువేసి వెంకన్న నన్ను కట్టుకుండానే వెళ్లిపోయాడు. సాయంత్రం నంపుటన తలచుకుంటే నవ్వు, విచారమూ కలుగు

తున్నాయి. ఇక వా గతి ఎక్కడో అనుకుని దిగులు పడుతూండగా

ఎక్కడో—కొద్ది దూరంలోనే చిన్న చప్పు డైంది.... ఎవరో యాకినట్టు. చెవులు రిక్కిం చుకు విన్నాను. మా అమ్మ ఆభిప్రాయం ప్రకారం. కుక్కలు ఏదేనా చప్పుడు వింటే గొంతెత్తి ఇళ్ళిగిరిపోయేలా అరచాలి. కాని, నేను బొత్తిగా ఒప్పుకోను. బుర్ర ఉపయోగించాలి గాని, అరచి ప్రయోజనం ఏమిటి ?

ఇంతలో ఆ యింటల్లో ప్రవేశించే దుర్బాహతో ఆ 'వ్యక్తి' కిటికీ కముల్లు వంచుతున్నాడు. చాలా బలవంతాడిలా ఉన్నాడు. చాలా తక్కువ కాలంలో పని ముగించి శరీరాన్ని అతనవతకికి చేరవేశాడు. వాకు దానిలో దూరి అతని వెనక పడడం సులభంగా నెరవేరింది. మేడ మెట్లు ఎక్కడం కూడా అతని వెనకాల చాలా జాగ్రత్తగా చేశాను. ఏ చిన్న శబ్దం వచ్చినా పసిగట్టి కాలకి బుద్ధి చెప్పడూ ?

భోషాణం ముందు కూచుని ఆత్రుతగా తెరచి వేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్న ఆకారాన్ని చూస్తూ నిలబడ్డాను. ఏం చెయ్యాలి ? పక్క గదిలోనే యజమాని నిద్రిస్తున్నారు. అరిస్తే తుపాకి పట్టుకురాకూ ? కాని వచ్చేసరకూ ఈ మహానుభావుడు ఇక్కడే ఉంటాడా ?

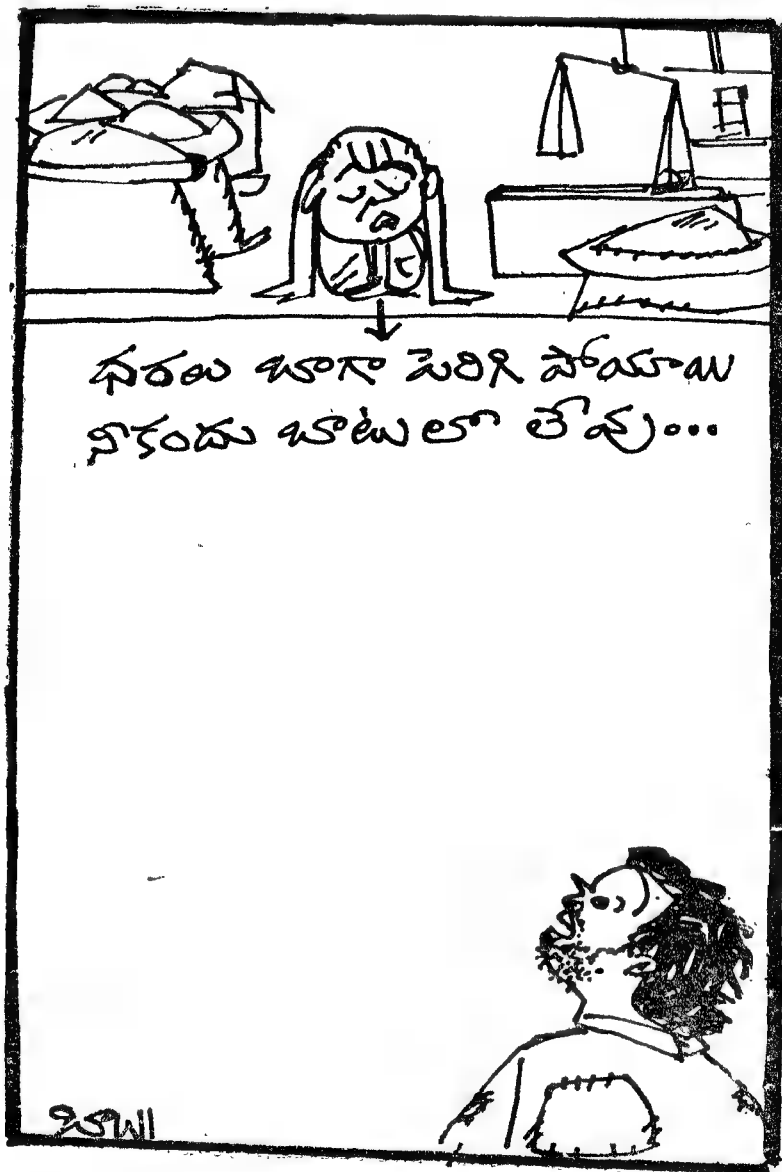
'ఏది అయితే అదే కాని' మృని ఇళ్ళిగిరిపోయేలా అరుస్తూ ఆ దొంగ కాలు శాయశక్తులా పట్టుకున్నాను. అతను విడిపించుకోడానికి ప్రయత్నిస్తూ హాడిలిపోతుండగా మరు క్షణంలో ఆ గదిలో దీపం వెలిగి పెదబాబుగారు తుపాకిని గురి పెట్టారు.

ఇక ఆ తర్వాతేం జరిగిందో చెప్పవక్కర్లేదు. మర్నాడు నన్ను గోదావరి అవతలి తీరానికి పంపలేదని సులభంగా పూహించుకోవచ్చు. యజమానికి, యజమానురాలికి క్రిటిపాత్రుణ్ణియ్యావని పూహించడం కష్టం కాదనుకుంటాను.

రోజులు హాయిగా, తెలిగ్గా దొర్లిపోతున్నాయి. రాజోలు వెళ్లి అందర్నీ ఒకసారి చూసే రావాలన్న కోరిక తప్ప వేరే కోరికలూ అశలూ లేవు. ఇంత ఆదరంగా చూసే యజమానులవద్ద రాజబాబు పెరిగి పెద్దవాడవుతూంటే చూసి ఆనందిస్తూ ఈ గడ్డిలో పడుకుని ఎంతకాలమైనా హాయిగా దొర్లించవచ్చు

చీకటి లోకాన్ని పూర్తిగా కప్పివేసింది. నల్లటి... పాగలాంటి కాటుకలాంటి చీకటి కాని, ఇంత నలుపునీ ధిక్కరిస్తూ అకాశంలో చంద్రుడు నక్షత్రాలతోబాటు మనోహరంగా నవ్వుతున్నాడు. పెదబాబుగారి యింటల్లో కుక్కలన్నీ నిశ్చింతగా గస్తీ తిరుగుతున్నాయి.

((శీ శీ పద్యం, 'ఉద్దేశకాన్' గద్యం ('ది మిక్చర్' చదివాక.)

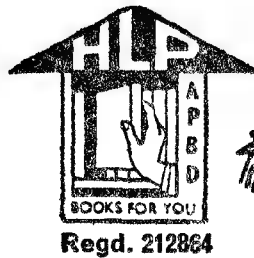
రూ. 500.00 పుస్తకాలు ఉచితం!

మూ
ఇంటింటా స్వంత గ్రంథాలయం
ప్రణాళిక (హెచ్.ఎల్.పి.)
అతి త్వరలోనే
శత శతౌత్సవం
చేసుకోబోతున్నది

నాలుగంతెలను అయిదంతెలను చేసి
ప్రణాళిక చరిత్రలో కొత్తపుట తిరగవేసే
10,000 సంఖ్య
చందాదారును
గౌరవించదలచింది

ఆభాగ్యశాలి మీరే కావచ్చు!

1960 మే లో ఓంప్రథమంగా ఆరంభించినది లగాయకు
అవిచ్ఛిన్నంగా కొనసాగుతూ వస్తున్న మా సుప్రసిద్ధ
'ఇంటింటా స్వంత గ్రంథాలయం ప్రణాళిక'కు నేడు మొదలు
సెప్టెంబరు 30 లోగా ఏనాడో ఒకనాడు ఏదో పుష్ప
గడియల్లో, ఎవరో ఒక అదృష్టశాలియైన తెలుగు పుస్తక
ప్రియుడు తప్పకుండా 10,000 సంఖ్య చందాదారుగా సమాధి
రావడం మూటికి ముమ్మాటికి ఖాయమేనని వెనుకటి అను
భవం చెప్పకచెప్పక ఘంటాఘోషంగా చెబుతున్నది.

ఆభాగ్యశాలి అయ్యే కావచ్చు: బేదా అమ్మే కావచ్చు.
అది సన్నిహిత భవేష్వరతే నిర్ణయిస్తుంది. అది ఆనలు
అయ్య అయితే ఏమీ, అమ్మ అయితే ఏమిగాని ఆ వ్యక్తి
నిజంగా మహామహా అదృష్టశాలి అనుకోవాలి. ఆ అదృష్ట
శాలికి—ఆ 10,000 సంఖ్య చందాదారుకు

రూ.500 ల పుస్తకాలు
ఉచితంగా ఇచ్చి గౌరవిస్తాము.

శ్రీ భూరి బహుమతేతాక వరసాగా మరొకొన్ని పారితోషిక
బహుమతులు కూడా ఉంటాయి. ఇవాళ మొదలు కొత్తగా
చేరేవారిలో ఒక్కొక్క శతమానం తిరగవేసే పుష్ప పురుషు
లకు కూడా పుస్తకరూపంగా రూ. 20ల బహుమతులు
కొన్ని ఇస్తాము.

ఈ బహుమతి పుస్తకాలన్నీ, మియంతుట మీదుగా, మావద్ద
ఉన్న 2700 పైచిలుకు పుస్తకాలనుంచి మీ ఇష్టానుసారంగా
ఎరుకోవచ్చు. ఎన్నికలో సర్వస్వాతంత్ర్యం మీదే.

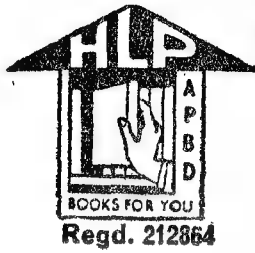
హెచ్. యల్. పి. కి చందాదారు కావడం సర్వాత్మనా లాభ
సాటి సదుపాయం అని ఏనాడో రూఢియైన సంగతి.

ఇప్పుడు అది మరిమరీ లాభసాటి సదుపాయం.

ఏమో. ఎవరి అదృష్టం ఎలా ఉందో చూడండి!

వివరాలకు కరువాయి పుటలు చూడండి.

ఆఖరు గడువు సెప్టెంబరు 30

పుస్తక ప్రియులందరికి నాలుగేండ్లుగా
పరిచితమైన హెచ్.ఎల్.పి.

నెలకి 5 రూపాయలతో
మీ ఇంట గ్రంథాలయం
నెలకొల్పండి!

నెలకు రు 5 చొ॥
18 నెలల చందా పూర్తిచేస్తే
మీరు కట్టే 90 రూ॥లకు
100 రూ॥ల పుస్తకాలు
పంపుతాము

ఈ పుస్తకాలను 180 పబ్లిషర్ల ప్రచురణలు దాదాపు
2700 ఉత్తమ గ్రంథాలనుండి ఎన్నుకోవచ్చు.

**ఇవికాక 10 ఉచిత పుస్తకాలు
లభిస్తాయి**

ప్రత్యేకం ఎన్నికచేసిన ప్రచురణలనుంచి వీటిని
ఎరుకోవచ్చు.

పుస్తక ప్రియుల పత్రిక
'పుస్తక ప్రపంచం'
18 నెలలు ఉచితంగా పంపిస్తాం
వీటిన్నిటికీ పోస్టేజీ మేమే భరిస్తాము.

చందాదారులు ఒకవేళ ఎప్పుడైనా ఏకారణంచేతనైనా
ఆరాంభరంలోనే చందా మానివేయదలిస్తే విరాజేవణగా
మానివేయవచ్చు. అప్పటికి మీరు కట్టిన సొమ్ము మీకు
పుస్తకాల రూపంలో ముట్టితీరుతుంది. కాపోతే ఈ లెక్కలో
మీకు అంతవరకూ పంపిన ఉచిత పుస్తకాలూ 'పుస్తక
ప్రపంచం' సంచిక ధర, రవాణా ఖర్చులూ మినహాయిస్తాం.

మొదటి 5 రూ. చందా కట్టగానే

1. మీరు ఏరి కోరుకునే మూడు ఉచిత పుస్తకాలు
2. "పుస్తక ప్రపంచం" పత్రిక
3. 2700 తెలుగు పుస్తకాల వివరాలున్న పెద్ద కేటలాగు
ఉచితంగా అందుతాయి.

మందా 6 నెలలు కట్టేసరికి

మా కేటలాగులోంచి మీరు ఏరి కోరుకునే 30 రూపాయల
పుస్తకాలు ఆపైన రెండు ఉచిత పుస్తకాలు అందుతాయి.

12 నెలలు తిరిగే సరికల్లా

మరో 30 రూపాయల పుస్తకాలూ
మరో 2 ఉచిత పుస్తకాలూ

18 నెలలు పూర్తికాగానే

మరో 40 రూపాయల పుస్తకాలూ
పైగా మరో 3 ఉచిత పుస్తకాలూ అందుతాయి

**నేడే చందాదారులుగా
చేరండి!**

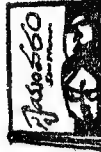
మీరు కట్టేది 90 రూ.లే
అదీ శేరిక నాయిదాలలో

మీకు వచ్చేది	కలిసొచ్చేది
మీరు ఏరి కోరుకునే	
100 రూ॥ల నుంచి పుస్తకాలు	రు 10.00
10 ఉచిత పుస్తకాలు	రు 17.00
పుస్తక ప్రపంచం 18 సంచికలు	రు 7.50
ఉచిత పోస్టేజీ	రు 5.00
పెద్ద కేటలాగు పుస్తకం	రు 1.50
మొకొచ్చే లాభం	రు 41.00

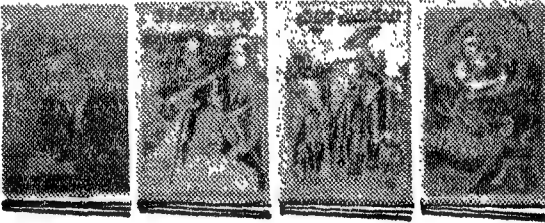
మీ స్వయంవరానికి

ఇవిగో

మా కొత్త ఉచిత పుస్తకాలు

మీకు ముందుకు ముందే రావలసిన మూడు ఉచిత పుస్తకాలనూ ఈ క్రింది ఆరింటినుంచి ఎంచుకోవచ్చును

F 33 స్వయంవరం — అంశక్షరమైన బాహ్య ఉపాధుంకూ, అక్షరమైన అంతరిక ఉపాధుంకూ అంగే ప్రేమ సంఘర్షణలో అంశమృతే అంటిమ విజయమని చాచే కవిత కాలిపతి నవల.

F 34 సుడిగాలి — కాంక్షమైన సంసారాల్లో పనిపాటలేని చుప్ప నాటలు వేసే సుడిగాలులూ, వాటికి చిక్కుకుని అల్లాడే అచూయకు రాండ్ర అరాటాలూ, అ చుప్పనాటంకు తగిన చురకలు వేసే బాణం చనుక్కూంనూ చిత్రించే గుళ్లపల్లి సుందరమ్మ నవల.

F 35 ప్రెసిడెంట్ లిండన్ జాన్సన్ — అప్పిందాలో వేసిన అంతరి మనుడనించుకొంటున్న అమెరికా అధ్యక్షుని కథ. జాన్ మూసీ అంగ్ల ఘోరానికి రామండ్లీ అరుద్ర అనువాదం.

F 36 కథానాయకుడి కథ — అమెరికా అంతటా వైశ్రయాశ్ర చేసి వేలేలు అందుకొని వచ్చిన, నటకానుకుల్లో నాయకమతీ మన వాగేశ్వరరావు అనలు, నకలు జీవితాల్లోని జీవద్వట్టం నడివ చిత్రణ. అన్నిటికీ అన్ని చిత్రాలు. ముళ్లపూడి వెంకటరమణ రచన.

F 37 కాలం తెచ్చిన మార్పు — శిన్నాళ్ళు మరుగున వుండి, కలిసివచ్చిన కాలం తెచ్చిన మార్పువల్ల అయిపోవచ్చిన కథకుడు ఆర్. యన్. మధుర్యం కథల అంగారు విరిణ.

F 38 చిట్టికి చిరుగంట — చిన్నారి పాపం చిట్టి హృదయాల్లోని గర్భ గుణాలను ప్రతిబింబించే పిల్లల నవల. రంగు రంగు బొమ్మలతో పల్లియప్ప-రచనకు చల్ల రాధాకృష్ణకర్మ చక్కని అనువాదం.

ఆఖరు గడువు

నెప్టేంబరు 30

Regd. 212864

18 నెలలు పూర్తిచేస్తే మీకువచ్చే

యావజ్జీవిత సదుపాయాలు

యావజ్జీవితమూ మా పంపిణీ పుస్తకాలన్నిటిపైనా 10% కమిషన్, 20 రూ॥లకు పైబడ్డ ఆర్డరకు అదనంగా రవాణా ప్యాకింగులు ఉచితం.

అవసరమైనప్పుడు 50 రూ॥లకు మించకుండా నెల రోజుల అరుపు 'పుస్తక ప్రపంచం' చందాలోకూడా 10% తగ్గింపు ఉత్తరోత్తరా వచ్చే పెద్దా, చిన్నా కేటలాగులన్నీ ఉచితం.

ఆంధ్రలో మంచి గ్రంథాలయాల ఇంటకలవారి పేర్లు బాయా చిత్రాలతో పలువురికి ఉపయోగించగల విధంగా తీర్చిదిద్దిన సువర్ణగ్రంథంలో మీ పేరు చేరుస్తాం.

చందా ఏ డ్లై విధానం

1. 6 ఉచిత పుస్తకాల జాబితానుండి మీకు నచ్చిన 3 పుస్తకాలను ఎంచుకుని గుర్తుపెట్టి ఈ కూపను పూర్తిచేయండి.

2. కూపను, మొదటి నెల చందా రు. 5/-లు చేర్చి దిగువ అడ్రసుకు మనియార్డరు పంపండి.

'ఇంటింటా స్వంత గ్రంథాలయం' ప్రణాళిక ఆంధ్ర ప్రదేశ్ బుక్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు రాష్ట్రవతి రోడ్, సికిందరాబాదు

3. తరువాత నెల నెలా రు 5/- వంతున ఆయానెల ఆఖరు రోగా చందా మొత్తం 90/- అయేదాకా పై అడ్రసుకి సంపుతూ వుండాలి.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ బుక్ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్

"ఇంటింటా స్వంత గ్రంథాలయం" ప్రణాళికకు నన్ను చందా వాడునిగా చేర్చుకొండి. మొదటి నెల చందా రు. 5/- మనియార్డరు పంపుతున్నా. తొలి విడత ఉచిత పుస్తకాలు మూడూ కింద గుర్తుంచాను (✓) మీ నిలవనలకు బద్దతు.

F 33 F 34 F 35 F 36 F 37 F 38

పేరు

దిరునామ

తీరు

తీరు

ఆంధ్రప్రదేశ్ బుక్ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్
రాష్ట్రవతి రోడ్
సికిందరాబాద్

పెళ్లి పంతులుగారితో తమ కూతుర్నిస్తిననడం, వారంగీకరించడం, తరువాత తాంబూలాలు పుచ్చుటనీ, ముహూర్తం నిర్ణయించుకోవడం జరిగింది.

పెళ్లింక ఇరవై రోజులుందనగా పంతులుగారు బంధువులందరి ఇళ్లకూ పెళ్లి చెప్పడం ప్రారంభించారు. "హనుమయ్యగారు మా పిల్ల పెళ్లిలో ఎన్ని పేదీలు పెట్టాడో మీకు తెలుసు. ఇప్పుడు చూడండి. వారి పిల్లని మేము ఎంత సౌమ్యంగా వివాహం చేసుకుంటామో, పెళ్లింటే ఇదే పెళ్లి! మీరు తప్పుకుండా రావాలి సుమండ్రి. అనలు ముఖ్యమైన సంగతి కట్టుం సంగతి ఇంతిమ్మని నేనడుగులేదు. ఆయన చెప్పలేదు. ఆయన ఇచ్చిందే పుచ్చుకుంటాను" అని ఆదా మగా భేదంలేకుండా అందరితోనూ, కన్నుకొద్దు, వెకిలిగా నవ్వుతూ. "వాళ్ళకు ఈ దెబ్బతో బుద్ధి వస్తుంది. చూసుకోండి ఆహూహ! — హనుమయ్యకేం తెలుసండీ, పెళ్లి చెయ్యడం అంటే? ముగ్గురు మగపిల్లల పెళ్లిళ్ళు చూశాడు. అంతేనా? ఇప్పుడు అడవిల్లల పెళ్లి చెయ్యమనండి, తెలుస్తుంది" అని చెప్పసాగాడు. ఆయన మాటలు విన్నవాళ్ళంటే, తన జీవితచరిత్ర అంతా అంటే తను ఎప్పుడెప్పుడు ఎవళ్ళని కోర్టు కీర్తి తిప్పులు పెట్టిందీ— వివరంగా చెప్పాడు. చాలా మందికి వివరం ఇవ్వడం ఉండకపోయినా, డబ్బున్న వాడుకదా అని, తనకు అతనితో ఎప్పుడైనా అవసరం రావచ్చుననీ, శ్రద్ధ సేపిస్తూ, ఆయన కన్నుకొట్టడాన్ని వెకిలి నవ్వునీ లోలోపల అసహ్యించుకుంటూ వింటారు.

తన గొప్పతనం, కట్టుం అడుగక పోవడంతోనూ, తనను అన్ని తిప్పులుపెట్టిన హనుమయ్యగారి కూతుర్ని మళ్లి తన కొడుక్కి వివాహం చేసుకోదల్యకోవడంతోనూ, ఏ విధంగా ప్రదర్శితమౌతున్నది బంధువులందరికీ తెలియాలని, తను వేయించే తుభలేశ్వర్, పైద మూమూలుగా వేయించే 'జానక్యా' కమలామలాంజలి పుటే....." అన్న శోకం బదులు, "ఒరులేయవి యెనరించిన, నరవర యప్రియము తన మనంబునకు గా నారులకు, నవి సేయకునికి, కరాయణము పరమధర్మ వధముం కైలర్" అను వద్యం వేయించాడు. చదివినవారంతా ఇది కొత్త పద్ధతిలా ఉండనకున్నారు. పంతులుగారు తన పాఠశాలాన్ని ఎంత చాటుకోదల్యకున్నా, బంధువులూ, స్నేహితులూ ఆయన్ను బాగా ఎరిగిన వారు కాబట్టి, ఇదంతా హనుమయ్యగారిని రచ్చ కెక్కించాలని చేస్తున్న ప్రయత్నమనీ, కట్టుం అడుగకపోవడానికి కారణం, ఎలాగా హనుమయ్యగారు పని వచ్చిండు వేదాశా ఇష్టదల్యకున్న విషయం అందరికీ తెలిసిందే కాబట్టి నేరే అడుగనవసరంలేదనీ, పెళ్లియ్యాక పంతులుగారు కోడల్ని నానా హింసలూపెట్టి, తన కూతుర్ని వాళ్ళ పెట్టిన తిప్పలకు జవాబు చెప్పారని అనుకోసాగారు.

పంతులుగారు బంధువులందరికీ పై వద్యాన్ని ఓకీ మరీ చదివి వినిపించి, తమ ఎంత సౌమ్యంగా ఈ పెళ్లికి జమ్మకున్నది చెప్తూ వచ్చారు. పెళ్లితో బోత్తిగా తగువులందనవేసరికి కొందరు బంధువులూ బాగా నిరుత్సాహపడిపోయి, "పోసిస్తూ,

ఒరులేయవి యెనరించిన

26 వ పేజీ తరువాయి

ఈ పెళ్లికి వెళ్ళకపోతేనే?" అనుకున్నారు. దానికి మరికొందరు, "అదేం మాట? హనుమయ్య— పంతులూ దెబ్బలాటల్లేకుండా ఎలా పెళ్లిచేస్తారు. అందులోనూ బుచ్చిశాస్త్రి సారధ్యం— సిగ్గెల్లో పుంటలు పుట్టించగల మేధావి, అతను! ఈ పెళ్లి చూసి తీరాల్సిందే" అని చిందులు త్రోవ్వారు మరికొందరు వయసుమల్లిన బంధువులు. మరీమరీ పెద్ద దెబ్బలాటలు జరగవచ్చునని వ్రాపించి, ఎందుకైనా మంచిదనీ, అయిడనూ, బాండేజీలతోనూ సిద్ధమయ్యారు.

హనుమయ్యగారు చాలా కోలాహలంగా పెళ్లి ఏర్పాట్లు చేయించారు. తమ మేడని, అడుగడుగునా కాగితం పూలతోటి, మెరుగ్గరి దీపాలతోనూ అలంకరించారు. ఈ నాల్గోజులూ, బోజునాలూ, కానీ టిఫిన్నూ,.... పెద్ద హోటలువారకే కాంట్రాక్టు ఇచ్చేసారు. పందిరీ, పెళ్లి మండపం అలంకరణ, కన్నులు మిరుమెట్లు గొట్టేటట్లున్నాయి. లగ్నం ఆ రోజు రాత్రునగా, ప్రాద్దుల్నే పెళ్లివారు స్పెషల్ బస్సుల్లో దిగారు. వారి ఏర్పాట్లన్నీచూసి, ప్రాద్దుటి తతంగమంతా జరిపించి, హనుమయ్యగారు పెళ్లివారిటుంటి లోటుపాట్లు లేకుండా చూసుకోసాగారు. పంతులుగారికి, కట్టుంగురించి హనుమయ్యగారు ఏమీ అనేడేమా? అన్న అలోచన పట్టుకుంది.

సాయంత్రం ప్రధానం జరిగింది. పంతులుగారు శాస్త్రిని పక్కకు పిల్చి, "కట్టుం సంగతేమిటోయ్." అనడిగారు, కన్నుకొట్టూ. దానికి బుచ్చిశాస్త్రి "నాతోనూ ఏమీ అనలేదండీ. వాలంక చూస్తే లగ్నాలమందే ఇచ్చేటట్లుంది. అప్పుడే ఆ సంఖ్య తేలుతుంది." అన్నాడు.

"అయితే సరేలే" అన్నారు పంతులుగారు. లగ్నం రాత్రి రెండుగంటలకు. ఒంటిగంటకే వివాహ మండపం చుట్టూపున్న ఆవరణంతా, అతిథులతో నిండిపోయింది. విద్యుద్దీపాలతో కాంతి, బాజాభజన శ్రీల ధ్వనీ, నవనాగిక యువకులూ, పట్టు చిర్ల యువకులూ తిరుగుతూంటే ఏర్పడే శోభ, పురోహితుని మంత్రాలూ, మంగళ స్థానంచేసి తీవిగా కూర్చున్న పెళ్లికొడుకూ, సిగ్గుతో తలవంచుకున్న పెళ్లికూతురూ, అన్నీ నయనానందకరంగా ఉన్నాయి. ముహూర్తం నమోపిస్తున్నకొద్దీ పంతులుగారి గుండెల్లో గుర్రాలు పరిగెత్తసాగాయి. కట్టుం! ఎంత! — ఇదే ఆయన ప్రశ్న: పదివేలా— పదిహేను వేలా—పాతిక... ఏమో! ఒక్కతే కూతురూ, అపురానం కాబట్టి, పాతిక వేలివచ్చు.

ముహూర్తం అయిపోయింది. బాజాభజనశ్రీ ఒక్కసారి హోరుమన్నాయి. మళ్లి అగిపోయాయి. బుచ్చిశాస్త్రి మంత్రాలు చదవడం ఆపి, "శ్రీ హనుమయ్యగారు..... కన్యాదాన కాలమందు....." అం

టున్న మాటలు విన్నవారు— పంతులుగారికి. "హమ్మయ్య!" అనుకున్నారు. ఇహ ఇప్పుడు కట్టుం సంగతి తేలుతుంది. శ్రద్ధగా బుచ్చిశాస్త్రి మాటలు వినసాగారు. "తమ అల్లడికి హనుమయ్యగారు నమస్కరించు కట్టుం వెయ్యమాట పడవోర్లు....." పంతులుగారికి ప్రపంచం గిర్రున తిరిగినట్లేంది. "అ!" అన్నారు.

"వెయ్యమాట పడవోర్లు?" అని అరచారు. బుచ్చిశాస్త్రి హనుమయ్యగారూ ఆయనపై పుచూసి, "అవును" అన్నారు. పంతులుగారు రౌదాకాంత దాల్చారు. "మిమ్మి వెయ్యి రూపాయలూ? చాలాబలు. సూర్యం లేదెదరా?" అని అరచారు. అంతా అల్లకల్లోలమై పోయింది. హనుమయ్యగారు, "ఏం? నువ్వింత ఇమ్మని అడిగిగా? అడగలేదు కాబట్టి నే నివ్వదల్యకోలేదు. నా కూతురు పంటిమీద పదిహేనువేల రూపాయలు బంగారం పెట్టాను. నువ్వడిగితే అదే కట్టుమిద్దును" అన్నారు. దానికి పంతులుగారు "ఇదంతా మీరాదన వాటకం అన్నమాట. పదివేలకు తక్కువ గాకుండా కట్టుం ఇస్తానని, బుచ్చిశాస్త్రిచేత చెప్పించి ఇప్పుడలా ఎగ్గొట్టారా? మాకీ పెళ్లి ఆక్కర్లేదు. సూర్యం, రారా!" అన్నారు. పెండ్లి చూడటానికి వచ్చిన వాళ్ళంతా, ఇద్దర్నీ కొంతసవిత్యాలని చూశారు గానీ, వియ్యంబుల్లరూ ఎంతమాత్రం ఆగక ఒకరి నొకరు వివరీతంగా దూషించుకోవడం మొదలెట్టారు. మధ్యవర్తులు కలుగజేసుకుంటే "అ పదిహేనువేలూ కట్టుం ఇవ్వమనండి" అని పంతులుగారూ, "కట్టుం మాటెత్తవద్దనండి" అని హనుమయ్యగారూ అరవ వారంబించారు. పంతులుగారు "లేవి రావేమిరా సూర్యం? రా!" అని గట్టిగా అరిచేసరికి, పెళ్లికొడుకైన సూర్యం లేచి నిల్చున్నాడు. అందరూ అతనిపై పుచూశారు. "వాస్తవగారూ!" అని పిల్చాడు.

"వాస్తవగారూ! తుభలేశ్వర్లో 'ఒరులేయవి యెనరించిన అప్రియము, దా నారులకు నవి సేయకునికి నరమ ధర్మము' అని వేయించారు కదా. వాళ్ళది మోసబుద్ధయితే ఆ అగౌరవం వాళ్ళకే ఉండ నివ్వండి. మనం వాళ్ళ కోవలో చేరడ మెందుకూ? మనం చెప్పుకున్నట్టు మనం ఆచరిద్దాం" అన్నాడు. అది విని హనుమయ్యగారు, "బాగా చెప్పావు నాయనా" అన్నారు. అందరూం అవునన్నారు. పంతులుగారు "నోర్చుయ్!" అన్నారు. "సిగ్గు లేక కట్టుంలేని పెళ్లి చేసుకుంటావా? రా! ఇవతలికి" అని కేకేశారు. పెళ్లికూతురు నిల్చింది. "మామగారూ! మీ రడుగలేదు కాబట్టి, ఇవ్వలేదని చూ నాన్నగారన్నారు. ఇప్పుడడిగారు గాబట్టి ఈ బంగార మంతా కట్టుంక్రింద ఇచ్చేస్తున్నాడు. తీసుకోండి. మీ పంతాలు చూనండి" అని మనోరమ తన నగలుతీసి శాస్త్రికిచ్చి, కట్టుంక్రింద చదివించ మంది. హనుమయ్యగారు నిర్బంధితయ్యారు. పంతులుగారూ కన్నుకొట్టూ. "ఏమిటి?" అంటూ, బుచ్చిశాస్త్రి చదివింపు వినసాగారు.

పెండ్లికొచ్చిన అధిధులంతా మనోరమను వెచ్చుకున్నారు. సూర్యం, అక్కర్లంతోనూ, మెప్పుదలతోనూ మనోరమను చూస్తూంటే, ఆమె తల వంపుకుని క్రిగంట అతనితో చూపు కలిసింది.

ఆడవారూ హాస్యమూ

29 వ పేజీ తరువాయి

వచ్చినపుడల్లా కబుర్లు చెబుతూ వాళ్ళ ఇంట్లో పిల్లలకి పెట్టిన చాకెల్లని తినేసేవారుట. ఇది చూసి విసుగెత్తిన వద్ద, అవిడ తినగానే క్రింద వడేసిన చాకెల్లు కాయితాలన్ని చేర్చి పెట్టింది. వాటిని అవిడకిచ్చి "దీన్ని మీ పిల్లలకిస్తే పిటిని గుచ్చి కాగితాల మాలక్రింద తయారు చేసుకుంటారు. వాళ్ళ అమ్మ తినేసిన చాకెల్లల్ని జ్ఞాన కార్డు" అని చమత్కారంగా ఒక పాల్లం ఇచ్చింది. ఇంకా తర్వాత అవిడ చాకెల్లని ముట్టుకోలేదు.

అలాగే ఇద్దరాడవాళ్ళు కలుసుకున్నప్పుడు ఒకా విడ రెండో అవిడతో "మా ఆయన యుద్ధానికి వెళ్లినపుడు కూడా నా ఫోటో తీసుకెళ్ళారు" అంత ప్రేమ నాపై అన్న ధోరణితో. దానికి రెండో అవిడ "ఓహో దాన్ని చూపించి శత్రువులని భయ పెట్ట వచ్చునని వూహా కాదో" అని తక్కున చెప్పిందిట. మొదటి అవిడ ఇంకెప్పుడూ గొప్పలు చెప్పుకోలేదుట.

ఒక రేడియో క్లబ్బు వారి కోత్తవంకో మనుష్యుల ఆకారానికి తగ్గట్టుగా బహుమతులిచ్చారు. వన్నగా పాడుగ్గా ఉన్నావిడకి పొట్లకాయ లావుగా గుమ్మటం లాగా ఉన్నావిడకి గుమ్మడికాయ మొదలైనవి. దాని కెవరూ కోపగించుకోలేదు. అందరూ నవ్వు తూనే వుచ్చుకున్నారు. స్త్రీలకి హాస్యానుభూతి లేకపోయినా, స్పృహగ్గి స్పిరిట్ లేక పోతే యిలాంటివన్నీ సరిగ్గా అర్థం చేసుకోగలరా ?

పిల్లల అల్లరిని నవ్వుతూ భరించేది తల్లి మాత్రమే. వాళ్ళు చేసినవన్నీ చిలవలూ, పలవలూ చేసి భర్తకి చెబుతుంది అతడది సరిగ్గా వివర విరాళుగా ఏదైనా మనస్సు వచ్చేట్లుగా అంటే అభిమానం కొద్ది లేని వెళ్లిపోతుందా ఇల్లాలు. ఇంక మొదలు "అబ్బ మాట అంటేనే కోపం, అభిమానం మీ ఆడవాళ్ళకి నిశ్చయం నెత్తినే ఉంటుంది" అని వినుర్లు.

మగవారు హాస్యంగా వ్యంగ్యంగా, వెలకారంగా అనేవాటికి తిరిగి చమత్కారంగా జవాబు చెప్పాలనే ఉంటుంది స్త్రీకి. కానీ ఉగ్గుబాలతో ఆడవాళ్ళలా చెప్పకూడదు, చెయ్యకూడదు, నవ్వుకూడదు అన్న ఆంక్షలు జీర్ణించుకు పోయిన ఆడది గబుక్కున ఎదురు జవాబు చెప్పదు, చెప్పనేరదు. మాటకి మాట చమత్కారంగా అందించనేరక అభిమానంతో కోపగించుకుంటుంది లేదా ఏడుస్తుంది, అంత మూత్రాన ఆడవారికి పెన్స్ ఆఫ్ హ్యూమర్, స్పృహగ్గి స్పిరిట్ లేదనడం సబబు కాదు.

ఈ ప్రాంతాల కాతేజీ ఆడపిల్లలు ఎంత హాయిగా నవ్వుకుంటారోను. నవ్వుకోవడంలోనే ఉండే హాయి వేరే ఎందులోనూ లేదు. అన్నింటినీ మరిచి హాయిగా నవ్వుగలాలి. కష్టాలని నవ్వుతూ ఎదుర్కోవాలి. దీనికి ఆడా మగా భేదం ఉండకూడదు. నవ్వుతూ, నవ్వుస్తూ హాయిగా జీవించడం నేర్పుకోవాలి ప్రతి ఒక్కరూ.

పుష్పము మీ అదృష్టం చెప్పగలదు

మీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోతున్నదిన్నీ, మీ సరియైన చర్యను గురించిన్నీ మీరు తెలుసుకోవగోరినట్లయితే ఒక పోస్టు కార్డు పైన మీకు ఇష్టమగు ఒక పుష్పము పేరున్నా, మీరు వ్రాయు లేదీ, వేళవివరములున్నా, మీ సరియైన చిరునామాయున్నా వెంటనే వ్రాసేవంపండి. జ్యోతిష శాస్త్రములోని రహస్య గణితము మూలముగామేము గుణించి, మీరు కార్డు వ్రాసినతేదీ అగాయత:

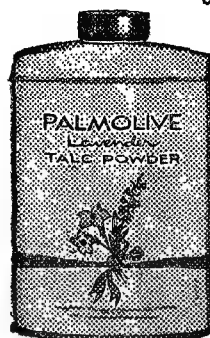
12 మాసములలోమీ పేయొక్క అదృష్టము, లాభనష్టములు, జీవిత మార్గము, వ్యవహారములొమీక: జయము కలుగునో, ఉద్యోగం విషయంలో. మంచిచెడ్డలు, మార్పులు, ఆరోగ్యవిషయము, వరదేశగమనము, తీర్మానాలు, వివాహము, స్త్రీ సుఖము, సంతానము, విధినిక్షేపములు, లాటరీ, ఆకస్మాద్రవ్యలాభము: మొదలగువానిని గురించి స్పష్టముగా మానవారీగా వ్రాసి రూ.1.25న. పై. లకు మార్గతము 2. పి. గా వంపగలము. (వి. పి. ఛార్జీలు ప్రత్యేకం). దుష్ట గ్రహములేనైనా ఉన్నయెడల కాంతివేయని విధానం కూడా తెలుపగలము. వివరములు మా పూచీపై నవంపబడును. మేము వంపిన భోగిల్లా మీక: త్వస్తిగా లేనివిడల పై కము వాసను చేయబడును. ఒకసారి పరీక్షించండి. ఆడన: ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

PT. DEV DUTT SHASTRI, RAJ JYOTHISHI (A.W.P)
P. B. 86, JULLUNDUR CITY.

సువాసనలు వెదజల్లే, మీకు సొగసు సమకూర్చే పామాలీవ్ లవెండర్ టాల్క్

మీకు నచ్చే సువాసనలు మీ కోసం తిరిగి సృష్టించ బడ్డాయి ! ప్రపంచ సౌందర్య కేంద్రాలనుంచి. గతంలో మలభంగా దిగుమతి అయ్యే సువాసనల గురించి మీరు ఇక కలలు గంటూ కూర్చోనక్కర్లేదు. ఈ వాడు పామాలీవ్ లవెండర్ టాల్క్ తో. దానిలో కలసిన సువాసనలతో మిమ్మల్ని ముంచెత్తుకో గలరు. పామాలీవ్ లవెండర్ సువాసన అంతా జలుకొని పొగసుగా వుండండి.

పామాలీవ్ లవెండర్ టాల్క్ తో ఎప్పుడూ జాబాగా పరిమళ లావణ్యంగా వుండండి

కోత్త మోడలు కాస్త్రోటక దబ్బు

ఇంకా లభ్యమయ్యేది పామాలీవ్ టాల్క్ డిలక్స్-17 పరిమళముల సమిక్షితము

PT. G. 7. TEL

ధ ర ల హెచ్చింపు

దర్బార్ కజాల్

1964 ఆగస్టు 1 వ తేదీ నుండి క్రొత్త ధరలు అమలులోనికి వచ్చినదని తెలియ గోరుచున్నాము.

దర్బార్ కజాల్ - 1 గ్రాసు... ప్యాప్స్ ప్రింటెడ్ షిట్ పెడెల్లో - రు. 31-50 ప్ర.

మా యితర ప్రఖ్యాత పాపగ్రం హాల్-పేట్ ధరల పట్టిక వ్రాయండి.

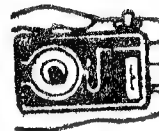
రాంబీర్ కంపెనీ

పి. బి. బాక్స్ 3502. అహ్మద్ నగర్, హంబాయి-4. B. R.

మరి కంది బ్రాం నల్లు

జపాన్ లో తయారైన పాకెట్ రేడియో, పెద్ద రేడియో వలె పని చేయును. అన్ని బ్రాం న్స్ వర్కు, శాడ్ స్కరర్లు గ్యారంటీగలవి. జపాను లో తయారైనవి.

కొరినచోట సంగీతం, పాల్లులు నివసము. స్థానికంగా ప్రసం చంకొని ప్రతిస్పేషను విస వచ్చు. వినుటకు సిద్ధంగా వంద బడును. టూర్ని సెట్ తో పని చేయును అనుకూలమైనది. అందమైనది. సోపులెట్స్ సెట్ తిన్న పైజా తిరిగె వది. 3 నం!! గ్యారంటీ. టింక్చరం పెం: Am55 రు.45/50 V.P.P.

రాష్ట్రీలు రు. 4. రేడియో తోలుకేసు రు. 5.

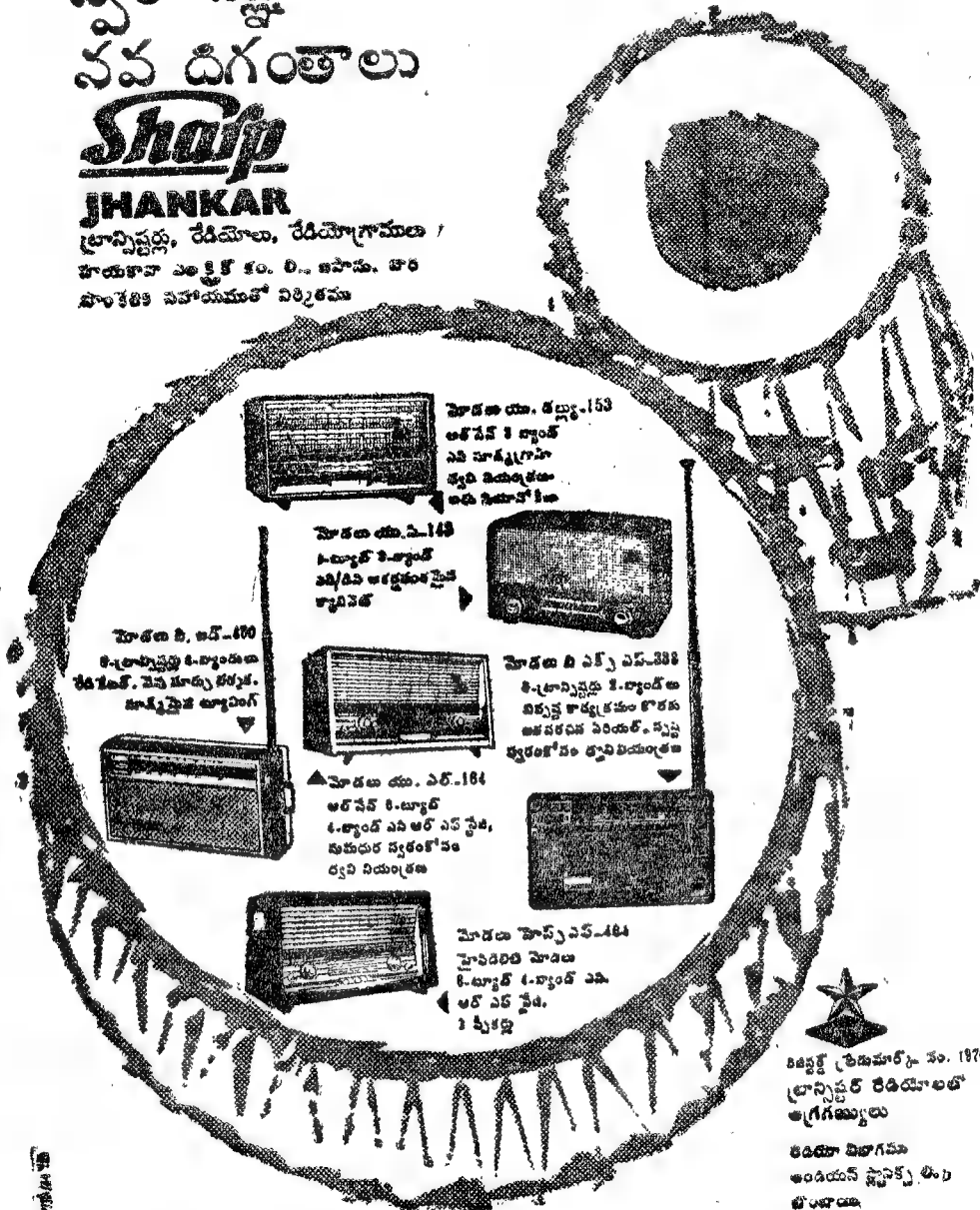
SULEKHA TRADERS (AP-49) Phapala, Aligarh

స్వర విజ్ఞానంలో నవ దిగంతాలు

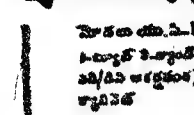
Sharp

JHANKAR

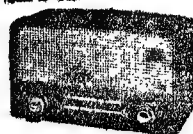
బ్రాన్సిస్టర్లు, రేడియోలు, రేడియోగ్రామలు / హాయ్ కవా ఎలక్ట్రిక్ కం. లి., జపాను. తొలి పొంకరికె సహాయంతో నిర్మితము

హెడలు యు. రెడ్. 153
అల్ పేట్ 1 బ్యాండ్
ఎన్ ట్యాబ్లెట్
వర్చు నియంత్రణ
అంది గురువో 100

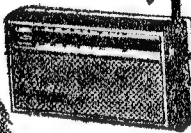
హెడలు యు. 143
1-బ్యాండ్ 3-బ్యాండ్
ఎన్/డిఎ అల్ పేట్లకు సైజు
క్యాపెట్

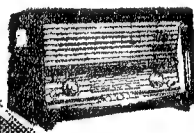
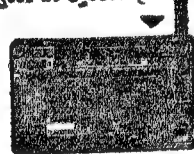
హెడలు 11, అర్. 100
3-బ్రాన్సిస్టర్లు 1-బ్యాండులు
రేడియో, పెన్ హెడ్లు కలగ్లక.
హెడ్లైజ్ అల్ పేట్లకు

హెడలు 11 ఎన్/డిఎ 100
3-బ్రాన్సిస్టర్లు 1-బ్యాండ్లు
విప్లవ కాల్పకము కొరకు
అల్ పేట్లకు ఎన్/డిఎ. ప్లస్
క్యరంకోవం వర్చు నియంత్రణ

హెడలు యు. ఎన్. 164
అల్ పేట్ 1-బ్యాండ్
1-బ్యాండ్ ఎన్ అల్ పేట్ ఫైట్,
మరుదుర్ వ్యరంకోవం
వర్చు నియంత్రణ

హెడలు హెడ్లైజ్ ఎన్. 164
హెడ్లైజ్ హెడలు
1-బ్యాండ్ 1-బ్యాండ్ ఎన్
అల్ పేట్ ఫైట్,
1 ప్లైజ్

రిజిస్టర్డ్ ట్రేడుమార్క్ నం. 197003

బ్రాన్సిస్టర్ రేడియోలలో అగ్రగణ్యులు

రేడియో విభాగము అందియన్ స్టోక్స్ లు, బొంబాయి.

వర్తమానుకు, దక్షిణముకు (ప్రాంతీయ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు) : ఇంకియర్ ప్లాస్టిక్స్ లిమిటెడ్, లోటస్ హౌస్, 33 ఏ, మెరైన్ రోడ్, బొంబాయి-1.

నీతి మేధా చెప్పనిగింది-

“అక్కయ్యతో ఇట్లా అన్నాను. బావకీ ! నీకు చెప్పేటంత అనుభవంగానీ, అవకాశం గానీ నాకు లేదే ! అక్కా, నువ్వు వివాహిణి. నేను అనివాహిణి. భార్య భర్తల మధ్య ఉండవలసిన ప్రేమానురాగాలు గానీ, సంసార జీవితంలోని ముఖ సౌఖ్యాలు గానీ, నాకు తెలియవు గనుకనే, ఈ విషయాలతో ఎట్లా మాట్లాడాలో నాకు అర్థం కావటం లేదు. భర్తను ఎదిరించి వారి కిష్టవలసిన గౌరవ మార్పిడిలను వారి యందు చూపక స్త్రీకి కూడా సమాన హక్కులు కావాలనే వాంఛతో భర్తను విస్తృతంగా చూట్టం ఎంత తప్పి, భర్తయందు అమిత విశయ విధేయతలు ప్రదర్శిస్తూ, వారి అడుగులకు మడుగులొత్తుతూ, వారనే మాటలనూ, తిరస్కరించునూ, తిరస్కరించునూ, స్వేచ్ఛి త్యాన్ని చంపుకుని, యాంత్రికంగా బ్రతికటమూ అంత తప్పి. దోషమున్నా లేకపోయినా కొంత మంది స్వభావం ఎదుటి వారిని అనవసరంగా దూషించటం ఎదు ధ్యేయంగా పెట్టుకుంటారు. వారి మనస్తత్వం అటువంటిది. అధాండాలు చెయ్యటం కొంత మందికి వరదా. ఎదుటి వారి మనస్తత్వాన్ని కించపరచటం కొంత మందికి హాబీ. ఇతరుల స్వేచ్ఛాన్ని విమర్శిస్తూ వారిని దుయ్యబడుతూ తమ అసందర్భపు తెలివి తేటలు ప్రదర్శించి అనందించటం మనది కొంత మంది తరహా. వీటిన్నీంటిని పురస్కరించుకుని విజంగా మనం తప్పు చేస్తున్నామా, అనుకుని ఏమీ లేకపోయినా భయపడి అత్యుచితం చేసుకోటం వివేకవంతుల లక్షణం కాదు” అన్నాను.

అక్కయ్య నవ్వింది. వా మనస్సులోని అవేదననీ, భావాలనీ, అది అర్థం చేసుకుంటే నేను కృత కృత్యరాల్ని అయినట్లే. కాని జడత్వంతో దాని మనస్సు నిండిపోయినప్పుడు నే చెప్పే మాటలు అక్కయ్య అంతగా అర్థం చేసుకోలేదు.

“అంటే నేను మీ బావకు దారులార్యునిపోయి వా స్వేచ్ఛాన్ని చంపుకుని బ్రతుకుతున్నానంటావా” అన్నది అక్కయ్య.

“స్వేచ్ఛా మనది కొంత పుట్టుకతోనే రావాలి. కాలానుగుణ్యంగా వయస్సు పెరుగుతున్న కొద్దీ ఆ స్వేచ్ఛాన్ని మన జీవితానికి అనుగుణ్యంగా మెరుగులు తిద్దటానికి మనం మన జీవిత పథాన్ని మలచుకో గలిగితే మనస్సుకు ఏ బాధ ఉండదు. ఒకళ్ళా అంటున్నారని మనం బాధపడకన్నా అలాంటి వాళ్ళు మనస్తత్వాన్ని మనం అర్థం చేసుకుని, మన యందు ఏ తప్పు లేదని నిరూపించుకుంటే మన స్సుకు ఎంత హాయిగా జరుపు తీరినట్లుగా ఉంటుందో ఆలోచించు” అన్నాను.

“నిజమే సీత, మీ బావ మనస్సుని అర్థం చేసుకునేదానికన్నా, వా మనస్సులోని దుఃఖానుభూతుల్ని ఇంకా పెంపొందించుకుని, వాలో నేను ఓమిలి పోయి విచార పట్టారోనే ఎక్కువగా కాలం గడుపుతున్నానే సీతా” అన్నది అక్కయ్య.

“అంతవరకూ నవ్వుకుంటే నీ జుర్రతో కాస్త తెలివి తేటలు మిగిలి ఉన్నాయని అనుకుంటాను. లభించిన దాంతోనే, జీవితాన్ని సరిదిద్దుకోవటానికి మన తెలివి తేటలు ఉపయోగించాలని నేను మరీ

హృదయ కుసుమాలు

19 ■ పేజీ తరువాయి

మరీ చెప్పుకున్నాను. బావ ■ మీద అనుమాన పడ్డారు. ఆ అనుమానమే ఆయనలో గట్టిగా పాటుకు పోయి ఉంటే నిన్ననల వదిలిపెట్టేవారే కదా. కులం అని నిర్ధారణగా తెల్పుకున్న తరువాత ఏ మాత్రం వ్యక్తిత్వం కల భర్తయినా, తన భార్యను ఏలుకుంటాడా ? ఆలోచించు. నిన్ను గురించి బావ ఎంతో మధన పడుతున్నారని అంటున్నావు కదా. వ్యక్తిత్వం లేని వారయితే ఈ విషయాల్ని గురించి అంత ఆలోచిస్తారా, నవ్వే ఆలోచించు.” అన్నాను. వా మాటలకు అక్కయ్య ఆశ్చర్యపడ్డది. దాని మనస్సులో కొంత సంచలనం కలిగినట్లు దాని

లోకనభలో మాజీ స్పీకరు శ్రీ అనంతశయనం అయ్యంగార్ తనచైనా పర్యటనలో అక్కడ చూడవలసిన విశేషాలన్నీ చూశారు. కాని, ఆ దేశంలో కల్లా పెద్దనదికి కట్టబడిన ఆనకట్టను చూడాలని చాలా ఊబలాటం ఉండేది. కాని, చైనా అధికారులు దాన్ని అతనికి చూపలేదు. అతనికి పట్టుదల ఎక్కువై ఆ ఆనకట్టను చూసి తీరాలన్నాడు. అప్పటి అధికారి ఒకరు “సార్, ఆనకట్ట కట్టడమూ, అది వరదల్లో కొట్టుకొని పోవడమూ జరిగాయి.” అందువల్ల దాన్ని మీకు చూపలేదు” అన్నాడు. (ట.)

(వకాశం (అనంతవార్)

ముఖ కవళికి బట్టి గ్రహించాను. ఆ రోజున అక్కయ్యతో ఈ విషయాలు మాట్లాట్టం అంత టీతో అపేక్షాను.

అక్కడికి వెళ్ళిందరువాత నేను బావతో ఎక్కువగా కల్పించుకుని మాట్లాడలేదు. అక్కయ్యతోనే మాట్లాడుతూ, దానికి సాయం చేస్తూ వారం రోజులు గడిపాను. వాకు మొదట్లో బావ ప్రవర్తన విషయంలో కొంచెం అనుమానం కలిగింది. కాని ఈ వారం రోజుల్లోనూ బావ ప్రవర్తన చూస్తుంటే వాకు ఏ అనుమానమూ కలగలేదు. అక్కయ్య నడిగితే తనకూ అలాంటి అనుమానమేమీ కలగలేదనినే చెప్పింది.

విజయదశమి పండుగ ఇంకా రెండు రోజులందనగా పండక్కి ఏం చెయ్యమంటారని బావ నడిగింది అక్కయ్య. ఆ సమయంలో నేనూ అక్కడే ఉన్నాను. బావ వా నైపు చూస్తూ-

“కనీస విషయం తెల్ల ఉంటు. సీతకేం ఇష్టమో కనుక్కున్నావా బావకీ. ఈ పండుగ సీత ఇష్టానుసారమే చేసుకోవాలి. ఏం సీతా, సీతకేం ఇష్టం చెప్పు మరి” అన్నారు బావ.

నేనూ ఆలోచించాను. బావ మనస్తత్వం తెల్పుకోవటానికి ఇది ఒక సమయమే అనుకున్నాను. బావ అంతర్యం ఏమిటి? అక్కయ్య సమ్రతిలో ఉందా ? బావ పెదసరితనంలో ఉందా ? అంతా మెల్లిగా తెల్పుకోవాలనుకున్నాను.

“వా ఇష్టం ఇష్టాలతో ఏనేమింది బావ. మీరు ■ కిందివంటలు ఇష్టమో చెప్పి అవ్వే చేస్తుంది అక్కయ్య. తీరా వా ఇష్టానుసారం చేస్తే అదేంతప్ప” అన్నాను.

బావ వా నైపు, అక్కయ్య నైపు చూశారు. ఆయన ముఖంలో నవ్వు చూట్టం అక్కయ్య కాస్తూరానికి వెళ్ళాక అదే ప్రధమం.

“ఏసింది మీ బావ మరదళ్ళకు ఇద్దరికీ ఇష్టమైన కిందివంటలే చేస్తున్నా. మీ ఇద్దరికీ ఇష్టమైతే నాకూ ఇష్టమే. సరేవా. మరీ మీ ఇద్దరూ తేల్చిచెప్పండి.” అన్నది అక్కయ్య వాకు తెలిసినంత వరకూ అక్కయ్య అంత సంతోషంతో బావతో మాట్లాట్టం అదే మొదలు.

బావ మాట్లాడలేదు. నవ్వుతూ ఊహిస్తున్నారు.

“ఏం చెప్పండి” అన్నది అక్కయ్య.

“వాకు రవ్వలడ్డా, పులిహోర, అందులో జీడి పప్పులు మువ్వపప్పుపాడి వెయ్యాలి తెల్పిందా. ఇంత అవడలు. అంతే అంత వరకూ చాలు” అన్నారు బావ.

“మరి సీత సీత” అని నన్నడిగింది అక్కయ్య.

“అంధుల పొరుషినికీ, రోషినికీ పులిహోర విన్నాం. బావ ఎంతో పొరుషులను కనుక పులిహోర అడిగారు. అడదానికి పొరుషం అలంకారం కాదు. అంధుల బెడదానికి, విశాల హృదయానికి విన్నాం చెక్కెర పొంగి. నాకు మంచి నేతితో కమ్మగా చెక్కెర పొంగలి చెయ్యవేలక్కో” అన్నాను నవ్వుతూ.

బావ, అక్కయ్య పాట చెక్కెరదోయటట్లుగా నవ్వురు.

“నీకన్నా సీత ఎంతో తెలివైనది. నువ్వు ఉన్నావ్ ఎందుకూ. కోస్తే రెండు తిలుపు చెక్కెరవుతో” అన్నారు బావ కీటికోంచి బయటకు చూస్తూ, గోళ్ళు కొరుక్కుంటూ. అంతలోనే బావ పూసర వెళ్ళి రంగులు మార్చటం చూస్తే నాకు ఆశ్చర్యం కలిగింది. అంత సంతోషంతో మాట్లాడిన బావ ఒక్క నిమిషంలో అట్లా మారి పోవటానికి కారణం నాకు తెలిలేదు. అక్కయ్య చిన్న బుచ్చుకుని వెళ్ళింది. నేను బావనైపు చూస్తూ నిల్చున్నాను. బావ కీటికోంచి బయటకు చూస్తూ ఒక్కసారి వా నైపు చూసే అలవాటుకు కుక్కిలో నుంచి లేచారు. వాకూ ఏం తోచక అక్కయ్య దగ్గరకు వంటింట్లోకి వెళ్ళాను.

“అంత తొందరగా అట్లా తేలిపోయారేమే బావ. అంతకీ ఏం ఎందుకోచ్చింది” అన్నాను అక్కయ్యతో.

“అదే నాకూ అంతా పట్టండి” అన్నది అక్కయ్య బెరుగ్గా వా నైపు చూస్తూ.

(సత్యం)

దుర్గా డీసెల్ హౌస్ (రిజిష్టర్)

అథ రైజ్ మై కో - బాష్ నర్వీస్ ఏజెంట్స్

గో పా ల రెడ్డి రోడ్ : : విజయవాడ-2.

మోటారు బ్రక్కుల, బ్రాక్టర్ల డీసెల్ వంపులు 'వవర్' కేర్చిచ్చెస్' లకుగుడల అక్కువగా ఉన్న పాత నాటిల్లు రి కండిషన్ అధునిక యంత్ర ములపై అనుభవము కల పనివారిచే ఆటో మొబైల్ ఇంజనీరు సర్వేక్షణ (కింద సకాలములో చేయబడును.

గ్లెజో-బాష్ ఎలిమెంట్స్, నాటిల్లు, ఇతర స్పెర్డుసామానులు లభించును

త్వ ర లో నే :

టర్క్ లో నైట్ క్లబ్ లు!

ఫోటోలు ప్రత్యేకం!

మీకు దెయ్యాల నమ్మకం వుందా?
లేకపోయినా ఆశ్చర్యపోతారు!

'నేను సైతాన్ చేతుల్లో
బానిసను'

యదార్థ విచిత్ర గాథ!

శాస్త్ర విజ్ఞానం

ప్రత్యేక సంచిక రీడిర

అతని పేను కథ

23 ■ పేజీ తరువాయి

నీ కెవరో చాలా దారుణంగా కథని కట్టించి చెప్పారు. అవునా— అనుకున్నాడతను.

రమణి అతను గౌరవించేవారు. ఒకే దారి కావడం మూలంగా తరచూ ఇద్దరూ అదే వారిని కాలేజీకి వేళ్లేవారు. అంతవరకూ నిజం.

అలాగే సీతని వివచా మరొక్కరిని ప్రేమించడం తెలియదు. సీత కూడా అన్న మరొకరున్నా అత నన్నుడూ సూహించలేదు.

ఒక అడవిల్లని వదిలించి వదిలే నడిరోడ్డు మీద అల్లరిపెట్టడం అతనికిష్టం లేదు. ఒకరోజు వామేశం రమణి లల్లరి పెట్టాడు. అది పొన్నాల్లా లన కళ్ళముందు. సహించలేక పోయాడు. అది తప్పు అని వాచ్చరించాడు. అతనిదో వాగేదు. బుద్ధి చెప్పేదు శ్యామలరావ్.

ఇదీ జరిగిన కథ. కట్టుకథలు చాలా ప్రచారం లోకి వచ్చాయి. మగవాడు ప్రచారం చేసే మాట కన్నా అడవిల్ల చేప్పిన కథకి విలువపెచ్చు. అబద్ధం అడవిల్లకే రుదంగా కుదురుతుంది. కామేశం చెప్పేట కుసుమ. తన అన్న లభాను చెందిన విషయం చెప్పి అమె కోపంతో నిలుపునా అడికి పోయింది. కారణమైన శ్యామలరావ్ని అల్లరి పెట్టాలనుకుంది. స్నేహితుని తయారుచేసి ప్రచారంలో పెట్టింది.

విన్న అతని మానసు కలవరపాలు చెందింది. కావాలని చెప్పి రమణి తప్పించు తిగాడు. ఇది ప్రచారానికి మరింత అల్పాన్నింది.

మనసు అదుపులో లేనప్పుడు చదువు సాగక పోడం ఆశ్చర్యం కాదు. క్లాసు వస్తుందనుకున్నది కాస్తా రాలేదు. ఇంతకు నుంచును వాళ్ళుగారు విన్న ఉదంతానికి ఈ 'అల్లత' తోడై తన విలువని తగ్గించింది. ఆయన మందలించలేదుభోగో, ముప్పులతో చంపుకులిప్పుంత వని చెశారు. అతిష్టంతో తనకి యూనివర్సిటీలో సీటు సంపాదించారు. చేత చేతి అల్లని ఆయనే అజ్ఞాపించేడు. రమణి అదే యూనివర్సిటీలో చేరుతుందని వాళ్ళుగారికి తెలిడం తన దౌర్భాగ్యం. చదువు ఆగిపోయింది. సాధారణ మైన ఉద్యోగం దొరికింది.

ఇంత కథ, ఇంత చరిత్రతో తన తప్పు ఎక్కడుంది? తనవీరత్వం ఎక్కడ కనిపించింది? సీతకి చెప్పింది. సీత తనక్కవారి.

సీతా వన్ను దూరం చేయకు. = లవ్ యూ సీతా. లవ్ యూ.... శ్యామలరావ్ మెల్లిగా గొణు కున్నాడు.

—బాగా చీకటి వడింతర్వాత అతను ఇంటి వైపు నడిచేడు. యింట్లో కాలపెట్టుగానే వాళ్ళుగారి గదిలోంచి మాటలు వన్నగా వినిపిస్తూన్నాయి.

".... శ్యామలుడు సీతని ప్రేమించాడు. ఇది సీతా తెలుసు. నువ్వు ఆ పిల్లకి చెప్పి చూడరాదూ." వాళ్ళుగారి గొణు.

"ఈ మధ్య సీత ఎందుకో మారిపోయింది నన్నా! నయస్సాచ్చిన పిల్లని అజ్ఞాపించడం నా చాత కాదు." అక్కయ్య అన్నది.

"నీదంతా ఛాదనమమ్మా! మిమ్మల్ని అలా పంపామా." అమ్మ విన్నాంనం చలికింది.

“అయినా గారాం చేసి వెళ్ళి కెక్కించుకున్నాడు. నేనేం చేసింది. ఈ చదువూ వద్దన్నాను. అయినా విన్నాడు కాదు.” అన్నది అక్క.

శ్యామలరావు గొగ్గలా తన గదిలోకి నవ్వేశాడు. కాలా కాలం పిగ్గిలా గడతూ తిరుగుతూ. అలాంటివి తోచడంలేదు.

నాన్న మాటలు కావడంతో అక్క బావాను. తనకేక సీతని ఒత్తిడిచేసి ఇష్టం లేని పెళ్ళి చేస్తే— జీవితంలో మిగిలుందనుకున్న ఆ సంసార ముఖం గూడా అన్యాయమై పోగలదు. కూడదు. అలా జలక్యూడదు.

కానీ— సీత తనకి కావా..

గంటావ్వులలో అతను ఆరు గిగ్గెయ్యి కాల్చాడు. నోరంతా చేదుగా ఉంది. తన తుంగుతుప్పలూర్చి. కెందు రోజుల్లో ఉద్యోగానికెళ్ళాలి. నుర్లా ఎన్నా ఖిక్కిరిం రావడమో ? అన్నది వరకూ సీత....

“ఏమిటిది ?” అన్నారవరూ తన గదిలోకి వచ్చి.

ఉత్కిన్నెవరీ చూశాడు. “చిన్నది వదిలగారు. కలంపెన్ను పిగ్గెయ్యి కిందపారేసి కాంతో తొక్కి. మూతి తుడుచుకుంటో లిది నిలబడ్డాడు.

“నువ్వు పిగ్గెయ్యి కాలాపెన్నా ?”

“.....”

“అద్దంలో చూడు. నీ గుండెలో ఎల్లా ఉందో?”

“వదివా ?” అని కంతం రుద్దపెట్టింది.

“ఏం జరిగిందయ్యా ఇంత ఇంగరూ ?”

“వదివా ! నేను.. చూర్చాల్సిందివా?”

“అని ఎవరన్నారూ ?”

“సీత.. సీత నన్ను అపార్థం చేసుకుంది వదివా.”

వదిలగారు మెల్లగా చెప్పేరు.

“చూకి నువ్వెదో ఉత్తరం ఇచ్చి వంపిపుటగా”

అలాపాడు శ్యామలరావు.

“సీత చాలా అధర్వనంతురారు నాయనా ! నీలాటి బుద్ధిమంతురూ తనకి కాలోయే భర్తంలే మురిసి పోవాలి సీత.”

“అవునా వదివా ! కానీ— సీత నన్ను భయ పెట్టేస్తుంది.”

నదిగారు మళ్ళా నవ్వేరు. అనిద నవ్వు చిల్లగా నుకి ధైర్యంగా ఉంది. అనగో అన్నారు.

“దెన్న పిల్ల మనమర్చి అర్థం చేసుకునేసోటి వరుసలు కాదు. నేనెప్పుడూ సీతలో చూట్టాడే నవ్వువాను. వెళ్ళి సీతో మాట్లాడు. నీ గురించి వెళ్ళదలచుకున్నంతా చెప్పుకో.” వదిలగారు అంత వెళ్ళి వెళ్ళిపోయారు. అనిదకి మనసుతో పీతలు తోడించాడు శ్యామలరావు.

కానీపేదో అలాంటిదేదూ. మనసుకేదో తట్టింది. మున్ను లేని బీరునా రుసావు తరిచాడు. దానోంబి, మున్నుకాదే రోజుల్లో వ్రాసేటావు కైరీని పీశాడు. రుక్కల మీ కాగితం మీద వ్రాయ దున్నుకున్నదింతా వ్రాశాడు.

“సీతా,

ఈ డైరీ ఒక్కటి పోక్కం. చరూపుకో. గ్యూయాన్ని నీకే పడుతున్నాడు. నేను అలావాదిని తా ! ఇలాంటి వానికే దెన్నకొన్న అగత్యాంబు. నున్నున్న కానిన. ఎన్నురగ చేసుకుంటే ఉన్నట్టి.

—శ్యామలరావు.

ఆ ఉత్తరం, డైరీ పీనుకున సీత గదిలోకి వెళ్ళాడు. సీత ఏమో చెప్పారు అది. వదిల

తూపు పుస్తకాన్ని చూశాడు. అనందించి అన్నాడు.

“అది నేను వ్రాసిన పుస్తకం. ఎల్లా ఉంది సీతా ?”

సీత అరవెన్నెపు చూచింది. లేచి వెళ్ళి అన్నది.

“ఈ పుస్తకం అత్తయ్య ఇచ్చేరు. పుస్తకం చదివి వ్రాసినాని మనసు తెలుసుకోవచ్చుట. అది అత్తయ్య అభిప్రాయం. వాకలా అనిపించడం లేదు. అవునూ.... మళ్ళా ఇక్కడి కెందు కొచ్చారు. కేమి కనిపించలేదా ?” అన్నది విష్ణురంగా.

“నేను” ఎల్లాంటి నూ నూరు వెళ్ళిపోయాను. ఇక ముందు నిన్ను విగించును. ఈ డైరీలం వదువు. ఉత్తరంలు వ్రాయగం పెన్నునువడుల అంత కావని నువ్వే చెప్పావ్. ఇంత రింటి పేరే మార్గం కనిపించరు నాట. క్షమించు సీతా !”

ఉత్తరం, డైరీ బల్లమీద పెట్టి బైట కొచ్చేశాడు శ్యామలరావు.

* * *

ఆ ఉదయం నారాయణరావుగారి పూలతోటలో నేత్రానందకరమైన ఓ సన్నివేశం చూటు చేసుకుంది. దాంతో ఆ లోట మోతానికీ పూర్వమైన కళాకాంతం లొచ్చి వర్షింపి.

నారాయణరావుగారి ఒడిలో ఒడ్డుగా కూర్చుని ఇంకొక్క వెదురున్నాడు కేమి. వాళ్ళక్కాల్ల చూడగా పెద్ద కొడుకు పెద్దకొడుకుతో కలిసి గుంటితోటంబుని

తెర్లగా వెలిగిరిస్తున్నది. నరిగ్గా ■ నమయంతో వాళ్ళందరికీ శ్యామలరావు మాట వినిపించింది—

“.... నామ కిందు బదిలంటే చాల ఇష్టం సీత ! అయినా ఒకే సడకో గూతా పెట్టుకుంటే మదిలం ఇష్టం.”

శ్యామలరావు సీత నడులని చేత్తో చుట్టి సనతో పాటు నడిపించుకుంటో వచ్చాడు. తన అలని శ్యామలరావు భుజం మీద వాళ్ళ అలమై అందంగా అననుకొన్న సీత అన్నది చిలిపిగా—

“తెలుసు. డైరీలో ఒక పేజీ ఎదే చెప్పింది.”

అప్పుడు బిగ్గరగా అరచేటు సీత—

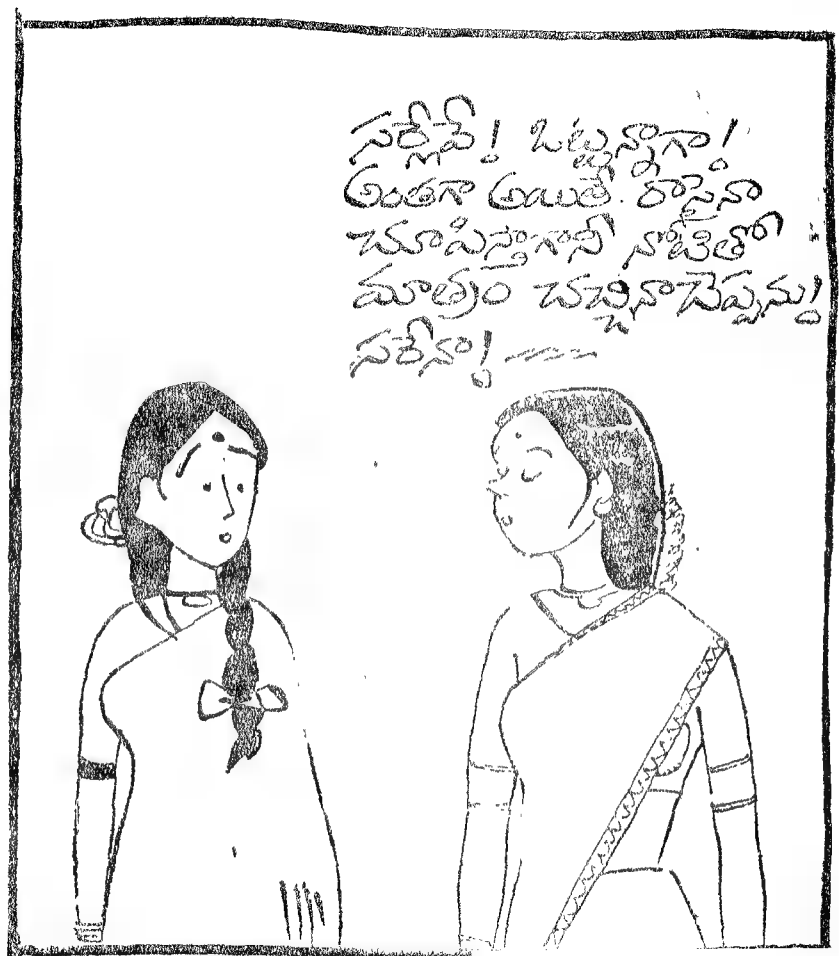
“బాబూయీ సీతమ్మ మాట్లాడేసింది అలాంటిది !”

వాళ్ళమాట్లాడునట్లతో మెప్పురినూనూ, తాతయ్య ముమ్మన్నా చిరంజీవి కేమి నట్టించు బాగున్నా నేను. తాత ఒడిలోంచి లేచి థంగున నేను... బాబాయి వాళ్ళ దగ్గరి కొచ్చేశాడు. వాడి అగడం చూచి, కాబోయే దంపతులు సెగ్గు పసి పోయారు.

వాళ్ళ సెగ్గుతో నారాయణరావుగారి పూలతోట సరవలం నె దిట్టయింను !

కొంత ప్రాసెసిని చూచున మత్తల మాత కానీ మున్నును !

చదవరి ! చది అతని ప్రేమకథే ! ★

“ఏదీ ఇంతకీ ఆ బోర్డు కనిపించలేదు? ఇన్ని బజార్లు తిరిగినా పొట్టుట్టించి ఒక్క ఇంటి ముందే నా ఆ పనిత్రమే న బోర్డు కనిపించలేదు!” అన్నాడు. బ్రహ్మానందం నావంక దిగులుగా చూస్తూ! పాపం వాళ్ళి చూసేసరికి నాకూ జాలేసింది. పైగా, వాడు సంతోషం వచ్చినా అణుచుకోలేదు. దుఃఖం వచ్చినా దిగమింగుకోలేదు. అలాంటివాడు బ్రహ్మానందం!

అయినా, వాళ్ళనుకొని ఏం లాభం! ఆరోజు అటువంటిది. ప్రాద్దున్నే లేచి ఎవరి ముహం చూశామో! కనీసం ఒక్క ధర్మాత్ముడైనా, ఒక్క జయముయ్యడైనా యీ మహానగరంలో “రూమ్ టు లెట్” అన్న బోర్డు బయట పెట్టలేదు! ఇంత పగవార్ల యినారా యీ బ్రహ్మాచారులు!

ఆరోజు ఉదయాన కాఫీ తాగి బయల్దేరాం రోములు వెతుక్కోవటం కోసం. బజారు బజారూ తిరిగిం! కాస్త గంభీరంగా కనుపించిన ప్రతి పెద్ద మనిషిని అడిగాం,— వాళ్ళింట్లో రూములేమైనా ఖాళీగా వున్నాయేమోనని! “ప్రాం సరే, ఇదిగో నయ్యా” అన్న పుణ్యాత్ముడే కనుపించలేదు!

ఆ పేటలో వున్న ప్రతి బజారు, ప్రతి గొండి, ప్రతి నందూ గిరిగాం! ప్రతి ఇంటివైపు అపార మనస్తకం ఆశగా చూచి, నిరాశతో తలలు దించేసు కున్నాం.

కాలం, ఖర్మం కలిసి రావాలి దేనికైనా! ఉన్న ‘రూము’లోనే కాస్త ప్రకౌంతుంగా వుండామనుకుంటే ఆ యజమానిక్కుడా ఇప్పుడే మారాలి బుద్ధి! ఏం మొహమాటం లేకుండా పిలిచి చెప్పాడు, ‘వారం తిరిగేలోగా ఖాళీ చెయ్యండి.’

“ఒరే! బ్రహ్మానందం!”

వాడి లోకంలోనే లేదు.

మళ్ళీ పిలిచాను “ఒరేయ్ బ్రహ్మా!”

అశా తిరిగాడు నావైపు : “చెప్పరా చెప్పరా చెప్పు! ఏదీ బోల్డేమైనా కనుపించిందిరా! చెప్పేయ్ త్వరగా, ఇవ్వాలే వచ్చి చేరదాం.” అన్నాడు. వాడి అశ వాడిది.

“అది కాదురా! ఇక ఇవ్వాలికి ఇంటికి పోదాం. మళ్ళీ రేపాద్దాం” ప్రాధేయ పడుతూ అడిగాను.

“ఛ! ఛ! నామర్దారా. మూడు గంటలపేపు తిరిగి, కనీసం ఒక్క రూము అయినా — పోనీ, ఒక ‘టు లెట్’ బోర్డు యినా చూడకుండా పోవటం, ఛ! ఛ! డామ్ ఇప్పట్లో!” అన్నాడు వాడు.

సరే! మళ్ళీ పాదయాత్ర తప్పలేదు. బ్రహ్మాండ మైన ఇళ్ళ కనుపిస్తున్నాయి. కాలనీల మీద కాలనీలు లేచి పోతున్నాయి!

“అదుగో, అటు చూడరా, అక్కడేదో చిన్న బోర్డున్నది” అశా చెప్పాడు బ్రహ్మానందం.

అటు చూశాను. ‘నిజమేరోయ్’ అనిపించింది. బోర్డుకూడా దూరంనుంచి ముచ్చటగానే వుంది. ఇల్లుకూడా బంగారంలాగా వుంది. ఆహ! ఈ రూమ్ దొరికితే, “స్వర్గం, వైకుంఠం ఓహో!” అనుకున్నా మనసులో!

తీరా పోయి చూద్దాను—రూములే వున్న సరి గదా, ఇంకేమో వున్నాయట! “కక్కలున్నాయ్, జాగత్త” అని వుంది ఆ బోర్డుమీద.

“ఛీ! ఛీ!” అనుకొని మరో రెండడుగులు ముందుకు వేశాం. పెంకుటిల్లు కనుపించింది. బోర్డు లేదు! కనీసం ఒక ‘రూము’ దొరక్క పోతుందా? అనుకొని రోపలికెళ్లాం.

మా బ్రహ్మానందమే పిలిచాడు : “ఏమండోయ్!

ఏమండోయ్”. మా వాడి కేక విని లోపలి నుంచి ఎవరో వచ్చారు. మనిషి బాగా బొద్దగా వున్నాడు— నడికారు మనిషి. “అయ్యా! ఇక్కడ రూము లేదేనా వున్నాయా?” వేసే అడిగా మెల్లిగా. “రూము కావాలా? ఏవూరు మంది?”

అయినడగాడు.

ఫలానా ఎని చెప్పాం.

“ఏం చేస్తున్నారు?”

“ఫలానా ఉద్యోగం” అని చెప్పాం.

“పెళ్ళి, గిళ్ళి అయిందా?”

“అట్టే! పెళ్ళియితే రు మేం ఖర్మ! ఫిమిలి ప్లైట్ తీసికొనే వాళ్ళం గడండి!” అన్నాం.

“అయితే లేవు పాండి! ఎవరయ్యా మీరు? ఈ వూరికి కొత్తా, బాచ్లర్స్ మా ఇంటి గడవ తొక్కకూడదని తెలిదేంటి? నడవండి! చడ వండి!”

అయిన ఆజ్ఞ ప్రకారం, బయటికి నడవక తప్పలేదు. ఆయన మాటలు వినేసరికి బ్రహ్మానందానికి మార్పు వచ్చినంత పనయింది.

“ఏమిటా ఈ ఖర్మ” అడిగాడు బ్రహ్మానందం.

“తప్పదు భాయ్!” ఏదో సర్ది చెప్పాను.

మా సంభాషణను ఎవరో పుణ్యాత్ముడు రోడ్డు మీద నిలబడి తిని, మమ్మల్ని పిలిచాడు :

“చూడండిసార్! రు ములు కావాలా మీకు, ఇది కాక పై సందు తిరగండి. వాయుడుగారి యిల్లేక్కుడా అనడగండి. వాళ్ళింట్లో ఉప్పుయ్ చాల్చా రూములు” అని చెప్పాడు.

ఓడవడో పాత కాలపు మనిషి కాబోలనుకున్నాం, ఆ ధర్మాత్ముడే మాని ఒంటికి రెండుసార్లు నా

వార్తలు పెట్టి, వాయుడుగారింటికినెం వెళుకుంటా ఇయ్యేదాం.

ఆ ఇల్లు తీరా, దానే వచ్చింది. వాటిట్లో పైన్ బోర్డు కూడా ఉంది. "పలానా వాయుడుగారు" అని, తోవలి కెళ్లాం. అడిగాం. 'వాయుడుగారుద్దారా ?' అని.

ఎవరో ఆశాను బాహువు, 50 ఏళ్ల వయస్సు గల వ్యక్తి, ఉక్కుపీండలా ఉన్నాడు, బయటి కొన్ని "ఎవరయ్యా, మీరు?" అనడిగాడు.

(బహుశా నందం అలాంటి నమస్కరణ పరిష్కరించటంతో చాలా శ్రమ వాడు. ఇంటి యజ్ఞ మానులతో ఎలా మాట్లాడతా, రూం దొరక్క నుండు ఎలా వినయ పథియతలతో ఉండాలి, దొరికింతర్వాతి 'హక్కులు' ఎలాంటివో అతినికి బాగా తెలుసు! నిజం చెప్పాలంటే ఆ హక్కులను చెప్పకట్టగా ఇప్పుడున్న చోట భాగ చేయమన్నది! అమాంతం వాయుడుగారి చేతులు నల్లు కున్నాడు (బహుశా నందం!) "సార్, మీ దిడ్డల్లాంటి వాళ్లం. మీరు తిండిలాంటి వాళ్లు. మాలాంటి వారికి 'రూము' తిచ్చి మీరు అడుక్కుంటుంటానని విని తెక్కులు గట్టుకొని వచ్చాం" అన్నాడు (బహుశా నందం).

వాయుడుగారు విన్నవించినా, చలించలేదు. ఆయనే చెప్పాడు అనునయంగా :

"బేస్ ! బద్ది మంతుల్లానే ఉన్నారు. కాని ప్రస్తుతం రూములేమీ లేవు. కాకపోతే 'రేకుల పెద్ద' మాత్రం ఉంది. వానాకాలమేగా, రేకులయితే ఏం, బంగారమయితేనేం ! మీ కళ్ళంతరం లేకపోతే చూడొచ్చు" అన్నాడు.

రేకుల పెద్ద అయినా, ఒక మోస్తరుగా ఉంది. వాయుడుగారు పూర్వ శ్రమలతో అక్కడ తన కారము ఉంచేవాడట. దాన్నే ప్రస్తుతం ఈ కుర్రకారు కోసం తీసుకువచ్చాడు.

"అయ్యా ! మరి, అద్దె మాట పెంపిచ్చుకాదు!" అడుగులకు మడుగులొత్తాడు (బహుశా నందం).

"ఆ ! ఆదే చెప్పబోతున్నాను ఇద్దరం ఉంటా మవ్వారుగా చూడబోతే బద్ది మంతుల్లా ఉన్నారు. మీకోసం కాబట్టి నలభై రూపాయలు వెంతు.... మొన్నటిదాకా ఏదై రూపాయలు నమూనా చేసేవాళ్లం." అన్నా దాయన.

ఈ మహానగర్లు వరావరణాన్నిబట్టి చూస్తే, 'రూము' అనే పదార్థం దొరికినందుకే ఇవ్వచ్చు బాలుగు నలభైలు అనిపించింది.

"మరి, తతిమ్మా రూమ్లు చెప్పరుగాదు ?"

"రూల్స్ అంటూ ఏమున్నాయ్. రాత్రి తొమ్మిది దాకా బయటగేటు తాళం వేస్తాం. చిక్కలెచ్చే పని మనిషికి వెంతు, తలకు అయిదు రూపాయ లివ్వాలి? గుడివూడ్చేవాడికి రెండురూపాయలు (వతి ఏడాది ప్లువులకర్న ... అంతా మీదే ఎప్పుడు పడితే అప్పుడు వరందాలో నడవకూడదు. (వతి శని, ఆది వారాలు మా అల్లుడు ఇక్కడకే వస్తాడు. ఆయన ఈ ఇంట్లో ఉన్నప్పుడు మీ రిక్కడున్న వస్తువే కాకూడదు. పాటలు పాడటం, ధూమపానం అలాంటివి

పనికిరావు.... తెలిసినదేగా రెండు నెలల అద్దె అద్దాన్నగా ఇవ్వాలి?.... ఇంతే" అన్నా దాయన.

ఇది వివేచికి నా ముటుకు నాకు పై (ప్రాణాలు పైన్నే పోయాయ్ ! (బహుశా నందం మాత్రం (బహుశా నందభరితుడై నల్లు కనుపించాడు. పైగా "హే. యస్. అలానే ముచ్చిక్కు. రేపొద్దున్నే వర్షం రాకముందే వచ్చి చేరతాం. మమ్మనే రెండు నెలలు కాదు, మూడు నెలలు అద్దె మీ చేతిలో పెడతాం" అన్నాడు. వాడి మాటలు వివేచికి నాకు భయం వేసింది "నిజమేమోనని !

బయటికిచ్చాక అడిగాను "ఎందుకురా ఈ దిక్కుమాలిన గ్యారంటీ?"నని.

"నువ్వు, నేను కాదుగా ! కుక్కలు, నక్కలు కూడా ఉండవ్. ఇందులో" అన్నాడు (బహుశా నందం).

పైగా వాయుడుగారి దగ్గర మొహమాటంకోసం అలా అన్నాడట (బహుశా నందం. లేకపోతే చీవాట్లు అప్పవ్, ఆయన చేతిలో.

మళ్ళీ ప్రారంభించాం పాదయాత్ర. "ఇవాళికి రూముకి పోదాం, ఆకలిగా ఉందిరా (బహుశా నందం?)"

అని ఎంత (బతిమలాడినా వాడు విననేలేదు. 'రూము దొరకాలి, ఇంటి కెళ్లాలి' అనే వాడి సంతకం.

పడిచాం, సడిచాం మరో మైలు, "గది అద్దె కిచ్చ బదును" అనే మరో బోర్డు కనుపించింది. మళ్ళీ కద (ప్రారంభం; మళ్ళీ ఆశలు ఏగురించాయి.

మా (బహుశా నందమే మొదలెట్టాడు. ఇంటి యజమానితో: 'అయ్యా, మీ పేరు ఒకటికి నాలుగుసార్లు వినివచ్చాం, తమరు దయామయిలని— వోరు తెరిచి అడిగిన వాడికి, కాదనకుండా 'రూము' లిస్తారని విని వచ్చాం. ఇక మీ దయ. బద్ది మంతులం. మీరే చూస్తారుగా ?"

వోనరుగారు చిరునవ్వుతో సమాధానం చెప్పారు : 'సూభాష ! మీలాంటివాళ్ళే నేటి భారతదేశానికి కావాలోయ్ ! మీక్కావలసింది రూమేగా ! రూమేం అర్థ 'రూం' ముందర వరండా కూడా మీకే ఇస్తాం.

కాని, చిన్న సంగతిగా వాది వ్యవహారం వరండాతో బద్ది. నాయనా! నా ఇంట్లో ఉండే మీలాంటి వాళ్లు కూడా అలానే ఉండాలని నా అభిప్రాయం."

"మరి అద్దె మాట చెప్పరుగాదు ?" సభ్యుతో (బహుశా నందం గోడేగాడు.

మళ్ళీ ఆ ఇంటి యజమాని ప్రారంభించాడు :

"అద్దె దేముందోయ్ ! వెరి పదిపనివ్వండి. పోన్, వెరి పదివ్వండి. నే నెప్పొనుగా కాస్త పరోపకారం చేసి పెట్టాలి ఏం లేదు, (పొద్దున్నే నిద్ర లేచాక మీ వద్దన్నీ అయ్యాకలేండి మా అవిడ ధగ్గత విల్లర దబ్బలు తీసికొని మార్కెట్టుకెళ్లి కూత గాయలు తెచ్చిపెట్టుటం, ఆ తరువాత మా అమ్మాయిని (పెద్దమ్మాయిని కాదు, చిన్న పాపాయిని) నితి మెంటరి స్కూల్లో దిగబెట్టుటం చాలు. పాయంతం కొరాయి రాకపోతే, మాతిలో నీరు కాసివంటి కాసినే తోడిపెట్టాలి. ఇదంతా పరోపకారం (పై నింగోయ్! ఏం, ఎప్పుడు దిగుతారు రూముతో?"

ఆ మాటలు వివేచికి పరోపకారం సంగతి భగవంతు డెరుగు త్వరలో అక్కడినుంచి బయట నడకపోతే మూకే అనకారం అనిపించింది.

(బహుశా నందం మామూలు దోరణికో చెప్పాడు—

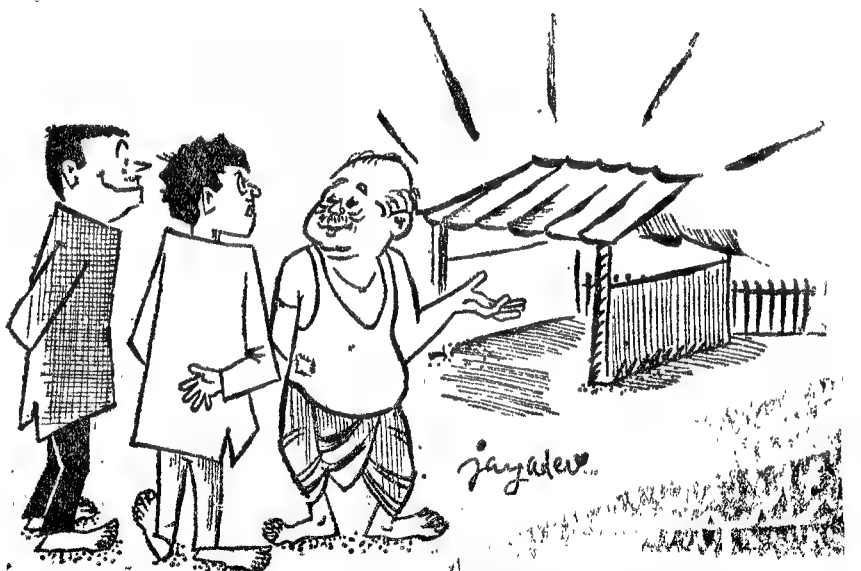
"అహ ! దివ్యం ! దివ్యం ! ధన్యాత్ములు మీరు. ఇవ్వాళే రూములో చేరతాం. కాస్త చీకటివచ్చాక అన్నిటూ రాకముందే చేరుతాం" అని చెప్పిన, 'అమృత్యు' అని బయటపడ్డాం ! బయటికి నడిచాక, అరగంట వరకు వచ్చేసరికి ఆకలి ఎక్కువయింది ! "ఒరే (బహుశా నందం ఆకలిరా ? ఆకలిరా ?" అన్నాన్నేను.

"రూమురా ! రూము" అంటాడు వాడు.

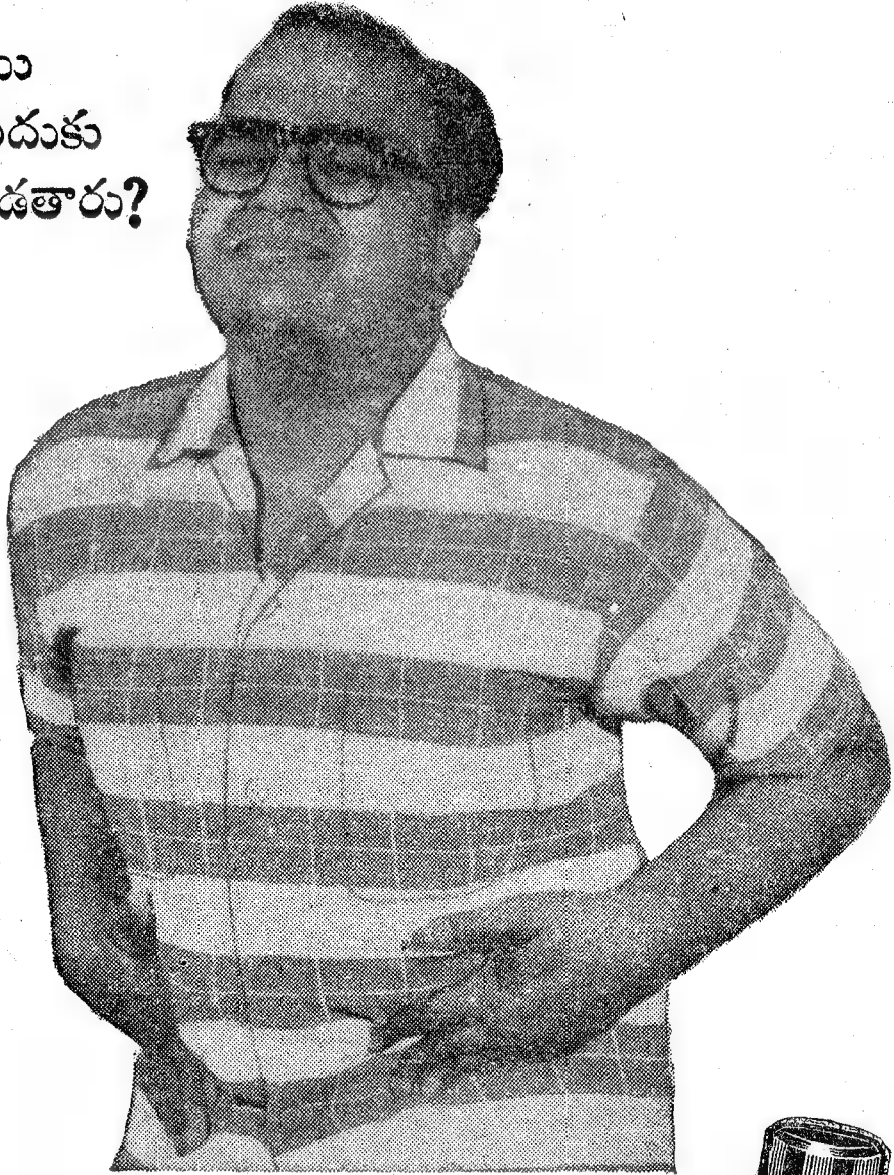
రూము దొరకందే ఇంటికి వద్దంటాడు వాడు. ఇదీ సంగతి.

మళ్ళీ ప్రారంభించేం పాదయాత్ర, ఇంకా దొరక లేదు రూము. నా కాళ్లు నడుము ఉన్నాయ్ ! (బహుశా నందం వోరు మాట్లాడుతూనే ఉన్నది.

(కల్పితం)★

అజీర్ణము
వల్ల ఎందుకు
బాధ పడతారు?

హ్యూలెట్స్ మిక్స్చర్

వాడి త్వరగా నివారణను పొందండి

విడతెరిపలేని పని మరియు చింత జీర్ణ శక్తిని చెడగొట్టి ఆకలిని పోగొట్టి మందకొడితనాన్ని కలిగిస్తాయి. హ్యూలెట్స్ మిక్స్చర్ అతిత్వరగా చిరి నివారణను కలిగించును. కడుపులో ఇది రక్షణపూతగా ఏర్పడుతుంది. బాధ కలిగించే అస్తు రసములను సరివరచి తిన్న ఆహారము జీర్ణించుటకు ఉపకరించును. హ్యూలెట్స్ మిక్స్చర్ చంటిపిల్లల జీర్ణాశయ రోగములకు కూడా మంచిది. నిరేచనములకు నల్లమందు కలిసిన హ్యూలెట్స్ మిక్స్చర్ ను వాడండి.

హ్యూలెట్స్ మిక్స్చర్ జీర్ణ శక్తికి ఉపకరించును.

C. J. హ్యూలెట్ & సన్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, 86/A నయనయప్ప నాయక్ స్ట్రీటు, మద్రాసు-3

INT/CJM/2821

చేతిలో వెన్నుముద్ద

బ్రాతాభానికి ఆనందం కూడా ఉల్లో లేదు. రేడియోకి సున్న చేసి విక్రం తీసుకొంటుంది.

అప్పుడే భోజనం చేసి ఆరుబయట వెన్నెల్లో పడక కుర్చీలో వదుకున్నాను.

ఏం చేయటానికి సాంబరముం లేదు.

నేను తీరుబడిగా కూర్చోటం కనిపెట్టింది గాడోలు మా చిన్న అమ్మాయి ఇందిర వచ్చి చంద మామ కేసి చూస్తూ వా ఒల్లో పడకవేసింది.

రీ వాళ్ళ పిల్లలకయితే చదువు చెప్పతారు గాని ఇంట్లో పిల్లల చదువు విషయమే పట్టించుకోరని మా పెద్దవాడి అక్షరాభ్యాసం నాటినుంచి కూడా వా మీద కారాలు మీరియ్యాల నూరటం మా శ్రమలకి అలవాటుయింది.

శ్రమలని నంత్రిస్తే పరిచినట్టుగానూ ఉంటుంది. కాంక్షేవమూ అవుతుందని ఒక సాహస కార్యానికి పూనుకున్నాను. అదే మా అమ్మాయికి పద్యం చెప్పటానికి ప్రయత్నించటం.

మా నాన్నగారు చిన్నప్పుడు నాకు ఆ పద్యం చెప్పేరు. మా తాతగారు కూడా మా నాన్నగారికి ఈ పద్యం చెప్పేటట చిన్ననంకో.

క్లాసులో పాఠం చెప్పటమేదీ ఈ రోజులో చాలా గిడ్డుపని. విద్యార్థులకి ఎన్నెన్నో సందేహాలు వస్తూ ఉంటాయి. వీటిలో చాలా భాగం పాఠ్య భాగానికి సంబంధించనివి అటం గొప్ప పీడనం.

మా చిన్న అమ్మాయికి పద్యం చెప్పటంలో ఈ బాధలు ఉండవనే ధీమాతో "ఒత్తి, పద్యం చెప్పుకుంటావా?" అన్నాను.

ఏ కళన ఉందో, "చెప్పే వావ్వా," అంది.

అమె సంబోధనలలో ఏకవచన ప్రయోగాలు త్ర పద్ధతిలో ఉండవు.

సరే ఉపక్రమించాను.

"చేతులో అను అమ్మా" అన్నాను. అమె అలాగే పలికింది.

"వెన్నుముద్ద," అనమన్నాను.

"ఓ! వెన్నుముద్ద ఏమిటి? పెడుగుముద్ద అనాలిగాని అమ్మనాకు చేతులో వెన్నుముద్ద పెడు తుందేమిటి— పెడుగుముద్ద పెడుతుంది గాని—" అడుగులోనే వానపాడు.

"కాదమ్మా, ఈ పద్యం రసిన అయిన వెన్ను ముద్ద అనే దాదా. అందుచేత వెన్నుముద్ద అనే చెప్పుకోవాల్సి తల్లీ," అన్నాను. వా నలభే పాటించ జిడింది.

"చెంగల్వ" అనమన్నాను. "చెంగల్వ అంటే ఏమిటి నాన్నగారూ?" అంది.

"నాకూ తెలియదు. కలవల అంటే మా-ఉల్లో చెరువులో చూశాను గాని చెంగల్వ లంటే ఏలా ఉంటాయో మరి. అని ఒకరోజు పుల్లల్లే అమ్మా!" అని దాటేశాను.

పూరం— చెప్పి అనిపించాను.

ప్రారంభించిన వేగ విశేషం మంచిదని ఆనం పించాను.

"అంగారు"— మా అమ్మాయికి 'ర' పలకడం

ప్రాణులు గ్రహించే ఉంటారు. 'అంగారు' అంది. గతంలో నేను అంత శ్రమ తీసుకోలేదు 'ర', 'డ'ల రగడను గురించి నాన్నగారు, ఒడేయే అనే సంబోధనలు నాకు చిర పరిచితాలే.

'ర' పలికించకపోతే ఇంక 'డ' అనే అలవాటు అవుతుండేమోనని, కొంచెం శ్రమ పడదామను కున్నాను.

'నీరు' అనమన్నాను. 'నీడు' అంది.

ద్విత్వాక్షరమైతే ఏలా పలుకుతుందో తెలుసు కుందామని 'కర్ర' అనమన్నాను. సరిగానే పలికింది.

ధైర్యం కలిగింది. 'వారు' అనమన్నాను 'ర' పత్తి పలుకుతూ, 'వాడు' అంది స్పష్టంగా.

యస్.కె.యస్. రామానుజాచారి

వరాజయాన్ని ఒప్పుకుని పద్యం కొనసాగిం చాను. 'మొలతాడు' అన్నాను. "ఇదిగో వా మోల తాను— ఉంది" అని తన మోలతాడు చూపించింది.

'మొలతాడు' అను అమ్మా అన్నాను.

"ఏ మొలతాడు ఏది వావ్వా, ఉందా?"— ఎవరూ ప్రశ్న.

"ఉంది గాని పద్యం చెప్పుకో ఉల్లీ— 'మొల తాడు' అనుకోల్లీ!" అన్నాను.

"చిన్నప్ప మొలతాడు తెంపేసుకున్నాడు వాన్న గాడూ— నీళ్ళ పోటుగొప్పుడు నాడిని అమ్మ కోప్ప డింది కూడాను. నేను చూడు వావ్వా— మొలతాడు పాడేసుకున్నావా— వాడు మంచివాడు కాడూ— కాడూ" అంది.

వారో సహనశక్తి కొంచెం పుట్టిలింది. కొంచెం గట్టిగా 'మొలతాడు' అను! అన్నాను. ఇంకా ఎంత పద్యం ఉందో అని రోపం రోపం చదువుకుని పరగు పందెంలో పాల్గొన్నవాడు అయ్యానం వచ్చాక గమ్మస్థినిం ఇంకా ఎంతదూరం ఉందో అని చూసినట్టు.

నిరుత్సాహమే కలిగింది.

'మానవుడు ఏ పరిస్థితిలోనూ వోర్సును కోల్పో రాడు' అనేది ప్రధానమైన నితిసాత్రాలలో వకటి.

నేమ్మడిగా నేను దా యింపు స్వరంలో "అంగారు మొలతాడు" చెప్పుకోల్లీ అన్నాను.

"ఏమ్మికి అసల మొలతాడే లేదునామ్మా"— సుస్పృతి ఉవాచ.

మొలతాడు గాడ అదేదో ఊరి బాంబాడు వ్యవహారం కింద మారుతుంది.

తమాయించుకుని "గగిణి పద్యం చెప్పుకో" అమ్మా— నిద్రపోతున్నాని— "పట్టుదట్టే" అనమన్నాను.— మొలతాడు అని అన్నట్టే భావించు కుని.

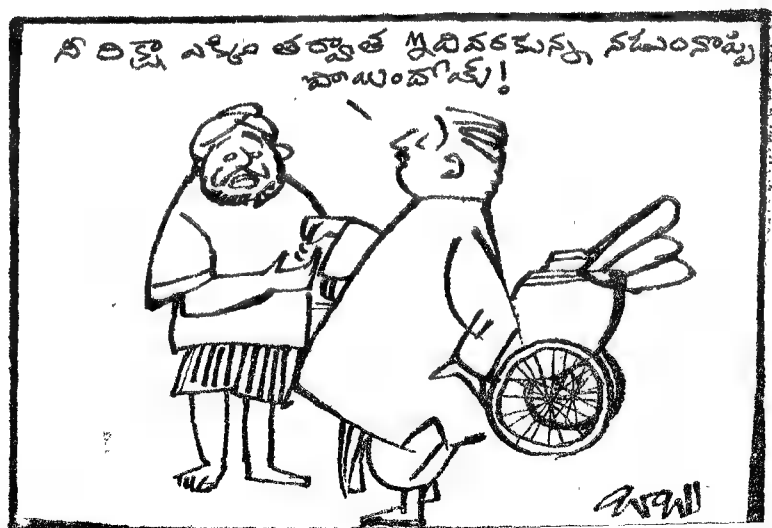
ఇలాటి నిత్ర వినిత్ర భావనలు ఉపాధ్యయ వృత్తిలో అప్పవనం.

మాకో మేష్టరుగారు ఉండేవారు. పాఠం చెప్పే ప్రశ్నలు అడిగొప్పుడు ఏ ప్రశ్నకైనా నలుగురు అందుగురు చెరిగించాళ్ళు. పరైన జవాబు చెప్పలేకపోతే అయిన ఒక అమాషా చేసే వారు. ఎక్కడో వెనకం బల్లమీద నింది లిటుకు లిటుకుమంటూ మూస్తూన్న కుర్రవాళ్ళ జవాబు చెప్పమనే వారు. వాడు ఏదో గొడగోవాడు. వెంటనే అయిన "రైటు. మీరు చెప్పలేక పోయారు. అతిరు చెప్పేడు చూడండి" అని అయిన గట్టిగా పరైన జవాబు చెప్పని ఇంకో విద్యార్థి చేత చెప్పించేవారు. దాని ఈ అన్తం వాలా అరుదుగా ప్రయోగించేవారు.

"పట్టు దట్టే" అని మట్టి ప్రారంభించేసరికి ఇందిరా ప్రయదర్శిని బునలు కొడుతూ నిద్ర పోతూంది.

పాపవాళ్ళ అమ్మ పక్కమీదకి— పట్టుదట్టే చిన్ని కృష్ణమ్మ దగ్గరకూ— పద్యగాధ పత్రిక.

★

మతి

అనాదాదివారం మేటనీకి బయల్దేరి లక్ష్మీ రాధ, సీత ఏడుపు మొహాలతో తిరిగివచ్చారు. అల్లి బిల్లిగా అల్లుకుచోయి అతిలాగ లెఖ లేనిన్ని సంకరలు తిరిగి, భూమధ్య రేఖకన్నా పాడుగాటి క్యూవలన లాభంలేక చోయింది. ఆఖరుకు ఏతరగతి టిక్కెట్టునూ ఎంతకైనా సరే కొనేయాడానికి తెగించారు.

దొరికి చావండే! తలుపు తాళంతిన ముగ్గురూ మూడు మంచానివాడ వేరబడిపోయారు. టైము పడ్డేంది.

ఉన్నట్టుండి..... 'ఒరే నేనలాగ మా అక్క దగ్గరకెళ్ళొస్తాను అరగంటలో. ఉండండిక్కడే' అనేసి సీతకొత్త బయటకు నడచింది.

'రాధా! ఇంతకన్నా అన్యాయంలేదు. మూడు రోజులనుండి చూస్తున్నాను. ఎక్కడికెళ్ళినా తనిగాను చూడరు. నిన్నుచూడు అనవసరంగా ఫిజిక్సు లెక్కరచుచేత పడచివాట్లు తినేశాను. ఛీ....ఛీ..'

'ఐనా సుతీ అంత మరుపేమిటి లక్ష్మీ? ఇన్నాళ్ళు గోలపెట్టి మొన్నంత సివియరు వార్షింగిచ్చారు ఇంతాచేసి ఇంట్లో మర్చిపోతే.....'

'మర్చిపోయాను మొర్రో! అని చచ్చి గొట్టి నా నమ్మి చావపోతే ఎలా ఆహూరించడం? నెడవది' ఛీ....ఈ వేళ చూడు! వేలు లక్ష అనుందికి టిక్కెట్టు దొరికాయి. మనకిమాత్రం దొరికి చావలేదు. ఛీ.....ఛీ.....' అని కోపంగా రూపొందిన చేతినుండి అప్పుడే విప్పిన జోళ్ళు గది మూలకు గిరవాటు పడ్డాయి.

సీ. ముట్టింది ఇంత టీ చేసుకు తాగారు. ఐనా నిరాకు తగ్గలేదు.

'లక్ష్మీ, నిజంగా ఈవేళ సాయంకాలంమైనా మేటునీకి వెళ్ళే యోగ్యత నేనా అని!'

'యోగ్యత! ఇప్పుడెల్ల నడిసోను! మొట్ట మొదటి టిక్కెట్టు నునదేననుకో.'

'నీకు కొంచెమైనా బుర్రలేదు సుతీ! ఆడాళ్ళకు బుర్రలుండవచ్చు అవునా సామెత! ఎద్దాన్ను బురింగ్గే సోయిందిగదా!'

'ఆ సామెత నాకుగాదు. ఇటునుండలు. నీకు

వర్తిస్తుంది. పన్నెండు గంటలకెల్ల క్యూతో చాస్తే దొరక్కెక్కడికితెలుంది?'

ఇంతలో సీతకూడ రాగానే ముగ్గురు అదే విషయం తీవ్రంగా చర్చించేశారు. ఆఖరుకు ఖచ్చితంగా నిర్ణయించేసుకున్నారు. అటు మార్కెట్టు పాడిచినా మధ్యాహ్నం మేటనీ తప్పడానికి వీలులేదు. భోజనాలయాయి. టైము పన్నెండు డైంది. ముగ్గురు బయల్దేరుతున్నారు.

'ఖై.....'మని సీతవేసిన రేకకు లక్ష్మీ రాధా హడలిపోయారు. సరుగెత్తారు' ఏక హడావుడిగా సీత పుస్తకాలన్నీ కలగాపులం చేయడం కన్పించింది. చివరకు తేలిక విషయమేమిటంటే నూరు రూపాయల కాగితం కిమ్మన్నాస్తే! కన్పించలేదు.

'అనభక్తడ పెట్టావు?' 'ఇక్కడే పుస్తకంలో పెట్టెను. 'జేబ్లోలో తవం' అన్న డిటెక్టివ్ పుస్తకంలో పెట్టెను. మీరు గాని చూశారా?'

'నిన్ను లక్ష్మీ తీసుకెళ్ళున్నట్టుంది కాలేజీకి' 'చవ.....నాకు తెలిదే నేను తీసుకెళ్ళలేదు' లక్ష్మీ గాభరా వర్ణనాతితం. ఆ ముఖం చూచి తీరవలసిందే నిజంగా.

'సీ తలకాయ కాదు! నిన్న భూడవరూ లిజరులో

'ఫ లు ఇ'

నువ్వు చదువుతున్నాను నేను చూశాను. పరిగె
బాపకం తెచ్చుకో. నీ వధన మతిమరుపు నువ్వును
అని రాధ అనేసరికి లక్ష్మికి ఉన్న మతి కాస్త పోయింది.
అయోమయం ! గాభరా ! హడావుడి !

కాస్త తేరుకుని 'యన్ ఎగ్జిక్యూటివ్... అవునిజం !
అవును..... అది శీఖరుగారు పట్టుకెళ్లారు.....
ఏమండీ చదివివుచ్చానంటే అలాగేనవలసి
చచ్చింది మరి'.

నీత శరీరం శీతలం క్రమిస్తే నిర్దీపంగా చేరబడ
గానే రాధ లక్ష్మి గాభరా ఎత్తి పోయారు.

'ఏడవతేక పోయావు. చదు అతనింటికి వెళ్లం.
నీలా ఉండు క్షణంలో వస్తాం. ఇద్దరమూను.'

రాధ లక్ష్మి శీఖరు ఇంటిదగ్గర రిక్వా దిగారు.
'శీఖరుగారూ..... శీఖరుగారూ....' అని అత్తతగా
రిల్లారు. అతని తమ్ముడు బయటకు వచ్చాడు.
'అన్నయ్య ఇంటిలోడు చంద్రంగారింటికెళ్లాడు.'
అన్నాడు.

'లక్ష్మి కొంప మునిగింది. ఇప్పుడెలాగ? ఏం
చేయడం?'

'అదే తోచడంలేదు..... గాని రాధ ఒకవనిచేస్తే?
ఆ పుస్తకం ఇచ్చేయమని ఈ అబ్బాయి నడుగు
దాం. ఏమంటావు?'

'లక్ష్మి ఉండుండీ నీ బుర్ర బ్రహ్మాండంగా
సనిచేస్తుంటుంది సుమీ.....! చూడు బాబు మీ
అన్నయ్య పుస్తకాల్లో.....'

'బీరువా తాళం మేసుకుని వెళ్లిపోతాడండీ
అన్నయ్య. లాభంలేదు.'

'ఐతే రాధ ఇప్పుడేం చేద్దామంటావు?'

'ఒకర్నాకు పట్టుకుని ఏడుద్దాం మొర్రో
పంటూ ! చదు చంద్రంగారింటికెళ్లాం. అంత
పన్న చేసేదేమింది గనక !'

'ఏకు తెలుసునా ఇల్లం! అతనిల్లు నాకు తెలిదు'

'సీకింకో లేదేనా తెలిసి చచ్చిందేమిటి?'

ఇద్దరూ అదే రికా. ఎక్కారు. రిక్వా గాలిలో
పోతుంది.

'అవును నువ్వు తీసుకెళ్లావే అనుకో ! అతని
కెండుకివ్వాలి?'

'అదికాదు రాధ ! అసలేం జరిగిందంటే.....!
నేను తైలబరిల్లి అక్కడ మర్చిపోయాను. వచ్చే
స్తుంటే శీఖర్ సిల్వీ, ఏవండీ మరి పుస్తకం మర్చి
పోయారు. నేను చదివి మికిచ్చేస్తానండీ అన్నాడు.
లేదే అనక ఏంచేయడం చెప్పు !'

'ఉద్దరించావు.....'

రిక్వా ఆగగానే పిల్లి అడిగారు. శీఖరం చంద్రం
శిలినీ భాను ఇంటికి వది నిమిషాల క్రిందట
వెళ్లారని చెప్పారు.

ఇద్దరకు ఒక విధమైన ఆయాసం అంతురిం
పింది. గాని చేయగలిగిందేమి. తప్పదు. అదే
రిక్వా మళ్ళీ బయల్పడింది.

'భానుమూర్తిగారూ.....' అని పిల్లారు.

'ఏం.....? ఏమిటా కొంప మునిగిపోయింది?'

అని అతని నాన్నగారు తీవ్రంగా తలుపు తీశారు.
దీనిచూసి 'మీరూ ఉన్నారా? అంతేనా ఇంకెవ
రైనా ఉన్నారా? మీకు చదువులేమిటి నా క్రూరం!

'వేద్ద గాడిదల్లాగ ఒకరి వెనకొకరు ఇంకొకరు తిర
గడంలో నలి. పొడి.....'

స్థానువుల్లాగ స్థంబించిపోయారద్దరూ. ఒకరి
వోట మాటలాడేడు. అతను దభాలున వేసేయ
దాయనికి సిద్ధంగా ఉన్నాడు.

'అది కాదండీ స్లీజ్ అతనిలో శీఖరంగారు....'

'శీఖరం శంకరగిరి మవ్వలో ఆహూరించాడు.
మీకు సిగ్గు అంటూ తగలద్దాయా? ఈపాటి
దానికి చదువులు వెలగబెడదమని ఏడవడం ఎందుకు
ఒకడి తర్వాత ఒకడు. వాడి తర్వాత ఇంకొకడు.
అఖరుకు ఏళ్లుకూడా తయారు. ఇదంతా సబ్బ
క్లులు, పార్కులు కదూ !'

'వాళ్ళెక్కడి కెళ్లారండీ.....?' మాట రాధ
గంతులోనే పూడుకు పోయింది.

'ఏక్కడికెళ్లారు ! పెద్ద ఏమీ ఎరుగని నంగ
నాచుల్లాగడుగుతున్నారు. మిరందరూ కలిసి
నేనుకున్న ప్రాగామేకదూ! మీకు చదువులెందుకు?
చదువంటే ఇంటికెవ్వరూ మీలో ఒక్కరికండీ?
అబ్బే.....! ఎంతసేపు సిసిమాలే ! ఆ హాల్లో
కాలేజీలు, లేబరేటరీలును. అసలు మీ
రందరిలాగే అహూరిస్తున్నారంటే ఆ తప్పు మీది
కాదు. నిజానికి తప్పు మాది. మీ క్రింద అస
వసరంగా డబ్బు తగిలేస్తున్నాం. మీరేమో సిసిమాల
కెళ్లారు. ఏమిటంటే కొంప మునిగిపోయింది?
వెధన పిసిమా చూసేయ్యాలి. ఏమిటా వల్ల కాదు
హాలు ! అలంకారలు.....'

అంతే !..... ఇద్దరూ రిక్వాలో తెగిపోయారు.
ఇదంతా చూస్తున్న రిక్వా వాడు రాకెట్టుయిపోయాడు.
బిగబట్టి పూవేరి వడలడం మర్చిపోయారు ముగ్గు
రికి ముగ్గురూ.

'రాధా నా గుండె డడ ఇంకా తగ్గలేదు'.

'లక్ష్మి అవంతే ! అసలుంటుంటే వాళ్ళలో
మనలాంటివాళ్లు మాట్లాడడం బుద్ధితక్కువ.
ఏంజేస్తాం? ఎంతపిల్లల్లాగ దొరికిపోయాం.'

'ఇంతకూ అడిగినదానికి సమాధానం చెప్పారే
గాదు.'

'చెప్పారు. అడిగింది వదిలేసి, అల్లుళ్ళేనివి లక్ష
శతకాలు చదువులారు. ఇందుకే మనకు కావలసింది
దొర్లుతుందా అని చూస్తున్నాను. సిసిమాకుగనే
హమ్మయ్య బినుక:న్నాను. గాని ఏ హాలో పేరు
చెప్పనే ఒకంటట !' ఇద్దరూ నవ్వేశారు.

'ఒకటా రెండా ! ఎన్ని హాల్లు వెతుకుతాం?'

'అలంకారపు ముక్కలాగానే ఎగిరిపోయాం.

కానీ లక్ష్మి! నస్తామనికూడా అనలేదు.'

'ఇంకేమంటాం ! మామూలు ! ఇదాగో అలం
కారు.'

రిక్వావాడి మండమని వెతికారు. రిక్వా మహా
దొమ్మిగా ఉంది. ఎక్కడా కనిపించలేదు. హాలు
లోవలకూడా చూడారు. తేరు. అంతా గాలిం
చేస్తున్నారు.

కేంటిను దగ్గర దూరంగా చంద్రం కన్ను
పెంచాడు. హమ్మయ్య ! ప్రాణాలు లేచివచ్చాయి.
గగనదా వెళ్లారు. చంద్రం భాను కాఫీ త్రాగు
తున్నాడు.

'ఏమండీ శీఖరుగారిక్కడ?'

'అదేం శీఖరండీ పెడన..... నవ్వారో వీడవలొ
తెలియదు!'

'ఏమండీ ఏంజేయింది? అసలనేమి? రాధ
గొంతులో అత్తత ధ్వనిస్తుంది. కాని భాను
గమనించే స్థితిలో లేడు.

'ఏదీ?..... అసలీ ! ప్రాణం వేసింది వాడూ
టిక్కెట్టు ఎవ్వరూ వాడే తీసుకున్నాడు. మా అంద
అందర్నీ లెగ్నట్టాడు. ఇక్కడికి వచ్చాం. తిన్నగా
హాలులోనికి పోయి కూర్చున్నా బాగుండిపోను.
కాకరకాయలాగ ఈ చంద్రంగాడొకడు. కాఫీ
గతప్రాణి! కాఫీ త్రాగుదాం అన్నాడు, పానకంలో
పుడకలాగ ! నవ్వుమండీ ఇక్కడికి. అంతే ! పిసిమ్ !'

'అంటే.....?' రాధకు అలాతోకా అందలేదు.

'అంటే ! అంటే ఇంకేమింది ! ఒక రిక్వా
ఇలా వెళ్తుంది. అందులో వాళ్ళెవరో సామా
నుల్లో బండికో బస్సుకో పోతున్నారు. చూశారండీ.'

'వాళ్ళతో వెళ్లిపోయారా.....?' చలుకున్న
రాధ అనేసరికి ఫణులన నవ్వారంతా.

'అబ్బే !..... వాళ్ళతో వెళ్లిపోయినా కొంత
బాగుండిపోను. గానీ, వాళ్ళెవరో !..... కాని విశే
షం ఏమిటంటే, పిల్ల పిన్నిని ఒకావారిదని అంటే
క్కించి వాళ్ళ చివ్వాపు వై రిచ్చాడట స్వేష్ట
నుకు తప్పకుండా వచ్చి తీసుకెళ్లెనునని. ఆ వైరు
ప్రాద్దున్నే అందింది. మనవాడికి జ్ఞాపకమే లేదు.

రిక్వా సామాను చూసేసరికి ఇంకేమింది ! మన
వాడికి ప్రహ్లాదానం కలిగింది. స్వేష్టనుకు పరి
గెవ్వడిస్తుండే. బస్సులో..... టిక్కెట్టు అనవ
సరంగా పోతుందండీ. కాని మీరిద్దరు.....'

'లాభం లేదండీ. శీఖరుగారి వర్షంటుగా కలుసు
కోవారి. వస్తామండీ. రా లక్ష్మి.....' రిక్వా స్వేష్టను
వైపు బయల్పడింది.

'రాధ ! తండ్రీకి పరిగా పరిపోయే కొడుకు.'

'ఈ నానాడికి కోపంకూడా తయారైతే ఆ ఖం
నవహ్మండం' రిక్వావాడితో పహ నవ్వేశారు.

'గాని రాధ టిక్కెట్టు ఒక్కటేవుంది. ఐనా
ఒకటిలే. ఈ పరిస్థితిలో మూడు టిక్కెట్టుల్నా
వెళ్లాలి. మొత్తంమూడ పిసిమా లేనట్లే.'

'పరిపోయింది ఊరంతా క రిపోయిందనిపిస్తే
నటా !.....'

స్వేష్టనులో అంతా వెతికారు. ప్లాటుఫారం
వెంటంటిగు రూము, బుక్ స్టాలు, టీ స్టాలు,
ఎక్కడా కనిపించలేదు. భాను తండ్రీగారి కేకలకు
వదిలిపోయిన పిరసం మళ్ళీ తలెత్తుతుంది. ఐనా
తప్పదు ! అన్న క్లాజ్ ఎప్పుడూ ఉండనే ఉంది.

అఖరుకు ప్లాటుఫారం చివర సిమ్మెంటు బెంచీ
మీద శీఖరు తొత్తి కనబడింది. ప్రాణాలు కుదుట
టటడ్డాయి. హమ్మయ్య ! మనిషి దొరికాడు.

'హాల్లో శీఖరుగారూ నమాస్తే. నిన్న మీకిచ్చిన
పీసాలో ఇవం అన్న పుస్తకం.....' అని లక్ష్మి
గాభరాగా అంటుండగానే.

'మీరిచ్చింది జేబ్ లో తవలండీ !' ముగ్గురూ
నవ్వేశారు.

'అ పుస్తకం కస్త అర్జెంటుగా కావాలి. దానిలో ఒక ముఖ్యమైన విషయం ఉంది.'

'అహ...నేను చదివేదాను. ఇండాక ఇచ్చేద్దామనే అనుకున్నాను. సరేలేండి సాయంకాలం మీ రూముకే తెచ్చిచ్చేస్తాను. బయోమ్ వెరిసారి'

'అది కాదండి శ్రమనుకోకుండా మిరిప్పు దొకసారి...'

'అంతళ్లంటా ! సారే ఎలాగ? బండి ఒకరగం లతో వచ్చేస్తుంది. నేను రావడంకాదు ముఖ్యం. అసలిచ్చేద్దామనుకుంటుంటే భాస్కరం తీసుకున్నాడు.'

ఇద్దరికిద్దరూ నీరు కారిపోయారు.

'ఒక పని చేయండి ప్లీజ్. మరొకలా భావించ భాస్కరం ఇప్పుడెట్లానే ఉంటాడు. వాడి నడ గొండిచ్చేస్తాడు.'

'సరే వెళ్తామండి' అనేసి బయల్దేరారు. అతని ముఖ కవళికలలో విశేషమేమీ కన్పించలేదు. గాని విషయం ఫలానా అని చెప్పటానికి మీలలేదు.

మ త్రి

అతనుకూడా ఏమీ అనలేదు. సరేనని ద్వైర్యం వహించాక తప్పులేదు. భాస్కరం సుఖపుగానే దొరికాడు. పుస్తకం ఇచ్చేశాడు. రాధ అబ్బిర్న పనుకు అతని ముఖంలో గూడ ఏమీ కన్పించ లేదు.

రిక్వావాడికి మొత్తంగా డబ్బులిచ్చి వంపించే కార్య.

పుస్తకాన్ని చూడగానే సీతకు ప్రాణం లేచి వచ్చింది. హమ్మయ్య.....! అవడం, లక్ష్మీ కుర్చీలో చేరబడడం ఒక్కసారే జరిగాయి. రాధచేతిలో పుస్తకాన్ని లాక్కుని అట్టు విప్పిసి చూడడానికి సీతకు క్షణం పట్టలేదు.

గాని నూరు రూపాయలు కాయితం లేదు.

'రాధా కొంప మునిగిపోయింది. టర్కు ఫీజాకని నాన్నగారు ఇన్నూరు చేసినదా డబ్బు. ఇది చదా

వుతూ ఇందులో పెట్టేశాను.'

'నిన్న పెట్టి ఈ వేళ జ్ఞాపకం తెచ్చుకుంటావు. డబ్బు దగ్గర అంత అజాగ్రత్తేమి?'

'అజాగ్రత్తకాదు రాధా. ఈ డిటెక్టివ్ మట్టు అలాంటిది. నాకు తెల్సవు.'

'అందుకే జాగ్రత్తగా అట్టులో పెట్టేసు దేనికైనా మంచిదని.'

'బహ శేఖరం, భాస్కరం తీశారనుకోను.'

'బయటకు కనిపించదుకదూ ! ఇప్పుడెలాగ?'

'ఏమి సీతా ఎక్కడ పెట్టేవు?' లక్ష్మీ కంఠం వినిపించింది.

'ఇదే లక్ష్మీ ఈ అట్టులో పెట్టేను.'

అట్టు తీసేయగానే ఒక పెద్ద ఆయిలు జేరలు. అందులో రంగు రంగులతో శవం. ఆ ప్రక్కన ఒక ఆడమనిషి మొహం, పెద్ద కేక పెట్టిన ట్టుగా ఉంది. లదంతా చూడగానే లక్ష్మీకి జ్ఞాపకం వచ్చింది.

'కలెక్టు.....రాగా జా పకం వచ్చింది. ఇతే సీతా డబ్బు అజాగ్రత్తగానా పెట్టుకుంటావ్? తిరిగి తిరిగి నా అవస్థానడి వచ్చాం అనవసరంగా. ముందుగా చెప్పకోవు ఆ విషయం? అది నా జేబులోనే ఉంది.' అని పర్చు జేబులో పొష్టుకార్చు మధ్యగా మడచిన కాగితం తీశాడు లక్ష్మీనతి.

'హమ్మయ్య !..... లేదనగానే గుండె అగి పోయింది' అన్నాడు సీతారామశాస్త్రి.

'వెధవా నీకు మతి సుతీ బుద్ధి : జ్ఞానం, ఏమైనా ఏదీ వచ్చి ఆహోరించి తగొద్దాయరా? రాస్కెల్ ! మట్టిబుర్ర వెధవా !' అన్నాడు రాధా మాధవశర్మ.

'అవును లక్ష్మీ అదేమి? జేబులో ఉంచుకుని పూరంతా తిరిగి వచ్చావు అనవసరంగా ! అందరికీ గాథరా ఎత్తించేశావు.' అన్నాడు సీత.

'వెధవ వెధవ వెధవవ్వర వెధవ, జడ్డి వెధవ. ఏడి మతి సురువుకు అందరికీ మటులు పోగొట్టేస్తూ, చవట వెధవ !' అన్నాడు రాధ.

'అదికాదురా బాబూ ! చెప్పేది వినండి. నేనీ పుస్తకం తైల్రబరీలో చదువుతున్నాను. ఇంట్ట స్తుగా ఉంది. కవరుమీద బొమ్మ చూద్దామని పించి అట్టు తీశాను. ఇదీ కాగితం. నిజంగా సీతమీద బ్రహ్మాండమైన కోపం వచ్చేసింది. చెడామడా చీవాట్లు పెట్టేద్దామనిపించింది.'

'అప్పటికే లెక్కరరు చేత బాగా తినేసి ఉన్నాడు మరి'

'అదే అనుకో ! జేబులోనైతే జాగ్రత్త చేశాను. కాని పూర్తిగా చదివేసరికి బుర్ర వేడెక్కిపోయింది. అదీ జరిగిన సంగతి.'

'ఏడీకావ్ ! ఇకనైనా సరిగనుండు.'

ముగ్గురూ ఒక విధమైన బరువు తీరినట్టు పూపిరి పీల్చుకున్నారు.

'ఎంతదుసారో! మున్నోచిన్న తమాషా జరిగింది!... కెలండరు తగిలిద్దామని గోడకొమ్మకు కొట్టా...'

Rampura

తేజస్విని ప్రొడక్షన్స్ ప్రిజెంట్

**తప్పుక
చూడండి!**

రచన: G. కృష్ణమూర్తి, ల

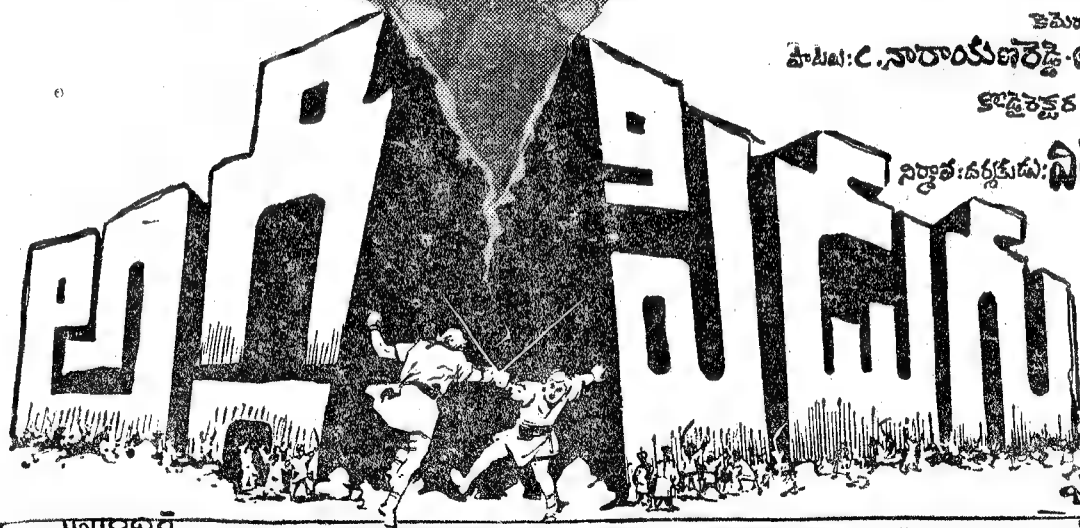
నిర్మాత: రాజన్-నాగేంద్ర

కథానికర్త: వీరాంజనేయ

హాస్య: C. నారాయణరెడ్డి, G. కృష్ణమూర్తి.

కాశీరత్నం: S. D. బాబ్

నిర్మాత: వర్మకుటుంబం: నిర్మలాచార్య

నాగార్జున

పూర్ణా తిలక్

NAVARANG

తెనుగు తమిళ చిత్రాలలో పైపైకి వస్తోన్న రాజశ్రీ

వర్తమానతారరాజశ్రీ

స్థానం : సి. ధర్మారావు

మద్రాసు త్యాగరాయగర్లోని విజయ రామవారి రోడ్డు పురాపురికి, ఓ వది వారలు వడిస్తే, అందమైన ఓ భవనంలోంచి కనిపించే మెండరి, పొందరానికే మారుపేరైన రాజశ్రీ. ఆ ఇంటి కిటికీలో నుండి నుత్తుగా మెరిసే కట్న, గులాబీలూ ఎర్రనైన చెక్కిళ్లు, సంపెంగ రేకులూ ఎర్రరంగు చేసేట్లు కనిపించే పెదాలు రాజశ్రీవి. మరీ అంత పొడగు, పొట్టి కాకుండా, పొంకంగా ఉండే అమ్మాయి, అందరికీ అందంగానే కనిపించి, అక్కంచే వయ్యారి ఆమె.

విష్ణు మొన్నటి వరకు మద్రాసు, త్యాగరాయ గర్లోని కేసరి హైస్కూలులో చదివేది. తాటకాలలో రాధగా, కృష్ణుడుగా వేషాలు వేసేది. అబ్బాయిలంతా ఆమెమొయిని రద్దీ అని, అమ్మాయిలంతా కృష్ణుడు అని ముద్దుచేసి, మురిపించు కునేవారు.

“కాదరిక్క వేరమిల్లై” తమిళ చిత్రంలో నాటకంగా నటించి అగ్రగణ్యులైనా పోయింది. ఇప్పుడింక చిన్న వేషాలకు తాను అగ్రగణ్యులైనా నాటకానికి ధ్యేయమై గెలిచింది. అందుకు పూవు పూత ఇచ్చింది “పెళ్ళిదాసుక” దర్శకుడు, “కాదరిక్క వేరమిల్లై” దర్శకుని నిర్మాత అయిన శ్రీధర్.

రాజశ్రీ పుట్టింది వెంకటప్పయ్య. వినవయసులోనే మద్రాసు రాజధానిలో విశాఖపట్నం ఏ వైపు జుమ్మదో మరచి పోయింది. మద్రాసులోనే వయసు

పరిమళించింది. అదృష్టం వరలించింది. యువ్వనం గుబాళించి, గురబీ దండ ఆయింది. ఈ అమ్మాయి వాన్లుగాలు ఆ రోజులో స్టేషన్ మార్షల్. పేరు సత్యనారాయణగారు. ఈమెకు అక్షరాభ్యాసం కన్నా ముందుగానే వాట్సకళాభ్యాసం జరగడం విశేషం. అయిదో ఏటనే కలికి గజ్జెక్కట్టుచై కుమారి వద్ద అభ్యాసం ప్రారంభించి, అంతే కాలంలోనే అందాం సర్తకీ కాగలిగింది.

కుమారిని చూస్తే సీకే జ్ఞాపకం వస్తుంది. ఉమర్ ఖయ్యాం రుబాయాలు, పాపాత్రి నేల యిని కళ్ళముందు కనిపిస్తాయి. రాజశ్రీ మత్తుగా చూస్తుంది. ■ కళ్ళలో తేనె సొరలువ్బాయి. కమ్మగ్గ నిండుగా వచ్చుతుంది. నివ్వెనప్పుడు మల్లెలు విశపిస్తాయి. ఒడుపుగా నడుస్తుంది. నడుస్తుంటే రాయంచలే నడకలు వేర్చుకుంటాయి. మయూరిలో వాట్సం చేస్తుంటే ఆడవాకి అనూయ జనిస్తుంది.

రాజశ్రీ కొంతకాలం పాట శ్రీ పి. వి. నటించా రోపు వద్ద వాట్సాభ్యాసం చేసింది. వారు ఖరగీరో ఉండి శ్రీమతి, భానుమతికి కొన్ని వాట్సా శాస్త్రం మెంకుల వేర్చుతున్న సమయంలో ఆ అనకాకొచ్చి నర్తనియోగం చేసుకున్నది రాజశ్రీ.

తొలి చిత్రం ‘నాదేవత’, పి. వి. యం. మ్మడియో వారు చిత్రపు వారాయణమూర్తి.

రాజశ్రీ నాట్యాలు బాగా చేస్తుంది

దర్శకత్వంలో ఆ చిత్రాన్ని మూడు భాషల్లో నిర్మించారు. అంతవరకు సినిమాలు చూడటమే తప్ప, నటించే సందా లేదు అమెకు. అప్పట్లో బాట్యం వేర్వేరులున్న దండాయుధపరిషత్లో ఈ అమ్మాయిని బి. వి. యం. చెట్టియార్కు పరిచయం చేయడం అమ్మాయిలో చలనీకరణం, ఉత్సాహం ససికట్టిన టెట్టిగారు ఖుష్ చేసుకోవడం జరిగింది. అమె వెంటలు చిదిపితే పాటగారెట్లు ఉండేవి. అప్పట్లో, ఇప్పటికీ అంతే. కళ్ళు చేపల్లా మిలమిల రాగాయి. రోజూ స్కూలుబెల్ కొట్టే సమయానికి స్టూడియో కారు ఎదురయ్యేది. సరాసరి స్టూడియోకి వెళ్లి నాట్యం, హిందీ, తమిళం నేర్చుకునేది. అయితే స్టూడియోలో మూడేండ్లు కాలట్రాక్టు వ్రాసుకోవడంతో మరి ఇయట చిత్రాలలో నటించే అవకాశం కలుగలేదు. ఈలోగా అమ్మాయిగారికి 'పెళ్లి చెయ్యాలనుకున్నారు. ఎలాగో పెళ్లి పేరు పెప్పి, స్టూడియో— అగ్రిమెంటు రద్దు చేయించు కున్నారు.

'పెళ్లి చేసుకోవాంను మోక్షైతే ఉంది కాని. పెళ్లి ముహూర్తం కుదరలేదు. అబ్బాయి కుదరలేదు. ఈ లోగా చిత్రాల్ని వాగయ్యగారి "రామ దాసు" ముహూర్తం రానే వచ్చింది. అందులో 'కమల' పాత్రకు రాజశ్రీని ఒక్క చేసుకున్నారు. అప్పుడే వెండితెర పేరు "రాజశ్రీ" అయింది. పేరు లోనే పెన్సింది దొరికింది. ఒక—ఒక 'నిత్య కళ్యాణం— వచ్చుతోరణం', 'అరాధన', 'స్వర్ణగారి', 'మధనకామరాజ కథ' మొదలగు చిత్రాలలో నటించే అవకాశం వచ్చింది.

శ్రీ అమంచర్ల శేషగిరిరావు, శ్రీ వి. మధు సూర్యనరావు, శ్రీ విఠలాచార్య వంటి మంచి దర్శకుల చేతుల్లో నటనలోని మెలకువలు తెలుసు కున్నది. శ్రీ యస్. భావనారాయణగారి 'సువ్వా— నేనా' చిత్రంలో దేవిక ప్రక్కన నటించి 'సువ్వా— నేనా' అనిపించుకుంది. 'గురువును మించినదివ్వదు, చిత్రంలో మంచి గ్లామర్ గర్ల్ అయిపోయింది. ఇటువల 'కృష్ణకుమారే, దక్షయజ్ఞం, ఆలో జీవులు' థీరీబిడ్డలు' చిత్రాలలో నటించింది. 'కాడకక్క నేరమిల్లై' చిత్రంలో 'పేష్టన్న' అని ఇష్టం వచ్చినట్లు నటించానని, అందుకు యువదరకుడు శ్రీధర్ కు కృతజ్ఞుల చెబుతుంటుంది ఈ అమ్మాయి.

ఇప్పుడు తమిళచిత్రరంగంలో రాజశ్రీకి డిమాండ్ పెరిగి పోయింది. ఓ చిత్రంలో యన్. యన్. రాజేంద్రన్ తోనూ, మరో చిత్రంలో ఎం. జి. రామచంద్రన్ తోనూ నటిస్తుంది.

తెలుగు, తమిళ చిత్రాలలో నటనపై చెంది కూర్చోవడం రాజశ్రీకి గిట్టలేదు. జైత్రయ్యారా ప్రారంభించింది. జంబాయి చేరుకున్నది. పిల్లి ప్రిన్ వారి 70వ చిత్రం 'పాయల్ కే ఝంకార్' కియోకామూర్తో నటిస్తుంది. గజేష్ పిక్చర్స్ వారి 'వీరచలనాచార్య'తోనూ నటిస్తుంది.

ఇది కాక రాజశ్రీ నటనకు గీటురాళ్ళుగా వదా వెనిమిది కన్నడ చిత్రాలున్నాయి. అందులో 'రత్న మంజరి' శరదినాథ్ వారి జరుపుకున్నది. వాలుగు మళయాళ చిత్రాలలో నటించింది. 'భార్య' అనే చిత్రంలో మంచి నటిగా పేరు సంపాదించుకుంది. మళయాళంలో రాజశ్రీ పేరు గ్రేసీ. భాష రాదు. భాషంటుందో— డేట్ అన్న బెంగళీ

అందం అవయవ సౌష్ఠవం యీ నటికి పెట్టని నగలు

ఈ అమ్మాయికి కేరళ రాష్ట్రంలో ఇప్పుడు పెద్ద పేరు గ్లామర్ గర్ల్. అమెను చూడగానే "గ్రేసీ— గ్రేసీ" అని ఎగబడతారు జనం. రాజశ్రీకి ప్రక్కనున్న పెంపుడు కుక్క కోపగించు కుంటుంది. దాని పేరు కూడ "గ్రేసీ"యే. మళయాళ నటనకి చిహ్నంగా రాజశ్రీ తన కుక్కకు ఆ పేరు పెట్టుకున్నది.

ఈ అమ్మాయి ధైర్యంగా గుర్రపు స్వారి చేస్తుంది. ఈత తెలుసు. కారు డ్రైవింగ్ వచ్చు. నటనలో వలె, నీటిలోనూ లోతులు చూపిస్తుంది. కారవ్వు ఛాంపియన్, అయితే సంగీతం రాదు. వచ్చు నని దర్శనపాడు. నిజం చెప్పడం రాజశ్రీలోని సుగుణాలలో ఒకటి. రహస్యం లేదు. మిత్రులంటే మగవాని, ఆడకాని సరదా. ప్రతికల వారన్నా, రచయితలవా అమిత గౌరవం, అపారమైన ప్రేమ. మంచి మిత్రులతో కేరవ్వు అడుతూ గంటల తరబడి కబుర్లు చెబుతుంది.

అయిదు భాషల్లో నటిస్తున్న రాజశ్రీకి విసుగు, చిరాకు లేదు. 'పంక్త్యుయాలిటీ' అమె ప్రతి పనిలోనూ, మూటంగేకు టైంకు వెళ్లా లన్న భయం, ధైర్యం, ప్రాజ్యానర్య అంటే భయం, అణకున, పాటి నటనలుంటే ఆత్మీయతా, ఆప్యాయత. ఈమె సరదాకు పరదాలు లేవు. సభలన్నా, సమావేశాలన్నా హాజరవుతుంది. మద్రాసులో ఎక్కడ ఏ తెలుగువారి సమావేశం

ఏవైనా కానీ హాజరవుతుంది.

రాజశ్రీ మెదటి నర్తకి. తర్వాత నటి ఇప్పుడు రెండూ మిళితం చేసుకున్న అభినేత్రి. నటించడంలో చాలాకీతనం కన్నా, ఉత్సాహం మరి చలాకీగా, చిలిపిగా ఉంటుంది. అగ్రశ్రేణి నటి కాలాల్నది ఈ అమ్మాయికి ఒకే ఒక్క కోరిక. ఉన్నత పదాల విహరించి, ఉన్నత నటి కావాలి. 'రిజర్వేషన్స్' ఇంటా— బయటా, స్టూడియో లోనూ, తెరమీద, తెరవెనుక లేవు. ఏ పాత్ర నైనా అర్థం చేసుకొని నటిస్తుంది. ఓర్పు— నేర్పు ఉన్నాయి.

రాజశ్రీని చూస్తే చాలమంది 'వాన్' పాత్రలు ఇస్తారు. నిజానికి అవి ఆ అమ్మాయికి ఇష్టం లేదు. సరదాగా, జోవియల్ గా ఉండే పాత్రలంటే, మక్కువ పడుతుంది. కాని నటి, ఏవైనా నటించ గలగారి.

రోజూ తీరిక చిక్కినప్పుడు మిత్రుల్లా, అభిమానులు వ్రాసిన ఉత్తరాలు చదువుతుంది. సాధ్యమై సంతకవరకు సమాధానాలు వ్రాస్తుంది.

రాజశ్రీని చూడగానే అమె సింప్లి సిటికీ ఆశ్చర్యం వేస్తుంది. పైగా నిగర్వి. గర్వంలేక పోవడం కన్నా, మిన్నగా చలాకీతనం ఉండడం, జీవించడం నుఖ పడదానికే నన్న తత్వం, సుఖంగా జీవించడానికే నటన. ఇప్పుడిప్పుడే అగ్రశ్రేణి తారల్లో చేరుతున్న వర్తమాన సినిమా నటిమణులలో మకుటం

బహు భర్తృ క త

బ్రికే స్త్రీకి ఒక భర్తృకన్యా ఎక్కువ మంది ఉండటానికి భారత దేశంలో కొన్ని ప్రాంతాల అచారాలు అంగీకరించాయి. ప్రపంచంలో కొన్ని ప్రదేశాల వారు బహు భర్తృకతను స్వీకరించారు, కొందరు అమెరికన్ (రెడ్) ఇండియన్లు, ఎస్కిమోలు, 'సెల్ నీ అయ్లెండ్' వాసులు కొంత మంది, మలయాద్వీప సముదాయంలో నివసించేవారు కొందరు, తూర్పు ఆఫ్రికాకి చెందిన 'హూమో' తెగవారు, పీరుకాక మసదేశంలో కొన్ని ప్రాంతాల వారు ఈ ఆచారాన్ని అవలంబిస్తున్నారు. టిబెట్లో బహుభర్తృకత ఇంకా ఉంది. భారత దేశంలో ధర్మి ఎక్కువగా కాశ్మీర్ అస్సాంల న్యాయాచారంలో కనిపిస్తూ

ఓ. రాజారావు; హా. రమావతి

ఉంటుంది. దక్షిణ భారత దేశంలోనేమో, తోడా, కోటా తెగల వారికి బహు భర్తృకత అలవాటు ఉంది.

ఇండియా ఈశాన్య ప్రదేశాలలో— డెహ్రా డూన్ జిల్లాలో కొన్ని చోట్ల; సిమ్లా కొండ ప్రదేశాలలో, రవైన్ చుట్టుపక్కల— ఈ ఆచారం కల వారిలో చాలా మంది ఆర్య సంప్రదాయానికి లోనయిన బ్రాహ్మణులు, రాజపుత్రలే. అందుచేత బహు భర్తృకత అనార్య సంప్రదాయం అని వాదించటానికి వీల్లేదు. అంతేకాక, ఈ అలవాటు కొన్ని సర్కలలో ఇటీవలే నశించింది. మలబార్

ప్రాంతాలలో కొన్ని తెగలలో బహు భర్తృకత ఉండేదని చదువుతాము.

అయితే వివిధ ప్రాంతాలలో వివిధ విధిన్నాచారాలు ఉంటాయి. ఉత్తరాది వారిలో సాధారణంగా భర్తలు అష్టదశమూలై ఉంటారు. ఈ ఆచారం అనుసరిస్తున్న దక్షిణాది సర్కలలో భర్తలు సొంత అన్న తమ్ములై ఉండక్కరలేదు.

జపుర్— బవార్ ప్రాంతానికి (డెహ్రాడూన్ జిల్లా) చెందిన ఖాసాలలో బహుభర్తృకత చాలా విరివిగా అనుసరించ బడుతున్నది. ఒక స్త్రీకి జన్మించిన బిడ్డలు వంసగా, వయస్సుని బట్టి మొదటి భర్త మంచి చివరి భర్త దాకా వారి వ దిక్కి జన్మించినట్లు పరిగణిస్తారు.

అష్టదశమూలలో ఎవరైనా మరొక స్త్రీని గివాహం చేసుకోవచ్చు. ఈ స్త్రీ కూడా అందరికీ భార్య కావచ్చు. కాని ఆస్తి పంపకాల విషయంలో ఎవ్వ చిక్కులు వస్తాయి. అందుకని వారతత్వపు నియమాలు చాలా క్లిష్టంగా ఉంటాయి.

ఒక విచిత్రం ఏమిటంటే, బాగా ధనవంతులైన కుటుంబంలో ఒకడే మగపిల్లవాడు పుట్టిన పట్లయితే అతన్ని మాత్రం పెళ్లిచేసుకోవటానికి ఏ స్త్రీ సాధారణంగా ఇష్ట పడదు. దీనికి కారణం ఈ ప్రాంతాలలో ఇంటి కోడలిని కేవలం పని మనిషి కింద చూడటమే— ఇంటి వసంతా ఈ స్త్రీయే చెయ్యవలసి వస్తుందని భయం. ఇద్దరు ముగ్గురు అష్టదశమూలన్నా ఉంటే, ఎక్కువ మంది భార్యలు వచ్చి ఆమె భారం తగ్గుతుంది.

ఈ ఆచారాలు స్త్రీల కొరత ఉన్న ప్రాంతాలలో పెరిగియుని పూహించటం కష్టం కాదు. అదీ కాక, ఇక్కడ ప్రజలు చాలా బీదగా ఉండటం చేత ఈ రకం సమష్టి కుటుంబాలు సౌకర్యంగా ఉంటాయి.

బహుభర్తృకత అమలంలో ఉన్న సమాజాలలో స్త్రీల సంతానాలు తక్కువగా ఉంటాయట. పుట్టిన పిల్లలలో కూడా నుగ పిల్లలే ఎక్కువగా ఉంటారట. ఈ సమాజాలలో విడాకులు కావాలన్నవారికి లభిస్తుంది. వరకట్నం ఇక్కడ వారిని కూడా వాధిస్తున్నది !

అయితే సాత ఆచారాలు క్రమంగా నశిస్తున్నాయి. ఈ ప్రాంతాలలో కొందరు ఆధునికులు పిటిని నిరసిస్తున్నారు.

ఇంటింటి పజ్జాలు

ఆరుద్ర

అన్నా : ఇది డబుల్ పన్నా

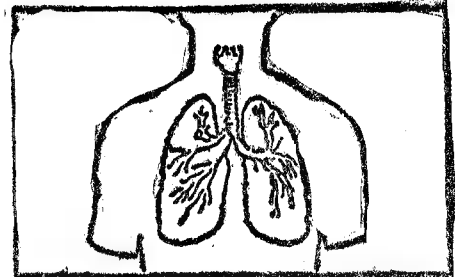
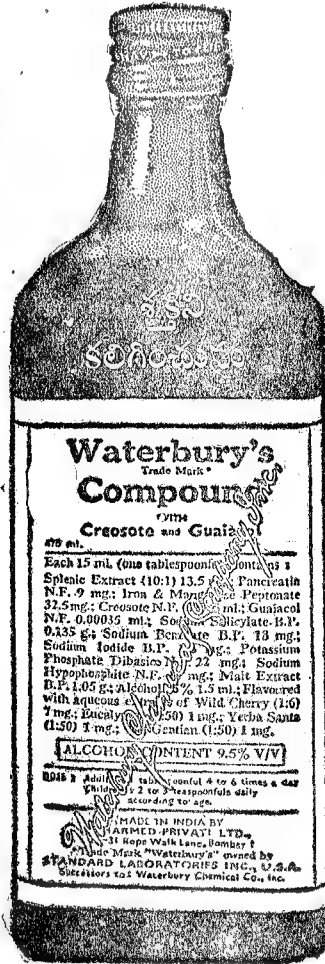
కళ్లుమూసుకు పాల్తాగుతున్న పిల్లి
కనుక్కోదు లోకం అనుకుందట తొల్లి
ఇసకలో తలదూర్చిన తన పాళ్లను పెడుకాడీ
'ఏరీ పీళ్ళంతా!' అని అడిగిందో నిష్పకోడి
ఎంత మారువేషం వేసుకున్నా ఏనుగు
ఎవడు గుర్తించడో వాడు మనిషికాడు పీనుగు
చచ్చినా బతికినా లక్షచేసే గజం
తనంతట తగ్గలేదు ముమ్మాటికీ నిజం
బట్టల దుకాణంలో మాత్రం గజం
బయటకొచ్చి కొలిస్తే ఆరగజం.

వాటర్బరీస్ కాంపౌండ్

ఎఱ్ఱ లేబిలు

త్రాగి జలుబును ఎదుర్కోండి

మామూలుగానే దానిచే జలుబు మీదనే రోగమును ఎదుర్కొనే శక్తిని పోగొట్టుకుంది. దేహమును బలపరచున రోగములు కలిగే అవకాశమును కలిగిస్తుంది. వాటర్బరీస్ కాంపౌండ్ యొక్క విశిష్టమైన త్రివిధ క్రియ ఉపశమనమును కలిగిస్తుంది. మళ్ళీ పక్షపదమై మరల రోగవిరోధక శక్తిని పొందుచున్నది. దానిచే పులుగుగా పనిచేసే క్రియోసోట్ మరల గమకార జలుబునుండి ఉపశమనము కలిగించును; దానిచే చేరే జ్వరముయొక్క పక్షపద మరల బలవర్ధక వదార్థములు, కూర్చుండి మరల ప్లీహ పాతములు అకలిని పుట్టించును. రోగమును శక్తిని భరించేయును. రోగము మళ్ళీ రాకుండా ఉండేలా రోగవిరోధక శక్తిని కలిగించును. ఓ క్రియోసోట్ ద్వారా రోగవిరోధక శక్తి ఎఱ్ఱ లేబిలు గల వాటర్బరీస్ కాంపౌండ్ త్రాగండి.

వాటర్బరీస్ కాంపౌండ్ రోగం క్రియోసోట్ మరల గమకార కఫమును విడదీసి ఉమ్మిలో పోయేలా చేయును మరల పులుగును అదుపు. అది దానిని అదుపు చేయును, దగ్గు, జలుబు, ఉబ్బరపు అసౌఖ్యము, శ్వాస నాళపు అస్వస్థతను పోగొట్టుటలో వహించుచున్న మరల రోగమును మళ్ళీ రాకుండా చేయును.

వాటర్బరీస్ కాంపౌండ్

దగ్గు, జలుబు, శ్వాసనాళపు అస్వస్థతలు, ఉబ్బరపు అసౌఖ్యములను నివారించుటకు శక్తిని కలిగించును.

వార్నర్, బెర్నార్డ్, ఫార్మన్, థియోడోర్ కంపెనీ (ప్రసిద్ధమైన డాక్టర్లతో యు.ఎస్.ఎ.లో సంస్థాపితము)

నల్లధనం పచ్చబంగారం వెండితెర తారల తెరవెనుక కథ!!

గతవారం బొంబాయిలో సినీమాతారల ఇళ్లలో ముప్పయి లక్షల రూపాయలకు పైగా కరెన్సీ, కొంత బంగారం; విదేశీ మద్యపు సీసాలు, కొంత విదేశీ కరెన్సీ దొరికాయన్న వార్త ఆశ్చర్యం కలిగించింది. కానీ, ప్రభుత్వం సినీమాతారల ఇళ్లమీద దాడి జరిపి తొలిసారిగా ఇంత భనాన్ని చేజిక్కించుకోవటం మాత్రం తప్పకుండా అందరినీ ఆశ్చర్యంలో ముంచేత్తి వేసింది.

ఇండియాలో సినీమా పరిశ్రమ బాగా పాతదిగా ఉన్నప్పటికీ మూడు ప్రధాన నగరాలలో బొంబాయి కూడా ఒకటి. పైగా, ఈ నగరం పొంది చలన చిత్రసీమకు ఆయువుపట్టు. స్వదేశంలోనూ, విదేశాల్లోనూ విశిష్టంగా జ్ఞాతి పొందిన వలుపురు నటీ నటులు, సినీమా కంపెనీలు ఇక్కడ ఉన్నాయి. అందువల్ల తొలిసారిగా జరిగిన 'ప్రభుత్వదాడి' ఫలితంగా ముప్పయి లక్షల రూపాయలు దొరకటం చాలా మామూలు విషయం.

కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రిత్వ విభాగం జరిపిన ఈ తొలి దాడి విజయవంతమనే చెప్పాలి. కథానాయికలు మాలాసిన్హా, వైజయంతిమాల, బీనారాయ్ ఇళ్ళు; నాయకులు, నటులూ అయిన రాజ్ కపూర్, ప్రేమనాథ్, నివాసాలు, సంగీత దర్శకులు శంకర్, రవి గుప్తా, నటుడూ, నిర్మాత అయిన రాజ్ కపూర్ కార్యాలయమూ 'సోదా' చేయటం జరిగింది. ఈ భవనాలన్నింటిని "అందుకు సంబంధించిన వ్యక్తుల సమక్షంలోనే ప్రభుత్వద్యోగుల వదకటం జరిగింది".

అధికారుల కథనం ప్రకారం, నటీ మాలాసిన్హా ఇంట్లో ఇరవై లక్షల రూపాయలు, నాలుగువందల బంగారు నాణెములూ (వీటి వల 32 వేల రూపాయలు), కొంత బర్రా కరెన్సీ, ట్యాప్సింగ్ రేడియోలు, కొన్ని మద్యపు సీసాలు లభించాయట!

మరో చిత్రాతి విచిత్రమైన వార్త : ఈ 20 లక్షల రూపాయల్లో, 12 లక్షల రూపాయలు మాలాసిన్హా ఇంట్లోని 'బాత్ రూం'లో గుప్తంగా ఉన్నాయట. అదే ఇంట్లో ఉన్న మరొకరు, ఆ సమయంలో, దాదాపు వాలుగున్నర లక్షల రూపాయలు బయటికి చేరవేస్తుండగా అధికారులు పట్టుకోవడం జరిగిందట. ఆ ఇంట్లోని ప్రతి గోడనూ, అధికారులు 'యాంత్రికంగా' పరీక్ష చేస్తుండగా 'బాత్ రూం'లోని 12 లక్షల రూపాయలు బయటపడ్డాయి.

నటీ వైజయంతిమాల ఇంట్లో ఒక లక్ష రూపాయలు కరెన్సీ, 350 గ్రాముల బంగారం కొంత విదేశీ ద్రవ్యం దొరికాయట.

రాజ్ కపూర్ కు చెందిన ఆర్. కె. స్టూడియో, మరికొన్ని ఆవరణలు వెతకగా, కొంత విదేశీ ద్రవ్యం, కొంత ఇండియా కరెన్సీ, విదేశీ కరెన్సీ సంబంధించిన కొన్ని డాక్యుమెంట్లు దొరికినట్లు అధికారులు చెప్పారు. ఏది ఏంత దొరికిందీ వివరాలు తెలియ రాలేదు.

సంగీతదర్శకుడు శంకర్ ఇంట్లో "రెండున్నర లక్షల రూపాయలు, వదివేల రూపాయల విలువ చేసే నూరు తులాల బంగారం" దొరికాయట.

సంగీత దర్శకుడు రవి ఇంట్లో : "షుమారు ఒకటిన్నర లక్ష రూపాయలు".

నటుడు రాజ్ కపూర్ ఇంట్లో : "61 వేల రూపాయలు, నాలుగు సీసా మద్యం".

అంతకు క్రితం అందిన "సమాచారాన్ని" ఆధారం చేసుకొనే, అధికారులు పై దాడులను జరిపారట.

శ్రీ ఎన్. జి. సమాజభోజన నిర్వహించిన ఈ 'చర్య'లో మద్రాసు, బొంబాయి, ఢిల్లీ నగరాలకు

ధరలు పెరుగుతున్నాయనే ప్రజల అందోళనను, ప్రజల దృష్టిని మరలించటానికే ప్రభుత్వం సినీమా తారలమీద "దాడులు" అనే అంశాన్ని ఉపయోగించిందని కమ్యూనిస్టులు నాయకులు శ్రీ డాంగే ఒక బొంబాయి సభలో చెప్పారు.

సినీమా నటీ నటులూ, సంగీత దర్శకులూ 'స్వయంప్రతిభ'తో సంపాదించుకున్న 'లెక్కలేని డబ్బు'కూ, పారిశ్రామికులు, స్వేచ్ఛ లేటర్లు సంపాదించే 'లెక్కలేని డబ్బు'కూ వ్యత్యాసం ఉన్నదని ఆయనన్నారు.

వర్తకుల 'నల్లధనం' దొంగనిల్వలు. స్వేచ్ఛలేవ్వలను ప్రోత్సహిస్తాయనీ, సినీ మావాళ్ళ దగ్గరుండే 'లెక్కలేని ద్రవ్యం' మహా చేస్తే ప్రభుత్వానికి కొన్ని వేల రూపాయల ఆదాయపు సమస్యను సృష్టించేస్తుందని శ్రీ డాంగే అన్నారు.

చెందిన వలుపురు అధికారులు సాయపడ్డారట. ఇది ఇలావుండగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో "నవయుగ" కంపెనీనికూడా పరిశీలించినట్లు వార్తలు వెలువడ తున్నాయి. రాజ్ కపూర్ తాజా చిత్రం 'సంగమ్' ను ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో విడుదలచేసిన అంశాన్ని పురస్కరించుకునే 'నవయుగ' కంపెనీనికూడా అధికారులు పరిశీలించినట్లు వార్త.

తాజావార్త :

నటీ వైజయంతిమాల మద్రాసులోని త్యాగ రాయనగర్ లో ఒకానొక బ్యాంకులో ఉంచిన 'లాకర్'లో మూడువేల రూపాయలు ధనం, "చిన్న గణపతి విగ్రహం" దొరికినట్లు తాజావార్త.

ఒకవైపు ధరలు ఆకాశాన్ని అంటుకున్నాయంటూ పేదవారు పొట్ట చేతపట్టుకుని దీనంగా విలసిస్తుంటే, మరోవైపు, పేదవారిచ్చిన డబ్బును కూడగట్టుకుని, అదే డబ్బును నిశ్చింతగా బాల్ రూముల్లో దాచుకున్నట్లు కనిపిస్తున్న ఈ సినీమా తారలను, నల్ల ధనపు చక్రవర్తులను ఎలా వర్ణించాలో తెలియటంలేదు. "కాలమే సత్యాన్ని నిరూపిస్తుందన్న" మాట మాత్రం వీళ్ళ విషయంలో నిజమేనని తేలింది.

మూడవ ప్రణాళికలోని మూడో సంవత్సరం ముగుస్తున్న సమయంలోనైనా తొలిసారిగా ఇంత చక్కటి చర్య తీసుకున్నందుకు ప్రభుత్వాన్ని అభినందించక తప్పదు. ఎలాగైతే సంచించనే చేశారు; చేసినదేదో దేశమంతా ఒకేమారు చేసినట్లయితే బాగుండేది. అలా చేయక పోవటమన్నది, మిగిలిన వారందరికీ జాగ్రత్తపడటానికి అవకాశం ఇచ్చి వట్టే అయింది.

రాజ్ కపూర్

మాలాసిన్హా

వైజయంతిమాల

“శ్రీకృష్ణ తులాభారం”

సురేష్ (ప్రాడక్షన్సు)వారు తమ ద్వితీయ కానుకగా “శ్రీ కృష్ణ తులాభారం” అనే చిత్రాన్ని నిర్మించటానికి నిర్ణయించుకున్నారు. ఈ చిత్రంలో ప్రధానపాత్ర శ్రీకృష్ణుడుగా ఎన్. టి. రామారావు వేస్తారని తెలుస్తుంది. ప్రీన్సు వర్క్స్ సముద్రాల రాఘవాచార్య చేస్తున్నారు. కలర్ ఫిల్మ్ లభ్యమయితే ఈ చిత్రాన్ని కలర్ లో నిర్మించాలనే ఉద్దేశ్యమున్నట్లు నిర్మాత శ్రీ డి. రామానాయుడు తెలియజేశారు. మిగతా నటనాన్ని, సాంకేతిక వర్గాన్ని సెన్సెటివరులో ఎన్నిక జరిపే త్వరలోనే పెట్టుపొడకు వెల్లడని తెలుస్తుంది. ఈ చిత్రానికి దర్శకుడు—జాన్ వాణ్స్.

అల్లు రామలింగయ్య

హాస్యనటుడు శ్రీ అల్లు రామలింగయ్య హాస్య నటుడుగా ఇప్పటి 14 చిత్రాలకు అగ్రమెంతు చేశారు. వాటిలో 8 చిత్రాల మాటింగ్ శరణేగం తోను, 6 చిత్రాల మాటింగ్ ఓ మోస్తరు వేగం తోను సాగిపోతున్నట్లు.

“దొంగలు-దొరలు”

శ్రీదేవ్ పిక్చర్సువారు నిర్మిస్తున్న తాజా తెలుగు సాంఘిక చిత్రం “దొంగలు-దొరలు” పూర్తి అయింది. ఈ చిత్రంలో శివాజీగోశ్వన్, ఎం. ఆర్. రాధా, బాబాజీ, దేవిక, నానంతి, సంధ్య మొదలగు వారు నటించారు. ఈ చిత్రానికి మాటలు, పాటలు: రాజశ్రీ, సంగీతం: పురుషోత్తం, ఎడిటింగ్: ఎం. ఎన్. జాబు బి. వి. నిర్మాత : పార్లసారధిరెడ్డి. ఈ చిత్రం త్వరలోనే ఆంధ్రదేశ మంతటా విడుదల కానున్నది.

“చలాకీ పిల్ల”

పి. సుబ్రహ్మణ్యం సమర్పించు “చలాకీ పిల్ల” తెలుగు సాంఘిక చిత్రం పూర్తి అయింది. ఈ చిత్రంలో పండరిబాయి, ఎం. ఎన్. రాజు, రాగిణి, ముత్తులక్ష్మి, బేబి డను, వీరప్ప, తంగవేలు, టి. ఆర్. రామచంద్రన్, శ్రీరాం మొదలగువారు నటించారు. హెల్త్ స్ట్రక్చర్ కూడా ఈ చిత్రంలో ఉంది. ఈ చిత్రానికి మాటలు, పాటలు : అనిసెట్టి, సంగీతం : సత్యం, నిర్మాత : పి. సుబ్రహ్మణ్యం, ఈ చిత్రం త్వరలోనే విశాఖాంధ్ర అంతటా విడుదల చేస్తారు.

“దేవయాని”

కన్నడంలో నిర్మించిన “కవచేయని” చిత్రాన్ని వంచకీరా ప్రాడక్షన్సువారు తెలుగులో “దేవయాని” అను పేరుతో నిర్మిస్తున్నారు. ఈ చిత్రంలో బి. సరోజాదేవి, రేవతి, ఏద్యవతి, అశ్వత్థ మొదలగు వారు నటించారు. ఈ చిత్రానికి మాటలు, పాటలు, నిర్మాత : “పొట్లూరి”, సంగీతం : చాంద్, దర్శకత్వం : బాలు అండ్ రమణ.

శ్రీ సింహచలక్షేత్ర మహిమ

శ్రీ సరస్వతి మూవీస్ అండ్ శ్రీ వేంకటేశ్వర విలన్ కంపెనీ ప్రయివేట్ లిమిటెడ్ వారు నిర్మిస్తున్న “శ్రీ సింహచలక్షేత్ర మహిమ” చిత్రం

సినిమా వార్తలు

పూర్తికావచ్చింది. ఈ చిత్రంలో ఇంకా రెండు స్ట్రీట్స్ ముల చిత్రీకరణ మూతం మిగిలిఉంది. ఈ చిత్రానికేలాగా మొత్తం చిత్రం పూర్తికావలసి తెలుస్తుంది.

ఈ చిత్రంలో చాంతారావు, శేంగి, చలం, రాజనాం, వాగయ్య, పల్లరామమూర్తి, రాజబాబు, కృష్ణకుమారి, గిరిజ, సూర్యకాంతం, ఎన్. విజయలక్ష్మి మొదలగువారు నటిస్తున్నారు.

ఈ చిత్రానికి మాటలు, పాటలు : రాజశ్రీ, సంగీతం : టి. వి. రాజు, ఛాయ : ఆర్. మధు, కళ : బి. ఎన్. కృష్ణ, స్ట్రీట్స్ : చిన్ని సంపత్, కూర్పు : మార్లాండ, మ్యాడియో : విజయా—వాహినీ, కథ : దర్శకత్వం : బి. వి. ప్రసాద్, నిర్మాతలు : ఎన్. డి. కోమలత అండ్ శ్రీ వేంకటేశ్వర ఫిలింస్ కంపెనీ ప్రయివేట్ లిమిటెడ్.

“ఉయ్యాల-జంపాల”

అనుపమా ఫిలింస్ వారు నిర్మిస్తున్న తాజా సాంఘిక తెలుగు చిత్రం “ఉయ్యాల-జంపాల” చిత్రం పూర్తికావచ్చింది. ఈ చిత్రంలో ఎక్కువ భాగం జాబ్ డోర్ మాటింగు ఉంది. ఎక్కువగా వ్యయంచేసి జాబ్ డోర్ మాటింగుకు వెళ్ళినట్లు, వరాలు ఆటంకపరుస్తున్నట్లు తెలుస్తుంది. జాబ్ డోర్ మాటింగ్ పెద్దగాలు ఒకసారి జరిగితే చిత్రం పూర్తికావలసి తెలుస్తుంది.

ఈ చిత్రంలో జగ్గయ్య, కృష్ణకుమారి, ప్రభాకరరెడ్డి, చలం, రమణారెడ్డి, చదంవాడ, కె. వి. ఎన్. శర్మ, నానంతి, మినాకుమారి, లక్ష్మీకాంతమ్మ

సూర్యకాంతం, మొదలగువారు నటిస్తున్నారు.

ఈ చిత్రానికి రచన: పి.కె.టి. శ్రీరామమూర్తి, సంగీతం : వెంకట్రాం వాగేశ్వరరావు, ఛాయ : చాదరి, కళ : తోట, స్ట్రీట్స్ : వెంకటే, మ్యాడియో : పిమ్, నిర్మాత, దర్శకుడు : తిలక్.

ఛాయాచిత్ర “మంచిమనిషి”

ఛాయాచిత్ర వారు ప్రవర్ధమంగా సాంఘిక చిత్రాన్ని నిర్మిస్తున్నారు. ఈ చిత్రానికి “మంచి మనిషి” అని వామకరణం జరిగింది. ఈ చిత్రం పూర్తికావచ్చింది. ఈ చిత్రంలో ఎన్. టి. రామా రావు, జమున, జగ్గయ్య, గుమ్మడి, వర్ధవాభం, హేమలత, గీతాంజలి, మిక్కిలిసేవి, గెస్ట్ అర్జిమ్మ లుగా బాలయ్య, రమణారెడ్డి నటిస్తున్నారు.

ఈ చిత్రానికి రచన: పి.కె.టి. శ్రీరామమూర్తి, పాటలు : శ్రీ శ్రీ, దాశరథి, కొనరాజు రాఘవయ్య చాదరి, పి. నారాయణరెడ్డి, సంగీతం : ఎన్. రాజేశ్వర రావు అండ్ టి. చలవతిరావు, ఛాయ : ఎం. కె. రాజా, కళ : ఎన్. కృష్ణారావు, కూర్పు : సంచేవి, మ్యాడియో : విజయా, వాహినీ, దర్శకుడు : కె. ప్రత్యగభట్ట, నిర్మాత : కె. సుబ్బరాజు.

“షహనాయ్”

ఎన్. డి. సరంగ్ సమర్పించు “షహనాయ్” (హిందీ) పూర్తి కష్టమన్ కలర్ చిత్రంలో రాజశ్రీ, బిస్మిల్, జానీవాకర్, రహీమాన్, నిరూపరామ్, మొదలగువారు నటించారు. దర్శకత్వం : ఎం. డి. సరంగ్, సంగీతం : రవి, ముఖ్య పాత్రులవారు త్వరలో ఆంధ్ర దేశమంతటా పూర్ణా పిక్చర్స్ వారి ద్వారా విడుదల అయింది.

‘హిందీవానే’లో చంద్రశేఖర్, ముంతాజ్.

శ్రీ చాయాచిత్ర వారి

మరిచి మనస్సి

విశ్రాంతిపర్
కె. సుబ్బరాజు
వాణిజ్యం

డైరెక్టర్
కె. ప్రత్యగ్భాట్ట

మ్యూజిక్
యస్. రాజేంద్రరావు
టి. చలపతిరావు

REVATHI

Studio Kallu

సినిమా వార్తలు

“మంగమ్మ శపథం”

డి. వి. ఎన్. ప్రొడక్షన్స్ వారు “మంగమ్మ శపథం” చిత్రాన్ని నిర్మిస్తున్నారు. ఈ చిత్రంలో ఎన్. టి. రామారావు, రేలంగి, జమున, గిరిజ, నల్ల రామమూర్తి మొదలగువారు నటిస్తున్నారు. ఈ చిత్రానికి మాటలు : నమ్మదాల (జానియర్), పాటలు : పి. నారాయణరెడ్డి, ఛాయ : రవికాంత్ సిగాయిజ్, దర్శకుడు : బి. విఠలాచార్య, సంగీతం : టి. వి. రాజు, నిర్మాత : డి. వి. ఎన్. రాజు.

ఆలయఫిలింస్ సాంఘిక చిత్రం

ఆలయ ఫిలింస్ వారు ప్రపథమంగా సాంఘిక చిత్రాన్ని నిర్మిస్తున్నారు. ఈ చిత్రం అనారాధ పరిశోధకమైనదని చెబుతుంది. ఈ చిత్రంలో జగ్గయ్య, చలం, ప్రభాకరరెడ్డి, బాలయ్య, పద్మావతి, కృష్ణకుమారి, గీతాంజలి, స్వర్ణ మొదలగువారు నటిస్తారని తెలుస్తుంది. ఈ చిత్రానికి రచయిత : పినిశెట్టి శ్రీరామమూర్తి, కళ, దాశేంద్రకుమార్, ఛాయ : ఎం. జి. సింగ్, కూర్పు : అంకిరెడ్డి, సంగీతం : అశ్వత్థాస్, నిర్మాత : ఎం. కె. రెడ్డి, దర్శకత్వం : కె. పాపాంబరధరరావు.

జెమినీ తెలుగుచిత్రం

జెమినీవారు నిర్మిస్తున్న తెలుగు చిత్రంలో ఎన్. టి. రామారావు, ఎన్. వి. రంగారావు, రేలంగి, రాజనాథ, ముక్కామల, పత్మవరాయణ, దేవక మొదలగువారు నటిస్తున్నారు. ఈ చిత్రానికి మాటలు : బ్రతేయ, సంగీతం : విశ్వనాథ రామ మూర్తి, దర్శకత్వం : వేదాంతం రాఘవయ్య. ★

శ్రీ ఎం. వి. మనన్

(పెన్ సిండికేట్ రిమిటెడ్ సీనియర్ ఉద్యోగి,

వీరు ఇటీవలే స్వీట్స్ ల్యాండుకు వెళ్లారు.

మీకు తెలుసా? చెప్పుకోండి మరి?

వీ. జ్ఞానేశ్వరరావు

క్రింద కొన్ని పదాలు ఇవ్వబడినాయి. కాని అవన్నీ ఆ సంపూర్ణమయినవే! అయితే ప్రతిపదం ప్రక్కనా కొన్ని మాటలున్నాయి. ఆ మాటల సహాయంతో మీరా పదాలని (అంటే అక్కడున్న భాళీ స్థలాలని) పూర్తి అర్థమిచ్చేటట్టు పూర్తి చేయాలి. మీరు పూర్తి చేసిన అక్షరాలని మాత్రం వరుసగా చేర్చి చదవండి.

1. - - ప్రదేశం — తెలుగు రాష్ట్రము
2. — మాజం — సంఘం
3. - - ము — బొమ్మ
4. - - ము — ఏడురోజులని కలిపి వాడే పదం
5. — ఊము — 15 రోజులని కలిపి వాడే పదం
6. — నేత్రుడు — శివుని మరోపేరు
7. — వి — రచయిత
8. - - ము — “లెసన్” (Lesson) అంటారు ఇంగ్లీషులో
9. — గూపి — అందవిహీనులనే పదం
10. — మ్రే — డబ్బు! డబ్బు!! డబ్బు!!!
11. — క్క — విశ్వాసముగల జంతువంటిగు
12. — గు — పాములలోని ఒక పెద్దరికం ఇది
13. — ద్య — చదువు
14. - - - త్వం — “అధ్యక్షత” అని అనవచ్చు
15. — దరంగం — రాజులూ గొప్ప గొప్ప వాళ్లు ఆడే ఆట
16. — వేకము — తెలివి
17. — సుపతి — ఒక పుణ్యక్షేత్రం
18. - - నయము — నటన
19. - - లు — నూర్లు
20. - - సు — గాలివీస్తే కంటిలోపడే చెత్త

౧౧ ౧౧ ౧౧ ౧౧ ౧౧ ౧౧ ౧౧ ౧౧ ౧౧ ౧౧
'0౬ '61 '81 '21 '91 '91 '91 '81 '61
౧౧ ౧౧ ౧౧ ౧౧ ౧౧ ౧౧ ౧౧ ౧౧ ౧౧ ౧౧
'11 '01 '6 '8 '2 '9 '9 '4 '6 '6 '1

౧౧ ౧౧ ౧౧ ౧౧

భరణివారి "వివాహబంధం"

భరణివారు బెంగాలీలో బాక్సేను చిత్రం "పి పి కే బాంధా" ఆధారంగా "వివాహబంధం" అను పేరుతో తెలుగులో చిత్రాన్ని నిర్మించి విడుదల చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. ఈ చిత్రంలో ఎన్.టి.రామారావు, భానుమతి, వాగ్దేయ్య, సూర్యకాంతం, తాలయ్య, వారధి, ప్రభాకరరెడ్డి

సినిమా వార్తలు

పద్మినీ, వాసంతి, సుమంత మొదలగువారు నటించారు. ఈ చిత్రానికి మాటలు : పిచ్చేపూర రావు, పాటలు : పి. వారాహరెడ్డి, సంగీతం : ఎం. బి. శ్రీనివాస్, సంగీత వ్యవస్థ : శ్రీమతి పి. భానుమతి, ఛాయ : అన్నయ్య, కళ : రాజేంద్ర కుమార్, నిర్మాత : దర్శకుడు : రామకృష్ణ.

పద్మశ్రీ "పేమించిచూడు"

పద్మశ్రీ బేనర్ క్రింద దర్శకుడు పి. పుల్లయ్య "పేమించి చూడు" అనే హాస్యరస చిత్రం నిర్మించడానికి పూనుకున్నారు. ఈ చిత్రానికి మాటలు : ముళ్లపూడి వెంకటరమణ, నిర్మాత : పి. వెంకటేశుర్లు, దర్శకుడు : పి. పుల్లయ్య
—సి. ధర్మారావు. ★

రెక్సోనా మీ దర్శనంతో నల్లన మడిచిన దీపానికి శరీరసౌందర్యాన్ని హెచ్చించుతుంది. అబ్బురం కాదు, రెక్సోనాలో 'కేడిల్' ఉన్నది... రెక్సోనాకి సొగసుగలిగించే సూనెం మీ క్రమం. దానిలో ఎక్కువగా ఆనంద శరీర సౌందర్యం ఉన్నది... మీ శరీరాన్ని అతి సౌందర్యం గాను, కాదాగాను, కుదానగాను మారుస్తుంది.

కేడిల్తో గూడిన రెక్సోనా మీ చర్మానికి గుణకారి

RX. 15A-140 TL

హిందూనా, రివర్ ఎర్బల్

న తి జ న్మ తి ప్ర శ్లో ర చి త్రం.

ప స ం ఠ

అందమైన ముఖవర్చస్సునకు
ఎక్కువ కాలం నిలిచే పరిమళమునకు

రెమి

టాల్కమ్ పౌడరు